

Sadržaj Glasnika 1920.

	Strana
Mjesečne nakane Ap. m.	
I. Pokojni ratnici	1
II. Katolički proračun	27
III. Apost. molitve i župne misije	19
IV. Vjerski život mladeži	51
V. Majka uzor čestnosti	68
VI. Euharistički apostolat	83
VII. Samotne duhovne vježbe	103
VIII. Izobrazba katoličkih voda	119
IX. Kršćanski život na selu	135
X. Pokršćanjenje tvorničkih poslužeca	151
XI. Budenje savjesti obrtnika	167
XII. Kršćanska samozataja	183
Presv. Srce i Euharistija.	
Daj nam kruha andeoskog	123
Djetešće u hostiji	141
Isus i odiljenci	4, 30, 54
Je li nam potrebna sv. Misa	124
Presv. Srce u sv. Petru u Rimu	157
Srce Božanskog Djeteteta	9
Srce Božanskog Djedčaka	35
Srce Božanskog Jaganca	25
Srce Uskrstog Spasitelja	55
Srce Sina Marijina	71
Srce Velikog Svećenika	108
Srce Isusovo i duše u čistilu	173
Srce Božanskog Prijatelja	194
Štovatelji Bož. Srca:	
Sv. Margaretra	77, 153
Wiwulski Antun	133
Bl. Dj. Marija i kongregacija.	
Betika Z.	197
Dijete Marijino za čast Bož. Srca	76
Iz upraviteljeve bilježnice: 95,	
112, 124, 144	
Iz života kongregacija	15, 43
Jubilej K. B. Začeća i učiteljica	39
Kongregacija pred zakonom	41
Kongregantice vjeroučiteljice	111
Marija i predsjednik republike	97
Marijo budi Im Ti majkom!	69
Moć svagdanje Zdravo Marije	199
Novopridružene kongregacije	44
Po Gospinoj krunici	160
Pričest s Marijom	75
Sastanak upravitelja	143
Savremeni rad kongregacija	159
Sveder živa	13
Zaštitnica zrakoplovaca	195
Zbornik — muž	176
Vijesti — koncem svakog broja	
Savremena pouka.	
Akcija proti nečudoredu	91
Ipak savremeno	175
Kako bi u redovnike	188
Kako ćemo kod izbora?	23
Katolik kod izbora	172
Katolikinje na posao!	59
Narodna crkva	
Pravi i krivi obnovitelji	154
Puk i crkvena uprava	106, 137
Što je u istinu kat. Crkva	32
Vjeronauk u školama	7
Vjerska straža u narodu	185
Zivi jezik u bogoslužju	122
Poučne crtice.	
Bog je dobar	189
Ja sam sretan	88
Jesu li i svećenici čemu?	37
Mali Francek	187
Medu svijetom	92
Mogu li se Bogu protiviti?	6
Najbolji odgoj	61
Najljepše kazaljste	33
S lampicom	171
Srčanost	53
Svijetlost vjere	9
Za vjeru i vjeronauk	93
Zgodna nauka mlakim dušama	57
Pjesme.	
Eto svibnja	69
I srce	97
Ljubav	61
Ljubav malog Isusa	187
Malome srcu	177
Nad Golgotom	22
Pred svetištem	85
Prikazanje	53
Radost Slavonije	105
Rajska Djevica	200
Rajsko drvo	137
Zima ide	169
Razno.	
Akšamović Ante biskup	106
Ako zamre	29
Ciji je Glasnik	3
Da se dobije oprostl	171
Glasnik miraz	172
Hajla i habit	22
Iz kraljevstva Srca Isusova	10, 37, 75
Jedna nazaretska kućica	139
Katolički radnici spasili domovinu	169
Mjesečne nakane	4
O našem društvu	74
Poslanik sv. Oca pape	89
Predslavlje sv. Josipa	46
Prvi petak — veliki	26
U svetište Srca Isusova	88
Veliki dogodaj u Abesiniji	33
Voštanica Poljske	90
Zahvalnice.	
Duhovne potrebe	38, 74, 110, 126, 142,
	158, 174
Obiteljske	12, 38, 58, 94, 110, 126,
	142, 174
Stalež i zdravlje	12, 38, 74, 94, 126,
	158, 196
Razno	12, 38, 58, 74, 158, 174, 196

Broj 1.

SIJEČANJ 1920.

Tečaj XXIX.

Pokojni ratnici.

*Opća nakana molitava i dobrih djela za siječanj,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.*

Milijuni se vratili s bojnih poljana, jedni slavljem, drugi
tiho, a hrvatski barem ponosnim čelom. Vršili su
dužnost, udovoljili su Bogu i savjesti. Svaki njih
daje oduška srcu pripovijedajući patnje i junaštva:
svakom prislушкиće krug znanaca, koji ga štuju, i ako
je invalid, pomažu. Samo sedam milijuna ratnih žrt-
ava šuti...

Zar nemaju šta pripovijedati? Oj! Bilo bi njihovo pripovijedanje kud i kamo zanimivije, jer su napeli sile do vrhunca ljudske snage, jer su prepatili bol u svoj njezinoj raznovrsnosti i jačini, jer su prodri već i u onaj svijet, na koji mi tek s grozom po-mišljamo. Pripovijedali bi nam sad gromko sad tiho, sad milo sad strašno, vazda pak žarko i uvjerljivo.

Oni bi to znali, jer ih više ne sapinje tijelo, jer su
slobodni dusi.

Dă! Kad im se razrušila tjelesna kuća onda je stanovnik duh odstranio ko lahor, kom je svemir stan; kad im se izrabilo oruđe mišica, otioš je majstor duh iz tjelesne radionice, da počine vječnu nedjelju; kad su popucale srčane strune, pohrlio je umjetnik duh u gajeve vječne, da sam pjeva, što je uz tjelesno glazbalo naučio; kad je pregorjela moždana žarulja, odskočila je sjajna iskra duha, te se ko mila zvjezdica vratila u nebesku centralu. Da! Duh, koji je našim milim pokojnicima davao život, koji je sam zapravo život, on je i nastavio život, život vječni.

S tim duhom su oni računali. »Grozno trpim; ali kad se duh molitvom Bogu digne, sve postaje laglje«, pisao ne jedan iz boja. Češće se javljali: »Najteže nam, što nemamo mise«. Ili: »Zdvojio bih, da mi se duša ne jača čitanjem Glasnika«. Taj duh je sad sâm i ne javlja nam se, jer ne spada u ovaj svijet.

Ali se javlja i govori Onaj, s kojim govore duše naših ratnika. »Ja sam u skršnuće i život; k o vjeruje u mene, a k o i umre, živjet će«. Iv. 11, 25. »Blaženi pokojni, koji u Gospodu umriješe... djela ih njihova slijede«. Otkr. 14, 13.

A jesu li sva djela naših ratnika baš sasvim vrijedna lica Božjega? Dan to Gospodnji razotkriva — veli sv. Pavao 1. Kor. 3, 12. — da li je tko gradio na temelju Kristu samo zlatom ili srebrom ili dragocjenim kamenom ili drvom pa slamom i pljevom. Ako čije djelo izgori, štetovat će; on će se doduše spasti, ali kao kroz oganj.

Znademo doduše za mnoge ratnike, da nijesu gradili ni na pravom temelju, jer se nijesu držali Krista. Prežalosna je njihova sudbina, i o njima više ni riječi. No ufatiti se možemo, da je najveća većina dragih naših ratničkih duša pošla s vjerom, nadom i ljubavlju Kristovom u tajanstveni novi svijet; ali ipak znamo predobro, da je u njihovim djelima bilo mnogo pljeve; da se mnogi tek u zadnji čas Bogu obratio, mnogi tjelesnog i duševnog dugaiza scbe ostavio. U nebo pak ne ulazi ništa nečisto. Otkr. 21, 27.

Što bì dakle s njima?

Evo kako nam živom vjerom crta njihovo stanje sv. Katarina Genoveška. Bog Gospodin ne zatvara nikom raja svoga, već raskriljenim rukama očekuje da primi u slavu svoju dušu, što se rastaju od tijela. No njegovo je biće toli čisto, da bi okaljana još duša voljela sve pretrpjeti, nego se ružnom pred njim pokazati. Stoga se dragovoljno baci u oganj čistilišni, smatrajući to još velikom srećom, što se može od svojih ljaga očistiti. Što većma te ljage od njih otpadaju, to se većma sjaju svijetlom pravog sunca, Boga; to većma raste i njihova radost. Trpe ipak takove boli, da ih jezik ne može izreći niti um shvatiti, ako to sam Bog ne objavi. Više nego išto drugo muči duše misao, da su hotimice štogod učinile proti takovoj dobroti i ljubavi, kakova jest Bog.

A, sad razumijem zašto duše naših ratnika šute. One dragovoljno trpe. Trpe, ali i izgaraju od želje, da im tko pomognе z a d o v o l i j i t i p r a v d i Božjoj, da što prije dodu pred lice Gospodnje. Toj želji onih milijuna želi da zadovolji sv. Otac papa, pa nam evo stavlja na srce, da ovaj mjesec molimo, radimo i trpimo baš za njih. Gospodin prima i od nas, jer smo im braća.

»Ne će izaći odanje dok ne plati i zadnji novčić« — vrijedi za one duše. A koliko su toga ostali dužni! Ovdje zbilja koji neplaćeni dug, ondje bez potrebe učinjena šteta; ovdje prevarena djevojka, ondje izđani drug i t. d. Tko znade za ovakove nepravde pokojnika, ne može im zaista ljepše usluge učiniti, nego da ih popravi mjesto njih.

O kako su mnogi željeli u čas smrti, da još mognu učiniti svojim imenom ovo ili ono dobro. Deder im ti baštiniče ispunij zadnju želju. Bit ćeš kao sin, koji dijeli milostinju, dok otac počiva; a pred Bogom se jednom i drugom računa.

»Osobito se pomaže dušama u čistilištu sv. Žrtvom olтарa« — veli sabor tridentski, a to stoga jer njome sam raspeti Spasitelj pruža Ocu nebeskom zadovoljštinu za njih. Koristi ih pak toliko, koliko se ljubavlju prema bližnjemu za života pokazaše vrijedni. »Kojom mjerom mjerite, tom će se i vama vraćati.«

I na tebe, dragi čitatelju, gledaju duše pokojnih znanaca ratnika, hoćeš li im pružiti pomoć. One lako saznavaju, što li se dogada ovđe ili po sv. Andelima, ili od onih duša, koje neprestano pridolaze u čistilište, ili osobitim rasvjetljenjem Božjim. Sebi istina ne mogu mnogo pomoći, ali zato tim više mogu izmoliti za one, koji njima dobro čine. Koliko su već o tebi saznale, da si im pomogao? Kako je ipak lako pristupiti sv. pričesti i prikazati oprost za njih! »Mrtvome nemoj uskratiti milosti!« Crkv. 7, 37.

J. Vrbanek D. I.

Čiji je Glasnik?

Jesi li se već koji put pitalo, zašto donosi »Glasnik« u svakom broju razlaganje mjesечne nakane? Mnogi već i znaju, da su to nakane Apostolstva molitve, a »Glasnik« je list toga društva, pa mu valja javljati, što radi i što ima da radi to društvo.

Pa kakovo je to društvo?

To je društvo Presvetoga Srca. Sveti Otac papa kaže članovima, što Bož. Spasitelj osobito želi, a oni se združe s njegovom željom pa mole i radu, da se ta želja ispunji. Spasitelj neprestano molji, klanja se i žrtvuje na oltaru za Šude. Ali ga premnogi ne razumiju, ili ne će da razumiju.

Dobri pak katolici inadu sančešće sa Spasiteljem i ljubav za braca svoju, pa revnošću svojom nakazuju uvrede drugih, a molitvom i dobrim delima vabe blagoslov za narod i cijelu svetu Crkvu. Apostolstvo molitve je dakle zajednica molitve i rada s Presv. Srežem.

Svugdje, kuda se štuje Bož. Srce, imade i članova toga društva. U hrvatskim krajevima imade preko 400 župa, gdje je uvedeno. Župnik valja samo da javi biskupijskom upravitelju društva, da želi upisivati članove. On mu to dozvoli, i kad se javi dobri kršćani, evo društvo gotovo.

Jedni članovi čine svako jutro dobru nakamu, kako je označena na zadnjoj stranici »Glasnika« ili još kraće. To čine i članovi »Vojske Srca Isusova«. Za to su i oni članovi Apostolstva molitve, pa je »Glasnik« i njihov.

Drugi mole svaki dan Očenaš i 10 Zdravo Marija, na nakane. Što su označene u Glasniku. Tako čine ženska i maličinska društva, što su za vrijeme misija osnovana. Zato je Glasnik i njihov.

Treći primaju svaki mjesec sv. pričest kao naknadu Bož. Srcu za nanesene uvrede. Tako rade mnogi pojedinci, osobito djevojačka društva. Među jednim, drugima i trećima imade revnih osoba, koje se osobito zauzimaju za čast Bož. Srcu i dobro bližnjega. To su revnitelji i revniteljice, to su povjerenici »Glasnika«, pa je »Glasnik« osobito njihov.

Glasniku je pridružen i »Vjesnik Marijinih kongregacija«, pa je tako zaključkom Saveza Marijinih kongregacija od god. 1917. u njihovo glasilo.

Ima »Glasnik« i izvan društava mnogo prijatelja, koji ga vrlo rado čitaju, jer im govori o Isusu, a Gospodin Isus je pravom katoličku utjeha i nada, pomoć i — sve.

Ali ako je »Glasnik« glasilo štovatelja Srca Isusova i djece Marijine, onda se oni moraju za nj i zauzeti, za nj nešto i žrtvovati da ga uzdrže. Neki to i čine, pa da nema njih, ne bi mogao ni izlaziti. Bož. Srce im naplatilo!

U teškim vremenima mora ipak da svaki učini svoje. Svaki valja da plati svoj »Glasnik«, svaki valja da mu nađe barem još jednog čitatelja i pretplatnika. Pogledajte oko sebe kako neprijatelji šire svoje zlo štivo. A ipak je njihovo još kud i kamo skuplje. Našem »Glasniku« nije do dobiti, nego do časti Božje i do narodnog poštjenja. Troškove ipak svoje mora on namiriti. A ti troškovi su ogromni. Sam papir za jednog pretplatnika na godinu stoji 5 kruna; a kud štampanje, pošta i drugo! Zato i jest pretplata za ovu godinu 8 kruna tek djelomična odšteta.

Na posao dakle štovatelji Srca Isusova! Ne manje, nego još više pretplatnika valja da saberemo. Evo kako je čestita duša Kr. St. iz Iv. prošle godine radila. Imala je kao povjerenica »Glasnika« 25 pretplatnika. Početkom godine spao broj na 10. Srce joj se stislo od žalosti. »Zar će oslabiti štovanje Bož. Sreća u mom selu? Zar nema više ljubavi za Boga i dobру stvar?«

Žalosna ode pred svetohranište i izjada se milom Spasitelju. »Gani ih Isuse! Privuci ih k Srcu svome!« Ohrabrena i ko vrhunaračnom silom snabdevena zareda još isti dan po kućama i odmah dostigne prvašnji broj.

Za vrie naše povjerenike prikazat će uredništvo svaki prvi petak sv. Misu u Svetištu Presv. Srca. Koij pribavi barem pet pretplatnika smatra se povjerenikom.

Mjesečne nakane Apostolstva molitve 1920.

Siječanj: Duše pokojnih ratnika. Veljaca: Proračun katoličkih potihvata: red i veledušje. Ožujak: Apostolstvo molitve kao dopunjak župnih misija. Travanj: Ustrajnost u kršćanskom mišljenju poslije svršenih škola. Svibanj: Kršćanske majke uzor čednosti u obitelji i društvu. Lipanj: Euharistički apostolat. Srpanj: Zatvorene duhovne vježbe. Kolovoz: Izobrazba katoličkih voda. Rujan: Kršćanski život u seljaštvu. Listopad: Pokršćanivanje tvorničkih poduzeća. Studeni: Budjenje savjeti obrtnika. Prosinac: Kršćanska samozataša.

Isus i odličnici.

A. Alfrević.

Nogi narod iz Galileje i Judeje idaše za Isusom; i iz Jerusalima i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko, čuvši što on čini, dode k njemu (Marko, 3). Tu su Židovi i pogani, koje privlači Spasitelj svojom naukom i čudesima. Drugda mnoštvo do pet tisuća ide gladno

u pustinju, da sluša njegovu riječ. Isus žali narod i opetovno ga nahrani čudesnim načinom. Ivanove učenike upozoruje naš Učitelj na svoje mesijanstvo: »Siromašnima se propovijeda evanđelje« (Mat. 11). Tako eto neprestano bije Srce Isusovo za niski puk, zapušteni narod.

A kako se Isus držao prema odličnicima?

Evanđelje nam spominje više odličnih osoba i skupina, te ih možemo svrstati u dva dijela: opake i na dobro sklone. Opaki su: Saduceji, farizeji i pismoznanci, Ana i Kaifa, Irud i Pilat. Na dobro su skloni: Jair, Josip iz Arimateje i Nikodem, Zahej i stotnik.

Prema opakima.

1. U doba su Isusovo postojale međ Židovima dvije moćne političke stranke: Saduceji i farizeji: Saduceji su bili ugledni i imućniji ljudi ili viši činovnici. Oni se u življenu povodili za poganicima, nijesu vjerovali u besmrtnost duše ni uskrsnuće tijela ni u duhove uopće. Iz mekoputnosti se podavalii uživanju i čaru svijeta, a malo su marili za vjerske propise. Jednom su neki ugledniji Saduceji upitali Isusa: »Učitelju, Mojsija nam propisuje: Ako umre nečiji brat, koji ima ženu i nije ostavio djece, neka brat njegov uzme ženu njegovu». Tu iznesu, kako je sedmero braće umrlo bez djece, a napokon i žena. Čija će to žena biti iza uskrsnuća? Isus ih na to poduči, kako iza uskrsnuća nema ženidbe. Puk se divio odgovoru (Mat. 22). Saduceji su regbi htjeli opravdati svoje nijekanje o besmrtnosti, ili su htjeli da poput farizeja kušaju Isusa pred pukom. Ne postigoše ni jedno ni drugo. U

Jao narodu, ako mu mladež izgubi ovog Učitelja!

visokom se vijeću (sinedrij) složiše protiv Isusa s farizejima, tim inače svojim neprijateljima. O Saducejima uopće vrijedi Pavlova riječ: »i predade ih Bog željama njihova srca« (Rim. 1, 24). Tjelesne su strasti u njima gospodarile i te su ih odalečivale od Isusa. Tako se dogada i danas mnogim bogatašima i odličnicima, koji ne idu na propovijedi ili u crkvu, na smrt ne misle i za Boga ne mire. Ti davno izgubiše osjetljivost za vjeru, a na to ih je dovela putenost, koja »hlepi protiv duha« (Gal. 5, 17). Zato nas i opominje sv. Petar: »Predragi! molim vas, kao stranci i putnici uzdržite se od tjelesnih požuda, koje se bore protiv duše« (1 Pet. 2, 11).

Jesu li bolji farizeji i pismoznanci? Čujmo Isusove

rijeći: »Teško vama farizejima, što dajete desetinu od metvice i od rute i od svakoga povrća, a kršite pravdu i ljubav Božju; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati. Teško vama farizejima, što volite začelja u sinagogama i pozdravljanja na trgu. Teško vama, što ste kao grobnice, koje se ne vide« (Lk. 11), te dalje: »I vama zakonoznancima teško, što tovarite na ljudе bremena, kojih ne mogu nositi, a sami se ni jednim prstom svojim bremena ne dotaknete« (Lk. 11).

A oni? Stavljuju mu »zasjede, tražeći, ne bi li što ulovili iz usta njegovih, da ga optuže« (Lk. 11). Škole, sinedrij, sinagoga, sve vjerske domaće ustanove bijaju u njihovim rukama. A puk? Stenjao je pod slovom zakona i jarmom, što ga pismoznanci nadođaše zakonu. Prije su zakon tumačili proroci, a kako je zadnji (Malahija), bio 450 g. pred Isusom, pismoznanci su ga često razglabali prema svom uvjerenju i obično sve to strožije. Tom su bahatošću potkapali svaki temelj prave vjere i zato ih je Isus onako teško i korio.

I danas? Mnogi od naše gospode odoše za ohološću farizejâ i pismoznanacâ, pak su drukčiji u svojoj kući nego li u javnom životu; bahatost im prijeći, te ne kleknu u crkvi s prostim pukom, a mnogi iskrivljuje i riječ Isusovu i nauku Crkve, da tako volju Božju podvrgnu svojoj. Farize je nazivao Isus »objeljenim grobovima«, »leglom zmijinim« i ne bi drukčije kazao i njihovim potomcima. Ta jedni sa i drugi pred Bogom poput poganâ »isprazni postadoše u svojim mislima i njihovo se nerazumno srce zamrači« (Rim. 1, 21). To se osobito vidi i kod farizeja Šimuna, o kome veli sv. Luka (7, 36—50), da je pozvao Isusa k stolu, ali ga nije (kako je običaj na istoku) ni zagrlio ni oprao mu noge, nego je u srcu zlo mislio, kada je nadošla »grješnica«. Isus je javno otkrio Šimunove zle misli i ponizio ga.

(Slijedi.)

„Mogu li se Bogu protiviti!“

Misionar o. Laane iz crnačkoga kraljevstva Ugande, koje je veliko kao Jugoslavija, piše. Prije nekoliko dana bio sam svjedokom divne smrti. Pozvali su me jednomu starcu, da mu donesem sv. popudbinu. Bio je na samrti. Znao sam, kako će me po običaju lijepo primiti.

U razgovoru upitah ljubezna starca, prima li smrt odano iz ruku Božjih. Bez promišljavanja odgovori: »Mogu li se ja protiviti, kad me Bog zove? Nije li On moj otac, a ja nje-govo dijete? Nije li mi domovina u nebu, gdje ću biti uz Boga, svog Oca, uz Mariju, svoju Majku, na vijeke sretan? Da, oče, ako Bog hoće, da umrem, onda hoću i ja — da budem kod njega blažen na vijeke.«

Za nekoliko sati rastao se Ivan s ovom dolinom suza primivši sve svete sakramente. Ne sumnjam, da se duša starča već za nas moli pred prijestoljem Svemogućeg.

Ivan Kr.

Vjeronauk u školama.

Do sada se u našim školama poučavalo u vieri po 2 sata na tjedan u svakom razredu. Malo je to, ako uvažimo, da je strah Božji i ljubavlju Božju jedini temelji poštovanja, a poštovanje da je najvrednija nauka.

Sada se odjednom stale javljati neke nakane i osnove, da ne treba vjeronauka, da je djecu dosta učiti samo poštenju, a ne strahu Božjemu i ljubavi Božjoj. Kao da što vrijedi poštovanje bez Boga!

— Pa hoće li gospoda doista odstraniti vjeronauk?

— Hoće, ako se sam narod ne zauzme za nj. Biskupi se istina i svećenstvo zauzimaju, da obrane pravo Božje. Ali će uspjeti jedino onda, ako se i ti narode jednodušno njima pridružiš. Razmisli stoga najprije

Čija su djeca?

Pitaj ih. »Mamin i tatin« — veli. A drugi: »Božii!« A onda? »Svojih roditelja!« — Još nijesam čuo ni jedno dijete, da bi reklo ja sam državin. Ta kako i bi? Država ga ne hrani, ne odijeva, a još manje rodi.

Ono dakle dice, što ih još kršćanska ljubav i požrtvovnost na svijet rodi, nije državno, nego Božje i roditelja. Njihova im je slika utisнутa na duši i licu; njihova im krv žilama teče; njihova im muka diže, njihovi žuljevi odijevaju. Kad su izgladnjene majke s umirućom od glada djecom kucale na vrata općini i činovniku vapčći za koricom kruha, odgovaralo im se toliko puta: »Idi travu pasti!« Sada, kad su ta djeca ipak živa, ili od trave ili od milosti Božje i znoja roditeljskog, sada su ona dvostruko — Božja i roditeljska!

Tko škola djecu?

Da li oni, koji im sada krate vjersku obuku? Ne!

1. Škole grade roditelji općinskim ili gradskim nametom, a i državne škole gradi porez, što ga roditelji plaćaju. Plaća učitelja i školske potrepštine teku iz istoga vrela. Djeci, kô dake oblače boljim rukom i rede nept roditelji.

2. Djeci šalju u školu roditelji; katkada istina silom, ali posljedice te sile ipak nose oni. Na pr. da idu sami na pašu, da plaćaju globu za izostajanje.

3. Do roditelja stoji i uspjeh školjanja, jer ako oni ne tjeraju, da se zadaće uče, da se učitelji slušaju; znamo i sami, kako malo onda škola koristi.

Roditelji dakle školaju djecu, a ne novinarji ni bezbožna čeljad, koja ustaje proti vjeronauku.

Tko odgovara za djecu?

Pred Bogom i pred ljudima — roditelji! Oni istina najvećma osjeće slatku utjehu, ako su im djeca valjana. Ali oni i najviše piju gorku čašu dječje nevaljanštine. Tko plaća polupani prozor? Tko moli oproštenje u uvrijedjenog snisleda? Tko njeguje razboljenog od skitanja? Tko otvara vrata kasno u noć? Tko moljaka da ga se ne istiera, ili da ga se istieranog gdje god smjesti? Tko plače nad prerano zakopanom nadom starosti?

Ne oni, koji hoće da mu sad uskrate nauk straha Božjega! Ne! Oni su i odviše hladni. Oni suvse svu odgovornost na nevaljani kućni uzgoj i — njima mir. A komu onda čemer? Roditelji! Vi znadete, jer osjećate! Vi trpite s djecom i u djeci.

Kad je tome tako, pitam:

Tko ima pravo odlučivati,

kako će se djeca uzgajati? Vi ili nekoliko zagriženih bezvjeraca u novinstvu ili gdje drugdje? Zar da vi budete pitani tek onda, kad će trebati optužnice sastavljati proti iskvarenoj djeći, i njihova zlodjela okajavati? A dok im se fantazija puni pokvarenim slikama, dok im se iz pameti izgoni misao na Božanstvo, dotle da vi šutite?

Vi u sebi osjećate slobodni dah, kojim se možete odlučiti za pakao i raj; taj dah slobodne odluke vrijedi i za ono, što se zove vaš drugi »ja«, vaša krv, vaša djeca. U njima ćete živjeti i preko groba ili časni — ako budu vjerom uzgojena, ili sramotni — ako ih nevjera razdivilja. U vašoj je odluci njihova i vaša budućnost.

Što ipak hoće moderna država?

Hoće da dijete bude sasvim njezino. Ona da mu odredi, što će misliti, što će željeti, što raditi. Samo u svem tome ne smije da bude ime — Bog i Iesus. Bit će onda — obećaje — snošljiv gradanin, vjeran podanik, koristan član društva.

Pa kad bi i odmah poslije poroda uzela dijete ipak ne bi imala pravo da to čini, jer ga je nositi i roditi najveća muka, a dati na svijet najveće dobroćinstvo. To pak država ne daje i ne čini.

Onaj, koji mu je s dušom život dao, ima najpreće pravo, da taj život bude niemu posvećen; Onaj, koji ga je krvlju otkupio, ima pravo, da mu se ime utisne na čelo i u vladanje djeteta.

Jedino pod zastavom tog imena bit će najbolji podanik, jer On zapovijeda: »Dajte caru carevo!«; bit će najbolji sugradanin, jer ga On duboko u duši veže: »Ljubite jedan drugog!«. Bit će najkorisniji član društva, jer mu je za svu vječnost mjerodavno: »Što činite i ednom u dovih najmanjih, meni činite.«

Državi nije nužno

dakle bezvierski uzgoj, dapače joj je na propast, kako pokazuje prošlost i sadašnjost. Njoj je svrha snabdjeti građane dostatnim obiljem dobara, da mogu mirno živjeti i razvijati se. Život i razvoj pak valja da im ostane slobodan. Ostaje dakle i roditeljima sloboda da odluče, kakav će biti smjer odgoja u škol, kojoj su povjerili samo dio službe svoje.

Tko dakle hoće bezvierski odgoj?

Ne traži to korist države, ne traži dobro naroda. To traži pod zastavom davla — okupljena družba framazuna, žeđeći uništiti tako Crkvu Kristovu i štovanje Božanstva. Kada dakle roditelji ustajete na obranu vjerskog odgoja u školama, vi ne ustajete proti državi, kojoj smo svi dužni štovanje i poslušnost. Vi ne ustajete ni proti ovom ili onom u vlasti. Vi stojite samo na pragu svog obiteljskog svetišta, i ne puštate u nj davolskih sluga!

Kako da se branite

od toga nasrtaja? Imate svoje školske odbore koji valja da stvore zaključak, kojim će odbiti svaki pokušaj bezvjerja. Imate svoje zastupnike, koji valja da u saboru traže baš vjerski uzgoj. Imate svoje biskupe, koji vas u toj borbi vode, a vi vjerno molitvom i odanošću uz njih stolje. Imate riječ i pero, da na skupština pravosudjevujete, da potpisom svoje pravo tražite.

Vjeronauk u školama je pravo Božje, jest pravo vaše djece, jest pravo vaše! —

J. V.

Svjetlom vjere.

Ja i pastir.

Idem jednoga dana pješke, i onako šetajući iz Dubranca prema Odri i molim brevijar. Namjerim se na jednoga pastira, koji pazi na krdo svinja. Kraj njega je drugi, koji pase uz svinje i krave.

»Hvaljen Isus!« pozdrave me obojica. Na moj otpozdrav »uvijeke«, upitat ću jednoga: »Što radiš?« »Pasem svinje. Što si dakle ti? Pastir, odgovori mi dječko.

Čuješ, prihvatom ja: Ti si pastir, a i ja sam pastir. Ima li kakova razlika između mene i tebe? Dječko se nasmijucne, pa će: Eh, ima. Vi ste pastir božjih duša, a ja svinja. A čuješ, pitam dječka, pastira: Što misliš, tko sluša radije, tebe tvoje svinje ili mene moje duše? Dječko se zamisli i otpovrne: Dobre duše slušaju vas radije, nego mene moje svinje. Ali imade i takovih duša, koje vas manje slušaju, nego mene moje svinje. A imade i takovih, čuo sam, kole se valjaju u blatu kô i moje svinje.

Ti misliš u grijehu? Jest, reče pastir, u blatu krađe, kletve i bluda.

Dimnjačar.

Sastanem »na šalati« (brežuljak iza stolne crkve u Zagrebu) dimnjačara.

Pristupim k njemu te ću: »Čujete prijatelju, koji je od nas dvojice crni, vi ili ja? Dimnjačar se nasmije, ali ne odgovori na pitanje. — Dakle crni vi, crni ja. A što mislite, nastavim, koga svijet ko »crnoga« više mrzi, vas ili mene?

— Svakako vas, reče dimnjačar.

A zašto?

— Zašto?! Zato, jer vi čistite duše, a ja dimnjake. Što ja čistim dimnjake, to đavola malo smeta. Ali, što vi čistite duše, to ga i te kako smeta, — pa zato proganja davo vas i sve popove.

— Ali ja nijesam pitao, koga više mrzi davo, nego koga više mrzi svijet, vas ili mene?

— Eh, šta svijet?! svijet se ravna po davolu, — odvrati dimnjačar.

M. Rihtarić.

Razmatranje za prvi petak.

Srce Božanskog Djeteta.

Neka se otimije svijet, koliko hoće, on-ipak stoji u ovo godišnje doba pod utjecajem Djeteta. Misli se ljudstva bilo kojim načinom svraćaju u pećinu betlehemsku, gdje »Majka divna« grli čedo draga.

O Djetešće milo, ti si toli privlačivo! Dopusti, da te i ja na ruke uzmem. Ali tebi su premrzle ruke moje, tebi se ne mill naručai moj. Pa baš zato i dolazim k tebi, da mi ogriješ srce za ljubav, ruke za rad!

— Ali ti bi morao grijati mene, gdje evo dršćem na zimi — veliš ti.

— O, koliko puta ima više žara u malenima, nego u odraslima! Ko zrno, što krije u sebi stablo, tako i odijete krije u sebi svu buduću silu muževnog rada. Ti si mi ipak o Djetešće toli divno, da odaješ silu za vijekove, za narode, za čitav svijet. Od tebe treba da i ja dobijem toplinu i svjetlost. »Svetlio si za rasvjetljenje naroda »Lk. 2, 32.« »On će biti velik...«

1. To se već sada vidi. Ti nijesi ko obična djeca: nejasnih crta, bezmislena pogleda, neodređenih kretnja, razdražljiva na plać. Sve baš protivno!

Neizmerni je u tebi i ti si u njemu. U njemu gledaš sve, iz njega čitaš sve. »I Riječ bilaš kod Boga, i Bog bilaš Riječ.« »Tko vidi mene, vidi i Oca, jer ja sam u Ocu i Otac je u meni.« O, koji je bogata duša tog Djeta! U Božanstvu gleda sve krasote ovoga svijeta i miličune drugih; vidi da iz njega potječe sklad i svi zakoni, koji su samo odraz bića njegova; jašno mu je, kako je opravданo, što Otac traži od ljudi i kako bi oni sretni bili, da ga slušaju.

Kako je u ovom Djetu sakriveno Božanstvo, tako je u meni sakrivena duša. Kako se brinem za nju? Da li je izobražujem, usavršujem? Ne bili li se zastidio, da mi drugi misli vide? A Božanstvo ih ipak uvijek gleda!

2. »Obradovalo se srce moje i tijelo moje u Bogu život!« Ps. 83, 3. Ako tako onaj, koli je i zaboravio bio Boga svoga, kako se negdje radovalo u Bogu ono Srce Djeta, koje je s Riječju Božjom bitno sjedinjeno! Koje neprestano misli na njega. »Da spozna svijet, da ljubim Oca i kako mi zapovjedi da činim« — Iv. 14, 31. — zato je — veli Djetešće — došlo i u Jaslice. Tude se ono klanja Ocu; zahvaljuje mu, što ga je obdario tako divnim čovječanstvom; žali, što ga ljudi — sad braća njegova — vrijedaju; moliti i želi pomirenje i prosvjetljenje.

— A imamo li i mi — o Djetešće milo — mjestance u Srcu tvom?

— Pa zato sam i došao ko čovjek na svijet, da vas mognem i čovječjim Srcem ljubiti. Približenje i jednakost uvjet su ljubavi. A u kojem bi vam se obliku bio mogao većma približiti srcu, nego kao dijete? Djatinja slabost vam svjedoči, da sam vam pravi brat.

— Dă! To bratsko Djatinje Srce nas ljubi, žali, miluje... Kad otvorí oči, saopćuje svijetu Božanstvo; kad zatvori, prinosi Božanstvu svijet. »Tajnom utjelovljene Riječi zasvijetljeno novo svijetlo očima duše naše, da dok Boga vidljivo spoznajemo, po njemu nas obuzme ljubav k nevidljivom — pjeva sad Crkva.

I ja živim u Bogu, krećem se i jesam u njemu. Kako mu se klanjam u duhu i istini? Nije li možda moje srce daleko od njega?

O, kako sam sirotan sam po sebi! Kako sretan, kad mogu sjediniti svoje misli i osjećaje s twojima, o Božansko Srce! Po tebi će postati vrijedni pred Ocem. Jer — »po njemu, i s njime i u njemu, jest tebi Bogu Ocu svemožnomu u jedinstvu Duha svetoga — svaka čast i slava!«

Josip D. I.

Iz kraljevstva Srca Isusova.

Kraljevstvo Srca Isusova jest sveta Crkva. Ona je — veli sv. Augustin — izšla iz otvorenog Srca Isusova. Sve dokaze ljubavi svoje složio je Spasitelj u jedno i nazvao Crkvom svojom. Njoj je dao blago nauke svoje, njoj silu vlasti svoje, njoj zasluge svoje, njoj svu ljubav svoju kako zaručnik zaručnici daje. Ona je tajanstveno tijelo njegovo. U crkvi dakle svijetli mudrost Isusova, u Crkvi kuca i grie Srce Isusovo.

Stoga ćemo ovdje donositi vijesti iz Života sv. Crkve, da kao živa uđa znademo i osjetimo, što li nam se u zajedničkom tijelu zbiva; da se kao sinovi »kraljevstva svjetla« ponosimo takovim Kraljem.

Sv. Otac našim biskupima. Milo nam je, što možemo već na prvom mjestu donijeti nešto iz pisma vidljive glave, sv. Oca pape, što ga je koncem kolovoza upravo privukao svih naših biskupa nadbiskupu zagrebačkomu.

Veseli sv. Oca odanost i prirvenost našeg naroda Kristovom namjesniku, pa se raduje, što biskupi nastoje, da bogoštovlje i vjera nakon tolikih i takovih pogibelji ponovno s pomoći Božjom procvatu, da se crkveni zakoni obdržavaju, da se pripravlja put za povratak nesjednjenih. — A jer znaće, da će biskupi i vjernici još očutjeti potrebu, da se uteknu Ocu svih kršćana, bodri nas sve od srca, da se ne ustručavamo sinovskim načinom na nj se obratiti. Izrazuje najveću pripravnost, da ispiši i uvaži, što će mu biskupi za dobro vjernika predložiti. Moli na koncu obilnu rosu nebeskih milosti za sav narod i podjeljuje apostolski blagoslov.

»Očinski blagoslov gradi kuću djeci« — veli sv Pismo. O da bude i hrvatski narod vazda dobar sin, pa da i njemu blagoslov Oca pomogne graditi kuću!

I kat. Ženskoj svezi u Zagrebu odgovorio je sv. Otac na iskazani poklon, te je bodri na požrtvovan rad. Pismo je s radošću i zahvalnošću pročitano na sastanku dne 19. studenoga.

Iz Francuske. Dne 16. listopada posvetio je kardinal De viko kao zamjenik sv. Oca veličanstvenu crkvu Srca Isusova na brdu Mučenika u Parizu. Sagradio ju je francuski narod kao naknadu za svoje uvrede Presv. Srcu nanešene. To je vrijedno da se Glasnik opisrije drugom prilikom tim zabavi. Sada ćemo tek spomenuti jedan krasni čin sv. Oca, što ga to zgodom učinio.

Francuzi su kao opojeni od prevelike radoći nad pobedom, pa u gdje-kojem pogledu zaboravljaju da su katolici. Sv. Otac im u pismu nadbiskupu pariškom, kardinalu Ameteu, dovukuje, da se sjeti zapovijedi ljubavi, kojom Krist traži, da i neprijatelje ljubimo, i tu im ljubav dijelom dokazemo.

Kad se sjetimo, kolike je već nepravde počinila mirovna konferencija u Parizu, onda se upravo divimo otvorenost i očinskom srcu sv. Oca, kad on i na ljubav k pobijedjenima opominje.

O toj mirovnoj konferenciji izjavio se je glasoviti kardinal Bourne: »Ona je od svog prvog dana bezbožna. Ime se Božje nije na njoj ni spomenulo; rasvjetljenje nije se zazvalo. Ona postupa kao da ne opstoji deset zapovijedi Božji, i kao da ne ima u opće savjesti.«

Za naše Amerikance. Dirljiva je briga sv. Oca Benedikta XV. za iseljence. Evo što piše 24. svibnja 1919. nadbiskupu sv. Pavla u Južnoj Americi. »Daje nam se prilika pa te podsjećamo, da ne zapustiš onih hiljada, što su se iz Italije i iz cijele gotovo Europe iselili u Vaše krajeve gonjeni bijedom ili nadom dobitka. Neće biti odviše teško, a opet ćeš si Ti i Tvoji drugovi tim uvelike kod Boga zadužiti, ako pomoći svojih pobožnih svećenika uzastopite, da ti došlaci radnici ostavili domovinu ne ostave i svojih dobrih običaja; neka ne zanemare svoje kršćanske dužnosti; neka ljube štedljivost, koja mnogostruku plodove nosi; radu i trgovini neka se tako podadu, da ne zaborave, kako su za nebesko carstvo pozvani i odredeni, a ne za ovaj prolazni svijet.«

Svi si uzmimo k srcu ove krasne riječi!

Isuse blaga i ponizna Sreća,
učini sreć moje po Sreću svom!

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i preimenesom, te pridodati točnu adresu, inače se ne uvrštuje. Svome obetanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredniku, a njegovo je, kada i kako će je objasnit. Dogodajima, što ih iznose zahvalnice, pripisuju se srgno ljudsku vjeročestnost. — Za oglašiti se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni mliodari upozorbjavaju se za rađenje Glasnika:

Ozdravila je sv. pričest.

Slavonija. Puna tri mjeseca čutila sam u krstama strašne boli, koje su me tako sapinjale, da nisam mogla ništa. Tražila sam i liječničku pomoć ali bez kakova uspeha, a bolest bivahu veće i nesnosnije.

Utekla sam se čvrstim pouzdanjem Božanskom Srcu Isusovu i nakon obavljene pobožnosti odlučim onako bojna poći u crkvu i primiti presv. pričest sa životom vjerom, da će mi biti laglie.

I za čudo! Odmah po primljenoj sv. pričesti prestade mi bol — došla sam kući zdrava, i do danas više je ne osjećam. Zato budi hvala, čast i slava Božanskom Srcu Isusovu na sve vjeke.

Pomoć sv. Obiteli.

Podravina. Potpisani bio sam u velikoj brigi radi opasne bolesti moje supruge, koja je bolevala od upale pluća i vrućice, tako da se je jedva oporavila.

U neopisivoj brigi utekoh se devetnicom svetoj Obitelji i Presv. Srcu Isusovu, — sa dvije kćerke moleći se Bogu za sretno ozdravljenje supruge. Molba nam je uslišana, i supruzi zdravljili prilično dobro poboljšano, pa se sada zahvaljujem svetoj Obitelji i Presv. Srcu Isusovom na zadobivenoj milosti.

Združeni u strahu Božjem.

Boka Kotorska. Dužnost mi je javiti, da mi dođuci mjesec Šajtete Glasnik Presv. Srcu Isusovu s naslovom A. M., a ne više A. N., jer moleći se Presv. Srcu Isusovu bijah uslišana, te se moj zaručnik poslije šest godina povratio iz dalekog Kitaja pa smo u strahu Božjem sretno združeni. Veoma me veseli, da sam našla vjernog druga u štovanju Presv. Srcu Isusovu, a još me više veseli, kad mi prijavlja, kako se štuje i poznaće Presvetu Sreću Isusovu kod Kitajaca, koji se dnevno dadu krstiti na katoličku vjeru. Svaki se pokršteni Kitajac, bio on bogat ili siromah ponosi noseći pod gromili na prsima medaljicu Presv. Srca. Moi suprug govori uvijek kad se povratimo sa Sv. Mise, da bi se morala naša mladost ugledati u pokrštenog Kitajca i od njega se naučiti,

kako se mora štovati Presv. Srce Isusovo i Marijino.

Sestrinska ljubav.

Zagorje. Imadem maloga braća, šest mu je godina. Obolio on laniške jeseni od španjolske. Jedno popodne tako mu poziljao, da nije mogao govoriti, nego nam samo rukom pokazao na raspolo, da mu ga dadelo. Nježno ga je i milo na grudi pritisakao.

Mi svi u velikoj žalosti vruće smo cijelu noć molili Božansko Srce da nam ga sačuva u životu, a mi ćemo se javno zahvaliti i on će držati Glasnik dok bude živ. Bilo je kao da ne ćemo biti uslišani, jer je mali postao mrzal i izgledao je kao mrtav. Priredili smo već sve za odar i misili da nas čeka žalosni dan.

Ipak se još pomolismo Bož. Srcu znajući, da ono može i mrtvog oživiti. I nuto! Malome bi bolje, sjeo se na krevet i počeo nam govoriti, da mu je Isus pomogao. — O dragi Isuse, vječna Ti hvala! Ja, njegova sestra zajedno s roditeljima najsmjernije se zahvaljujemo Bož. Srcu, jer nam je ovo dijete veliko veselje u kući. — Još mi je Bož. Srce sačuvalo i drugoga braca, koji se iz trogodišnjeg velikog zla na ratistištu sretno povratio. O slatko Srce Isusovo! Preporučam Ti svoju milu braću, pa mi ih čuvaj da živu samo Tebi na slavu, a bližnjemu na korist duše i tijela!

D. K.

Veseo Božić.

Podravina. Bio sam u velikoj novčanoj potrebi. Pritisli me dugovi, valjalo odmah isplatiti. Cijena blagu palala, a i drugom, što sam ja imao. Odakle da namirim dužnike? Skočim am, skočim tam, ali od nikuda poći.

Sjetim se tad, kako sam čitao u Glasniku, da je molitva devetnice tako moćna kod Presvetog Srca. Uzmim je i ja moliti, a obecam takoder javnu zahvalu. Drugi dan iza devetnice prodam tako sretno jedno živinče, da sam mogao namiriti vjerovnike, pa u vjesiju i zadovoljstvu božičevati.

Slava Presvetom, Srcu i Bl. Djevici, što su me oslobođili tereta, koji bi mi bio učinio tužan i neveseo Božić i ostale dane.

F. H.

Sveder živa.

Ravo se veli: laglje je društvo osnovali nego ga je u zdržati. Među društvima ipak mislim da je Kongregacija, kad je jednom mudro uvedena, najvećma za svoj napredak osigurana. Nutarnja joj je naime vrijednost tolika, da sveder iznova privlači članove; sastav joj je taki, da mogućom čvrstoćom veže članove u jedno. Potrebno je tek da to jedno i drugo članovi upoznaju, te dobrom voljom dadu da djeluje.

1. Prava se vrijednost sviju stvari po tome mjeri, koliko one pomažu do konačnog cilja. Kongregacija katoliku taj cilj vrlo osigurava uklanjući u jednu ruku zaprke — pogibao nevjere i grijeha, — a u drugu jačajući ga u nastojanju — sakramentima, čestitom zajednicom, djelatnošću za bližnjega i osobitom zaštitom Marijinom.

Bez ovakovih pomagala jest danas gotovo nemoguće voditi religiozan život, to jest život, koji te vodi k cilju. Danas se i najznačajniji čovjek nade u vjerskoj teškoći, pa se tjeskoban ogleda; je li se još tko drži istog uvjerenja, što se u meni koleba; ili zar je doista sve tlapnja, pa da i ja prestanem tlapiti. Kao oživljajuće vrelo dolazi mi dobro vjersko društvo, kongregacija.

Onim izabranim boljima, koje plemenština srca goni da većma časte Kraljicu srca svoga, da nadu sustavne prilike, kako bi što bolje mogli za vjerski napredak bližnjega svoja dva, tri ili pet talenata; njima jest kongregacija upravo potreba srca.

Što će članovi društva biti čvršće uvjereni, da društvo tim njihovim višim težnjama odgovara, to će biti i veća privrženost društva, to življa djelatnost u njemu. Kćerka, koja znade, da joj je miraz i budućnost spojena s napretkom očeve trgovine, bit će za nju daleko više zauzeta, življe će u njoj raditi, nego plaćena namještenica.

Ne varajmo se! Svaka čovječja ljubav, pa i veliki dio one svetačke ljubavi Bogu, dobrim dijelom potječe od ljubavi k sebi. Za to je i uzalud tražiti živo zanimanje za kongregaciju,

ako se zborniku ne pokaže, da je kongregacija za nj jedno dobro, baš tako rukopipateljno dobro, kao što mu je dioničko društvo, od kojeg možda kupone reže. Ona duševna sredenost, ona strpljivost, ona savjesnost, što je stiče ili učvršćuje u kongregaciji jest i u pogledu imutka, zdravlja i dobra glasa baš kao 100% povišica plaće.

— E — reći ćeš — malo je ljudi takova uvjerenja.

Jest, baš kao što ima i malo živo djelatnih vjerskih društava. Ali je ipak daleko veći, nego što se misli, broj plemenitih duša, koje osjećaju potrebu da se približe Božanstvu. Bog Gospodin je i u najpokvarenijem nekadašnjem rimskom društvu uzbudio vrhunarne težnje u mnogim srcima, koja su mu postala neograničeno odana. Takovim je srcima danas mjesto u kongregaciji. A kad u jednom u njoj, to valja da se svijest o koristi i potrebi kongregacije postojano njeguje. Evo baš ta svijest jest prvo i glavno sredstvo, da bude kongregacija s v e d e r Ž i v a .

2. Ljučav kongregaciji i ljubav u njoj poraste, ako poraste svaćanje duhovnog života. Svi, koji se prijave u kongregaciju, žele duševno raditi. Srce im je bojno polje protivnih sila. Božanstvo ih hoće jednom kod sebe imati, pa ih zato goni da se pročiste da se srede, svrhunaravski snadu. Vjerovanje, 10 zapovijedi i sakramente oni i u životu poznadu. Pa baš stoga jer to u život provode, a život nije iscrđana skrižaljka, nego vrlo zamršen račun, stoga trebaju metode, kako da zadatak riješi, trebaju upute u duševno računovodstvo. Što će se tome bolje u vjerskom društvu udovoljiti temeljtom uputom u duhovnom životu, to će se i taj ljepše razviti. A duh oživljuje, dok slovo — ma i uzvišeno slovo pravila bez približenja — poništjuje.

U kongregaciji djevojaka kod sv. Marije u Zagrebu zavela se takova predavanja. Prvo predavanje je bilo: što zapravo znači Bogu služiti? Odmah se opazio ne samo veći interes za sastanke, nego i bujniji vjerski život. Slično su radili, a koliko nam je poznato i još rade neki voditelji vjerskih društava, pa su i članovi i oni sami upravo sretni bili, da imadu ta društva. Dok cijela župa ne može tako brzim korakom naprijed, članovi društva, kao izabranici mogu i valja da idu. Živi li svačanje za duhovni život u članovima, bit će i društvo — sveder Živo.

3. Ali to je baš ona teškoća, kojoj mnogi upravitelji društva željaju očekuje pomoći: kako da se pobuduje ljubav za duhovni život.

Ne ču ništa novo reći, ali ču ipak veliku istinu reći: vodi sâm duhovni život, pa ćeš znati i druge potaknuti. Vlastito iskustvo, skupa je doduše, ali najbolja škola. Proživljeno jest srdačno i privlačivo; ostvareno pak uvjerava.

Živa riječ, koja je po Spasiteljevoj uputi toliko jaka, doći će nam čitanjem duhovnih pisaca, npr. pojedinih dijelova Rödrigveza, što ga izdadošeoci Kapucini; ili Duhovnog boja, ili Skaramelijevog; Duhovnog vodiča.

I u običnim svojim propovijedima posvetit će kojih pet časaka obziran upravitelj društava napose kojoj duhovnoj po-

trebi doličnih članova, što će cijelu župu zanimati i društvo milim učiniti. Karanje dakako članova ne spada pred župu, nego pred odbor društva ili društvo ili četiri oka.

D o b r i m š t i v o m preporučujući npr. Glasnik, nabavljajući molitvenike, poučne i dobre zabavne knjige, na trošak dakako članova samih, pribavit će upravitelj svakom članu jednu veliku zalihu duševne sile, koja će ga držati u duhovnom životu sveder budna.

L j u b e z n o s u s r e t a n j e, strpljivo općenje, dragovoljno i ustajno isповijedanje članova društva kud i kamo više utječe na bujan razvitak duhovnog života, nego što si to obično mislimo. Duše misle, mnogo misle o utiscima, što ih primaju u općenju. I te misli su život u dušama. Kamo sreće, da su ujedno i vrela, kojima društvo, a napose kongregacija ostaje — sveder živa!

J. V. D. L.

Iz života kongregacija.

Je li ista? Pitaju nas: Ako je kongregacija u nepovoljnim prilikama npr. ratnim, prestala raditi, dapače se gotovo svi članovi razišli, da li se može smatrati istom onom kongregacijom, ako se sada obnovi? **Odgovor:** Može i mora, jer je pravno ostala ista moralna osoba. Da su članovi kojeg pjevačkog društva morali svi osim predsjednika u rat, a on ostao čuvajući inventar, ne bi se pravno moglo reći: nestalo je društvo. Da u to vrijeme tko društvu namre kol dar, predsjednik bi ga opravdano tražio i dobio za društvo.

Još se većim pravom to može reći o kongregaciji. Ona je crkveno, duhovno društvo, posvema ovisno o vodstvu duhovne vlasti. Upravitelj je glava i duša društva. Dok njega duhovna oblast ne skine, dok pozitivnom odlukom ne proglaši društvo ukinutim, dok ne ustegne povlastica, dotle kongregacija moralno još uvijek opstoje, pa makar se članovi i rastrčali. U tom je smislu prošle godine to pitanje i doista riješeno po nadležnoj oblasti u Rimu.

Ako se dakle gdje opet uspostavila kongregacija, to ona ima ne samo ista prava kao i prije, nego je i sav inventar: knjižnica, namještaj i t. d. upravo njezin, pa makar ga međutim bio tkomudrago nepovlasno otudio ili si ga prisvojio.

Bismo li priredivali zabave? A zašto ne? Prvo ne — jer se članovi odviše tjeraju u trošak; drugo ne — jer to nije posao kongregacije, da prireduje zabave; treće ne — jer su sada preozbiljna vremena, a da bismo se podavalii zabavama.

Ima doista svaki od ovih razloga svoju vrijednost; ali opet ni svi zajedno ne traže, da ne bi smjela kongregacija baš nikakovih zabava priredivati.

Prvo: niti je kongregacija komu na silu, niti je zabava za silu. Svaki treba da pokrije svoje potrebe; a može li dati pomoći dobrovrtovnoj svrsi — dobro; ne može li — nitko mu ne smije zamjeriti.

Drugo: ako zabava služi, da se duh oplemeni, srce na dobro potakne, onda je može i kongregacija prirediti, jer i tako usavršuje svoje članove. Takovih pak zabava ima. Npr. ljepe predstave; akademije s predavanjem, pjevanjem i glazbom; poučni izleti.

Treće: I u najozbiljnijim vremenima, osobito ako dugo traju, treba duh i tijelo odmora, da čovjek ne postane čudak ili bolestan. Takav odmor može biti

i zabava, koja ipak mora odgovarati osjećajima tih vremena. Da se za rata u opće prestalo s lakinjama i nečudorednim zabavama, ne bi bio ni godinu dana trajao. Ali da nije bilo baš nikakvih zabava, bio bi svijet za godinu dana ludnica.

Istaknuti prigovori upozoraju ipak voditelje kongregacija, neka dobro pro-misle, hoće li, kada će i kakvu će zabavu prirediti. I u tom će biti »bolje manje nego previše«, jer je pogibelj rastresenosti velika. U rastresenosti i vanjskim pak duh strada.

Savez M. K.

Vijesti.

Novo osnovano djevojni društvo sv. Ivana Želina imade 116 članica. Mjeseca kolovoza primile članice 352 naknadne sv. Pričesti, obećaju širiti ljubav i štovanje Božanskog Srca i prečiste Djevice Marije.

Voća u mjesecu kolovozu, primilo djevojni društvo 241, a pomladak 34 naknadnih sv. Pričesti. O »Božjemlicu« bile su mnoge djevojke iz društva kod Majke Božje Bistrice, te primile tamo sv. sakramente; druge pak uresile su kod kuće crkvu, pristupile stolu Gospodnjem i klanjale se svetoogaštenom Isusu svaka u stanovitu uru, jer je bilo klečanje.

Djevojni društvo Gornja Stubica lijepo napreduje, revno pristupa stolu Gospodnjem, točno vrši svoja pravila revno počada sastanke. Mnogo se djevojaka iz društva udala, nade se djevojke okupile u društvo revniteljica, koje također lijepo napreduju.

Dne 8. kolovoza osnovano je djevojni društvo na Visokom. Primljeno je 188 djevojaka. — Društvo će uz pomoć Božju lijepo napredovati, jer je narod otprije prožet vjerom; a naknadnimi sv. Pričesti širit će se kraljevstvo Božje i ljubav presv. Sreću još većma.

U Bedenici osnovano djevojni društvo za naknadnu sv. Pričest, te uz društvo revniteljica i pomladak napreduje. Do sada primljeno 200 naknadnih sv. Pričesti. Broj 120 članica.

Djevojačko društvo za naknadnu sv. Pričest u Bisagu osnovano je mjeseca kolovoza za sv. Misiju držanih po v. o. Michielu. Djevojke društva svim žarom šire ljubav i štovanje Božanskog Srca. Prigodom klečanja iskitile krasno crkvu te se natjecale da bude što ljepše. Primljeno je taj dan i 20 novih članica, a pred velikom sv. Misom imalo društvo iz obližnje kapele procesiju i zajedničku naknadnu sv. Pričest.

Tuhelj. Od 22. do 28. rujna bile su kod nas sv. misije. Uspleh je bio sjajan. Mnogo se duša ispoljilo, koje nisu bile na ispoljedi više godina; a pričesti je primljeno za vrijeme misija 10.000. Imali smo dvaputa dnevno propovijedi. Bilo je primanje novih članica u djevojačku društvo, a prisustvilo ih puno. Osnovan je i pomladak djevojni društva. Konac misija bio je dan slavlja za našu župu. Poslijev sv. misi bila je procesija, koloi je prisustvovala cijela župa, a lijepo se isticala društva sa svojim znakovima. Na trgu pod vedrim nebom cijela je župa obnovila krsni zavjet i posvetila se Presv. Sreću Isusovu. U teškim časovima životne borbe bit će nam spomen na ove dane utjeha i obodrenje.

Na uvaženje.

Umolljavaju se sve glavarice djevojačkih društava, da svaki mjesec izvijeste »Savez« o društvu. U izvještaju neka točno napišu ime dotičnog mesta, gdje se djevojni društvo nalazi i posljednju poštu, inače ne može uprava Saveza odgovoriti. Sestrinski pozdrav!

Tajnica: G. Prikryl.

Sadržaj: Pokojni ratnici 1. Ciji je Glasnik 3. Mjesecne nakane 4. Isus i odličnici 4. Mogu li se Bogu protiviti 6. Vjeronaute u školama 7. Svjetlost vjere 9. Srce Božje Djeteta 10. Iz Kraljevstva Srca Isusova 11. Zahvalnice 12. Sveder živa 13. Iz života kongregacija 15. Vijesti 16.

Broj 2. i 3.

VELJAČA i OŽUJAK 1920.

Tečaj XXIX.

Apostolstvo molitve i župne misije.

Opća nakana molitava i dobrih djela za ožujak,
blagoslovljena od sv. Oca Benedikta XV.

ledajući nepoštenje, što je u mnogim krajevima zavladalo, zdvajaju mnogi o boljoj budućnosti. »Tu se ne da više ništa učiniti!« — »Zar ne? Kopaj grob pa se živ u nj sakrij!«

Da je tako mislio sv. Petar, kad je došo u sijelo po-kvarenosti staroga svijeta, ne bi bilo one uzorne kršćanske zajednice rimske, kojoj se par godina kasnije već prinosila slava svijetom radi žive ljubavi i vjerske izobražbe. Rim. 15, 14. Da je tako malodrušan bio sv. Ignacije gledajući veliki vjerski otpad u 16. vijeku, gdje bi nam bili veliki obnovitelji Crkve, štono izadoše iz njegovih duhovnih vježba?

»Ljubav se svemu nada« veli Apostol. Od Boga se nada milosti, a od ljudi dobroj volji. To su uvjeti poboljšanja. »Bog hoće da se svi ljudi spasu i dodu do spoznanja istine.« »Jak je Gospod, da vam dade milost u obilju.« »Krist se predao za nas, da nas otkupi od svake zloće i očisti si prijatan narod, koji će ići za dobrimi djelima.« Ovakovo je uvjerenje nlikevalo snagu apostolskim muževima, te su govorili: »Hajte, raspalite svijet!« A i raspaliti su ga ljubavlju, koja je njih uništavala, a na-rodima davala život.

Da se ni nad nama »nije ruka Gospodnja stisla«, svjedoči uspjeh misija u Slavoniji, Dalmaciji, Prigorju i drugdje. S Bogom se izmiruju; najveći bogohulci; s unucima pristupaju svetoj pričesti, koje je Ženidbeni dan zadnji puta u crkvi vidio; katolički se listovi nalaze u rukama, koje su prije samo za razdražljivošću posizale. Kristova je nauka, što je misionari tumače, svjetlo i jakost za život i vječnost. Zato i privlači.

»Eh, ali još toliki ostadoče tvrdi« — uzdiše ovaj župnik. A susjed mu se pridružuje: »Pa hoće li i ovi ustrajati, što pokročiš dobrim putem?«

Nijeste vi, braćo, prvi, koje taru ovake brige. Trlo je to i druge, pa se ogledaše za pomoć. Godine 1913. zapitao je biskup Ša-lonski Sevin misionare: »Kojim bismo djelom učvrstili ovaj krasni plod misija u župama?« Iz dubokog uvjerenja iskustvom utvrđena svjetovaše mu oni: »Boljega što ne možemo preporučiti od Apostolstva molitve. Ono je pristupačno početnicima, prikladno je i naprednjima; ono se obraća djeci kao i odraslima, ženama jednako kao i muževima; ono pospješuje rad i posvećenje. Župu, gdje se ozbiljno provede, vodi ono dvostrukom brzinom Božanskom Srcu i stoln Gospodnjem.« »Primam«, odgovori biskup. I Apostolsvo mu je molitve donijelo željene plodove.

Danas više nitko uvidavan ne dvoji, da su katolička društva ono sredstvo, koje čini vjeru živom. Među društvima opet ona su danas shodnija, koja jamče za bolju stegu i veći broj članova privlače, a ujedno se više na Euharistiju oslanjaju. Mnoštu, što ga neprijatelji svrstavaju u boj proti Kristu, valja suprotstaviti mnoštvo; njihovo sili našu strogu stegu; a snagu može da poda je dino Isus, sa kojega se borimo. Kongregacije su bolje pogledom na stegu, jer su »izabrana četa.« No baš stoga i ne obuhvataju mnoštva. One na nj tek neupravno djeluju. Slično i treći red.

Mnoštvo, primjerena stega i Euharistija sastaju se u Apostolstvu molitve. Kako mu je lako shvatljiva ideja: radi s Kristom za spas svoj i bližnjega — barem kratkom molitvom, ako ne možeš čim većim! Kako laka dužnost: zdrži se jutarnjem prikazanju sa Srcem Isusovim, da i djela i patnje omile Ocu! Kako slatko sredstvo: kruh andeoski! To je u glavnom za sve članove. To je ono »najmanje«, a ipak sadržaje veliku plemenštinu.

Već sama prikazna molitva — vidi na omotu Glasnika — diže te u vrhunaravni red mislima i osjećajem; budi vjeru, ufanje i ljubav; širi srce za potrebe svete Crkve; gaji požrtvovnost i samoza-taju. Osjećaš se onako pravo katoikom, kad je pobožno izmolis. Pa ne u zalud. Ta tolike milijune članova — već preko 25 — zanose iste misli! Po svem krugu zemaljskom vrcaju iskre, kakova je poljetila i iz tvoga srca, da se s plamom srca Isusova zdruze u oganj najveličanstvenijeg štovanja Božanstva.

Da je pak ova užvišena djelatnost Apostolsva molitve doista i u zbilji ostvariva, neka ti svjedoči jedan župnik. »Plodovi Apostolstva u našoj župi mogu se u glavnom ovako svrstati: 1. Članovi se oslobođili onog obzira ljudskog, koji ih je priječio u vršenju vjerskih dužnosti i ne osjećaju se više osamljeni; 2. vrlo se povećalo čašćenje Isusa u Prev. Sakramentu; 3. napose se silno umnožio broj sv. pričesti. U šest godina skočio je od godišnjih 1000 na godišnjih 10.000. Svake nedjelje pristupa ih koja stotina, osim generalnih i redovitih naknadnih. 4. Veličajno se upravo razvila vjerska i društvena poduzeća. Ne samo da je sebičnost nadvladana, nego se mnoge duše vinule i do junaka kreposti.«

Nije ni čudo! Sila koja pokreće Apostolstvo molitve jest ljubav Srca Isusova. Ona čisti po malo osjećanje od zemaljštine; ona se proteže od rodaka na braću u Kristu, jer ih Srce Isusovo ljubi.

Ima istina i u hrvatskim krajevima 400 župa u Apost. molitve. Spomenuti ipak primjer nije cvijeće iz našega polja, nego iz župe Méricourt biskupije Arras. No što manjka, da se ti blagoslovni plođovi i kod nas ne pokažu? Svečenstva je istina prevelika; a i ono, što ga ima, često je brigom vezano uz životnu borbu. A i narodu je teško do crkve.

Ipak baš u tim teškim prilikama je Apostolstvo molitve najpodesnija, dā nužna organizacija. Koji vode djevojačka društva i »Vojsku Srca Isusova« iskusili su, da im doista ne zadaje odviše truda. Neka još ulože i vode i članovi tek nešto malo više truda pa će uživati utjehu stostruko boljeg uspjeha. Sa strane veleč. gospode župnika sastojala bi ta žrtva u tom, da 1. dozovu misijonare da im drže puku misije i osnuju Apostolstvo molitve; 2. da se jave bilo biskupijskom upravitelju Apostolstva, bilo Uredništu Glasnika Srca Isusova, pa ako još ne imadu diplome mjesnog upravitelja Apostolstva, da je dobiju i članove kao takove upišu. To je potrebno i za one, koji već imadu na pr. djevojačka društva ili »Vojsku«. Jer ta društva su istina nastojanjem Apostolstva podignuta, ali članovi ne dobivaju oprosta, dok se pojmenice ne upišu. 3. Sa čanovima neka prema uputi, što su je primili ili će im se naknadno skupa sa diplomom dati, drže sastanke svaki mjesec i dijele im svete sakramente.

Članovi pak »Vojske« neka onu svoju jutarnju odluku da ne će psovati i dobru nakamu tako prošire, da pobožno izmole svako jutro prikazanje, što se nalazi na zadnjoj stranici Glasnika. Ne mora to biti klečeći, već kako mogu. U molitvi je glavno, da je srce i pamet kod Gospodina. Tim svagdanjim prikazanjem zadovolje svi dužnosti prvoga stupnja Apostolstva. — Revniteljce i koje su u majčinskim društvima neka dnevice izmole jednu deseticu krunice — ili Očenaš i 10 Zdravo Marijo — na označenu društvenu nakanu u Glasniku. Time su ispunile dužnosti drugog stepena Apostolstva. — Svi pak, koji se pričeste jedanput na mjesec, da zadovolje Bož. Srcu za uvrede, broje se u treći stepen. Prema tomu ne trebaju članice djevojačkih društava ništa mijenjati ni dodavati osim ono svagdanje prikazanje, pa su ujedno dionice svih oprosta Apostolstva. Kako su pak ti obilni, vidjet će iz upisnica, što će im se dati.

Ne može li se tko god u svojoj župi upisati u društvo Apostolstva molitve, neka se samo javi uredniku Olasnika, pa će mu se povolji učiniti.

Narodu su misije prijeko nužne, da se probudi od pogibeljna sna. Isto mu je tako nužna jedna organizacija, da ga uzdrži vjerom budna. Lijep je spomen na misije veliki križ, još ljepši oltar Presv. Srca. No najljepši je spomen društvo Srca Isusova, Apostolstvo molitve, koje srca vodi križu, koje i od njih samih stvara žive oltare, da se iz njih diže miomiris molitve i kreposti Božanskog Veličanstvu.

Josip V.

Nad Golgotom je pomrčalo sunce.

Nad Golgotom je pomrčalo sunce
Na križu mrtav visi svijeta Spas,
A munja križa sionske vrhunce,
I zemljom tutnji strašni groma glas.

U boli Srce božansko mu puče,
Ali iz njeg silan poteko je vir,
I valj njegvi ko »Hosana« huče,
A duga s neba svijetu javlja mir.

S prokletstva božjeg zemlja raspucana
Sa žudnjom srće mučeničku kap,
I proljet niče davno željkovana,
Kud s Golgotom se razlijeva slap.

Ko crna avet k nebu dižuć pesti
Knez tmina bježi mržnje, gnjeva pun,
Pred golgotskim se križem poče tresti
I njegov gordi izdajnički trun.

A podno križa sputana se vije
I bolno ječi nadvladana smrt,
U raspetoga krvav pogled rije,
Ko otrovnica kad joj život strt.

Mato Rabadjija D. I.

Halja i habit.

»Halja ne čini redovnika.« To je istina. Redovnik, da bude redovnikom, nije dosta da obuče redovničko odijelo, već treba pokazati životom, da je redovnik.

Ljudi su uvijek gledali na odijelo. Životinjama i pticama dao je odijelo sam dragi Bog. Isto drveće i travu zaograno je Bog u odijelo. Ta i sveto Pismo veli, da niti sam Salamon, koji je bio najbogatiji od kraljeva, nije bio odjeven, tako je odjeven jedan Ilijan. I danas se paži i gleda na odijelo. Vojsnik, časnik, treba da je odjeven lijepo, čisto i treba da se ga pozna već po odijelu. Prost roznik ima po odijelu poznati svoga zapovednika, da mu iskaže čast i poštovanje. Seljaka poznaješ po odijelu, da je seljak, gradana, da je građanin.

i sveta Crkva je odredila za svoje svećenike i redovnike odijelo, po kom će ih svak prepoznati, da su svećenici ili redovnici. I u ona stara, davnina vremena su se židovski, pa i poganski svećenici imali prepoznati po odijelu, da su svećenici.

Prije kojih 50 godina, što ja pamtim, dak, koji je bio primit u siemenište, li u samostan, veselio se, dă, ponosio se, kad je obukao halju, kolu smo zvali i »reverendom«, ili pak »habit«. U gradu a naročito na selu, kad je mladi klerik polazio obučen u halju ili reverendu, sve ga pozdravljalo i s poštovanjem na nj gledalo. Je li prolazio gospodin župnik ili pak »mladi« gospodin, tko bi bio proš-

mnogi nijega, a da nije skinuo šešira i pozdravio sa: hvaljen Isus? Bilo je vjere.

-Roditelji, kad bi svoga sina ugledali u halji ili u habitu, ponosili se s njim. U halji je, što će više!

To je poštovanje malo pomalo jenjavalo. Jesmo li krivi tomu mi svećenici? Moguće, barem štogod. Danas je došlo do toga, da se halju i reverendu gleda s prezirom. A gdje je tomu pravi razlog? Halja sjeća ne samo onoga, koji je nosi, nego i druge, koji halju gledaju, na dužnosti, koje imaju čovjek napram Bogu. Ti si kršten, je li? Pokrstio te svećenik obučen u halju. Ti si sagrijeo, možda i teško sagrijeo Halja, koju gledaš na svećeniku, opominje te: kriv sam, morao bi na ispunjaj. Halja sjeća na svetak i na petak, na post i na svetu misu. Ona te sjeća i na smrt! Je li? Jest. U halju će biti odjeven svećenik, koji će te na smrtnoi postelli ispunjediti i pričestiti. U halju će biti obučen, kad će te mrtva sprovoditi na groblje.

Na groblje?! Mani se, molim te, dai mi mira s grobljem. Ja hoću živjeti. Hoću da se još naužjem svijeta.

Hoćeš, da se naužiš svijeta?! Dai, daj, uži se ga; groblju ipak uteći ne ćes. Među ostalim i u tom nauživanju je tražiti razlog, da ne možeš živa vidjet fratra i popa.

Svećenička halja sjeća ne samo mene, već i tebe, pamti i tebe sjeća, da si prah i u prahu ćes se pretvoriti.

Nekada su i države zakonima iskazivale poštovanje svećeničkoj halji. Svećenika se nije smielo javno izvrgavati ruglu, baš kao i oficira ne. Kod javnih komedija nitko se nije smio obuci u halju. Danas i tu kao da popušta. Prave se pokusi, hoće li biti veće sreće. A hoće li biti?! Pokusi do sada nijesu uspjeli.

Svećeničko odjelo jest i ostaje opomena na svršunaravni život, na Božanstvo. Jer se na to Božanstvo i na taj život neće misliti, zato je i ta opomena neugodna. A ipak bez toga ne ima sreće.

Više halja, više habitâ — više vjere, više sreće u hrvatskom narodu.

M. Rihtarčić.

Kako ćemo kod izbora?

sto je Lpter rekao: drugi si kao kršćanin, a drugi kao politik. Tako su i prije poslijepodne govorili svi, koji neće da po vieri živu. No to nijesu učenici Onoga, koji reče: »Hoćeš li da udeš u život, drži zapovijedi. Zapovijedi pak i te kako zadiru u javni rad. Varka je dakle, kad se više: vjeru ne ima s javnim prilikama posla! Krist Gospodin i Crkva nijegova kaže: po vieri živi, po vieri se u svem svojem djelovanju ravnaj. Isti, koji si kršćanin, jest i politik; ista duša radi u tebi kao kršćaninu i kao javnom čovjeku. Bog Gospodin tu i tamo! Javne dakle prilike treba da prosuduješ s kršćanskog katoličkog stanovišta. Ti ne smiješ dopustiti, da se stvara javnost bez Boga, da se zakoni i državno upravljanje ne obaziru na nauk Crkve.

Baš protivno! I društvo je od Boga, dakle treba da ga i prizna i štuje

Držat ću se po strani.

Ipak?! A zašto?

— Ne odgovara mi nijedna stranka.

— Pa zar se može samo u strankama raditi? Ljudi rada stvaraju stranke, a ne stvaraju stranke lude. Dijelui ti na okolinu, da je pridobijei za dobro. Za-

jedno povierite svoje zastupanje čovjeku vašeg shvaćanja. On će se naći s drugima jednakim, pa će po njima svaki od vas svojim uvjerenjem uplivati na javnost. Mnogi i ne slutite, koliki upliv imate na duh svoje okoline. Plemenština ulijeva počitanje, privlači, goni na žrtvel!

Glasnik pod sigurno računa, da ima više od sto tisuća čitatelja. Neka svaki od vas povuče za sobom samo deset drugih neodlučnih, evo vas milijun ljudi, koji tražite kršćansku katoličku javnost. I ona će biti vaša! S takvim se brojem i ljudima računa.

— Ali što koristi sve. — reči češ, — kad su

katolci tako nesložni.

— Na tebi je, prijatelju, da obvezesh svog zastupnika, da ide u slogu, kakav ti hoćeš. Pridobiješ li i okolnu, slušat će vas zastupnik, pa evo složnoga rada.

— Kako će slušati, kad nam je raznim razni politički program?

— Dobro. Vjera i Crkva ne sili vas na stalni politički pravac. Taj ovise o raznim vrednotama, koje ne moraju svi jednako cijeniti. Ali u današnje su doba glavna pitanja u javnom životu tako zvana kulturna. Pita se naime kod većine zakona i uređaba: na što se oslanjaju? Da li samo na silu i naravna sredstva, ili računaju s Bogom, vjerom i savješću. Svi čestiti treba da se u tim pitanjima ravnaju po onom, što Bog traži i vjera veli. Možeš dakle u pitanjima čisto svjetovnim i narodnim tražiti, što te volja, ali se možeš i moraš složiti sa svim čestitima, da obranis ono, gdje vjera ima prvu da kaže.

Baš radi tih pitanja smo i dužni svi da sudjelujemo u javnom životu. U domovinskim stvarima mogao bi još možda misliti: pa na kraju konca svaki želi narodu dobro; neka dakle i bez mene odluče. U ovim vjersko-narodnim i prosvjetnim pitanjima ne možeš tako reći. Tude se radi o istini i pravici. Istina pak i pravica jest u svakom pitanju samo jedna. A ta jedna i jedina je na strani Božjoj i u nauku Crkve. Za nju valja dakle stajati. Tude vrijedi: »Tko nije sa mnom, protiv mene je.« Mt. 12. 30.

Bojište,

na kom će se odlučiti, hoćeš li ti i dalje nesmetano štovati Bož. Srce, hoće li ženidbena svetost i dalle vrijediti u javnosti, hoće li se mladi naraštaj učiti kršćanskom poštenu, i još tolike druge važne stvari, — to bojište jesu i zbori. Izabereš li čestite zastupnike, bit će čestiti zakoni, bit će čestita uprava, bit će sretan narod.

Pa kad ti i ne bi prodro sa svojim zastupnikom, gledat će se na tvoje držanje, račumat će se s tvojim glasom. Odlučan istup katolika, pa bili oni gdjegod i malobrojni, prikričat će protivnicima: gle, ovo su svjesni i odlučni ljudi; ne valja ih izazivati. Ako se i raštrkani gubite, u općem zbrajanju pristaša katoličke misli vi ipak mnogo vrijedite. S toga i treba da svi pristupite na izbor i svagdje da svoga čovjeka birate.

Koga bi brali?

Katolika! Katolika glavom, katolika srcem, katolika dijelom!

— Kako će ga znati?

— Eto vidiš, da valja na javu, kad ne znaš ni u okolini svojoj, koji li je pravi katolik. Da izlaziš ti i drugi, znao bi već. Ne mora to biti čovjek jak na imetku, nego jak na poštenu. Čovjeka lijenčinu, pijanca, kartaša, bludnika, pos-

vača ne smiješ birati, pa bio bogat ko Salamun ili jak kao gora. Kad ne mari za Boga, kako će mariti za tebe?

Tvoj zastupnik mora biti: 1. uzoran katolik, koji ide u crkvu i prima svete sakramente; 2. dobar u obitelji svojoj; 3. neovisan, ne zadužen, neporočan u stvarima tudeg poštenja i imetka; 4. naobražen i bistra glava, da ga ne prevaris; 5. otvoren, da se usudi svakome istinu reći i postojano je braniti.

Je li takav onaj, koji ti se nude, treba da se popitaš u onih ljudi, koji se posvetiše brigi za narod, koji te prate od kolijevke do groba. Ako bi te i on prevario, bit će njeni na dušu, a ti si svoje pred Bogom učinio.

Ne ima li takvoga, kako smo ga gore opisali, a ti dalj gлас onom, koji je ipak bliži onom opisu. Samo dvoje pazi: 1. da je čovjek pošten; 2. da tebi i tvojim pristašama pismom obeća, da ne će proti katoličkoj Crkvi raditi ni glasovati. Nije li poštenjak ili ti neće da ovo obeća, onda radije ne glasuj.

Braćo katolici! Vaša je vjera usređivala čovječanstvo kroz vijekove, na javu s njome, da to i danas učini! Naši su djedovi sretni u njoj živeli i za nju umirali. Vrijedna je ona i naših žrtava, u njoj je spas i našeg naroda. Vaša je vjera svijetlo. Na javu dakle!

J. V.

U korizmi.

Srce Božanskog Jaganjca.

»Ole Jaganic Božiji, koji uzima grijeh svijeta« — bile su prve riječi, kojima je lavnost na usta sv. Ivana susrela Spasitelja. Svijet prepoznaje u Spasitelju najprije ono, što mu najviše treba. Pomirbe mu treba, jer ga tiši krivnja. Samo se je čovječanstvo ne može riješiti. Za to pozdravlja Boga-dovjeka kao žrtveno janje.

A u tog Jaganicu jest Srce baš za takovu žrtvu svijeta udešeno. Veliko je za veliku žrtvu; krotko je za potpunu žrtvu. Žrtva je vidljivi dar, koji se Bogu prikazuje i uništi, da se time prizna Božje gospodstvo i naša ovisnost o njemu. Cijeli je Spasitelj taj žrtveni dar, no Srce mu je najodličniji dio.

Janje Božje! Nekad si marno stajalo, dok su te mučili za mene. Stoj i sada pred očima duše moje, da te bolje upoznam i imadnem koristi od boli i žrtve tvoje.

1. Srce je Bož. Jaganicu veliko po svojoj vrijednosti, po bolima, što ih je podnijelo i po volji, kojom ih je snosilo. — Čovječanstvu je trebala velika žrtva po vrijednosti, jer je Neizmerni bio uvrijeden. Da se složile boli sviju ljudskih srdaca, još to ne bi bila dolična zadovoljština ni za jedan grijeh, a kamo li za neizbrojne. »Sve žrtve za grijeh nijesu ti omilje. Tada rekoh: evo ja dolazim.« Hebr. 10, 6. Bog postade čovjek, da prinese žrtvu pomirnicu. Tek »Srce Sina Oca vječnoga« moglo je biti »pomirilje grijeha naših«. Velike je vrijednosti lada zlatom natovarena, još veće zemlja ljudima napućena; ali ni cijeli svemir ni nebo ne vrijede, koliko »Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina Božanstva«.

Klanjam ti se divna »žrtvo za grijeha... Ufam se u tebe i radi tebe, jer si doista vrijedni »mire i pomirenje naše!«...«

Veličinu srca otkrivaju osobito boli. Janje su Božje one pritisle kao bregovi. Nizale se jedna za drugom, tjelesne i duševne: bičevi, kruna, čavli; strah, gnušanje, žalost; sramota, nepravda, nezahvalnost; zapuštenost, stradanje, smrt... A sve to odlekuje Srcem. Boli ruka — bol i Srce; boli glava —

boli i Srce; boli duša — pati i Srce... Ono je »nasićeno pogrdama«; Ono »satrveno zbog opačina naših... A ja da ih još njegujem?... O, oprosti Janje, oprosti Srce! Ne ču više grijesiti...

»Po tomu poznamo ljubav Božiju, što je on dušu svoju dao za nas... veli učenik ljubavi. Žrtvovan je život, ali ga je žrtvovan od srca. Evo, ovaj ajdragocjeniji dar — žrtveno Janje — jest od najpripravnijeg, načoljeg Srca. «Ljubio me i predao se za mene.» — Tako za velikog Pavla, ali i za mene siromaška. »Isus se ne bi bio kratio i za pojedinca umrijeti, jer je jednako ljubio pojedinca kako i čitav svijet», veli sv. Ivan Zlatousti. Kako je veliko Srce Bož. Jaganja! Ljubav se mjeri žrtvama. Isusova je zaista neizmjerna...

I prema meni! A kojim ču žrtvama ja niemu zasvjedočiti svoju ljubav ovaj mjesec? Veledušno ču primiti, podnijeti i svladati boli, što me snadu. I to baš ove...

2. »Žrtvovan bi, jer je sam hotio, i nije mi otvorio usta. Vodit će ga kao ovcu na klanje, i kao Janje pred strigačem će šutjeti.« Tako crta Izajje krotko Srce Jaganja Božjega, »koji je ponio na tijelu svome grijeha naše na drvo križa«. Čovječanstvo je grijesilo, ali i trpjelo dugo, dugo. Vijekovima se dizali bijesni pogledi prema nebū: zašto si nas Bože stvorio, kad toliko natišmo?... Božanstvo se spušta vidljivo na zemlju i kao krotko Janje pušta, da čovječanstvo iskali svoj gnjev na niemu. Zastupnici svih naroda i stalež »stadoše kao divovi suprot njega«. Stadoše padati udarci, čuške, pogrde: rabili lanci, kopljia, čavli... Bijes Rimljana nije se utaložio, dok ne bi njihova žrtva Kartaga razorenata. Bijes svijeta nije se smirio, dok njegova žrtva — Janje — ne bi u grobu zapečaćena. A Janje? Ono šuti, trpi. Tri pogleda baca. Ocu, da mu se prikaže; svijetu, da mu prašta; meni, da pita: ja ovako, a ti — kako?

Milo si o Bož. Janje samo po sebi. No kad ti ogledah Srce, još si mi tisuć puta milije. Prekapajući njiva ranjenog tijela twoga, nadoh dragocjeni biser — Srce tvoje. Ono je vrelo i sijelo svih boli, ono zapravo žrtva i otkupnina moja. O, drage volje dajem i ostavljam sve, samo da sačuvam taj biser. Ljubavlju ču ga posjedovati, a žrtvama čuvati.

Prvi petak u travnju.

Mnogi štovatelji Bož. Srca obavljaju t. zv. veliku devetnicu, t. primajući sv. pričest devet mjeseci redom na prvi petak u naknadu za uvrede, što se manose Bož. Spasitelju. Za takav ljepež čin obećao je Spasitelj, da ne će umrijeti bez njegove milosti, koji to jednom kako valja izvrši.

Ove godine jest prvi u travnju baš veliki petak, kad se ne dijeli zarađivanja sv. pričest. Hoće li dakle morati oni, koji su u svojoj velikoj devetnici već primili nekoliko prvih petaka sv. pričest, u svibnju, iznova započeti, da bude devet u e p r e k i d n i h?

Ne! Nego će u svibnju samo nastaviti primati i brojiti onaj prvi petak u travnjski, pa prema tome produžiti primanje za jedan mjesec. Tako tumači obećanje Spasiteljevo sv. Crkva, kojoj je On dao za to vlast, a mi smo radosni, što slušajući aju ugdađamo Spasitelju.*

* Vidi o tom potanje u krasnoj knjizi o. Babunovića: »Veliko obećanje«, što je možeš naručiti kod Uprave Glasnika za 5 K.

„Znam da Otkupitelj moj živi, te ču u posljednji dan ustati iz zemlje“. Job.

Katolički proračun.

**Opća nakana molitava i dobrih djela za većaču,
blagostovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.**

vako dobro gospodarstvo mora imati svoj proračun, ako i ne na papiru, a to barem u glavi gospodara. Ne zna li unapred, koliko će izdati i odakle će pokriti, živjet će nerazborito iz dana u dan, ne će moći ništa korisna poduzeti, a bit će i ne rijetko u tjeskobi da odjednom ne zapne. Što si jača vrela dohotka osigura, to se može dati i na veće poslove.

Tako prave proračun i društva, prave i države. Hoće da os guraju svojim članovima blagostanje, pa ulažu i troše milijune i milijarde.

I katolička Crkva jest društvo od tri sto milijuna članova. Njima želi da pribavi zadovoljstvo i napredak u ovom životu, a blaženstvo u vječnosti. Da to postigne, valja joj prosvjećivati um i oplemenjivati srce svojih članova. U tu svrhu gradi crkve i škole, podiže zavode i društvena sastajališta, uzdržaje svoje poglavarstvo i službenike. Ima dakle pravo na imetak, ima dužnost da pravi proračun. Pravilo 1495. crkvenog zakonika veli: »Crkva katolička i apostolska stolica imadu prirođeno pravo, da za postignuće svojih ciljeva slobodno i neovisno od svjetovne vlasti stiču, posjeduju i upravljaju vremenita dobra«.

Kraljevstvo Kristovo, Crkva, nije doduše od ovog svijeta, ali je ipak na ovom svijetu, gdje su joj članovi tijelom na tjelesni život i način vezani. Tjelesni taj svijet dapače baš n Crkvi i po Crkvi naisavršeniji postizava svrhu svoju. Koic se

pšenično zrno plemenitije upotrijebi od onoga, što daje u hostiji, koprenu, kojom se sam Isus na oltaru zaogrne? Koji lan i svila, koja grada i ures služe uzvišenijoj svrsi od onih, što služe bogoslužju?

Društva, da namire svoj proračun, ubiru članarinu, sabiru darove; država, da namiri svoj proračun, raspisuje porez i carinu, ustraja poduzeća. A Crkva? I ona ima pravo na »članarinu«, i ona može tražiti podavanje. Visina i način podavanja može biti različit, ali samo podavanje je stalna obveza svih katolika. Državi osiguravaju proračun financi i ovrhovoditelji. Crkva naprotiv računa kod vjernih svojih članova samo sa savjesnošću i veleđušjem.

Savjesnost

vrijedi i veže u onom, što mora biti. Moramo prisustvovati sv. Misi, moramo primati sakramente, moramo biti poučeni u vjeri. Dakle moramo i uzdržavati svećenika, koji nas uči, koji nam dječi sakramente, koji prikazuje svetu Misu.

Stovatelji će dakle Presv. Srca poučiti i potaknuti one, koji se protive crkvenom podavanju, da promisle, kako im je to upravo vjerska dužnost; a ne vrše li je, da na kraju konca sami sebi zlo čine.

Izvršivši ovo ipak ne učiniše sve, što danas je vjerske borbe od vjernog katolika traže. Danas je slab katolik, koji ne drži ni jednog katoličkog lista, koji ne pristupa katoličkom društvu, koji kod izbora ne pita, da li će se njegov općinski ili saborski zastupnik zauzeti za vjeru. Sve to ipak duboko zasijeca u »katolički proračun«, a i u savjest katolika. Oduzmu li bezvјereci u saboru Crkvi, što posjeduje, bez odštete: teže će svećenstvo raditi za narod, teže će i narod uzdržavati svoju Crkvu. A do toga će doći, ako se za to već unaprijed kod izbora ne pita, ako se ne okupljaju katolici u vjerska svoja društva, ako ne pomažu svojih katoličkih listova i novina. Drže li se katolici u tom svoga reda, onda u temeljima osiguravaju svoj »proračun«.

Božanska je riječ: »Vrijedan je radnik plaće svoje«, i »Tko oltaru služi od oltara valja da i živi.«

Veleđušnost.

Kako se uvijek nade nevaljanaca, koji ne vrše svoje dužnosti; brzo bi se poremetio »katolički proračun«, da ne ima veleđušnih, koji pomognu i više nego moraju. Jedni su veleđušni žrtvi i vlastito života, da trpe i stisnu se na najnužnije. Tako čine vrlo mnogi svećenici, redovnici i redovnice radeći svim silama za Crkvu, a sami tek životareći. Sa svetim Petrom mogu reći Spasitelju: »Evo mi ostavismo sve!«

Ali da te ljudi katolici prije vremena ne izgube, da ti ljudi mognu za katolike što zamašnjeg poduzeti, treba da katolici na veleđušnost veleđušnošću odgovore, treba da Crkvi veleđušno pomažu. Dok su se apostoli žrtvovali za vjernike, vjer-

nici su sve svoje žrtvovali za njih i za Crkvu. A znamo, kako je Gospodin kaznio stisnuto srce Ananije i Sajire.

Nekada su vjernici ostavljali Crkvi i vjerskim ustanovama velike svote, dapače i čitava imanja. Slijedili su glas Gospodnjii, koji je po njima skrbio za Crkvu. Taj glas govori i danas. On si znaće naći za svoje velike osnove i velikih srdaca.

Veliki sarajevski nadbiskup, apostol Bož. Srca, Štadler podigao je mnogo zavoda, posagradio mnogo crkvi i pomogao tisuće i tisuće sirotinje. A ipak je sam bio pravi siromah Kristov. »Odakle Vam novci?« pitali ga zabrinuti i začudeni prijatelji! On bi vazda odgovarao: »Velik je Bog! Sto je to njemu, da mi dade sto tisuća, kad je njegovo nebo i zemlja i sve blago njezino.« I davao mu je Gospodar svemira. Ali — po veleučišnim katolcima.

Koliko bi velikih osnova trebali hrvatski katoličari da još izvedu! Prijeko je nuždan jedan fond za katoličku štampu ili da se barem Pjevo društvo dolično razvije. Inače nam ode javnost u nevjetu. Potreban je katolički dom kao žarište društvenog života; potrebna su »Kat. narodnom savezu« sredstva za širenje prosvjete i organizaciju; potrebeni su konvikt za kat. mlađež, a najviše sjemenište za uzgoj svećenika. Ove i još tolike druge potrebe čekaju veledušna srca.

J. V.

Ako zamre . . .

Revna povjerenica Glasnika K. P. tuži se: »U nas je Apostolstvo molitve zamrlo. A ima nas čitatelja Glasnika, koji želimo, da se opet podigne. Molim Vas, razložite nam što da činimo.«

Spasitelj je odredio, da se djelatnošću svećenika siri čast Božja i posvećenje duša. Valja dakle poći župniku, pa ga zamoliti, neka bi držao mjesечne sastanke, kako je razloženo u molitveniku »Srce Isusovo spasenje naše«. Počaku li članovi dobra volju, to će se jedva naći svećenik, koji im ne bi mogao reći Hlep riječ i podijeliti blagoslov.

Jesu li gdjegod doista prepusteni sami sebi, to valja da ih revnitelj društva ili revnitelica okupi početkom mjeseca u svom stanu, ili gdje već ubde zgodno. Tu će čitati mjesечnu zakazu iz Glasnika, da znadu, za koju će svrhu moliti i raditi u zajednici sa Bož. Srcem. To je glavno. Iza toga se mogu razgovarati, kako bi što dobra učinili n. pr. pomogli sirotinju, sprječili zlo štivo, uklonili pogibeljne sastanke mlađeži, izmislili zavade i drugo. A ima mesta, osobito udaljenih od crkve, gdje se na takvom sastanku i zajedno pomole: krušnicu, litanijske Presv. Srca i sl.čno.

Na dvoje treba ipak da pripreze: prvo da se ne otude Isusu u presv. sakramantu. Drugo da ukore i odbiju svakoga, koji bi se usudio rogororiti proti svećenicima. Božji su služe. Bog im je sudac!

Ne može li biti ni takovih sastanaka, mogu članovi ipak biti sveder živi apostoli molitvom. Za to imaju Glasnik. On ih svaki mjesec osvježuje; njega neka čitaju u svojoj obitelji. Apostolstvo molitve nije stroga bratovština, pa nije strogo vezano na sastanke. Glavno mu je: priznati Isusa, ljubiti Isusa. Ta vjera i ljubav nadahnjuje svakom stotinu načina, kako da je očituje

Isus i odličnici.

A. Alfrević

(Nastavak.)

Zli vode.

Kada je sv. Ivan Krstitelj počeo propovijedati za Krista, poglavica je svećenstva bio Ana, a predsjednik visokog vijeća njegov zet Kaifa. Obojicu postaviše Rimljani velikim svećenicima i zatim skinuše. Kaifa je bio vrlo Lukav i vladao je u vijeću 17 godina (18—36 iza Krista). Oba su ova svećenici radila složno protiv Isusa; ostalo je svećenstvo bilo pod njihovim uplivom. Stoga obojica nose najveću odgovornost za smrt Isusovu. Kaifa pred vijećem razdire odjeću i osuduje Isusa na smrt, te ga dade odvesti pred Pilata, da potvrdi tu osudu. Puk i ugledne jerusolimske građane uzbuniše međutim svećenici.

Zašto su Ana i Kaifa tražili Isusovu smrt? Jer je narod sve više i više slavio Isusa i prijanao uza nj. To ih je ljutilo. Tome nije pomoglo ni isključivanje pojedinaca iz vjerske zajednice. Židovski bi svećenici rada kao Ana i Kaifa, da Isus otide nekamo daleko i pusti židovski narod u starom miru. Ta tako su za se molili Isusa i Gerazenci (Marko 5). Veliki svećenici bili su z a b r i n u t i z a s v o j u č a s t. A ipak im je morala zvučiti u ušima prijetnja, koju nekoč izreče Bog pred malim Samuelom protiv velikog svećenika Helija: »Ko mene časti, toga ču ja častiti, a obećašćeni će biti, koji mene prezru.« (1 Kralj. 2, 30).

Oba su spomenuta svećenika pristajali uz farizejsku stranku, čiji su članovi grozničavo držali uza se puk. Njihovo je nastojanje potkapao Irud. Ovaj se je ulagivao Rimljanim, gospodarima Palestine, pak je od njih i dobio ugleda i vlasti za se i svoju stranku. Za Isusova je javnog života vladao nad dijelom Palestine (Galilejom i Perejem), nad drugim njegov brat Filip. Jednom poruči Isusu, neka otide iz Galileje. Tako poručuje onaj, koji je ubio Ivana Krstitelja i sada se valjda poplašio pred novim prorokom. Što na to Isus? Nazva ga »lisicom« (Lk. 13) i odgovori, da će ostati još malo. U vrijeme mnake Isusove slučajno dode Irud u Jeruzolim, a Pilat mu pošalje Isusa, da sudi kao kralj Galileje Galilejcu. Irud je bio mekoputan, mnogo je držao do sebe i svoje kuće. Veselio se što sada vidi prvi put Isusa; znatiželjno želio vidjeti, je li pučko propovijedanje odgovara istini. Zato obasu Isusa s mnogo pitanja. Nu Isus šuti. I to je moralno potaknuti Iruda, da osudi Isusa. Nu »lijepo nje htio za Pilata vaditi kestenje iz vatre, a ni navesti vodu na mlin farizejske stranke, te stoga odabire nešto treće: obuće Isusa u bijelo odijelo, znak rugla, i šalje ga natrag Pilatu.

Tako radi redovito krije politika.

Ni Pilat ne postupa drukčije. On je rimski namjesnik u Judeji. Pun rimskog ponosa prezire druge narodnosti; groznim mjerama pazi, da ne bude bune i marljivo ubire porez. Sudi Isusu.

Kako? Čas se opire Židovima i čas zatim popušta njihovim grožnjama. Doduše traži dokazā za optužbu, i kada ih Židovi ne pružaju, želi se izvući iz neugodnosti i šalje Isusa k Irudu. Iza toga se divi Isusovu govoru i ponašanju. Puk želi umiriti time, da mu mudi biranje izmed Barabe i Isusa; Isusa daje šibati i izvodi pred puk onako krvava, ne bi li izazvao samilost. Pilat, kako ne mari za istinu, nema snage da javno zaštiti pravicu, te konačno popušta i osuduje Isusa na križ.

Pilat kao i Irud pazi na svoj položaj i da se u njem što dulje i mirnije održe. Toj svojoj politici žrtvuje i Isusa. Takovu nas mudrost ne uči Bog, nego svijet, pak je zato i takova mudrost - ludost pred Bogom». I. Kor. 2, 12.

Dobri privaci.

2. U evandelju susrećemo i odličnika, koji su bolji nego li doslje navedeni. Različiti ih povodi dovedoše do Isusa, ali ih sye Isus voli, jer su spremni na dobro.

Jair je zbornički starješina, dosljedno ugledna osoba. Ima jedinicu kćerku, koja se u 12 godini razboli i umire. Ko da ga utješí? Čuo je mnogo o Isusovim čudesima, pa ne bi li mogući prorok spasao i njegovu kćer? Nu što će kazati drugi zbornički članovi? što farizeji? što Kaifa? Za sve to ne mari Jair; tuga ga dovodi i »pade pred noge Isusove moleći ga, da uđe u kuću njegovu«. Domala javiše ljudi, da mu je umrla kćer i neka ne trudi čitelja. Isus ga ohrabri: »Ne boj se, samo vjeruj!« I uskrisi mu zatim kćerku. Jair i žena njegova »začudiše se« (Marko 5, 42). Evandelje ne veli, jesu li i kako su pokazali svoju zahvalnost, koja je prirođena plemenitu i utješenu srcu. Sigurno je ipak, da se Jair morao sam siliti, da dođe do Isusa. Silom se osvaja kraljevstvo nebesko. (Mat. 11, 12).

Josip iz Arimateje (sada Ramleh) je bogat (Mat. 27), član visokog vijeća (Mat. 15); pobožan je i pravedan očekivao novo Mesijino kraljevstvo (Lk. 23). Prionu uz Isusa i kroz tri godine javnog Isusova života ostade on tajnim učenikom iz straha pred Židovima. Ipak nije htio da sudjeluje u sjednici visokog vijeća, kada je ovo osudilo Isusa na smrt. Njegova odlučnost poraste, te stupi pred Pilata i isprosi mrtvo Isusovo tijelo, koje zavije u fino platno i pokopa u svoju grobnicu. — Pri tome je pomagao i drugi, do tada tajni učenik, **Nikodem**, koji je kupio sto litara pomasti (Iv. 19). Netom je Isus započeo javni život, dođe Nikodem k njemu noću, jer želi upoznati novu nauku o spasenju. Isus mu se otkri potpuno. Kao član visokog vijeća brani Isusa, da ga ne bi osudili bez saslušanja, ali ga prijatelji uvredljivo nazvaše Galilejcem. Uz to je bio predstojnik jedne škole (Iv. 3) i pripadao farizejskoj stranci.

(Svršit će se.)

»Saljem 8 kr. za Glasnik 1920. Ne ostavljam ga do smrti svoje; to je sreća kuće moje i spasenje duše moje.“ B. J.

Što je u istinu katolička Crkva?

Priopćio Josip Šafran.

edan je katolički svećenik u Londonu vrlo lijepo odgovorio na ovo pitanje, i to ovako:

Bog Otac je utemeljitelj Crkve katol., Bog Sin jest njezin spasitelj a Bog Duh sveti njezin posvetitelj. Presveta Djevica Marija jest njezina kraljica; andeli njeni su čuvari, patriarke njezino stablo, a proroci njezina proročišta; apostoli njezini širitelji, a sveci njezini pomoćnici. Papa u Rimu njezin je glavar, kardinali su njezini savjetnici, biskupi njezini pastiri; svećenici njezini glasnici; đakoni njezini upravitelji; podđakoni njezini služe; mučenici njezini svjedoci; naučitelji njezino svijetlo; isповjednici njezina jakost; vjerski redovi njezin potporani; svete djevice njezin nakit; a svi vjernici njezina su djeca.

Sveti Krst njezina je kolijevka; sveta Potyrsa njezina okrepa; presveti oltarski sakramenat njezina hrana; Pokora i zadnja Pomast sredstvo su posvećenja; sveti red njezino sudište; Ženidba njezino rasadište.

Deset Božjih zapovijedi njezini su bedemovi; vlastitih pet zapovijedi njezina su ograda; evanđeoski savjeti njezina su vanjska djela. Tijelo našega Gospodina Isusa Krista njezina je gragočnost; neprevarljivost njezina znamenka; jedinstvo njezino središte; općenitost njezino lice; Sveti Pismo njezina potvrda; sveta usmena predaja njezina čvrstoća. Sveti sabori njezino su dostojanstvo; istina njezino je ravnalo; krotkost njezin duh; gorljivost njezino vrelo; molitva njezina obrana; strpljivost njezina pobjeda.

Vjera njezina su vrata, ufanje njezin put, a ljubav njezino preobraženje; milosti našega Gospodina njezino blago; čistoća njezino cvijeće; pravičnost njezin sjaj; a mudrost njezine oči; duševna jakost njezine ruke; umjerenost njezino disanje. Svetost njezina radost; a grijeh pred njom grdoba. Radi pravednika ona pjeva; a radi grješnika ona se žalosti. Ustrajnost njezinih ūda u zdušnom naslijedovanju Isusa Krista njezina je težnja; slava Božja njezina dika.

Presveto Trojstvo jest najuzvišeniji predmet njezinoga klanjanja; na Kalvariji raspeti Bog-čovjek jest njezina pomirna, proslavna, prosna i zahvalna žrtva. Obredi njezin je svećani nakit.

Zemlja joj je mjesto progonstva; križ njezina baština; slava nebeska njezin cilj. Sablazni njezina su bol; pokora njezina utjeha; oproštenje grijeha i zaslženih kazna njezina je darežljivost.

Isus Krist njezin je kraljevski zaručnik; Njegova prisutnost njezino uznešenje; konac svijeta dan njezinog krunisanja. Njezina borba jest na zemlji; njezine muke u čistilištu; a njezino slavlje vječno blaženstvo na nebesi!

Tako je pun oduševljenja govorio katolički svećenik, dočim je krivovjerac duhkoko potresen ostavio svoju zabludu ter stupio u tu velebnu Crkvu, s kojom se nemože ništa ni prispodobiti.

Najljepše kazalište.

anjen na Soči dospio sam bio u Zagreb u bolnicu. Liječili me 48 dana. Zadnjih dana dobijem s drugovima izlaz. Kuda ćemo? »U kazalište!« predlaže jedan. »U kiju je jeftinije« podsjeća drugi. »Idemo radije zapiti novce« nadviče i prevlada treći.

— Ajte, kud hoćete. Ja ću si već naći svoje kazalište! Sjetih se naime svog obećanja iz boja, da ću štovati Presv. Srce, ako mi pomogne iznijeti živu glavu. I potražim Svetište Srca Isusova.

Mili Bože, kakva ljepota! Kao da sam u malom nebu. Sjednem u klupu i gledam sad gore sad naprijed, sad lijevo sad desno. Svaka mi slika, svaka mi stvar nešto lijepa pripovijeda. Najviše pak zanijela me slika Srca Isusova. Citav život Isusov gledao sam u njoj. Jer stogod je Isus činio išlo je iz tog Srca i u tom Srcu opet se sve odrazivalo. Sjetio sam se redom raznih zgoda iz evanđelja, a svaka mi je jasnija i milija bila, kad sam pomislio: evo ovako mili Isus je tamo radio i govorio. Tude mi se otvorilo upravo nepregledno kazalište najljepših prizora...

A tek kada je svećenik pristupio oltaru, pa se sva crkva zasvijetila u sjaju, a s kora sam prvi put iza toliko vremena čuo svirku i mili pijev! Klěkoh pred živog Spasitelja i obećah mu: Tvoj sam Isuse i Tvoj želim ostati!

Pošao sam opet na Soču, a domala padoh s drugima u ropstvo. I tu me pratila ljubav Isusova. Uzeli me za sakristana. Mijenjali se svećenici, a ja ostao uvijek na istom mjestu — blizu Isusa. Iza 28 mjeseci ropstva vratio sam se milom mom dalmatinskom domu, pa me evo u samostanu franjevačkom, da postanem još većma Isusov. Božanskom pak Srcu hvala, što mi dalo osjetiti svoje obećanje: »Podite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti!«

J. G.

Veliki događaji u Abesiniji.

Velike su se stvari odigrale u zadnje 2—3 godine u ovom golemom crnačkom carstvu. Baš je četiri puta veće od Jugoslavije (1,120.000 km²). Koliko ima stanovnika, ne zna se točno. Bit će ih po prilici osam milijuna. To je jedna od najstarijih država na svijetu.

Stariji se sjećaju slavnog cara Menelika II., koji je pobijedio Talijane, kad su htjeli da podlože njegovu državu. Njega naslijedi god. 1913., unuk mu Lidžas, miljenik naroda. Jako je bio dobar prema katoličkim misjonarima. I sa sadašnjim papom Benediktom XV. bio je u dobrom odnošaju.

Car Odmetnik.

Nego čega nije niko očekivao, to se dogodi s njime. On »negus negusti« (car careva) onog carstva, koje je već 1500 godina kršćansko i koje se od vajkada opiralo muslimanskoj bujici — on stade pokazivati sklonost Islamu.

Napokon postane otvoreno muslimanom, promijeni ime na »Seik Ali Mohameđ« i uzme više žena. Htio je možda da ovako utvrdi svoju krunu pomoću muslimana, kojih ima podsta u južnim krajevima. Istina, kršćanstva nije dobro ni poznavao.

Ali se je prevario. Godine 1916. 27. rujna sakupiše se potkralji i namješnici Abesinije, skinuše ga radi odmetništva i proglašiće 40-godišnju kćer Menelikovu, Zeoditu, caricom, a njezina muža Ras Dedžas Tafarija prijestolonaslednikom.

No mladi se odmetnik nije pokorio. Pode u grad Harrar, da sakupi vojsku. Čudno je, kako je bio zaslijepljen, te je čak priredio pokolj kršćana. Odredi, da sakupljene divlje čete Somalisa — oko 20.000 — nemadano navale na kršćane.

Ovi nijesu ni za što znali, istom u zadnji trenutak dočuše, šta je naumio. Imali su samo 2000 vještih oružja. No smrtono udariše na neprijatelje prije nego počeo pokolj i to takovom silom, te ih pobiliše i raspršiše. Uhvatili su i samoga vodu. Tako se je Abesinija i opet održala proti islamu. To je za afričke misije od neiskazane važnosti.

U krvi i plamenu.

Istina, time još nije nastao potpun mir. Kad se slijedeće god. 1917. u veliči svećano krunila nova carica u Adis Abebi, pozvaše najveći dio vojske onamo, da poveča sjaj krunidbe. Ovo upotrijebiše na jugu buntovnici. Proglašiće sveti rat. Napadoše u pokrajini Arusiji u duljini od 150 kilometara na sela kršćanska. Popališe ih i poubijaše svakog, kogod im je u šake pao.

Puno je nesjedinjenih abesinskih kršćana zaglavilo. I pet sjedinjenih općina uništiše. Mnogi su i tu poginuli. Sreća je, što su misionari, oci kapucini, baš na glavnoj misijskoj stanci onog kraja, u Dagadimi saznali zarana za napada. Bježeći sa svim kršćanima u gore vidjeli su iza sebe sve u plamenu. Iza bježanja od 4 dana namjerili su se na šačicu vojske u Asaku. Odavde je o. Julijan telefonovao Ras Tafari-u, neka pošalje pomoći. On je smješta posla. Ali do odlučne bitke dove istom početkom rujna. Vojsku su Lidž Jassua oko Desse potpuno porazili i sam Lidž pada. Sad je istom zavladao potpuni mir.

Baša Čokot.

U pokolu u Dagadimi samo su pet katolika ubili. Jedan od njih zvao se Baša Čokot. Hrabro se je branio, no ipak ga uhvatili Somalci. Pozvali ga, neka prijede na muslimansku vjeru, pa će mu život darovati. On to junački odbrile. U taj su ga čas sulice bijesnih neprijatelja probole, te pade mrtav.

Međutim su misionari već opet sagradili stanicu misijsku u Dagadimi i raštrkani se katolici opet sakupiše oko svoje nove crkvice.

Ali krv mučenika bila je plodna. Kako je nastao mir, zamolio je pleme Arusi onog kraja za misionare. Dosad nečuveno u zemlji ponosnih Gala. Zato su kod njih u Minne utemeljili misionarsku stanicu, dakako na slomašku: 5–6 malih kolibica od slame.

Sretno umakao.

Apostolski vikar posla oca Jakova da izvidi bi li se i zapadno od Minne na jezeru Suai mogla utemeljiti nova stаница među istim plemenom Arusi. Da ne bi imao suvišnjih poteškoća, preobuće se o. Jakov u trgovca te se otputi u pratinji nekoliko dobrih katolika sa 6 mula. Čudom se čudilo, kako su ga na raznim carinarskim postajama baš najljudnije susretali, a očekivao je, da će ga

barem strogo pretraživati, ako ne bude šta gore. Istom kad dođe na svoje mjesto, saznade zašto i kako to bi.

Nesjedinjeni naime biskup onog kraja začuo je za putovanje preobućenog katoličkog misjonara. Strogo zapovjedi, neka ga nemaš kod prvog carinarskog ureda u hvate. Činovnici su ga poslušali. Nego prvi evropljanin, koji im dopade ruku, bio je slučajno ruski poslanik za Abesiniju. Mitlo je u lov na lavove i slonove. Svi njegovi prosvjedi, a ni njegova iskaznica, da je poslanik, ne koristiše ništa. Već htjedeš da mu pratioce odvedu u zatvor. Rus zaprijeti samokresom. To je koristilo. Nanovo pregledaše njegove iskaznice. Dakako nadoše ih u redu pa ga i zamoliše najponiznije za oproštenje. Pače ponudiše mu vola, da se samo umri.

Ali badava. Visoki gospodin, lut kako je bio, lavi u glavni grad, zahtijevajući da se krivci strogo kazne. Učiniše mu po želji. Kazniće nesjedinjenog biskupa; činovnika pak što je bio kriv, skinuše. Misjonaru to bila voda na mlin.

Negus — prijatelj misija.

Novi je negus veliki prijatelj katoličkih misija. Još kao namjesnik pokrajine Harrar pokazivao je to ocima kapucinima. Čini to iz zahvalnosti. Aba Samuel, katolički svećenik, rodom Abesinac, naivjerniji mu je prijatelj i savjetnik. To prijateljstvo malo da ga nije stajalo života. Godine 1916. sredinom lipnja prevrnula mu se lada na dubokoj vodi s njegovim nerazdružljivim prijateljem i cijelom posadom. Knez je stao tonuti. Aba Samuel, izvrsni plivač, nemaš ga prihvati. Sretno mu je uspijelo da ga iznesu. Nego sad zahvatil vir njega. Već je blizu da se utopi. Ipak se teškom mukom othrva i spasi. Ovako pribavlji Božja Providnost misijama dobra prijatelja.

God. 1918. iznova bukne progon u severnom kraju Tigre. Nesjedinjeni htjedeš katoličima oteći zemlju. Negusova je presuda svemu učinila kraj. Dragim misjonarima opet dopusti da iznova otvore napuštenu misiju u južnom kraju carstva, u Kaffi, gdje raste fina kava. I uništena misija u zemlji Gafà opet se počinje oporavljati.

Da se mognu misionari posvetiti samo propovijedanju, osnovao je Apostolski vikar družbu »Franjevke Presv. Srca«, koje će poučavati djece u školi i dvoriti bolesnike.

IV. Kr.

Razmatranje za prvi petak.

Srce Božanskog Dječaka.

Kršćanska nam umjetnost prikazuje dječaka Isusa, sad kako nosi Male drva ili vodu, a Andeli mu otvaraju vrata; sad kako pilj sa sv. Josipom ili teže drvo, pa od njega pravi križ i ustravljenim ga roditeljima pokazuje; sad opet kako se igra sa sv. Ivanom ili janješenom; a sad kako smjerno molj, ili u hramu učenjacima mudro odgovara. Ni tisuće takvih zamisli ne mogu još da izraze bojni život, što je vrio u — Izvoru života. Koli mlio i privlačiv on uvijek ostaje!

Pod Tvojim se okom, nebeska Majko, taj život razvijao, u Tvojem se Srcu odrazivao. Otkrij i nama djeци svojoj, što si toli brižno u Srcu sačuvala!

1. »Dječak rastilaše i jačaše... napredovaše u umnosti i dobio velik Ona. Dakle je prva značajka mladenačkog života Spasiteljeva napredak. To i jest najbolji znak, jer život je nutarnje gibanje, razvoj, napredak.

— Spasitelj je mogao napredovati samo tjelesnim razvojem i onim,

što je s time spojeno bilo, a neizmjernu svetost i mudrost imao je već od prvog časa života. Njih je samo prema prilikama i potrebama očitovao.

U njem bijaše život i život bijaše svjetlo svijeta. Iv. 1, 4.

Što može kao savršen čovjek podavati Ocu zahvalnost, što se u njegovom čovječanstvu ujedinila sva ljepota i sila divnog svemira: zatim izrazi priznanja, poklona, pomirbe, odanosti... Što veće je to Srce bivalo, to jačim je osjećajem kučalo za Oca...

Duša je čovječja pri porodu bijeli papir; što napišeš kasnije na nj, to ćeš u vječnosti čitati. Mnogi pišu davolsku pjesmu. A ja? Nastojim li da vršeći dužnosti svoje budem koristan član ljudskog društva? Je li s dobom i ja napredujem?

2 »I milost Božja bješe na njemu — uvjerava nas Majka Isusova. Trajno je i nepromjenljivo imao Bož. Dječak u duši milost, kao što je trajno i nerazdjelivo u njem bilo Božanstvo. U toliko je dakle ostalo Srce Bož. Dječaka kraj vanjskog napretka isto. Djetinja nevinost ostala je sjajna i u dječačkoj i mladenačkoj dobi. Djetinja krojčost prešla je samo u dječačku i mladenačku, a u sebi je ostala ista. Tako i poslušnost, uslužnost, poučljivost. Čar se djetinje miline prelje u dječačku i mladenačku, a bivao je samo stoga veći, što je posuda tog čara — tjelesna pojava — bivala veća.

Gle, kako se slatili oko njega u hramu prvi mudraci, a on preni dječak, duševni je gorostas među njima... »Meni valja biti u onom, što je Oca mojega. Koliku veličinu i nepokolebitivost odaje nam ova prva njegova riječ! Samo Otac ispunja Srce njegovo — štovanjem, ljubavlju. To odaje i onaj njegov veličanstveni mir i sabranost u kretnjama, u hodu, u govoru, u radu, u molitvi...

Uza sav napredak ostaje u svakom čovjeku uvijek ista duša, a valja da ostane i stalna milost uz postojanje volju za krepustan rad. Kako privlači nevinu srce, dok možeš misliti: od krsta je isti... Kako je strahovitom davolskom slikom nagrđen, na svim moćima iznakažen, koj nema mištii ni plemenite volje... Jesam li ja postojan u načelima i radu? Danas ču potpuno izvršiti svoje dužnosti, da se tako počnem vježbat u stalnosti značaja...

No želio bih da to i uvijek činim. Pomozi me u tom, o Srce Božanskog Dječaka, radi one duboke, tridesetgodisnje skrovitosti svoje, kojom si i meni služio duševni napredak i stalnost!

Josip D. I.

Jesu li i svećenici čemu?

M. Andela Z., uršulinka.

U željezničkom se odjelu vozio »fini« jedan gospodin sam s nekim radnikom. Na prvoj stanici opaze svećenika. »Finis« se gospodin podrugljivo nasmiješi okrene prema radniku, pa će: »Vidite li onoga mantijaša? Ja zaista ne znam, čemu je ta vrsta ljudi! Te dangube, varalice! I iz ustili »finoga« gospodina provali čitava bujica samih »finih« naziva, kojima je počastio služe Božje.

Radnik je samo šutio. Kad je napokon odlični njegov sumpotnik dovršio, prozbori on sasvijem mirno: »Čujte, gospodine, mi se sad nalazimo u posve pustom, samotnom kraju. Do stanice je još daleko. Kad bi se meni prohtjelo, da vas ubijem i bacim kroz prozor, tko bi me u tome prialio?«

»Finome« gospodinu postane dobrano vruće. Pun straha omjeri kromice tu jaku ljudinu i promuca: »Pa koja vam korist od toga? Kad mene ne biste i onako ništa našli.« — »Gospodine moj, recite vi to nekome drugome. Vi ste jutros bili u banki i dobili veliku svetu novac, s kojom sad putujete. Ja sam tamo radio, pa sam sve čuo i video. Ali,« nastavi on smiješći se, »ne bojte se ništa. Kao dijete isao sam svećenicima u školu. Oni su me odgojili u strahu Božjem i učinili me poštениm čovjekom. Njima dakle zahvalite, što vam danas ostaje glava na ramenu.«

Pokunlio se nadrimirac i ušutio. Uvidio je, da su i svećenici ipak nečemu!

Iz kraljevstva Srca Isusova.

Za pokrštenje pogana digao je opet sv. Otar papa svoj glas te pozivlje sav katolički svijet, da pomogne Crkvi izvršiti nalog Spasiteljev: »Naučavajte sve narode.« Jedni da podu sami noseći sveti križ među neznabošće, drugi da ih pomognu darovima i molitvom.

Velike su države nastojale da upotrijebi misionare kao širitelje svojeg upliva. Kod protestantskih misionara im je to uspjelo. Katoličkim misionarima to sv. Otar najstrože zabranjuje. »Zaboravi dom oca svoga« dovkjuje im sa sv. Pismom, jer pogani ne smiju da iskuše, kako im sa sv. križem dolazi i ropstvo kojog državi. Dobivši kršćansku slobodu, ne smiju da Izgube svoju narodnu. Misionar nije izaslanik narodni, nego poslanik Kristov, službenik one Crkve, koja sve grli, štoto hoće da Bogu služe u duhu i istini. Treba dakle da pridobiva gradane za nebesko kraljevstvo, a ne za zemaljsko.

Kako je uživena naša sveta vjera, koja usuprot sramotnoj današnjoj mržnji naroda na narod, propovijeda ovako veleđuno jednakost, slobodu i bratstvo!

Strabovit glad vlada osobito u Njemačkoj. Beč, vele, da izumire. Slično i drugi veliki gradovi. Najviše strada mladež. Kako će to biti kržljav naraštaj, što će izići iz ovog glada! I tu se pokazuje, tko još plemenito misli, tko Kristovu nauku potpuno drži. Dok bezdušni trgovci isisavaju narod pretjeranim cijenama, dok se mnogi vesele da tako strada jedan čitavi narod, sveti Otar papa pozivlje sav kršćanski i pošteni svijet, da dne 28. prosinca sabere što više novca, odijela i hrane za stradajuću mladež. Sam, prem oskudjeva, ipak daje od poklonjenih mu darova sto tisuća lira (preko pol milijuna kruna) za te bijednike. Kršćanska mladež! Evo ti pravog prijatelja!

Zahvalnice.

Zahvalnica valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu inače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje u redništvo, a njegovo je, kada i kako će je oglasiti. Dogodajmo, što ih iznose zahvalnice, pripisujemo samu ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni mliodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Da može u crkvu.

Z a g o r i e. Otac mi i majka bralići ići nedjeljom u crkvu, jer je daleko, Kad sam jako prošla, pustili me, ali me uzravala srca dočekivali. Utečem se Bož. Srcu i prečistom Srcu Marijinu, te obećam, da ču se preplatiti na Glasnik i javno se zahvaliti, ako se roditelji ganu, dā me stalno puste u crkvu i veselo me prime kad se vratim.

Bož. Srce nile odbilo prošne moje. Onaj dan, kaj sam se preplatila na Glasnik, tako su me veselim srcem dočekali, kako nikad prije. Od onda puste me uvijek rado, premda im niješ sam kazala svog zavjeta. — I u jednoj bolesti pomogao mi dragi Spasitelj, da sam ozdravila. Doista još ga niješ sam ništa skrušenim srcem zamolila, da ne bih tko primila. Neka se zato slavi po svem svijetu plamen ljubavi njegove, jer ne ima pomoći nad njegovom pomoći, ne ima prijatelja nad prijateljem Srca Isusa i Marije!

G. P.

Otar za kćerku.

S r i j e m. Razbolila nam se mila kćerka, dlijete su dvile godine. Očekivali smo, bit će bolje, a ona se stala savilati ko cry i mučiti, da smo svaki čas očekivali smrt. Mislio sam: svaki može umrijeti, ali predobro Srce Isusovo može i očuvati od smrti. Ne rekavši nikomu, pa ni ženi, ništa prepričuo sam kćerku Bož. Srcu i obećao to laviti u Glasniku, ako ozdravi.

Istu večer oko 9 sati reče mi žena, da je »malo« bolje, umirila se i zaspala. Za par dana zdrava kć. i prije te se s nama veseli. Velika nam je radost, jer baš počinje govoriti: Hvala Bož. Srcu za taj dar!

M. B.

Ranjenom Srcu Spasiteljevu.

Z a g r e b. Javno se zahvaljujem za sve milosti, koje sam nakon njemu u čast obavljene devetnice i drugih zagovornih molitava primio, to jest: Za zdravlje u teškoj bolesti u domovini i u dalekoj Aziji, za dobru službu, za sretan povratak sa ratišta i ropsztva kući, i u opće za sretno izvršenje vojničkih dužnosti.

Ujedno se ovim putem najponiznije zahvaljujem Prečistom Srcu Marijinom i svim Svecima Božjim, koji su mi svojim zagovorom i mnogim nevoljama pomogli.

G. pl. S.

Pomoć revnитеjici.

Z a g o r i e. Tri tjele pred Sve Svetu teško oboljele. Sve sam strplivo snasala, ali da niješ sam sv. Misi mogla, to mi bila najveća muka. Kad su djevojke kraj moje kuće prolazile, plakala sam kć. ljuta godina. Otac me nagovarao, da idem u bolnici; a ja mu odvratim, da ako i umrem, volim biti kraj naše crkve sahranjena, gdje sam toliko puta sretna Isusa primila.

Obratih se tada žarkom molitvom Bož. Srcu i nebeskoj Majci, te obećala svetu misu u svetištu Srca Isusova i sv. pričest devet prvih petaka, osim one, što ju tako rado kao članica djevojačkog društva svaki mjesec primam. Još obećah, da ču držati »Glasnik« dok sam živa i svakoga, koji u našu kuću dode nagovarat će na ga raditi.

I Bož. Liječnik utješio me i povratio mi zdravje. Smjerno mu se za to zahvaljujem, pa svima širom mire nam domovine dovikujem: Čitate rado Glasnik i neka vam se ne čini preskup, jer je nelzrecivo vrednije ono, što po njemu dobijete.

D. M.

Zaštitnik udova i sirota.

I z o k o l i c e J a s t r e b a r s k o g. Velika nesreća snašla je naše selo. Osobito nas više sirota, udova, koje bez jaceg muškog oskona, gotovo zdvojimo. Po Uudski sudeći propadamo. U to se sletisimo Onog, koji je laži od najveće ljudske vlasti. Sve svoje boli i tjeskobe položimo u rane presv. Srca Isusova. To Srce od ljudi ranjeno pomože nam. Najsmjerniju hvalu ovime izričemo i svim patniciima u pamet dozivamo preutjeljive riječi preblagog Spasitelja: »Ovi svi, koji ste opterećeni, dodite k meni, i ja ču vas utiešiti.«

Više udova-sirota.

Jedan jubilej.

 a svetkovinu Bezgrješnog Začeća dne 8. prosinca prošlo je petnaest godina od osnutka kongregacije gospoda pod naslovom Bezgrješnoga Začeća u Zagrebu i kongregacije učiteljica pod istim naslovom i zaštitom sv. Andele Merici. Petnaest godina nije mnogo za život jednoga društva, ali u kratkom tijeku čovječjega života, za pojedine zbornice, koje su od dana osnutka u kongregaciji, lijep je dio vremena. Sve zbornice osobitim se osjećajem spominjale onoga časa, kad su prvi put klečeći u zborničkoj kapelici izabrale prečistu Majku Spasitelja za svoju gospodaricu, odvjetnicu i majku.

Bila im je gospodarica, jer u njezinoj su službi radile na socijalnom i literarnom polju; istina tih i skromno, kako je i život njezin bio tih i skroman u nazaretskoj krućici.

Bila im je odvjetnica i majka. To je u dubljini duše vsake zbornice zapisano dubokom zahvalnošću i čvrstim pouzdanjem, da će ih i dalje štititi na putu života.

Obje se kongregacije združile, da akademijom proslave dan svoje petnaeste obljetnice. Akademija bila je 7. prosinca u dvorani sestara milosrdnica. Vanredno lijepo urešenje dvorane, osobito ures Gospina kipa, koji je stajao među samim lilijanima, davalо je cijeloj svečanosti osobit dojam. Kako su lijepe ovakove proslave, kako uzdižu i bodre!

Glavna točka programa i najzanimljiviji njegov dio bilo je predavanje Dra. Ise Kršnjavija o Dantu. Izabrano je to predavanje zato, jer je želja sv. Oca, da sav katolički svijet proslavi 600. obljetnicu njegove smrti. Prije predavanja pjevale su učiteljske pripravnice »Salve regina« od Novaka, a tajnica kongregacije učiteljica gda Kürschner izrekla ovaj proslav:

Daleko tamno novoga vijeka divnom na pragu
Stao je Dante ko luč, u raj da kaže nam put.
Stao i gleda nebeske dvore prepune sjaja.
Liljana čitavi kraj vidje mu veliki duh.

Ali od sviju ljljanu tamo odvrnu oči,
 Ruža jer jedna mu sve poglede ote u čas.
 O tu je ružu zapelo Dantu vatreno oko,
 Zato mu Blaženka sad tumači krasan taj cvijet:
 »Božja je vječna sazdala riječ se ruži u ovoj,
 Zato ti ljljani svi njenoga sjaja su sjaj.«
 Dante je stao, zape mu oko, dalje se ne da,
 Pozivlje čitav svijet ruži da divi se toj.
 Ne sjeća l' pjesnik onog se doba starih otaca,
 Koji u zanosu svom vidješe Djevice lik?
 Djevi, presvetoj, kad Andeo dolazi svet?
 Sjeća se, sjeća, zato i zbori veliki Dante:
 »Privlači dušu gle svu prelijepi ovaj mi cvijet,
 Jutro i veče svakog mi dana resi to ime,
 »Marija« duše mi glas, jezika majdraža riječ.«
 Veliki Dante, hvale ti evo tvoje za riječi!
 Hvaliti Mariju vijek i naše duše je dah.
 Djevicu svetu, vječni što »Ave« presretna sluša,
 Gospojom zovemo mi i majkom presretni svi.
 Bezgrješna Djeva, Djevica-majka, Najljepša žena
 Naše je ljubavi cilj, našega žiča je cvijet.
 Najveća žena, jaka ta vojska, za boj je spremna
 I naš je povela zbor u boj za Kristovu stvar.
 Davidov toranj, oružje jakih u kojem visi,
 U naše ruke će dat jakosti božanske lük.
 Sa sviju strana pakao stade bacati strijele,
 Ljuti se raznaho boj, ljeskati stao se mač.
 Krvava borba dijeliti poče zemlju i ljudе;
 Tabora dižu se dva, jedan je drugome smrt.
 Otkuda pomoć, otkuda jakost, Djevice sveta?
 Kako će slabi taj spol borbi toj zgasiti žar?
 Evo nas zato, Marijo mila, pred noge tvoje,
 Petnaest već godina tu oka Ti gledamo čar.
 Gledamo tihu, vapimo Žarko, milosti bezbroj,
 Kojima srca tvog sjaj ovija žiča namjad.
 Nazaret mali, Djevica tiha, u njemu što moli —
 Malen je tako naš zbor, tihu je u njemu sve.
 Život je u njem rošica tiha malom na cvijetu,
 Šumski je potocić tih, lišćem što šuška niz dol.
 Život je u njemu rosica tiha; ali je život,
 Nije tek isprazan krik taštijeh besjeda zvuk.
 Nazaret tihu, tihano vrelo velikih djela
 Podiže mali naš zbor, uzor to njegov je drag.
 Kaplu do kapi potocić mali niz dol si slaže;
 Rijeku bi stvorio rad, čitav da poplavi svijet:
 »Gromorno, glasno, burno i smjelo šume joj vali;
 Ostale glasove sve zagluši buran joj šum.
 U njemu čisto, jasno i sveto Marije Ime
 Spasenje nosi za svijet, Hrvatskoj blaženi mir.«

Takvu bi rijeku, Djevice draga, stvoriti htjele:
 Imenu Tvome na čast, dragi da spasi se dom.
 Pogledaj dakle, Majko spasenja, vatrū te želje;
 Skoro da zasine sjaj, s Imena Tvoga što sja.
 Ta da će zbor naš, maleno sjeme uzrast do stabla,
 Ptice da nebeske svoj na njemu podižu glas;
 U nebo šalju popijevke svoje Kraljici raja,
 Mirisne Ruže gdje čar Svecima vječni je dar.

Kongregacija pred zakonom.

emaljska vlada za Bosnu i Hercegovinu zabranila je bila 17. siječnja 1920. Marijine kongregacije na srednjim školama. Crkva je tom odredbom bila povrijedena u svojoj slobodi, a katolički roditelji i mladež u slobodi savjesti. Stoga se i digao oštar prosvјed sa svih strana. Napose se istakli mostarski katolici, koji zatražiše od ministarstva i zem. vlade, da se naredba ukine. Središnja je vlada doista ukinula tu zabranu.

»Glasnik« je kao »Vjesnik M. K.« već god. 1916. i 1917. kratko označio pravni položaj kongregacija. U kratkim točkama činimo to opet za ravnanje onima, koji bi možda htjeli dirati u kongregacije; a još više upraviteljima i članovima kongregacija, da si budu svijesni svojih prava i spremni da ih brane.

1. Marijine kongregacije su duhovne udruge katoličke Crkve. Kao takovu ustanovio je maticu svih kongregacija dne 5. prosinca 1584. Grgur XIII. bulom »Omnipotentis Dei«. Kao duhovnu udrugu obdario ju je Benedikt XIV. g. 1748. 27. rujna bulom »Gloriosae Dominae« velikim oprostima i povlasticama. Duhovnom udrugom označuje ju prvi paragraf njezinih novijih ustanova od god. 1910. Kao duh. udrugu preporučuju je i uvađaju i naši biskupi. Kao duh. udruge priznaje ih i postupa s njima i svaka državna vlast, koja u opće priznaje katoličku Crkvu. Stoga i uživa pred zakonom sva prava, što ih u opće imaju vjerska društva i bratovštine. Vidi: Smrekar, Priručnik za pol. upr. II. 976.

2. Sve duhovne udruge katoličke Crkve potpadaju pod crkvenu vlast, tako da ih samo ona po pravu utemeljuje, upravlja i ukida. Tako crkveni zakonik, kanon 684.—725.; napose 690. Kako druge bratovštine tako vodi i kongregacije svećenstvo, ali unutar crkvenog djelokruga i osobne građanske slobode, kako to propisuju pravila. — Državnoj se vlasti dakle ne mora javljati ni utemeljenje ni prestanak, ni rad ni sporovi, što bi nastali unutar društva. Sve se to tiče samo savjesti članova, koji se slobodnom odlukom povjeravaju vodstvu Crkve za svoj duševni napredak.

3. Imet k tom svojim. Što ga kao pravne ošobe mogu steći, raspolažu kongregacije same, pod nadzorom ipak duhovne oblasti, kojoj jedinoj pripada pravo da odlučuje njime u slučaju pre-stanka kongregacije. Wernz, Jus Decretalium III, 709.

4. Za svaku dobu i stalež ima kongregacija jednako право. Crkva je Bogom postavljena odgojiteljica čovječanstva i moralna voditeljica. Ona se služi kongregacijama, da vjerski život u mladima budi i razvija, u starijima unapređuje i učvršćuje. Kako pak imaju razni staleži razne potrebe za svoj nutarnji napredak, to se i okuplja svaki stalež u posebnim kongregacijama, da se Kristova načela i pomagala što većma približe stvarnom životu. Tko bi dakle branio mlađeži pristup u kongregaciju, taj bi sprečavao Crkvu u vršenju njezinog božanskog poslanja. Radi li tako katolik, to ga radi tog čina Crkva isključuje iz svoje sredine. Crkv. zakonik, kanon 2334.

5. Pristup u kongregaciju je stvar savjesti pojedinaca. Dok dakle vrijedi sloboda savjesti, koja je bitni uvjet svake slobode i gradanskog poretku, dotle mora biti slobodno i svakome da stupi u kongregaciju, koja podržaje savjest budnom i olakšava izvršivanje njezinog glasa.

6. Školski propisi, koji zabranjuju mlađeži udruživanje, ne protežu se na udruživanje pod nadzorom Crkve. I to stoga što:

a) Crkva imade potpuno neovisno pravo na odgoj i potrebita za nj sredstva, među koja broji i Marijine kongregacije. Leon XIII. zove kongregacije »izvrsnom školom kršćanske pobožnosti i najsigurnijom obranom mladenačke nevinosti.« Breve »Nihil adeo« 8. I. 1886.

b) Udruživanje pod nadzorom Crkve je samo stvar savjesti. Na pr. hoće li se tko upisati u bratovštinu škapulara, dobre smrti ili apostolstvo molitve, a baš tako i u kongregaciju, ovisi samo o njegovoj dobroj volji, koja hoće da slijedi nutarnji glas duše. Tkogod je došao k razumu može i mora upotrijebiti sve što mu taj opravdani glas duše prepornča ili nalaže. Odredbe, koje se tomu protive, prekoračuju opseg školske vlasti.

c) Školske zabrane, u koliko se protive crkvenom udruživanju ne imaju svrhe, budući da ni jedna crkvena ustanova ne djeluje razorno nego u svakom smjeru samo unapređuje u dobru.

Svaki dakle dušobrižnik, komu je povjerena bilo općenito bilo napose skrb za mlađež, može osnovati i voditi kongregaciju ne pitajući za to dozvole ni od škole ni od svjetovne vlasti.

7. Rodoljubna svijest goji se u kongregaciji kao značajka kršćanskog karaktera, a nipošto kao strančarstvo. Kršćanin pak ljubi narod i cijeni državu kao zajednicu, koja mu služi da usavrši sebe i proslavi Stvoritelja. Što je tko bolji kongreganist, to će biti i bolji snogradanin, koji štuje svačije uvjerenje, pravo i slobodu.

8. »Olasnik« je kao »Vjesnik M. K.« u danoj prigodi n. pr.

godine 1917. najodlučnije odbio svaki pokušaj, da se kongregacije izrabe u strančarske svrhe, jer je duh kongregacije ljubav, koja spaja i gradi, a ne ruši i ne raspiruje mržnje. — Kongregacije rade i mole za vjersko sjedinjenje. Tako su baš one povele g. 1913. u Zagrebu akciju sa devetnicom u čast Duhu Svetom za sjedinjenje Crkvi.

9. Katolici nijesu u savjesti dužni obdržavati naredbe, koje se protiv slobodi Crkve i vjerskih društava; a što će u pojedinim takovim prilikama članovi kongregacije učiniti, reći će im duhovna oblast kroz postavljenog im upravitelja.

Uredništvo.

Iz života kongregacija.

Lijepa novost. Od uvjek je bilo značajno u dobro vodenoj kongregaciji, da su članovi međusobno iskreni, pa da ih veže mili osjećaj zajednice kao u dobroj obitelji. Valja dakle da se i poznavaju ne samo od viđenja u crkvi, nego u svom društvenom položaju i saobraćaju. Ljubezan susretaj i plemenit razgovor kongreganista među sobom često je već dovoljan, da zastruje srcem živilji osjećaji za krepst. Kad je kongreganista nekoliko puta osjetio milinu tog saobraćaja, osjeća se doista u kongregaciji kao svoj među svojima, kao član jedne plemenite obitelji.

Kako se u obitelji dobro pazi, koga će se pustiti u uži krug, kako se ondje takove izabrane zgodnom prilikom upoznaje i uvodi, tako je i u kongregaciji uređeno s kandidatima. Tek se ovo upoznavanje nešto teže izvodi u onim kongregacijama, koje su vezane, da se gotovo jedino sastaju u kapeli svojoj ili crkvi. One si pomažu prijateljskim domjenkom prije ili poslije sastanka, susretom kod upravitelja ili nadstojnika kongregacije, na zajedničkom izletu i slično. Svakako valja da ponučavatelj kandidata na to pripazi osobito u dačkim kongregacijama, da se možda koji čednji mladić ne izgubi za kongregaciju, kad opazi, da ga se kao kandidata pušta postrance ili dapače odnemaruje.

Za to međusobno upoznavanje lijepo se pobrinula kongregacija djevojaka kod sv. Marije u Zagrebu. Dne 12. listopada okupila je ona svoje kandidatice u dvorani za sastanke, pred lijepo oklještim Oospinim oltaričem. Ređom podoše one pred Gospu, te je uz nježan i smjeran naklon pozdravio svaka svojin verzom. Jedna je članica deklamirala prigodnu pjesmu, a sve zajedno zaplevale Gospo pjesmu. Na to pozdravlj kandidatice učiteljica kandidatkinja i predstavi ih ostalim članicama. U ugodnom se razgovornu nastavilo međusobno upoznavanje.

* Popis dužnosti, povlastica i oprosta za kongreganiste vidi u knjižici „Opća pravila Mar. kongregacija“, što se dobiva kod Uprave Glasnika za 1 krunu s poštom.

Novopridružene kongregacije.

Marijnim je kongregacijama podijelila svetu Crva mnogo oprosta i lijepih povlastica.* No da ih članovi mogu dobiti, treba da je kongregacija agregirana, to jest pridružena matici svih kongregacija u Rimu. Za to se pridruženje u nas skrbi poglavar Družbe Isusove u Zagrebu, na kojega neka se obrate sva veleč. gospoda upravitelji novoosnovanih kongregacija. Poslati valja potvrditi u h. oblasti, da je kongregacija osnovana; pa, ako nije dosta jasno označeno za koji je stalež, pod kojim imenom i u kojoj crkvi osnovana, valja i to napose navesti.

Od god. 1914.—1915. pridružena je 61 hrvatska i slovenska kongregacija i to: za svećenike 1, akademičare 1, učenike 5, učenice 8, mladiće 2, gospode 7, žene 8, djevojke 29.

Od god. 1914.—1915. pridružena je 61 hrvatska i slovenska kongregacija i to: za svećenike 1, akademičare 1, učenike 5, učenice 8, mladiće 2, gospode 7, žene 8, djevojke 29.

Osnovane su u ovim mjestima: Andrijaševci, Banjaluka 4, Bednja, Besnica, Bosanski Brod, Brdo, Cernik, Djakovo 2, Dol kod Ljubljane, Dolj, Dolorosa, Donja Tuzla, Ferdinandovac, Feričanci, Fojnica, Gola Gorica, Gradačac, Grobnik, Ihan, Javorje nad Škofjo loko, Kamnik, Karlovac 3, Koroška Bela, Kostel, Kranj, Ljubljana, Modrič, Murter, Našice, Nova Kapela, Senj, Slavonski Brod, Split 4, Stari Olib, Orahovica, Požega, Rijeka 2, trg pri Ložu, Sušak, Trebelno, Vinagora, Vinica, Vinkovci, Vrapče Zagreb 2.

Po biskupijama otpadaju na: banjalučku 4, đakovačku 8, Ijljanskiju 14, senjsku 6, splitsku 4, šibensku 1, vrhbosansku 6, zadarsku 1, zagrebačku 17.

I Riječ je tijelom postala
i među nami prebivala*.

Vijesti.

Fojnička. Uza sve ratne neprilike i svakovrsno oskudijevanje, mjesna Marijina kongregacija djevojaka isticala se uzornom postidnošću i ponašanjem neporočnim, da su im se i sami ratnici pri povratku divili i s poštovanjem ih susretali do danas. Budući da se svi skoro njihovi domaći sretno vratili kući, prestale su dnevno u crkvu za njih moliti, ali su prenеле sve »živu krunicu«, vodeći same o tome brigu.

Mnoge se poudale, pa sada one osnovaše kongregaciju udath, t. j. gospođinsku, koju je već crkvena oblast odobrlila. Na Bezgrješno Začeće

otpočele su duhovnim vježbama i zajedničkom sv. pričešću. U večer mlada kongregacija priredila je sjajnu zabavu, te uz tamburjanje i krasoslove predstavljala »Orleansku Djевичу«, ali tako vjerno, osobito glavnu ulogu (K. Tonka Stojanović, tajnica), kao da one doživljaju onaj divni i tužni dogadjaj, uz opće uđivanje i odobravanje. Dao dragi Bog, te i dalje raznosile slavu Marijinu, i sticale sebi zasluge za nebo!

B. Split. Marijina kongregacija u žneskom zavodu Martinis-Marchi osnovana je tek lani, pa je u prvoj svojoj godini lijepo u nutrini svojoj napredovala. Upraviteli naš veleč. g. Bučić držao s nama dvaput mjesечно sastanke s lijepim poukama za život, a poglavarstvo mu kongregacije išlo velikim zauzimanjem na ruku. Dne 2. XII. izabrane su u novo poglavarstvo kao nadstojnica M. Lončar, pobočnice S. Elić i L. Domić. Na Bezgrješno Začeće bilo je svećano ustoličenje novog poglavarstva i obnova posvete. Stitila nebeska Majka našu malu kongregaciju i pospiešila joj bujan duhovni napredak!

Tajnica S. Elić.

Novigrad kraj Karlovca. Naša djevojačka kongregacija lijepo napreduje, da je dobiti Bog da bi tako i mladić! Rat ih je prorijedio, a ovi što ostaše i dorastoše kao da promišljaju, hoće li možda što drnog više vrijediti nego — čestit biti pod zaštitom Marijinom. Kako će se kajati za izgubljeno vrijeme, kad doskora uvide, da je čestitost i pobožnost jedini temelj napretka i zadovoljstva.

Što se nevaljanštine pokazalo među djevojkama, odmah smo odstranili isključivši njih par iz kongregacije. Na njihovo mjesto primljeno je novih deset na Bezgrješno Začeće. U 10 sati bila je zajednička sv. pričest, a propovijedao je i primanje obavio veleč. g. Latinger, župnik iz Završja. Narodu se osobito svjedjela lijepa povorka kongreganista, kad su pod svojom zastavom dolazili u crkvu.

Zagreb. Kongregacija djevojaka kod sv. Marije priredila je dne 28. XII. lijepu predstavu »Žrtva klevete«, da čistim prihodom obdarí siromašnu djecu.

Vještina, kojom su izvodile članice svoje uloge, iznenadila je mnoge. Plemenito je katoličko slušateljstvo što ulaznim što darovima sabralo oko 5000 kruna. Zahvalna će molitva sročadi vabiti blagoslov s neba darovateljima i svim kćerkama Marijinim.

Marija Bistrlica. Novi naš upravitelj društva, vel. Ivan Eiler, preporučio nam na prvom sastanku čestu sv. pričest, što je glavna vježba djevojačkog društva. Članice se drage volje odazivlju po pozivu pa revno dolaze u skupinama. U studenom primilo je 166 članica sv. pričest. Sastanak se drži redovito svake prve nedjelje u djevojačkoj školi. Dne 8. XII. primljeno je svećano 35 novih članica.

Zanimivo je čuti žene, koje su bile u društvu, koliko to one i sada cijene. Htjela jedna djevojka da od udate kupi društvenu medaljicu. A mlada će žena reći: »Što da ja sad prodam svoju svetinjicu? Do smrti će je nositi na vratu, a onda nek me prati u grob. Sad istom trebam milosti i blagoslova u gospodarstvu!«

Zagorka, članica društva.

Vinagora. Piše nam prijatelj seljak, kolikim je veseljem dočekao tamo narod novo zvono. Sabrali novac i kupili ga u Zagrebu. Ime mu je »Ivan« po župljaninu Iv. Žnidarcu, koji se mnogo za nj trudio. Lijepom procesijom, kod koje su pjevale kongreganistice, dopratili ga do crkve i uz svirku i pucnjavu smjestili u toranj.

Iz **Pitsburga** u Americi, javlja nam prijatelj I. R., da je i tamo težak život. Skupoča velika. Par cipela najmanje 10 dolara; kila mesa više od dolara. Opojno piće se nesmije prodavati, pa i to dodjila našim ljudima, koji rade samo najteže poslove. Bilo je i tamo velikih buna i klanja. Cijene svemu rastu, a nadnike neće da povise.

Djevojačko društvo u **Brdovcu** primilo je od mjeseca travnja do prosinca 1660 sv. Pričesti; društvo napreduje; udalo se više dobroih članica.

Djevojačko društvo u Voči primilo je mjeseca studenoga 245 a pomladak 45 sv. Pričesti u prosincu je primljeno 274 a pomladak 52. Na Martinje kao na proštenje okitile djevojke crkvu i u velikom broju pristupile sv. Pričesti.

Cirkvena. U rujnu primljeno 48 u listopadu 49, u stud. 48 u prosincu 50 sv. Pričesti. Pojedinim skupinama glavarica preporučila da mole za pobjedu Crkve i Vjere.

Predslavlje sv. Josipa.

Lražesne su božićne pjesme, mile su one Bl. Djevice i tolike druge; ali je od svijet najljepša u sv. Misi ona pjesma, što se pjeva prie: svet, svet. Zove se predslavlje ili prefacija. U njoj je spojen spomen na otajstvo ili Sveca, što se slavi, s dubokim počitanjem prema Božanskom veličanstvu. Napjev je pak tako iijep te je slavni glazbenik Mozart rekao, da bi sve svoje skladbe dao, samo da mu je složiti jedno ovakovo predslavlje.

Od Svetaca imali su do sada posebno predslavlje samo Bl. Djevica Marija i sveti Apostoli. Lani smo javili, da je sv. Otac papa dozvolio i za duše u čistilu, to jest za Mise pokojnih, takvu posebnu pjesmu. U isti mah dozvolio je isto i u čast sv. Josipu, kojega sv. Crkva iz Majke Božje najviše štuje. Tri se vrline sv. Josipa u njoj osobito slave: čistoća zaručnika, pravednost muža i mudrost glavarja obitelji. O da taj prvak među Svetima isprosi ove kreposti današnjem naraštaju, kojem su baš one toli nužne! Čitatelji si moguovo predslavlje prepisati ili ga iz Glasnika izrezati pa staviti u molitvenik, da ga kod sv. Mise mole. Evo kako glasi:

Zaista je vrijedno i pravedno, pravo i spasenosno, da Ti vazdu i svagdje hvala izdajemo, Gospode sveti, Oče svemožni, vječni Bože: i da Te na svetkovinu blaženoga Josipa dužnim slavljem veličamo, blagoslovimo i naviještamo. Koji bi od Tebe i kao muž pravedan Bogorodici Djevi dan za zaručnika i kao vjerni i mudri sluga postavljen vrhu obitelji Tvoje, da kao otac čuva Jedinorođenca Tvojega, začetoga osjenjivanjem Duha Svjetoga, Isusa Krista Gospodina našega. Po kojem Veličanstvo Tvoje hvale Andeli, klanjanje Gospodstva, trepeću Moći. Nebesa i nebeske Sile te blaženi Seraphi udruženim ushitom slave. S njima da i naše glase dostojiš se priupustiti, molimo Te smjernim priznanjem govoreći:

Svet, svet, svet! Gospod Bog vojska!
Puna su nebesa i zemlja slave Tvoje!

Zakasnio uglasnik

jer nisu tiskare radile. Stoga dolazi 2. i 3. broj zajedno, a 4. će domala slijediti. Tko je zadržao 1. broj dužan je platiti za cijelu godinu. Cijenjene povjerenike, kojima je preostalo prvog broja, molimo da nam ga odmeh povrte.

Sadržaj: Apostolstvo molitve i župne misije 19. — Nad Golgotom je pomrčalo sunce 22. — Kako ćemo kod izbora? 23. — U korizmi 25. — Prvi petak u travnju 26. — Katolički proračun 27. — Ako zamre... 29. — Isus i odlinici 30. — Što je u istinu katolička Crkva? 32. — Najljepše kazalište 33. — Veliki dogadaji u Abesiniji 33. — Srce Božanskog Dječaka 35. — Jesu li i svećenici Žemu 37. — Iz Kraljevstva Srca Isusova 37. — Zahvalnice 38. — Jedan jubilej 39. Kongregacija pred zakonom 41. — Novopridružene kongregacije 44. — Iz života kongregacija 43. — Vijesti 44. — Predslavlje sv. Josipa 46.

Broj 4.

TRAVANJ 1920.

Tečaj XXIX.

Vjerski život mladeži iza svršene škole.

Opća nakana molitava i dobroih djela za travanj.
 благословљена од sv. Oca Benedikta XV.

Ide daće iz škole. Proći mu je kraj kruške. Pogleda na nju, prigne se i već kamen svira zzz... A kruška cop, pa druga i treća.

— Ti lopove! Ti ćeš moje kruške krasti? Zar se tako poštenju nčiš u školi? Skoči za njim, uhvati ga lijevom za vrat, pa s njim preko koljena.

— Joj, majko mila! Ju-u-u...

— Poštena ti je mači, ali ti si ništarija. Dok nijesi išao u školu — nikad boljeg djeteta; otkad ideš u školu — nikad goreg vraga! Čekaj! Kad te škola ne opošteni, neka te batina!

Gledajući to mislio sam: gde, što narod očekuje od škole. Rado bi da se djeца nauče poštenju, da mogu među ljudi, u svijetu.

A da li se to očekivanje ispunja? Kako sada prilike kažu, narod više kuka nad mladeži, koja svrši školu, nego joj se veseli. Ne možeš joj povjeriti ni kuće ni posla; ovđe će te sama oštetiti, ondje to pustiti drugome. Laž joj je sprika i zabava. Rad nesnosan teret. A u čemu uživa?

Tako je s naravnim poštenjem. A što ćeš onda pitati za krišćanski život! Nedjeljna dužnost kao da i ne postoji za nj. Onaj glas, koji bi mu doviknuo: hajde u crkvu! nije dosta jak. Cijena sv. sakramenata nije u njegovim očima toliko podignuta, da bi ih smatrao blagom, za koje je vrijedno sve žrtvovati. Sila njegova duha je premalena, da bi se mogao oteti obziru ljudskom, lijeposti, uživanju. A taj glas, ta cijena, ta sila — to je savjet. Ona nije u mladeži dovoljno odgojena. A tprak je to cilj odgoja.

A gdje je krivnja?

Odmah velim: nije pravo svu krivnju baciti na učitelja. Oni u najvećoj većini čine u školi sve što mogu. I u današnje doba,

gdje je borba za život tako teška, mada mnogo učitelja i učiteljica koji izgaraju kao svijeće za povjerenu im mladež. A ipak toliko **puta** ni oni ne uspiju. Zašto?

Prvo, jer škola traži više učenje, a manje pazi na kršćansko življenje. Mladež, kad svrši danas školu, nalik je **čim** stupovima u gradu, na koje se oglaši priljepljuju. Znada ti oni pripovijedati svega i svašta, više zla i besposlice nego dobra i korisna. Tude znanje i imanje nose na sebi; oni sami su hladni, ukočeni. Tako ima i mladež punu glavu svakojaka pripovijedanja. **a** ledena je za poštenje i lijena za rad. Duša joj ostala neobrađena, jer ne razmišlja, ne vježba se n dobri, ne odgaja se.

Dруги je krivac zli utjecaj okoline: drugova, starijih, stiva, zabava. Sve im to jačim glasom govori, nego li je glas škole. Glas je pak taj protivan kršćanskom poštenju. Mladež **ostavlja** skladno guslanje učitelja, pa trči za bučnom -bandom- pekvarenim svijeta.

Treći je uzrok nevaljanštine mladeži u teškoj borbi za opstanak. Štono se već u ranoj dobi osjeća. Poznato mi je ipak mnogo slučajeva iz raznih krajeva domovine, gdje su čitave obitelji od glada izumrle. Ali! Poštenja ne pogaziše! Kad pak gledamo raspuštenu mladež, opravdano se pitamo: Čime ona opravdava svoj opstanak? ... Veli se: glad uči lagati i klasti. No zar se opravdan opstanak koji se osniva na grijehu?

Gdje je dakle lijek?

Nevinče si, majko, poslala u školu; nevaljanče ti škola vraća! Ružne su mu misli, izranjeno srce, nagrđena duša. Dijete ti je bolesno! Sto ćeš drugo s njime, nego ga privinuti na grudi, da mu opet ozivi vjera, kako je ono prije škole bila.

Ali on je sad velik! Pa dobro. I vjera le tvoja veća. Prošlo je dijete svoje kušnje, ali si prošla i ti; prošo si i ti oče životnu borbu pa si prokušaniji. Sad si većma uvjeren, da bez Boga, bez vjere, bez poštenja nema napretka ni carstvu, a kako bi tvojoj obitelji. Daj osjetiti djetetu svome jakost vjere i pouzdanja svoga: mol — s njime! prekriži se prije rada — s njime; idi u crkvu — s njime; ispovjedi se — s njime. Traži od njega red i točnost; sigurnost i poštenje. Nagradi ga za dobro vladanje na imendan i blagdane. Kazni ga odmah za svako nepoštenje. Ali pazi! i onda **kad zakune!**...

Škola je odnemarila odgoj — to je bio prvi uzrok nevolje tvega djeteta. Obitelj neka naknadi odgoj — to je prvi lijek.

Proti drugom zlu — nevaljanoj okolini, stvara se već drugi lijek — čestita okolina. To su: katolička društva, osobite omladinska: to je katolička Štampa; to su zabave katoličkih obitelji; to su katolička prosvjetna i gospodarska društva. U toj se okolini možeš i razveseliti i odmoriti. Izobraziti i obogatiti, oženiti i djeci dobro smjestiti, mirno dočekati bolest i — što je najviše vrijedno — sretno umrijeti. Za sve to tek treba da hoces. Treba da **prištupiš** katoličkom društvu, treba da čitaš katoličke listove ...

Treće zlo — životna borba — nije samo po sebi zlo, nego je i u krovu način, kako se mladež pušta u životnu borbu. Dok se ona sama na sebe, kako je upućuju liberalne novine i uzgojitelji, dakako da će podleći. Oboruža li se vrhunaravnom silom, što joj je pruža Krist Gospodin i katolička Crkva, onda može vedra čela izdržati i najtežu borbu za opstanak.

Treća je dakle pomoć mladeži u tom, da joj se olakoste pomaga i milost: pristup sv. sakramentima i običaj pobožne molitve. U tom se smjeru pokazuje prijeko nužnim pristup u Marijinu kongregaciju za mladiće, za djevojke, itd. Ili barem da se upiše mladić i djevojka u Apostolstvo molitve.

Tako pada glavna skrb za vjerski život mladeži na roditelje i svećenika. Pa oni i jesu na to pozvani od Boga i naravi. One što država upriličuje za odrasliju mladež: poučne tečajeve, udruženja za izobrazbu i zabavu itd. vrijedno je bez sumnje. Ali ne valja zaboraviti, da su to tek vanjske vježbe i forme, koje dopunjuju unutarnji uzgoj obitelji i Crkve, ali ga nadomjestiti ne mogu.

Bez uske veze sa Božijim prijateljem mladeži, ne će procvatu mladost naša. Manjkat će joj životna sila, koja dotječe jedino iz Srca — izvora života. Molimo joj to ovaj mjesec i poradimo, da je tom izvoru privedemo.

J. Vrbanek D., I.

Prikazanje.

*Sreće svoje evo dajem Tebi,
Sreću cijelo, Kristu, nek je Tvoje;
Ništa više u njem, Tebi samo
Prikazuje sve kucaje svoje.*

*A i dušu evo spremam cijelu,
Pa je dajem u pohranu Tebi,
U okrilju svome da je čuvaš.
Okajalo da je ništa ne bi.*

*I moj život želim ja da bude,
Samo Tebi na čast u sve dane,
Dok mi duši, a po volji Tvojoj,
U vječnosti nova zora svane.*

*Cijelu sebe prikazujem Tebi,
Tebi, Kristu, ljubav koj si sama,
Što boraviš i dane i noći
U svetištu uvijek među nama.*

Danica S

Srčanost.

Kod neke otmene gozbe iza mnogo zdravica raznih govora reče predsjednik: »Ima li još tko štogod reći?« Pa kad se nitko ne javi, pozove goste na kavu. »Gospodo«, oglasi se najedamput jedan od gostiju, »ja bih još imao nešto reći.« »Izvolite samo«, čulo se sa sviju strana. Na to govornik ustane i počne: »U ime Oca i Sina i Duha svetoga. Amen. Zahvaljujemo ti se, o svemožni Bože, za sva dobročinstva, što smo ih iz tvojih ruku primili. Koji živiš i kraljuješ uvijske. Amen.« To je, što sam htio reći. Sada možemo ići na kavu.«

Nekl se prigušeno nasmiju, a mnogi hrabrome kršćaninu strašno stisnute ruke.

M. R.

Isus i odličnici.

(Svđava.)

Dr. A. Antićević

Što ih je privlačilo?

Zahej je valjda poganin. Sv. Luka (19. 1—10) ga prikazuje kao bogata zakupnika carinare u Jerihu, malena stasa, ali ponizna srca. I do njega je dopro glas o Isusovoj mudrosti i čudesima, pak je zaželio, da ga vidi. Isus kreće u pratnji duka putem Jeriha i zaustavlja se pred smokvom, na koju se je bio popeo Zahej. Na njegov poziv side i veseo ga odvede svojoj kući. Tu daje polovicu imetka siromasima i četverostruko će naplatiti, ako le koga oštetio. Plemenita li srca pred Bogom!

U Kafarnaumu stupiše pred Isusa gradski starješine i mole, da izlječi stotnikova slugu. Ističu, da im je taj stotnik rimske vojske sagradio sinagogu (Lk 7.). Ovaj se poganin ne usuduje u svojoj skromnosti, da glavom dode; dapače živo vjeruje, da Isus može i iz daleka ozdraviti bolesnika. Isus ga usliša.

I u naše doba mogu razni uzroci privesti ljude k Isusu, ako su dobre volje. O tuzi veli sv. Pavao: »Bogu mila tuga prouzrokovne pokore na vječni spas« (2 Kor. 7. 10). Zato tužne i upućuju Job: »Podaj se Gospodinu i imaj mir; i to će ti donijeti najbolje plodove« (Job 22. 21). Nadalje opakost ne slaže se s vjerom, jer ne mogu da budu skupa nepravednost i svjetlost. Zato reče Isus: »Svatko, koji zlo čini, mrzi na svjetlost i ne dolazi na svjetlost, da se njegova zla djela ne kazne. Iv. 3. A Psalmista: »Blažen čovjek, koji se boji Boga; imat će veliko veselje u njegovim zapovijedima.« Sv. Pismo i to veli: »Oni nalaze Gospoda, koji ga ne napastuju; i onima se on objavljuje, koji u nj vjeruju« (Mudr. 1. 2). A ko napastuje Boga? Koji ga bez poniznosti, samo iz oholosti žele upoznati. »Oholima se Bog protivi, poniznima daje svom milost.« (Jak. 4. 10).

Ljubezan ali i dostojanstven.

Prorok Isajia unaprijed oko 740 godina kazao o Isusu, da neće žižak ugasiti (Is. 42. 3). I doista Spasitel nije prezreo ono malo dobre volje kod odličnika: dapače se potpuno prilagoduje tome. To vidimo kod Nikodema, koji iz straha pred židovima dolazi k Mesiji po noći kriomice; jednako kod stotnika, koji nije došao osobno, nego moli preko židovskih uglednika; Nikodem i Josip iz Arimateje su još puni ljudskog obzira; Jair dolazi od nevolje k Čudotvorenu; Zahej želi ga vidjeti iz značajnosti. I što vidimo? »Ako puheš u skru, planuri će« (Eccl 28. 14); Isus uspiruje tu iskrku, taj žižak susretljiv. — I to radi tako naravski i tih; prilagoduje se božanskom dobrotom. Stotnik ne želi, da Isus dode u njegovu kuću k bolesnom slugu. A Isus? Ozdravlja ga i dalje, s mesta, gdje ga nadio stotnikovi posrednici. Jair zove Isusa k svojoj kući, a Isus odmah ide. Nikodem proučava sv. Pismo gledje Mesiju, a Isus mu o tome tumači više nego li i očekivao taj Israelac.

Tako postupa naš Bož. Spasitelj iz čiste ljubav spram dušā i da u nje usadi svoje kraljevstvo.

Druččije se Isus ponaša prema ljudima zle volje. Doduše izbjegava njihove progone (Mat. 12, 15), ali zlo na njima šiba u svakoj prigodi i ako je znao, da time izazivlje njihovu srdžbu. On mi je dovikivao kao i Otač u Starom Zavjetu preko Jeremije: »Daj se podučiti, Jerusolime, da se možda ne odvrati duša moja od tebe, da te možda ne obratim u pustotu« (Jerem. 6, 8). Nu zli odličnici Isusa marili za njegove opomene, kao ni za njegova čudesa, te je zrekao: »Jao tebi, Korozaine! jao tebi, Betsaido! Jer da su se u Tiranu Sidonu dogodila čudesna, koja se u vas dogodila, davno bi vreći i pepelu bili činili pokoru« (Mat. 11, 21). — Ipak je Isus i na ovim ljudima poštivao vlast: Kod Irude Šutnjom, a Pilata podučava: »Ne bi ti imao vlasti nada mnjom, da ti nije dana odozgora. Pače i o lošim svećenicima veli: »Na stolicu Mojsijevu zasjedaoše pismoznanci i farizeji. Sve dakle, što vam reknu, držite i činite: prema njihovim pak dijelima nemojte činiti« (Mat. 23, 2—3). Ovo je važno, jer bi inače vlast stradala poradi loših osoba.

Iz svega vidimo, da Isus nosi »mir ljudima dobre volje« (Lk. 2, 14), kako su to anđeli pjevali pri njegovu rođaju. A zlina? Ne nosi ga »Nema mira za bezbožne, veli Gospodin« (Is. 57, 21). A i danas se ispunja na našim savremenim odličnjacima ono, što je prorekao o Spasitelju starac Šimun: »Gle, postavljen je ovaj na propast i na ustanak mnogima u Izraelu.« Ustanak, spas je Isus odličnjacima na dobro sklonima, a propast onima zle volje.

Srce uskrslog Spasitelja.

Razmatranje za uskrsno vrijeme.

Isti, koji svjedoči, da je vojnik probio Srce Bož. Jaganica, svjedoči također: »ga je opet vidio živo i slavno. »I pokaza im — učenicima — ruke i bok.« Ivan 20, 20. Vojnici, koji u petak vidješe, kako iz otvorenih prsiju teče krv i voda, u nedjelju tavljaju židovskim glavarima: potresla se zemlja, sišao stajni anđeo i odvalio grobni kamen, sve se zasjalo, mrtvac oživio i isčeznuo, mi se uprepastisimo i evo dodosmo da vam javimo. Uprepastili se i židovi »Dakle je tak on pobijedio! mrmljuju, grizu se i smišljaju varke.

Pobjedniku pak Srce plivalo u radost, cijelo mu bice u stavi. Takav eno stoji najprije pred Majkom, onda pred Ženama, Petrom, učenicima.

Sini, o Isuse, i duši mojoj, da mi pogled slave tvoje učvrsti vjeru, a milina radosć tvoje obuzme cijelo srce za tvoju ljubav.

U skrsnuli Isus je slavan: pojavom, uspihom, priznanjem. a) Divne su sile smještene u tijelo čovječje. Kad se posvema stave u službu Božju, podignu se do nadnaravne ljepote. Donekle to viđiš u svetim ljudima za života; potpuno će se pokazati poslijes uskrsnuća. Tijelo Boga-čovjeka je umjetnina nad sve druge. Svaka mu žilica živi samo za Boga. Neizrecivo lijep i bio bio je već prije muke. A kad se prešom muka prikazala sva uđa za žrtvu pomirnicu, postalo je ono tijelo laglje od zraka, brže od vjetra,

svjetlje od sunca. A Srce? O, nista možes samo raju isporediti, jer je postala »milina sviju Svetih«. «Sije se pokvarljivo, neugledno ..., ustati će nepokvarljivo, slavno, jako, duhovno.« I. Kor. 15, 42 Torna se ga dotiče, pa sav zaneseš kliče: »Gospodin moi i Bog moji!«

Tude je Božanstvo pokazalo, što može učiniti čovjeku. Oplemeni, Gospodine, i moje osjećaje, da za duhovnim dobrima težim... Čekujem stalne da ćeš i moje tijelo slavom nagraditi za sve boli. Stoga mu ne ču danas po puštati u ovom...

b) Na Veliki petak se činilo, da je davo i nad Bogom stekao mod. Emanuila Sina spravio na križ, u grob. Slavje slavi smrt, pakao, svijet. Ali evo Uksrsnog jutra diže život, veže davla, obraća svijet. Tkogod se Isusu pričrni, dijete je Božje, a pakleni mu silnik ne može ništa. Od Isusa izlazi život u slijedbenike njegove; taj život im traje i poslije smrti. »Tko vjeruje u mene, i akumre, živjet će.« Iv. 11, 25.

c) Taj uspjeh Isusov se odmah pokazao na mnogim Svetima, koji usudio zajedno s njime, te ga otparili u nebo. Sveti andeli mu se klanjaju kao pobjedniku, a učenici se baš uskrsnućem njegovim najviše diče.

Taj slavni Isus jest i moj! Moj voda, moja jakost, moja sreća. Sudbinu je moja usko spojena s njegovom. Zanimat će me sve, što je njegovo, što je katoličko. A radim li ja što za pobjedu njegove misli?... Kako bili mogao još više doprinijeti za katolička društva, štampu, sirotinju...

2. Radost se razlijeva srcem, kad ono posjeduje, što želi. Srce Isusovo je najviše željelo proslaviti Oca. Na križu mu navinuše sve žice, ondje je spjevana najveličanstvenija pjesma slave Božje. Uskrsnuće ju je potvrdilo i protumačilo. I sad se ona stala oriti svemirom. Naglasnije dakako iz njegova Srca, a primierenim odiekom iz srdaca sviju, koji mu se pridružuje. Te milijarde dobrih gleda Isus unapred i raduje se za svakoga, što u njemu i po njemu daje Ocu i Duhu Svetome svaku čast i slavu. Sreća njegovih milih sve čaje i njegovu radost.

Kako je milo pri srcu onom, koji se osjeća potpuno zdravim i člim, pa se poletan i odlučan može dati na rad! Neizrecivo veća milina razlijevala se sasrcem Isusovim, kad je na sebe pogledao. Sad je on smiren putnik, koji može da se odmura na željenom cilju; on je lumački pobjednik u slavlju; patulj opet na snazi; sin, koji je oca i obitelji povratio čast i izgubljeno silno blago.

Ta radost ga goni, da je podileli s drugima. Javlja se... daje uajoge... pojedinima i skupinama... »Naučavaite sve narode... oprastajte grilje...« Kako proljetno sunce budi novi život na zemlji, tako i radost Isusova: tješi, izmrajuje, budi na rad... All sve to živi tiho, ne bučno, skladno, ne užurbano.

To vrlo čiste radosti imam: ja živo na oltaru. Dnevice ga mogu u svoje srce prelijevati. — Cuvat ću se, o Isuse, da te u vrevi života ne izgubim, da Ti Srca u svom srcu ne ražalostim. Pomozi me u tom po zagovoru mile Majke svoje!

Čitatelju! Što si učinio do sada u čest Bož. Srca? Jesi li u Apostolske molitve? Jesi li prihavio kojega novog preplatnika za Glasnik?

Zgodna nauka mlakim dušama.

Neki mlaki kršćanin često je primao sv. sakramente, ali nije opažao njihovo spasonosno djelovanje, jerbo je dolazio na izvore milosti onako od navade i u običajnoj mlakosti. Kad se jednom zgodom potužio svećeniku: kako on ne opaža na sebi nikakova poboljšanja, ali niti onoga spasonosnog djelovanja, koje se sv. sakramentima pripisuje, i koje bi oni svakako morali proizvadati na duši krštenoj — svećenik ga ovako poučio: »Izvor ili zdenac ljekovite vode, koji neprestano za sve bolesne sadržaje dovolino piće, imade svoju ljekovitu snagu od Stvoritelja svijeta, a ne od onoga, koji je za bolesnike grabi, niti od bolesnika, koji vodu piju. No svakako će to ljekovito vrelo onima više koristiti, koji točno vrše sve liječničke odredbe, koji se brižljivo čuvaju svega škodljiva u hrani i piću, nego li onima, koji istina piju iz ljekovitog vrela, ali tamo dolaze punim želucem; ili koji se iza pijenja nimalo ne suzdržavaju od škodljivog uživanja voća, dinja i drugih slastica.«

Ovi se ne smiju tužiti na oštu i praznu vodu, nego imadu kriviti, što se nijesu suzdržali uživajući piće, da dragocjeni dar Božji nije baš nimalo mogao koristiti, ili je dapače nerazborito uživanje jošte i škodilo njihovomu onako slabomu zdravlju.«

Iz ovoga se iako vidi, kako sv. sakramenti — premda po ustanovi Isusa Krista imadu u sebi i iz samih sebe spasonosno djelovanje, a ne od djeliteljâ a niti od primateljâ, to ovi ipak ne smiju misliti, da kod primanja sv. sakramenata ne imadu ništa drugo činiti, van da ih prime! To bi bilo krivo shvaćanje one nauke o sv. sakramentima, da imadu u sebi i po sebi spasonosnu moć djelovanja. Na primanje sv. sakramenata treba se valjano praviti, ili ako to ne bi bilo moguće, barem da nije ničesa u duši, što bi priječilo sveto djelovanje sakramenata.«

Mlaki onaj kršćanin dobro je razumio ove riječi, te se uvjerio da je sva krivnja samo u njegovoj običnoj mlakosti, što nije napredovao u milosti i posvećenju, premda je primio sv. sakramente često.

*

Jednomu bolesnomu Hrvatu liječnik dopustio piti samo tri deci vina i popušti najviše 1 ili 2 cigarete na dan. A on je popušio i 10 virdinija i popio 3 litre staroga! Liječnik ga više nije htio liječiti. Pamet n glavu!

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu, može se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredništvu, a njegovo je, kada i kako će je oglasiti. Dogodajmo, što ih iznose zahvalnice, pripisujući same ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Sv. Josip kod Bož. Sreća.

Slavonija. Kao vojnik bio sam u vrijeme rata kod kuće na dopustu. Jednog dana pozovu me opet u vojsku. A kod kuće bijeda i nevoj, kojom bila najviše na sreću. Preporučim se sv. Josipu, da mi isprosi od Bož. Sreća te ostanem i dalje kod kuće, a ja da ču se javno zahvaliti. I odjednom mi dode, da ostanem do daleće odredbe Odmah ja obećanje zaboravio.

No eto, sad me snade opet bijeda i nevoj. Bio sam u opasnosti radi događaja. Sjetim se prijašnjeg obećanja, pošaljem se i nanovo izručim sv. Josipu tvrdio obećavajući dvostruku zahvalu. Za nekoliko dana ozdravim. Evo me stoga, da pošteme Iskupin smjernom hvalom velikom zagovorniku kod Bož. Sreća. S. J.

I plijanca obratio!

Hrvatska. Muž mi bio veliki mjanac. Dok je došao, sve je zapio. Već nisam znala, što bi s njime počela. Kod sv. Mise stamam pred oltar Srca Isusova i zagovorim ga, da mu ono rasvijeti pamet, a ja ču obavljati veliku devetnicu. I u to se vrši sime obratio. Da bi ustrazio u dobrim, obećala sam moliti o podne andelsko ozdravljenje. Jednom opazim, da je pošao po ružnom poslu. Započem moliti za žlosnu krunicu s nakanom, da ču ruke kroz 9 dana. Za pol sata evo ga s postenjem kući.

Počekom rata morao i on u boji. Tužna sam ostala s njegovom sestrom, a jedini, konu sam svolu bol mogla iskazati, bio je mili Spasitelj. Obolio muž na pljuču, evo ga na godinu dana z bolnice kući; ali ga već iza pol godine pozvali natrag, a i ja sam obolla na ruku i nogu. Podem na liječenje u Var. Toplice i Štrelj, da je sva njegova regimena potučena. Izručim sebe i njega Majci Božjoj i Presv. Sreću, da kad je kući iz Toplica, eto i njega z Rusije. Tisuć puta hvala nebeskom Kralju obiteli!

Zdrav za ženidbu.

Amerika. Oodine 1914. zagleđam se u jednu našu čestitu djevojku. Sve bismo bili da! jedan za drugoga,

ali ja joj nisam mogao donijeti zdravlja ti obiteli. Tražim Hjekove, koji mi dozvili iz Okaza, a uakon godinu dana ništa bolje.

Vidim trećemu u Glasniku mnogo zahvalnica, pa se i meni pobudila nadsa da bi po Bož. Sreću mogao vostić zdravlje. Stanem nolažitam Sreću Isusova i Marijinu, križni put petkom, a u korizmu dviječe, obećam držati Glasnik, dok budem živ, i primati sv. prćest svaki mesec, kad se vratim u domovinu, jer mi ovaj nije moguće. Prijavim se tad opet kod liječnika obećujući, da ču morati na operaciju. Morao sam doduše u bolnici — ali tek za mali dana, a odmah iza toga smo se vjenčali i živimo sretno.

Kad je prošle godine i ovdje harala milučica, molili smo se Bož. Sreću i čitali bogoslužne knjige, pa ostašmo sošteđeni, dok su oko nas prenosi postradal. Tih mjesto ne čemo Bož. Sreću nikad zaboraviti, nego mu sav život zahvalni ostati. J. A. S.

Ustajna molitva.

Bolovala sam puno tri godine. U toj sam se nevolji utekla Presv. Sreću Isusovu. Postila sam dvaput prvih 9 petaka o kruhu i vodi. Obećala sam, da ču preplaćivati Glasnik, dok budem živa i ujedno zahvaliti u Glasniku Presv. Sreću mi pomoglo. Budi mu stoga hvala i slava! I. M.

Ipak se našlo.

Hrvatska. Nedavno sam zgušio na željeznicu fini kaput zajedno sa važnim spisima. Da to u današnjim prilikama natrag dobijem gotovo je nemoguće. Ipak se ntećem devetnacima: Sreću Isusovu, Sreću Marijinu, sv. Josipu, a osobito mom redovničkom menjaku, sv. Antunu, tom osobitom pomoćniku kod izgubljenih stvari i — sv. Franji. Služio sam i 3 sv. mise. Obavio treću devetnicu, eto hvala Gospodinu Bogu i tim možnjim pomoćnicima, doblih ugodnu vijest, da su mi stvari nakon 6 tjedana nadene, te sam ih sretno dobio.

U zahvalni saljem 30 K u čast Presv. Sreću, a već sam poslao, u čast sv. Antuna 70 K. F. S.

Katolikinje na posao!

N

edavno je sveti otac papa upravio katoličkim ženama ovu svoju vruću želju:

Prvo, da se osnuje sveopći savez katoličkih žena protiv nečudoredne mode.

Drugo, da u tome pothvatu osobito sudjeluju katolikinje otmjenijih krugova, da tako prednjače dobrim primjerom i za sobom povuku sve ostale.

Treće, da muževi, braća i rodac prijazna oka prate taj pothvat katoličkih žena.

Eto, katolikinje, što od vas traži namjesnik Kristov! On je Bogom postavljeni učitelj poštenja. On je svim katolicima zajednički otac. A što će duhovna djeca na njegov očinski glas?

Ne traži on n šta novo. On samo tumači katoličko osjećanje, koje je nažalost kod mnogih žena, pa i katolikinja posve uspavano. Sramota bi bila za nas katolikinje, a osobito za kongreganistice, da plešemo i mi po taktu svake i najgluplje mode, da tim načinom prezremo čista svoja katolička načela i poziv Benedikta XV., koji nas eto zove, da se oknpimo u sv. vojsku protiv nečudoredne mode.

Tom se pozivu odazivlju već katolikinje svih zemalja.

Eto Francuskinje, koja čitavoj Evropi diktira modu, eto je gdje se žuri, da posluša glas, što je i onamo dopro iz Vatikana. Iz Pariza, otkuda nam prije dolazile te sve lude i nedostojne mode, iz istoga Pariza stižu sada glasovi, kako se organizuju katolikinje i protiv nečudoredne mode i protiv nečudorednih plesova. Sva katolička ženska udruženja pozvala su svoje članove, da potpišu sveopću žensku akciju protiv nedolične, nečedne sadašnje mode. Potpise šalju na »Socijalnu akciju Žena«, koja taj njihov zahtjev isporučuje svima pomodnim skladištima s molbom, da im u tome nastojanjem pomognu.

Pomoći će im, ako ispunе slijedeće uvjete:

1. Da ne sašiju i ne prodaju nijedan komad, koji bi vrijeđao čednost.

2. Da ukinu običaj razgaljenih bluza, uskih i kratkih suknji te prozirnih tkanina i čarapa.

3. Da ukinu sve, što žensku nošnju ponizuje i sramoti, a da je "čine jednostavnom, dostojanstvenom."

4. Da upotrijebe sve, što uspostavlja pravu eleganciju, pa da tako usavrše ukus Francuskinja, koje vrijede kao najelegantnije najotmjene gospode.

Gospode također zahtijevaju od trgovaca, da očiste svoje izloge i kataloge, da ne izlažu u njima ništa, što bi vrijedalo nedužne djetinje i djevojačko oko. Svojim članovima nalaže Savez potpisanih društava, da kupuju samo u knjigama, koje su sveopće poznate sa stroge svoje točnosti, čudorednosti! da samo ovakvima šalju svoje narudžbe.

Tako eto rade Francuskinje.

A kako ćemo mi Hrvatice? Obnovimo najprije sebe! Ne možemo na sebi ni jedne niti, koja ne bi svemu svijetu kazivala, da smo mi uvjerenje katolikinje.

Složuno se zatim organizujmo se, pa zahtijevajmo u salonima odijela po ukusu pravih katolikinja. Promjenimo tim načinom javno mišljenje, da ne budu kćeri naše gledale u nama na tražnjačke duhove, ako ne udovoljimo njihovoj mladenačkoj taštini.

Zahtijevajmo od učitelja plesa, da za naš novac uče naše djece pristojne plesove.

Radimo, mislimo, tražimo puteve, kako da svojim katoličkim istupom dignemo palo poštenje. U svim ostalim zemljama dižu se već gospode-katolikinje, priređuju predavanja, uvođe nadzor nad čudoredem, stavljuju pozive na trgovce.

Zar nije doba, da se i mi prenemo, da se uhvatimo u kolo skatolikinja velikoga svijeta, pa da dovinkemo vragu: Stoj! Dosta si nam već duša oteo našom krvnjom, našim nemarom! Sačemo na djelo i ne damo ti više, da gospodariš poljem našim.

Žena je pozvana, da nježnom dušom svojom bdije nad javnim čudoredem, a ne da taštinom svojom ubija još ono malo čestita osjećanja, što je preostalo kraj sveopće pokvarenosti.

Dva su tabora: Božji i vražji razmahala već silnu borbu. Nitko ne smije ostati skrštenih ruku — a najmanje smijemo to ukloniti katolikinje.

Upimo čvrsto za naše ideale, hrlimo smjelo, ako ustreba, i trnjem i kamenjem poteškoča i zapreka.

Raspirimo zublju vjere naše! Naši su ideali vječni, pa nas čeka i vječna pobjeda!

Naprijed za Boga! Naprijed za kršćansko čudorede!

Svim gospodama i gospodicama katolikinjama stavila na srce ovu akciju

Zagreb, u korizmi 1920.

Materinsko društvo u samostanu ss. milosrdnica.

Ljubav.

*Kao prošjak ja obidoh
Mnoge kraje,
Bol i bijeda samo mene
Pratila je*

*U sazana ljubav tražih
Na tom svijetu;
Nitko ne htje smilovat se
Siročetu:*

*Trag je ovog putovanja
Mnoga rana,
I časovi bolni, teški
Mnogih dana*

*Klonuo sam . . . gorka pečal
Srce s'pela,
Ač' nehoti pogled svrem
Put Raspele*

*I Raspeti kan'da zbori
Nježno, milo:
K mome srca, tu je ljubav,
Sreće krilo!*

*Hrlim k Tebi, o ljubavi,
Ogrij mene!
Bez Tvog plama srce moje
Tužno vene.*

D. Kamber, zbornik.

Najbolji odgoj.

Tijekom razgovora, koji se jednom raspleo između Napoleona I. i gospode Camban, primjeti vladar: »Stari odgojni sustavi ne valjaju ništa. No šta nam ženska, te uzmognemo podati ljudima pravi odgoj?« — »Malke nam manjkaju. odvrat gospoda. — Odgovor se svidi vladaru te će: »Da. U toj jedinoj riječi sav sistem odgoja. Pobrišimo se dakle, da odgojimo majke, koje razumiju odgajati svoju diecu.«

Koliko inače dobroih majki ima ipak zla i opaku djecu! Srce majčino boće da pukne. Tko je kriv zloči i opakosti djeteta? Zar ćemo uvijek kriviti samo nisu, samo zlo društvo, samo pogubno Štivo? — Nije li djetete već za najranijih godina bilo razmaženo? Nije li u kući gledalo razdor roditelji? Nije li djetete tako reći pipalo rukama sve vrsti grliča? Nisu li roditelji bili slijepi za ono, što bi morali budnim okom pratiti? — E, čemernica majko! Ako si zlo i nemarno odgojila drvece — osobito u vjerskom pogledu — koje čudo, kada poslije ubireš gorke plodove, kržljave plodove, kada drvece nema životnog soka, zelenog lišća, mirisnih cvjetića? Kolika pečal kida srce materino, kada vidi, kako poslije nemilosrdne ruke kidalju sa mladahnog još stabalca suhe grane, trule grandice, da savarem potpiše tudu vatru . . . ogrija tude ogniste . . .

Čuleš, kršćanska majko, ako nije prekasno! Posveti najprije sebe i svoga ~~muža~~, Presv. Srcu. Živite uzorno i pred svojom diecom! — Zatim posveti i miljeno čedo svome Presv. Srcu. Gledaj, da Bož vrtlijar goj ojeftu stabiljku! Gledaj, da bude srce djeteta kalamljeno sa najdivnijeg Čokota!

Ako tako, onda blago tebi, kršćanska majko po Srcu Božjem, jer je ti djetete tvoje pravo diletate Božje. To je zdrava srčika jedino pravog kršćanskog ~~čuđnog~~ odgoja!

V. L.

Vijesti.

Novoselo na Braču. Dolaskom našeg novog dušobrižnika otpočeo je novi život u našem mjestu. Odmah je preustrojio Omladinsko i Djevojačko društvo Presv. Srca. U ovo posljednje upisalo se po izboru 99 djevojaka, koje su dužne da svake prve nedjelje u mjesecu pristupe za ednički na sv. Prcišti, a po podne imaju zajednički poklon pred otvorenim Svetolitaništem. Velečasni nam je Tomaš avučenost i koristi pobožnosti naprama Presv. Srcu. Moramo u velike da zahvalimo Presv. Srcu, što se u našem mjestu utemeljilo takvo društvo, jer će to biti od velike koristi ne samo za članove, nego i za cijelo mjesto.

M. Tomaš, glavarica.

Djevojačko društvo u Osekovu, koje je osnovano prigodom pučkih misija godine 1914. i sa velikim odusjevljenjem radilo, počelo je malo pomalo gubiti odusjevljenje, dok nije rek b zaspalo. U početku je društvo postavljalo redovito na prošteria u susjedne župe u procesiji sa svojim barjakom i redovito obavljalo mjesecnu sv. ispunjavaju. Nekoje se članice međutim povlače novih nije bilo; a koje su ostale, nijesu vršile pravila, pa je tako bilo društvo više na papiru.

Dne 26. X. 1919. uspijelo je domaćem kapeliku sakupiti oko 40 djevojaka što starih članica, što novih, te ih je tajnik Hrv. Kat. Nar. Saveza vč. P. Jesib pozvao u zanosnom govoru, da se opet okupe oko Presv. Srca Isusova, te da učine svoju organizaciju aglom. Hvala Presv. Srcu Isusovu, društvo je od onda započelo novi život. Sve članice svakog prvog petka u mjesecu pristupaju k stolu Gospodinovu. Imade ih i koje će se kroz mjesec pristupaju na sv. pričest. Svaki mjesec imademo po dva puta sastanak, jedan prigodom mješćene sv. ispunjavaju, a drugi koji nedjelji. Svi članici imade sada 50 — Neka Presv. Srcu ne dopušti da ponovno klonemo.

M. S.

Golubinci. Istina je, da se kasno javljamo, ali dobroj nakani i volji nije nikad prekasno. Još malo, pa će biti i dvije godine, što je u župi osnovano "Društvo presvetoga Srca Isusova". Iz nevjerojatne noteškoće društvo se održalo do danas. Ko da izbroji one klevete i rugobe, kolima je društvo bilo napadano? Ipak hvala presv. Srcu sve smo pretrpjeli. Napredovali nismo mnogo, ali smo se održali! Čupali smo najprije koprine, a sada čemo u srce i drukčeni život sijati i saditi cvijeće. Samo društvo obuhvata tri grane.

U društvo djevojaka stupile su 73 djevojke. Neke od njih već se udale i prešle u društvo revnitelica.

U društvo revnitelica imade ih oko 60. Većinom su uzor žene azor majke.

Vojjska Srca Isusova brojč. oko 40 članova većinom neoženjenih mladića. S njima ide najteže. Nisu oni toliko krvi, koliko rat, koji ih je pokvario. Presveto Srce Isusovo bilo im milostivo i udjelilo im opu milost, koja im je najpotrebitija, a to je čvrsta i stalna vjeru. Preporučamo ih svim društvinama i sv. molitve. Imade ih, koji su zbilja hvala vrijedni i koji nemornorade za napredak društva. Društvo imade i tamburaški zbor, koji neuromorno radi, samo da mladež, napose članove društva, odvraći od gostolona, gdje se sve radi i čuje, samo ne ono, što je dobro. Lijep se već uspješi potučili. Nastojat ćemo, da se u buduće češće savimo.

Cazma. Naš je društvo primilo u drugoj polovici 1919. sv. Prcišti 415. Na Bezgy. Začeće primile smo svećano u bijelin zajedničku sv. Prcišti.

Bisag. Djevojačko društvo, vrši po mogućnosti svoje dužnosti, pristupa revnu stolu Gospodinu, Širi pobužnost dragom Spasitelju svake nedjelje prije večernje pjevala Zlatnu krunicu. Primljeno 160 naknadnih sv. Prcišti.

Sadržaj: Vjerski život mladeži iz srednje škole 51. — Prikazanje 53. — Srđanost 53. — Isus i odličici 54. — Srce uskrslog Spasitelja 55. — Zgodna nauka mlakim dušama 57. — Zahvalnice 58. — Katoličanstvo na posao 59. — Ljubav 61. — Najbolji odgoj 61. — Vijesti 62.

Broj 5.

SVIBANJ 1920.

Tečaj XXIX.

Majka uzor čednosti.

Opća nakana molitava i dobrih djela za svibanj,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Najvolio bili ti, čitatelju, ocertati držanje i saobraćaj mle-
nem Majke Marije, pa bi ti na njoj najpotpunije pro-
čitao. Što želi Crkva od kršćanske majke, kad joj
ovaj mjesec stavlja na srce Čeđnost u vladanju.
Gledao bi je u živoj vodobi, kako se ranim jutrom iz
zavjese svoje umiva, češlja i odijeva, sve bez posebnog svjetla,
bez mirisa i zrcala; kako stidljivo pozdravlja svetog muža svoga,
s počitanjem budi Bož. Dječaka i smjerno se spušta na koljena, da
se svi zajedno Bogu pomole. Da je kod rada zapita koja susjeda:
pa zašto si, Marijo, na lagodnije ne otvorиш haljine? Čemu se sva
zaogrnutu teliko znojiš i mučiš? Čuo bi čedni odgovor: »Znoj se
i prašina lako operu, s prašinom na duši bilo bi teže.« Kada do-
nosi na drvenom tanjuru ili zemljanoj zdjelici nešto ručka ili ve-
cerice na stolić, milo bi je čuo govoriti: »Evo dara Očeva!«

Cestom ide jedva čujno, koprena joj lice skriva, a misao na
svud prisutna Gospodina oči joj obara i dušu u ljubavi s njime sje-
dinjuje. U posjetima će rado i milo govoriti; ali o onom, koji joj
srce ispunja, o Gospodu i njegovoј službi.

I sad bih te mogao, čitateljice, pustiti, da preslikаш u srce i
vladanje taj uzor, da klekneš pred taj ideal i zavapiš: o digni me,
o pridrži me uza se, jer sámо tvoje vladanje očarava, diže, ople-
menjuje!

No ti još možda nijesi ni opazila, da ti u tom smjeru štograd
manjka. U kući zaposlenost i rastresenost, u društvu obzir i samo-
dopadnost iskvarili ti oči tako, te i ne vidiš, da bi što drugačije
imalo biti, nego što ti činiš. Dopusti mi dakle jedan posjet u svoju
obtelj, da te izbjiza vidim, pa ču te upozoriti, gdje ti još manjka
kršćanske čednosti.

U obitelji.

Očekujem, da će mi tvoj stan učiniti utisak: ovi ljudi očekuju drugi život, oni ne računaju samo s uživanjem na zemlji. A što si to sve ti, kršćanke, nanijela u njega! Tražim okom na zidu ili stolu križ i Gospu, a nalazim tobožnje vile i satire, u istinu golotinju. Čuo sam, da to neki ovako čitaju: možeš me imati. Ne bi li se što takova moglo i iz tvojih fotografija i albuma iščitati?

Pred gostom si ljubezna prema mužu, a jesli li takova i na samom? Vidi li te on čistu samo onda, kad se za druge opremiš? Računaš li s njegovim poštениm željama, ukusom, dohotkom? Paziš li na čednost pred njim, pred djecom i družinom, a i sama pred sobom, kad se spremas na počinak? Ne bi li se što moglo učiniti na samu i pristojnije bez svjetla?

Spavaju li dječa odijeljeno po spolu? Paze li pri spremanju na sramežljivost, a u vladanju kroz dan da nijesu razmazena? Ne vrijeda li sluga ili sluškinja njihovu stidljivost, osobito kad ih hoće uspavati? Tako porijedena dječa bila bi izgubljena u kasnjem životu.

Koga služinčad prima? s kim se sastaje? kakove razgovore vode? kako se nose? što čitaju? Ima i »studih« grijeha!

Je li odijelo tvoje prema naravnoj svrsi, da zaštiće zdravlje i poštjenje: ili ga rabiš proti naravi, da razdražuješ i ubilaš? Znaš li, da je steznik učinio 50% žena nesposobnima za dojenje djece, a korzet će ih još više učiniti nesposobnima za rada? A čemu čete još onda biti »žene«? Što se jako nuda, vele da je malo vrijedno. A zar te ne iznosi odviše na trg kratka suknja, gole ruke i umjetna prsa, napadni mirisi i boje? Kojom li se nakanom kitiš?

Koliko se puta čuje u razgovoru tvoj »ja«? Cijeniš li u srcu one, s kojima razgovaraš? Ako ne, zašto ih ne popravliaš, ili zašto ih se ne riješiš? Cijeniš li čovjeka samo radi vanjskine, ili gledaš li na krepot? Je li način razgovora tvoga druževan ili gospodujući, iskren ili laskav, mio ili razmažen, ozbiljan ili osoran? A osudivanje? a laž? a ogovor? a kleveta? ...

Čitaš li samo da ti vrljeme prode? da se podražiš i nasađuješ? Bi li te stid bilo, da čestit svećenik pogleda tvoje knjige.

A istom pošta? Možda nju i pred mužem sakrivaš? Slabi je znak po tvoju čednost, ako ti se tko usudi poslati kartu s golotinjom ili inom blezgarijom. Razderezli to odmah i u peć? Ili možda još na zid? — Kada ti drugomu pišeš, pitaš li se: da ovo dode na javu? Kako su bojadisane i namirisane karte i listovi, što ih šalješ? Kojim srcem — vidjet će se na sudu Božjem!

Izjedaš li kodjela više muža i sluškinju nego hranu? Užvaš li u pohvalama?

Jesi li za odmor izvaljena, razgaljena,mekoputna? Misliš li na Božje oko ili na čije druge? Lijenost je jastuk, na kom davo okoti svih 7 glavnih grijeha.

Mnogo je tu upitnika i mnogo će biti: ne! Dok ih ne popraviš, čut ćeš lako iza sebe rijeći: »Je li to čestita žena?« »Ne!«

U društvu.

ti valja paziti, kršćanska majko, na čednost oka, lica, hoda, kretnje, riječi, zahtjeva, osjećaja, gauča; dapače i misli i želja, jer ih jedva možeš u srcu zatomiti. Prava se čednost u srcu začinje, a na licu rađa. Oplemeni srce, pa si oplemenila i vladanje. Inače je sva tvoja finoća ogavno pretvaranje.

Dozvoli tek nekoliko pitanja. Kog a primaš? Što znači kod tebe »kućni prijatelj«? Je li čist posao s tvojim stanašima i onima, što k njima zalaze? Kako primaš? Ne trošiš li odviše na tričarje, a za obrok si kruha gladna? Kada primaš?... Zašto se približuješ, ulaguješ, dotičeš? Što govore tvoje kretnje?...

Komu ti ideš? Da li samo po poslu, pa k potreboj prijateljici i sirotini? Kojom nakanom ideš na šetnju? Kada ideš? Kakova ideš? S kim hodaš? Kamo ideš? U katoličko društvo ili bezbožnoj družini? Je li doista nužno da ideš na ples? U kino, pa još takav? Radiš li u društvu s framazunima? Ne ima blagoslova, gdjegod se s njima radi.

Razgovori tvoji u društvu daleko su od čednosti, ako sve samo kritiziraš i osuđuješ, svemu se za obnovitelicu namećeš, dapače isfo Crkvi i njezinim glavarima. A možda još nijesi izvršila prvu želu svete majke svoje, da obnoviš — samu sebe.

Čednost vaša neka svijetli svim ljudima: opominje Apostol. Čedne majke napunjaju okolicu miomirisom krepstii kao skromne ljubice. Čednost ih pokazuje svijetu kao prave kršćanke. Čednost ih približuje Božanskom Srcu. Molimo Im stoga tu krepst.

J. V.

Eto svibnja . . .

Eto svibnja . . . Ruže cvatu,
Srce s milja skače vrelo —
Sada svak će svome zlatu
Da ovjenča slatko čelo.

Al što Čemo, Majko Krista,
Mi sa načim viencem, kaži,
Kad vrh tvoga čela blista
Vienac sviju ruža draži?

O, dopusti, da ti njime
Ukrasimo oltar sveti —
Tu će tvoje šapćuć ime
Mirisati i umrijeti!

Gjuro Arnold.

Marijo, budi im ti odsada majkom!

(Istinit dogadjaj iz misije Ugande).

U Ankoli, pokrajini Ugandi, iznenada oboli na smrt Agata, žena Tome katekiste, pomoćnika misjonara u poučavanju vjeroučaka za odrasle i za djecu. Bilo je to god. 1909. u mjeseca ožujku. Muž joj reče, da će namah njezinu braću o tem obavijestiti i dovesti ih.

»Da, vrlo bih rado!« Agata će nato, »da vidim oko sebe svoju braću i rođake. Hajde dakle i reci mi, neka dodu, prije nego umrem.« Takav je običaj kod stanovnika Ugande, a toga se i kršćani drže.

No čim je nekoliko časaka promišljala, reče mu opet: »Ali što bi mi mogli zapravo koristiti? Oni stanuju cijeli dan puta odavle, a ne bi me više žive zatekli... Da li nemam svog Spasitelja i njegovu presv. Maiku, da mi pomažu u zadnjoj borbi?! Da li nemam sve slike, moju braću i sestre u raju, da me otprate izdajnjem počivalištu?!... Ostani dakle! Rade mi pomoći da dobro umrem!«

Toma je nato zapita, hoće li da je odnesu k misijonaru 8 sati daleko.

»O da, to bi mi bila velika utjeha, da primim sakramente umirućih i da me svećenik pripravi na put dragom Bogu... Ali koja korist da podem na taj teški put ili da pozoveš misijonara. Umrla bila na putu i bila bila mrtva prije nego bi misijonar došao... Ostanimo dakle zajedno. Ufam se u Boga, da će mi se smilovati... Ta istom prije nedjelje dana bila sam na stanicu misijskoj, ispuštila se i pričestila. Baš sam kao posebnu milost molila od blažene Gospe i od sv. Josipa, da sretno umrem. Sigurno me ne će ostaviti u čas smrti... Pomoži mi da krunicu molim. Ne mogu više sama...«

I Toma počne moliti krunicu. Kad je opazio, da ga žena samo teškom mukom slijedi, htio je da prestane. A nije se ni mogao uzdržati od suza. Ali Agata mu prišane, neka samo nastavi.

Petogodišnja Magdica čutjela je, da se nešto vrlo važna dogada; da je majka vrlo teško bolesna. Klekne dakle te je s malom odgovara: »Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas griešnike, sada i na čas smrti. Amen.«

Zatim već samo dlete odgovara. Toma se nadvine nad bolesnicu.

»Boli li te jako?« upitati će ju.

Agata pogleda dlete, što je uz nju klečalo, pogleda na koljevku, u koji je ležalo njezino najmlađe dlete, što je imalo tek 6 mjeseci.

»Djeco moja, djecolje zarida. Mislim na svolu dječiću. Što će od njih biti, kad mene ne budu?«

All tu se suzdrži žena luke vjere, junaka kršćanka i reče: »Bože, oprosti mi, što se nisam dosta mafala u tvoju ljubaznu Providnost. Djeco moja! Ja vas predajem Bi. Djevice Mariji. Bikira Marija — Djevica Marija, budi mi ti odsada majkom!«

Zadnji put pritisne srcu malu Melaniju. Onda vrati dlete mužu i reče: »Uzmi dlete i metni ga opet u koljevku. Njegov pogled mogao bi me uzne-miriti i smetati mi da sretno umrem. Sad hoću da mislim samo na spas svoje duše. Molimo se dalje!...«

Toma uzme dlete i položi ga opet u koljevku. Onda se vrati umirućoj. Sve slabiji biva... Najednoć mu daje znak, neka joj glavu podigne, da može bolje vidjeti križ, što ga je držala u ruci.

Toma to učini vrlo oprezno. Umiruća napae sile, podigne križ prema usnama i poljubi ga s ljubavlju i odanošću u volju Božju. Nato joj klonu ruke i Agata nema više na ovom svijetu. Ali raj dobio je jednu odabranu dušu.

Drugi dan je pokopane. Neka dobra crna kršćanska čuvši kako je bogoslužno umrla Agata, zauzela se za njezine obje sirotice.

Evo kako divno umire jedna crnica-majka! Baš kao kakva svetica! Dao Bog, da bude naša smrt slična njezinom.

Pomožimo misijonarima, da njihov rad donosi još više ovako divnih plodova.

Ivan Kr.

Srce Sina Marijina.

Neujudno je ispitivati tajne tudega srca. Pogotovo pak bi se činio drzovitim istraživati po Božjemu Srcu. No kad si nam, Spasitelju, dao zato tako općenitu dozvolu: »Učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca«, dopusti, da se zamislimo i u one najnježnije osjećaje Srca tvoga, što si ih gojio za najdraže ti bliće — »Majku lijepi ljubavi«.

1. Isus svoju Majku najbolje shvaća, stoga i najviše štuje.

Izvana je lijepa, divna, ali opet zemni stvor. »Sva ljepota kćeri Sionske jest iznutra«. Tu je ona poseban svijet; jedan čitav svijet duševne veličine, nadarenosti, sposobnosti, vrhnaravnih odlik i zasluga. Ni najbliži joj duhom i srcem sv. Josip nije je mogao shvatiti. Gledao ju, slušao ju, ali duše joj dokuđao nije.

Isusu je posve jasna, ko učitelju dobro izradena zadaća daka. On ima za nju Srce sina, ali i sveznajuće oko Boga. Kad je žena kliče sretnom, što ga je nosila i dojila, odmah on svraća pažnju na duševnu veličinu Majke svoje: »Pače, blaženi koji slušaju riječ Božiju i drže je.« Što to znači: bez grijeha začeta, milosti puna, s Gospodinom sveder slijednjena... to je on kud i kamo bolje od Andeia shvaćao, jer je njegovo Srce, njegova svetost, njegova veličina bila mjerilo, po kojem se sve to Majci davao.

Krasne su litanijske, kojima kršćanska srca časte Kraljicu svoju: kud i kamo su ljepše bile, što ih je pjevalo Srce Boga-Sina u znak štovanja predivnoj Majci svojoj.

Nastojim li da sve bolje upoznam svoju vjeru? Time bi i Mariju upoznao. Sudim li uopće, kako mi vjera kaže ili samo onako od oka? Cijenim li bližnjega po duši i kreposti ili samo povaništini...?

2. **Jer Isus cijeni Majku svoju, zato je i ljubi.** Ono ljubiš, što kao svoje dobro spoznaješ. Cijeniš li što većim dobrom, više ćeš to i ljubiti. Isus gleda u Mariji najsavršeniju sliku Oca svoga, zato ona iza Oca i najvećma ispanja Srce njegovo. Slična se srca nadu.

Lice je odraz srca, a djela su svjedoci ljubavi. Sto sve oddišta mili dražome iz lica. Što tek malika djetetu! Kako su nježnu ljubav odavale oči malog Isusa; kako srdačnu dražesni smiješak Dječaka; kako požrtvovnu žuljavu ruke mladića Isusa! Pogled na Isusa zasladio je Mariji i tvrdu koricu i gorku čašu i teški put i tužno udovištvo.

Neizreciva je bila ljubav Srca Isusova prema Majci, ali je bila i jednako ožbiljna. U nacrtu života Marijina nije Isus ništa propustio, čime bi je mogao većma usavršiti, samo da mu bude veća dika za vječnost. Dušu joj dizao, u kreposti vježbao, trnovitim putem je vodio. Stoga si i ne valja pre-

dočivati ljubav Isusovu sram Malke kao sâmo griljenje i milo rastapanje; već mu više gledati smjerno počitanje u saobraćaju, odricanje svega osjetnoga, neprestanji rad i trpljenje.

Takoovo stanovište on otvoreno navješta Majci i svijetu, kad joj u hramu odgovara: »Zar ne znate da meni valja biti u onom, što je Oca mojega?« Na početku svoga javnog djelovanja pokazule odlučno, da će se toga i dale držati: »Što ja imam s tobom, ženo? Još nije došao moj čas.« Iz ljubavi k Majci čini čudo, ali od ozbiljnosti ne popušta. I umirući traži od nje žrtvu srca: »Ženo! Evo ti sin! Odreci se mene, a primi brigu za ljudstvo. Zaista! Marija ne može reći u nebu Sinu svome: još bih mogla sretnija biti.

I ja ljubim barem nekoga na svijetu. A kako? Je li dušu ljubim? Jesu li dobra svojstva glavno ili tek' tijelo? Čime ću danas unaprediti u dobru mile moje?...

3. »I blo im je poslušan« — Isus Mariji i Josipu. S početka radi male kućne poslove, kasnije teški obrt. Poslije smrti Josipove prehranjuje Majku svoju. Kolikom joj radošću daje zaslужbu, da joj uzvratljivi ljubav. Po-slušnost je kušnja ljubavi. Koliko li je puta to zabilježeno u »dnevniku« Šeca njegova! — A kako stoji s mojom poslušnošću?...

Kad vidim da drugi vrlo štuju Mariju, je li mi to možda neugodno, pretjerano? Znak je to moje mlakosti! Mariju se ne može nikad previše ljubiti. Čime ću joj ja u svibnju ljubav zasvjedočiti?

O Majko lijepo ljubavi, uredi ljubav moju! Prvi da je Bog Gospodin i Bož. Srce a za njim ljubav tvoja. Sve drugo pak u Isusu i za Isusa!

Josip D. E.

O našem društvu.

Upozorjujući sv. Otac papa Benedikto XV. katolički svijet na dužnost, da se moli za obraćenje pogana, ovako govori o Apostolstvu molitve. »Kao što je nekoć Mojsije na brdu uzdignutim rukama izmolio Izraelcima pomoć, dok su se borili proti Amalekićima, tako treba da svi vjernici molitvom svojom potpomažu vjesnjike Evandela, koji u vinogradu Gospodnjem naporno rade. Da se toj dužnosti valjano zadovolji ustanovljeno je Apostolstvo molitve, pa ga žarko preporučamo svim dobrim vjernicima, želeći da se od njega nitko ne tudi, nego da po njemu postanu barem željom, kad ne mogu djelom svi dionicima apostolskog rada.«

Evo, braćo, kako vrhovni naš poglavar visoko cijeni Apostolat, što ga Glasnik širi. Koliko će se veleuđušnih duhovnih pastira odazvati ovom pozivu pa osnovati župsko središte Apostola? Koliko će plemenitih duša raširiti srce, te obujmiti u molitvama i trpljenju svome i druge potrebe kršćanstva, kako ih Apostolstvo molitve po Glasniku razlaže, a ne samo one sičušne, što ih sebičnost neprestano svakome stavlja pred oči!

Da! Znam! Imaju veleuđušnosti i plemenštine Šrom katoličkog svijeta. Hajde da vidimo ima li je barem razmjerno i u nas.

Iz kraljevstva Srca Isusova.

U Svetištu Srca Isusova u Zagrebu primio je Spasitelj prošle godine poklon velikog odličnika svoje Crkve kardinala Boerna, a evo za godinu dana i drugoga kardinala Franцуza Du Boisa (Citaj: Diboā). Putujući iz Jeruzalema svratio se i u naš bijeli Zagreb, pa je u Svetištu dne 13. ožujka u večer podijelio blagoslov s Presvetim sakupljenim Marijanskim kongregacijama i drugim vjernicima, koji su bili dupkom napunili crkvu. Ganut živom vjerom i počitanjem hrvatskog naroda dvaput je u crkvi progovorio, stavljajući pred oči pozrtvovno Srce Spasiteljevo ideal Štovatelja Marijinih.

Češki su političari, mislili, da će usrećiti narod, ako stanu progoniti Crkvu. Redovnicima stali otimati samostane, u školama prestali učiti vjeronauk, iz suda odstranili raspela itd. No prevarili su se. U malo je mješta to narod mirno gledao. Najvećom je većinom ustao, da svim silama obrani svetinje svoje proti napadačima. Slovaci su dapače zaprijetili, da će rade istupiti iz državne sveze, nego dopustiti, da im se vjera vrijeda. Vidjevši to Kristovi neprijatelji povukli se barem za neko vrijeme, da se valida spreme za jači udarac.

U okolini Benešova **stražuje školska mladež** već od konca listopada, jer im se učitelj izjavio bezvjerjem i dao križ odstraniti iz škole. Ni školske oblasti ni redarstvo ne mogu ih prisiliti da idu trzkom čovjeku na nauk, a ni roditelje da ih onamošuju. Ali zato su poslali predsjedniku republike prosvjed.

U oči Božića vjenčao se javno u Pragu od vjere otpali svećenik Záhradník, a već mu je 55 godina. Velika seblazan! Istog dana prestupio je u nadbiskupskoj kapeli protestant, načelnik engleskog vojničkog poslanstva pučkovnik Coulson u katoličku Crkvu... »Drži što imaš, da drugi ne primi krune tvoje!« Otkrivenje 3, 11.

U Engleskol je za rata prešlo više od 50 000 protestantskih svećenika i vjernika na katolicizam. Dobrom voljom traže istinu i mirno sude pa im i Gospodin dale milost svolu. — Kod nas baš ta dobra volja mnogima manjka pa odnemaruju dragocjeno blago vjere, koje drugi velikim žrtvama stišu.

U spomen pobjede nad Nijemcima naredili su Englezzi, da se dne 12. studeni 11 sati na topovima dani znak zaustavi sav promet, te da se nekoliko časaka posveti molitvi. U Londonu na primjer zaustavili se na ulici svi automobili, tramvaji, kola i pješaci, a radnici prestali raditi. Za 5 časaka vladala je potpuna tijšina i cijelo grad stao kao ukočen — Na spomen oslobođenja našega od davla i nekrsta zvoni dnevice podne i Zdrava Marija. A što mi tad mislimo?

Francuzi se stali plašiti svoje pobjede. Pod vodstvom framazuna Clemנסה silovito su narinuli nekim narodima nepravedne uvjete mira, pa ih strašno time ogorčile. Sad se već boje osvete. Za to bi mireni, a među tima su i katoličke stranke, htjeli poštijenijim putem. Svoju težnju izražiše kod izbora predsjednika republike, pokončivši povjerenje umjerenom katoliku Dešanelu. — Kod izbora za sabor u studenom dobili su katolici znatno veći broj zastupnika pa će moći uplivati, da se veledušni francuzski narod boljim smjerom razvija i daje svijetu bolji primjer javnog života nego je to bilo posljednjih 30 godina. Nagli promjena se ipak ne može očekivati, jer je zastupstvo u većini još ipak bezvjersko.

U Madžarskoj se osvilestili katolici. Boljševički progoni otkrili im ljepotu vjere. Mnogo su trijeljili pa sad Krsta i Crkvu njegovu večnu ljube. Župnik Franjo Ručzov a mirno razlagao, kako se onal komunizam, kakvoga provadaju boljševici, protivi svim čestim zapovedima Božjim. Odmah iza propovijedi bude sijedi starac radi toga usred svojih vjernika od boljševika obješen. — Ivan Trubeník, župnik u Dumavcu, bio je revan i dobar pastir stada stada svoga, pa mu češće tumaćio zle strane madžarskih boljševika. Kad su oni provalili u to slovačko mesto, odmah ga odvedoše na obalu Dunava i obesiše. Narod ga štuje kao mučenika.

Kako su takovi primjeri djelovali na narod, vidi se na primjer iz ovog događaja. Došao boljševički povjerenik Faber, da nadzire jednu djevojačku školu. Zatraži da pitaju iz povijesti. Pitaju se baš ticalo vjerskih borba. Zapitan je djevojačica oduševljeno govorila o sv. vieri. Faber pobjesnio pa će joj: »Znaš li, da te mogu odmah dati obesiti?« »Znam, odgovori ona, ali vas se ne bojam! Ako me i objesite, ja ću se i na drugom svijetu moliti za vaše obraćenje.« Bljed izade okrutnik na polje govoreci: »Takvog značaja još nije sam vidiš.«

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu. Jače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredništvu, a njegovo je, kada i kako će je oglasiti. Dogodajima, što ih iznose zahvalnice, pripisujemo samo ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni mlododari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Svibanjskoj kraljici.

B o s n a. Blaženoj Djevici Mariji, svibanjskoj kraljici, najtoplijie zahvaljuju na mnogobrojnim dobročinstvima udjeljenim mi u životu, a osobito na Njenoj materinjoj skrbi, koju mi je osobito očitovala u ovom svom mjesecu, primivši me kao svoje dijete u kongregaciju. Iz duboke zahvalnosti vršim svoje obećanje i kličem osobito katoličkoj omiljini: hrvate Mariji, utočištu nevoljnih i potištenih.

N. T.

Trajna zaštita.

S l a v o n i j a. Zahvaljujem se Presv. Srcu Isusovu, koje me je očuvalo u napastima i pogibnjima. Muž mi je otišao u vojništvo, a kasnije u rat. Ostavio me sa jedinim mi nejakim sinčićem pod tudim krovom na milost i nemilost tudihi ljudi. Za kratko dobi vlijest, da je na ratištu zadobio teške rane. Sva zdvojna utekoh se toploom molbom Presv. Srcu, i ono mi pomoglo, te on prispije na kratki dopust kući. Po svršetku rata dode mi muž nenadano iz ropstva kući. Sad nam obolio jedinac. Podoh k liječniku, ali bez uspjeha. Sav zdvojan reče mi muž, da obavim devetnicu u čast Presv. Srcu. Na naše iznenadeye malis nam ozdravi pri kraju devetnike.

Zato kličem: neka je svuda hvaljeno i slavljenio Presv. Srce mog Isusa!

Pa ma koliko zla štampa vikala na Presv. Srce i svetu Majku Crkvu, ostat će trajno i vladati u srcima, a pobit će neprijatelje svoje. Ja ostajem doživotna čitateljica Glasnika. R. F.

Bacao krv.

H r v a t s k a. Koncem god 1915. teško sam obolio na plućima. Na sam Badnjak počeo sam bacati krv. Kasnije sam bio u zagrebačkom sanatoriju, ali samo dok se zaustavila krv bez nade u ozdravljenje. Lijecnici mi preporučivali Švicarsku, a svako uzrujavanje i prehlada stajat će me života. Utekoh se najvećemu liječniku, Božanskomu Srcu Isusovu, ako me uzdrži na životu, javno će se zahvaliti i dati za Svetište

10 K. Peta je godina, bio sam u to doba često puta teško prehladen, prepolio španjolsku groznicu sa 41 stupanj vrućice, vršio najopasnije poslove, obnašao odborsku časnu u 7 kilometara udaljenoj općini — na se danas osjećam jači u izvježili nego ikada. Budući nisam do sada svoga obećanja izvršio, to za Svetište Šaljem dvostruko — naimenje 20 K. Hvala i slava budu raječemu liječniku Božu, Srcu Isusovu! A. M.

U duševnoj borbi.

S l a v o n i j a. Bijah dosta dugo u velikoj duševnoj borbi, u kojoj ne nadoh liječka nit utjehe kod ljudi, već se puna ufanja obratih sa devetnicom Božanskom Srcu Isusovu i precistoj Majci njegovoj. I bijah uslišana. Stoga budu hvala i slava Predobrostivom Srcu Isusovom i Prečistom Srcu Marijinom na primljenim milostima. Šaljem 10 K za raširenje Glasnika. R. S.

Triput »Zdravo Marija«.

S l a v o n i j a. Jednog jutra vratim sam se s polja i izgubio jednu stvar. Nije mi bilo moguće, da podem sam tražiti, nego pošaljem ženu. Na večer mi reče, da je bila na istom mjestu, gdje sam joj kazao, ali prekasno, jer je onuđa bilo prošlo već mnogo ljudi.

Idući drugi dan istim putem nisam ni mislio da tražim izgubljeno. Došavši ipak na mjesto, gdje sam dan prije slušao da sam izgubio, prišapne mi nešto u nbo: izmolim triput »Zdravo Marija«, pa ćeš naći. Nasmijem se sam u sebi i pogledam oko sebe, ali ništa. »No pa izmolim! Ne stoji te ništa. Misao na Boga i Majku Božu ne škodi, ako i ne nadene.«

Stanem i izmolim. Pogledam još jednom i ko da je iz neba pala, eto je. Čudio sam se, kako to nadoh izgubljenu stvar, a još više onom glasu, koji me silom poziva: molil! Ili je glas Andela ili samo savjeti, svakako je od Boga, pa zato ovo i saopćujem, jer bih želio, da cijeli svijet bolje pazi na taj naturniji glas, kad čovjeku govori.

P. K.

Sv. pričest s Marijom.

Slaba i mlaka duša čovječja nikada nije dostažna Sina Božjega. I da nas Gospodin sam ne poziva, tko bi se usudio pristupiti k Njemu? Pa da bude naša sv. Pričest Bogu ugodnija, zdržati ćemo je s Marijom, s njezinim žarom, njezinom ljubavlji. Kao što uopće u duhovnom životu svaki treba da slijedi način, koji odgovara njegovoj naravi tako neka i ovdje svatko slijedi svoju dušu. No hoćemo li stalan način slijediti, podimo za bl. Grignonom, koji je često uskliknuo: »Sve po Mariji, sve kao Marija!« Kažimo i mi s njime: »Pričešćujmo se po Mariji i kao Marija.«

Što to znači: pričešćujmo se po Mariji? To znači, da Marija stoji kao najmoćnija posrednica između nas i Isusa. »Nitko nije bolji učitelj i vod, da Isusa upoznamo«, kaže Pio X. u jednoj svojoj okružnici. Nitko nas dakle ne može bliže i uspiešnije k Isusu dovesti od Marije. Sv. Alfonso rekao je često: »Tko je Isusa našao, našao ga je po Mariji.«

Pričešćivati se po Mariji znači, pripraviti se po Mariji na sv. Pričest. U pripravi našoj treba da bude čin vjere, ufanja, ljubavlji. Zdržimo našu slabu vjeru s njenom vjerom, našu ljubav s njenom ljubavlju; bit će duša naša odraz velike duše Marijine. Jedan asketski pisac napisao je u svome djelu slijedeće: »Koliko je nemarnosti u mojoj pripravi! Molim Te, Mario, da me poučiš, kolikom vjerom, s kolikom ljubavlji moram Krista dočekati!« Blaženi župnik iz Arsa reče jednoga dana: »Sveti mi Pričest protumači, Mario. Daj mi jednu zraku Tvoga svijetla, da ju mogu razumjeti.« Kako li je lijepa u liturgiji molitva sv. Ivana Krizostoma postavljena u usta pričesnika: »Gospode, po molitvi Majke Božje, naše Gospode, i Djelice, učini me vrijednim načelnika Tvojeg dara.« Krist je po Mariji k nama došao, kako da Ga sada nego po Njegovoj Majci tražimo. »O Mario, dal mi Sina svoga svaki dan, kao što si ga nekoč posprima i mudracima dala. Ja ga očekujem iz Tvoje bogate ruke.« (sv. Alfonso).

Po Mariji se pričešćivati znači, zahvaliti se na tolikom daru po Mariji. Kad smo primili Gospoda, tad molimo čin zahvale, prikazbe, prošnje. Pa ne moramo li moliti Mariju, da nam ked svakoga tog čina pomogne? Molimo ju naprileži liju uav Kristu. Dok je misionar kod zaključne sv. Pričesti vjernike pričešćivao, sv. je Alfonzo od vremena do vremena jednu strjelovitu molitvicu predmolio kao: »O Mario, sveži me čvrsto uz Isusa.« A, da mlako seće

ljudsko postane stcem ljubavi za Gospoda, molio je: »Sveta Djevice, užezi vatom ljubavi srca naša, učini, da naša sv. Pričest bogate plodove nosi i uistinu zajednica s Kristom bude.«

Molimo za tim Mariju, da Krist bude središte naših misli, kralj duše naše. Hvalimo s njom sa velikom daru Gospodnjem. »O moja majko Marijo, gledal, kako je veliku milost Bog duši mojoj dao. Dodj i slavi ga sa mnom. Divi se i hvali oa sa mnom za neizmiernu milost, kojom me je nadario. Nemojmo svršiti našu zahvalu, a da ne zapjevamo s Marijom: »Veliča duša moja Gospodina i obradova se duh moj u Bogu, spasu mojemu. Jer mi učini velike stvari onaj, koji je silan čije je ime sveto.« Može li biti ljepeš zahvale za sv. Pričest? I što će Sin Božji radije slušati od zahvale, što ju je nekad molila negova Ma'ka.

Iza čina zahvale i ljubavi dolazi pričes. Prikažimo Gospodu cijelo bješsvoje, misli svoje, želje, sav rad naš, da budemo jedno s Kristom, mi u Kristu, a On u nama.

Zrtvovati se možemo i tako, da se neposredno Mariji posvetimo. Pa kada nas u prisutnosti Gospodina Marija predi, ne će li se to najviše Gospodinu svidjeti. Ne trebamo se dakle bojeti primiti Gospodina, jer on zna, da kada Mariji pripadamo, pripadamo i Njemu.

Poslije sv. Pričesti molimo obično i razne milosti. I ovde mora nam Marija biti naša draga posrednica kod Sina svoga, »Marijo«, molio je sv. Alfonzo, »isprosi mi od Boga milosti, koje želim i daj mi veliku ljubav k tome. Radimo tako i mi. Bacimo se slijepo u krilo Djevičino i recimo: »Marijo, ti poznaš bolje od mene moju bledu i nevolju, ja sam tako bijedan, da ne znam moliti i ne poznam milosti, koje su mi najpotrebni. Izmoli mi dakle od Tvojga božanskog Sina milosti, koje moja duša najviše treba. O Gospode, poslušaj, što ja kroz Tvoju majku tražim.«

Napokon poslije sv. Pričesti moramo dobru odluku načiniti. Marija i opet mora biti ovde naša pomoćnica. Kako li je dirljiv običaj, što ga 'e sv. Alfonzo kod misija običavao učiniti. Na koncu je misija dao blagoslov s Presvetim. Kad je tabernakul još otvoren bio molio je Alfonzo Mariju: »Majmilija, postavi naša srca u taj tabernakul, da budu vazda uz sužnja ljubavi.« Sad bi tabernakul zatvorio, a klučeve metnuo u ruke Marijina kipa i rekao: »Marijo, čuvaj srca naša. Čuvaj ih dobro, da se nikad od Isusa ne rastanu.« Predaj i ti tako kod sv. Pričesti srce svoje Mariji, da ga ona čuva, da ga čuva za Sina svoga, a ne pušta u njega praznинu svijeta.

— 6 —

Dijete Marijino za čast Bož. Srca.

Neki nevaljanci vele, da se time umanjuje čast Božja, ako se Marija štue. Zaboravljaju, da Marija vodi sve štovatelje svoje k Sinu svome. Eto vam jednog lilepog primjera.

Na Naviještenje Marijino imala je biti primljena u kongregaciju gospolica Z. M. Sva radosna. Što će je uzeti nebeska Majka za svoje dijete, dogovaraša se sa svojom sestrrom, što bi danas učrtila, da razveseli Srce Marijino. »Dat ćemo dar za raširenje Glasnika? — predloži jedna. »Vrlo dobro! — odgovori druga. »Glasnik je i onako glasilo kongregacije, pa će tako biti Isusu i Mariji u čast.«

I za malo eto ih kod urednika, pa mu saopće svoju odluku i predaju 200 kruna Glasniku na dar.

— Hvala Vama, a hvala i Božanskom Srcu, koje Vas ganulo — reče uređnik. — Pomoći takovih, srcem bogatih duša, može još jedino da u teškim ovim vremenima Glasnik i dalje radi za čast Gospodnju.

Blažena Margareta — Svetica.

— Tkogod proslavi mene, njega ču i ja proslaviti — reče i obeća Gospodin. 1. Kraljeva 2, 30. Jednima to čini Gospodin već na tom sviljetu, drugima je proslaviti pridržao za sudnji dan i za vječnost. Više zna proslaviti onoga, koji je više za njegovu čast učinio, koliko je više od svijeta prezren bio.

Apostolstvo je molitve često u svojim mjesecnim nakanama prosilo Božanskog Spasitelja, da proslavi odabranu učenicu Srca svoga, glasnicu ljubavi svoje Mariju Margaretu Alacoque. Bili smo sigurni da će to učiniti, jer je obećao: »One, koji se potpuno daju na to, da vrše i šire ovu pobožnost: ja ču ljubazno primiti u Srce svoje, i brinut ču se za svetost i proslavu njihovu pred vječnim Ocem s vajim.«

Težak je ipak i dugotrajan postupak, da se tko u katoličkoj Crkvi proglaši »svetim«. Crkva hoće, da se sa svake strane osigura, jer njezini Sveci su doista »svedi«. O blaženoj Margareti je sada postupak gotov. Crkva se uvjerila ne samo o svetosti njezinoj, koja je već davno utvrđena; nego i o tom, da Gospodin Bog hoće, da se javno po svem sviljetu štuje, jer po njezinom zagovoru čini nova čudesa.

Dne 13. svibnja na blagdan Spasova proglašit će sv. Otac papa u Rimu, da je ona doista kao čista i sveta duša u nebu, pa joj se mogu svi vjernici u zagovor preporučivati.

Sada dakle, kad je ona riječju, spisima, životom i zagovorenim svojim ispunila poslanje svoje, da raširi pobožnost presv. Srcu Štrom svijeta; sada, kad je doprije ta mila i spasobnosna pobožnost u srca sviju pravih katolika, prodri u obitelji i javni život; sada će dobiti i sama krunu zlatnog »svetačkog vijenca« oko glave i pred čitavim sviljetom, kako je primila odmah poslije smrti prije 230 godina krunu vječnog blaženstva.

Mi ćemo to moći javno proslaviti tek na godinu ili najranije u jesen; ali sam za sebe če svaki Štovatelj Bož. Srca, a osobito članovi Apostolstva molitve, na taj dan zahvaliti Gospodinu za taj dar, što je prvakiju našu odlikovao i proslavio. Kako su prije toga baš tri prosne dana, možemo u toj trodnevnički i osobito čestiti i zazivati novu našu Sveticu, da se snažno raširi ljubav k Spasitelju pobožnošću k njegovom Bož. Srcu u hrvatskom narodu.

Ljubav će Spasiteljeva ganuti sigurno mnoge plemenite duše na taj dan, da učine i prikažu i veće žrtve za njegovu čest i širenje štovanja Bož. Srca.

Vijesti.

Požega. Marijina kongregacija više djev. Škole s s. milosrdnicima. Valovi ženskog katol. pokreta zahvalište i centrum Slaštva — ubavu Požegu, a u njoj i našu kongregaciju. Ove smo Škol. god. imali 8 XII.

1919. primanje i sada nas imade 55 kongreganistica i 19 aspirantica. U kongregaciju uveli smo sekcije: euharističnu, žive krunice, pjevačku i literarnu. 3. XII. 1919. priredila je lit. sekacija akademiju u čast bezgr. Začeća. U radnji »O našoj lit. sekciji« iznijela je Dragica Olijan svrhu sekcie i njezin rad u ovoj škol. godini. Anka Stehno povela nas u naše crkve posvećene Gospi, donijela nam pred oči slike i kipove izrađene rukom naših umjetnika, pokupila iz hrvatske poezije najlepše pjesme Mariji — i njezina radnja »Stovanje Marije u hrv. narodu« dokazala je, da je Maria uvijek bila Kraljica Hrvata. Zanimivu criticu »Iz slavonskih sela« čitala je Marica Erpačić i povela nas dugom slavonskom cestom pokraj kućica, dudova i deirra u podlane ravnicu, u kojima se razliježe onaj dugi: oj —! Ivka Vincijanović govorila je oduševljeno »O savremenim zadacima kongreganistice« i očitala socijalni rad pravog Marijinog djeteta, Zdenka Matić, Fanika Kiršek i Agneza Caldarević deklamirale su pjesme Gospici; još su otpjevane dvile pjesme bl. Djevici i time se svršila akademija. Sav naš rad neka blagoslov bl. Djevice, da i mi postanemo revne članice ženskog katol. pokreta.

Djevojačko društvo u Bišagu primilo je u siječnju 127 i u veljači 127 naknadnih sv. Pricači. Društvo dobro napreduje, vrši svoje dužnosti i revno pristupa stolju Gospodnjem.

S t a r a B i s t r a djevoj. društvo primilo je u siječnju 45 i u veljači 45 naknadnih sv. Pricači.

C i r k v e n a djevoj. društvo primilo je u siječnju 48 u veljači 45 sv. Pricači za iskorjenuće psovke.

M a d a r e v o, u veljači primljeno 160 sv. Pricači za iskorjenuće psovke.

Djevojačko društvo u Voči primilo 236 a pomladak 30 naknadnih sv. Pricači.

U Maču je primljeno u siječnju 1065. u veljači 1170 naknadnih sv. Pricači. Udelo se 9 djevojaka iz društva, a 4 su umrle.

U Gornjoj Stubici primljeno je u studenom, prosincu i siječnju 500 naknadnih sv. Pricači od djevojačkog društva. Članice pristupaju revno sv. Sakramentima, prije Božića iskitiše, lijepo novim vijencima crkvu osobito kip mile svoje nebeske Majke. Iz društva se mnogo djevojaka udalo. — U studenom umrla jedna dobra članica, društvo sada broji 200 članica.

U Varadini je primljeno 230 sv. Pricači za iskorjenuće psovke od djevojačkog društva. Ovo društvo lijepo napreduje i uzorno radi — dosele blaže razdijeljeno poseb na gradanke poseb za služavke, a sada je spojeno — da rade zajedno kao sestre u slavu presv. Srca, jer pred Bogom ne ima razlike. Od djevojačkog društva sastavljen je malen pjevački zbor, koji pjeva u župnoj crkvi svake nedjelje i blagdana kod sv. misle u 5 sati u jutro i poslije podne kod blagoslova. Sada u korizmi pjeva zbor srijedom i nedjeljom kod korizmene propovijedi. U svibnju pjevat će, za svibanjske pobožnosti svaki dan, a isto i kod deveinice presv. »Srca Isusova«, što se obavlja svake godine u župnoj crkvi.

Djevoj. društvo u Križovljanu primilo je u siječnju 60 u mesecu veljači 85 naknadnih sv. Pricači djevojke dolaze marljivo sv. Pricači, uče pjevati korizmene pjesme i misne odgovore. Društvo napreduje, do skora će biti ponovno primanje.

Novo osnovano djevoj. društvo u Stenjevcu primilo je 65 naknadnih sv. Pricači. U Stenjevcu osnovano je društvo prigodom sv. misije Vojska Srca Isusova i pomladak i društvo revniteljica za žene. Pomladak je primio 32 sv. Pricači.

Novo osnovano djevoj. društvo u Otoku prikazalo je 77 sv. Pricači u naknadu za psovke.

S a v e z moli kod izvještavanja sv. Pricači sve glavarice, da točno označe ime dotičnog mesta i zadnju poštu, jer dolaze dopisi, da se ne zna otkuda.

Savez djevojačkih društava

G. Prikryl, tajnica.

Sadržaj: Majka ucer čednosti 67. — Eto sv. bnja 69. — Marija, budi im ti odsada majkom! 69. — Sreća Sina Marijina 71. — O našem društvu 72. — Iz kraljevstva Srca Isusova 73. — Zahvalnice 74. — Sv. pričest s Marijom 75. — Dijete Marijino za čast Bož. Srca 76. — Blažena Margareta — Svetica 77. — Vijesti 77.

Broj 6.

LIPANJ 1920.

Tečaj XXIX.

Euharistični apostolat.

**Opća nakana molitava i dobroih djeja za lipanj,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.**

tok Tumako u Tihom oceanu tresao se dne 31. siječnja 1906. u 10 sati prije podne čitav četvrt sata od potresa. Silni se valovi dizali i prijetili, da će ga svega uništiti. Zadnje utočiste potražili otočani u maloj ali lijepoj crkvići. Velikim pouzdanjem u Isusa u presv. Sakramentu uzeo svećenik pokaznicu te praćen od naroda izade prema morskoj obali.

»Spasi nas, o Isuse!« vatio narod, dok je svećenik držao presv. Sakrament suprot valova. Jedan se val razbio o pećinu, drugi je dopro tih do njih, treći već zaostao daleko. I smirila se zemlja i more. Svetootajstveni ih Isus umirio.

Mnogim su dušama danas zastrli vidik tmasti oblaci nepouzdanja; prigovori i dvojbe tresa vjerom njihovom; valovi strasti i obzira ljudskog prijete da ih unište.

Isus u Euharistiji jedino je još i sigurno utočište. Svijetu treba svijetla, da se razabere u ovom općenitom metežu, da nade sigurno tlo načela, da mu se podigne shvacanje nad puku zemaljsćini. Svijetu treba jakosti, da se odreče putnosti pa da živi po duhu. Svijetu treba ljubavi, da se protimbe izjednače. Sve ovo čini Euharistija.

Dlže shvaćanje.

Deder pobudi čin vjere u živoga Boga-čovjeka prisutnoga pod priljkama kruha na oltaru! Kako tu prestaju sve grube slike vjetrenjaste mašte, a sva joj se sila plemenitim naponom digne, da kao u sjajnoj iskri gleda crte Spasiteljeva lica, kroz koje prodire sjaj i veličanstvo Božanstva. Sva sjetila zamrzu; tek um sluša glas, što dopire iz nevidljivog svijeta: »Kruh, što ću gajati, tijelo je moje za život svijeta. Iv. 6, 52. »Ja sam svjetlo svijeta, i tko za mnom ide, ne hoda po tminama. Iv. 8, 12.

I duh čovječji stane u tom svjetlu promatrati život. Živi primjer ostvarenih osam blaženstva u Euharistiji stvara mu novi, nadnarivni nazor o svijetu. On se razabere u svom siromaštvu, tugi, progonu, ... »Gospodine! Kome će drugome ići? U tebe su riječi vječnoga života« — govori čovjek Isusu sa sv. Petrom. Nebo se njegove duše razvedri; Isus mu ko sunce na njem svijetli; on se osjeća: ne više nešto boljom životinjom, nego djetetom Božjim. »Gdje je taj narod, kojem bi se njegov bog tako približio, kako se naš Bog približio nama!« Ponov. 4, 7.

Krijepi za žrtve.

»Marice, Vi imate mnogo trpjeti! A koja Vas misao jača, da ste kraj svega toga tako mirna i vesela?« pitao sam jednu dobru djevojku.

»Kako prije, tako i sada — odgovori mi ona — idem rado u crkvu, pa razmišljam, kako se Isus za nas žrtvuje. Onda mi nije ništa teško. Još mi i tako dode, da kad vidim, kako bi drugi rado sve samo ugodno imati, odlučim da će ja Isusu za ljubav više trpjeti.«

Eto apostolata Euharistije u srcu skromne seljačke djevojke. »Po tijelu misliti« — je ugodno; po Bogu živjeti je teško. Današnji se svijet teško odriče svojih zabava, lagodnosti s manjim brojem djece, površnosti u vršenju službe i t. d. A ipak je to odricanje nužno, hoće li da ga val ne odnese u oganj vječni.

Presveta Euharistija je neprestano ponavljanje žrtve na križu. Pogled na nju diže po uzdanje, milost njezina donosi jakost. Isus govori: »Uzdaj se! Ja sam nadvladao svijet«. A duša odgovara: »Sve mogu u Onom, koji me jača!« Filip. 4, 13.

Širi ljubav.

To je najpotrebniji apostolat u vrijeme ovolike međunarodne mržnje i staleške zavisti. Ista pravda bez ljubavi više je okrutnost nego kreplost. Pokazuju to provale pučkog ogorčenja; pokazuju nasilja, što se čine u ime slobode. Za lijepo riječi sakriva se ogavna sebičnost pojedinaca.

Euharistija odgaja nesebičnu ljubav. Tko prima svetu pričest i spovijeda, da želi imati dio, čest u bratskoj zajednici Kristove Crkve. Kako vidi, da se Isus njemu daje, tako se daje i drugome. I za nj i za drugoga i za milijune vrijedi Isusova riječ: »Tko oblaguje tijelo moje, u meni ostaje i ja u njem. Tko meneg blaguje, živjet će radi mene«. Iv. 6, 58. Milijuni postaju svetom pričešću jedno, živu jednim životom, životom Isusove ljubavi. Stoga i ne vjerujem, da se dostojno pričešća, tko ipak nosi u srcu jed na brata i sestruru. A dakako da ne može osjetiti te djelatnosti Euharistije onaj, koji se istina u jutru pričesti, ali odmah nepristojno zaboravi na svog nebeskog gosta, pa se cito dan igra sa svijetom.

»Dajte nam živih svetaca!« vape uvidavni katolici i od njih očekuju izbavljenje od savremenog zla. Euharistija te svece

stvara, ona ih i nadomiješta. Eno mladog naraštaja u Katoličkim društvima, što se često krije u nebeskom hranom. Kad će za par godina iznemogao svijet provirivati iz svoje kaljuže, u koju sve većna zagazuje, te vapiti za izbaviteljem; svanut će taj euharistički naraštaj pred njim kao četa svetaca, te mu pružati izbaviteljicu ruku.

Ustrajte stoga — vi ćete s ljiljanima — na straži euharističkog kralja! Okupi se, mladeži, u priče skupine, da pogled na te odvratи duše od kalna napitka. Privuci ih svojom milinom k oltaru, gdje se pod svakom svetom Misom proživljuje euharistički apostolat: diže se svačanje, napose obredima kod prikazbe; jača se požrtvovnost samom žrtvom za pretvorbe; širi se ljubav kod pričesti.

Josip D. I.

Pred svetištem.

*Pred svetištem kada hlećim,
Od sreće gđi dešće duša;
Pred svetištem rajske slasti
Često moje srce kuša,

U svetištu Isus dragi
Pod likom je hlebja bijela,
U svetištu Krist je tijelom
I njegova ljubav cijela.*

*Pred svetište uvijek rado
Zato moja duša kreće,
Pred svetištem jer mi srce
Napuni se rajske sreće.*

*U svetištu dane, noći
Otajstveni Isus čeka —
U svetištu, jer On želi
Uz nas biti sve do vijeka,

I k svetištu sve nas zove,
Da nam milost svoju daje
Sa svetišta, jer mu srce
Od ljubavi žarke sjaje.*

Danica Š.

Narodna crkva.

Isus obeća apostolima: »Primit ćete silu, kad side Duh sveti na vas; i biti ćete mi svjedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i ča do kraja svijeta« (Dj. apost. 1, 8). A prije svog uzašašća reče im: »Idite i naučavajte sve narode« (Mat. 28, 19); »Idite po svem svijetu i propovijedajte evanđelje svakome stvorenju« (Mrk. 16, 15). Kako je naš Spasitelj umro za sve narode, tako je i osnovao za sve svoju Crkvu. Zato i crkveni sabor u Niceji već g. 325. uči nepogrješivo o Crkvi, da je katolička, t. j. za sve narode i za sva vremena. To je i razlog, da su pape slali neprestano do danas na sve strane vjerovjesnike. Nu Isus je hotio i to, da njegova Crkva bude vazda u sebi jedinstvena, pak joj je u tu svrhu i postavio na čelo sv. Petra. O tome primjećuje sv. Jeronim: »Jedan je izabran, da se oduzme prigoda cijepanja« (Proti Jovin, k. 1). Ovo dakako vrijedi i o Petrovu naslijedniku, rimskome papi.

Iz ivoga slijede dvije istine:

a) Kako Bog nije tuđ nikome, tako ni njegova Crkva nije strana nijednom narodu; ona je dio njegovenutarnjosti i ravna njime. Uz to Crkva zareduje domaće ljude za svoje svećenike, goji narodni jezik i pjesme pri svojim obredima, čuva lijepo pučke običaje, diže sva dobra svojstva. U tom eto smislu i naša katolička Crkva, i ako je za sve narode, ipak je skroz narodna. — U jednoj stvari nije kat. Crkva narodna: ne pogoduje i ne odobrava ono, što je u narodu zlo ili se protivi ljubavi spram drugih. Tako mora biti, jer crkvena svetost isključuje zloču kao tama svjetlost. Uostalom i u svojoj obitelji čupa svaki otac zlo kod djece i akom in srdačno ljubi.

b) Netom koja crkva prekine svezu s papom i ograniči se na jedan narod ili pleme, odmah prestaje da bude Crkvom Kristovom. Takova će crkva uzalud prikrivati svoje odmetništvo blještavim nazivom »narodne crkve«. Zlo Bog osuđuje, pa bilo to i »narodno« ili brojno zlo.

Ovakovo zlo Bog brzo kazni, te takova otkinuta crkva počne gubiti istinu Božju i doskora postaje robinjicom države. Ogleđajmo to.

»Ako je Crkva od Boga, onda je jedna, ne samo ona u Korintu, nego na svoj zemlji, jer ime crkva ne znači možda rastavu, nego jedinstvo«, piše sv. Ivan Zlatousti. Ovo je jedinstvo u vjerovanju nemoguće kod crkvi, koje se ograničuju po narodnostima. Ta ljudi su skloni da sve ruše i kidaju, pak tko da ih od toga zadrži na polju vjere? Jedino papa, kao nasljednik sv. Petra, kome reče Isus: »A ja se molih za tebe, da tvoja vjera ne prestane; i jednoć obrativši se utvrdi braću svoju« (Luka 22, 32). Sadašnji protestanti ne vjeruju u sve, što je vjerovao Luter u 16. vijeku. Ni engleske crkve ne vjeruju više, što su vjerovali Henrik VIII. ili kraljica Elizabeta. Tu vjera dolazi na manje i uzalud je po njima sv. Pavao nazivao Crkvu »stupom i tvrdom istine« (1 Tim. 3, 15). Istočne se crkve doduše drže tvrdo prvih sedam sabora. Nu to im nije očuvalo cjelokupnu istinu i — kako je opažao na početku 19. vijeka De Maistre (Petrogradske večernice) — njihov se je crkveni život okamenio i dodir s novim paganstvom uništava, kako se i loza otcijepljenja od čokota brzo osuši (Iv. 15, 16).

Kod pogana je vladar bio i poglavica vjere. Krist je to prekinuo, jer bi crkva postala državnom robinjicom. To osjećaju istočni svećenici, n. pr. u Grčkoj i Rumunjskoj. O ruskoj je crkvi pisao najveći ruski filozof i poznavalac ondjevnih prilika, Vladimir Soloviev: »Naša je crkva vjekovnim lancima privezana uz gnusnu leštinu (državu), koja je trunući davi«. To je i navelo tog umnika, da prouči našu katoličku Crkvu. Konačno je na temelju proučavanja i prešao u Moskvi k nama.

Cujmo, što ovaj učenjak sudi o narodnoj crkvi. On piše: »Svećenstvo, koje hoće da je narodno i ništa drugo nego narodno, mora — htjelo ne htjelo — priznavati neograničenu vlast svjetovne vlade«. »Crkva, koja je dio neke države, odrekla se svog poslanstva, a snaći će je kod svih kraljevstva ovoga svijeta. Ona nema «

sebi više nikakvog razloga da postoji, ona se osuđuje na nemoć i smrt». »Narodna crkva, ako neće da se podvrgne apsolutizmu (neograničenu gospodarenju) države, t. j. ako neće da prestane biti crkvom, mora svakako imati realnoga oslona izvan države i naroda«. Tu prstom upire eto u korist papinstva.

Cujmo i riječ učenog protestanta A. Harnacka, koji g. 1891. držao predavanje: »Što moramo učiti i što ne od rimske crkve?«. Tu reče: »Treće, što možemo naučiti od rimske crkve, jest misao katoliciteta, pravac k općem i djelotvornom bratimstvu čovječanstva pomoću evangelja, nastojanje da se oživotvoriti Isusova misao: jedan osas u jedno stado... Ovu veliku misao o općem i po kršćanstvu privredljivom jedinstvu narodâ ne mogu da nadoknade drugi ideali. Veseli smo, kada se u ovom svijetu materijalnih interesa goji plemenito rodoljublje. Ali kako je knukavan čovjek, koji u rodoljublju nalazi svoj najviši cilj ili u državi obožava skup svih dobara! Kakav je to nazadak, kad smo u ovom svijetu doživljili Isusa Krista!«

Pitajmo sada: Tko traži narodnu crkvu?

Odgovoriti treba: Nezdrava politika i framasonska loža.

Loša je politika htjela u sedamnaestom vijeku da Francusku otcijepi od kat. Crkve u ime narodnih prava ili galikanizma. Henrik VIII. je otcijepio Englesku, da on bude neograničeni gospodar u državi i vjeri. Slično i car-gradski carevi prekinuše s papom i podarmiše sebi istek, a kasnije se od Carigrada otcijepiše Rusi, pak Grci, Bugari, Srbi, Rumunj. Vladari su i knezovi po Njemačkoj razvili protestantizam.

U novije doba radi framunska loža, da oslabi katolike. Ne brine se ona, da rascije nekatoličke crkve; njoj je do toga stalo, da nezadovoljstvo posije i navede na otpad katolike. To se vidi u Češkoj. Tu je dulje vremena loža pirila preko liberalnih novina i ove su po stalnom nacrtu pisale neprestano u prilog nove češke crkve. I tako je pošlo loži za rukom, da je nekoliko svećenika otpalo. Slično je bila pokušala loža i u Njemačkoj lani prigodom revolucije. I u našim krajevinama dade se na ovaj posao neki svećenici, koji su odavna otpali od crkve, pak i druge žele sada zavesti. Ovakovi su pokušaji mrtvorodeno dijete, osudeno na skri pokop; jer ko hoće da vjeruje, drži se tvrdo i potpuno Crkve Krištovе i polovičnosti ne poznaje.

Na oprez, čitatelji! Doći će k vama vuci u janjećoj koži. Govorit će vam, kako treba ovo ili ono preuređiti, dok u vama ne poraste sjeime nezadovoljstva; onda će vam konačno otvoreno početi da zagovaraju svoju narodnu crkvu. Ne nasjedajte nikome! Naša se kat. Crkva neprestano brine da uvodi sve što je dobro. Zato se okupljaju biskupi, ovi opet pozivaju k sebi svećenike, svećenici vijećaju s pukom; papa također šalje svoje poklisare k narodima. Uopće svak može pred biskupa ili papu iznijeti nužne novosti. A sve se to iznosi bez bune i prijetnje, jer je naša Crkva mati mira i ljubavi.

A. Alfrević.

„Ja sam sretan!“

Što će pripovjediti, dogodilo se nedavno u crnačkom kraljevstvu Uganda. Veliko je kao Jugoslavija, ali nema stanovnika niti koliko Bosna.

Bilo je u jutro. Misijonar je u Rubagi baš pošao u crkvu. Tu vidi ženu gdje kleči kraj vrata sakristije. Vidjelo se da čeka svećenika. »Što želiš?« zapita je, kad dode do nje.

»Oče, odvraći ona, »muž mi je teško bolestan. Molim te, pošalji nekoliko ljudi u naše selo, da bi ga ovamo donijeli, jer želi svećenika.«

Iz njezinih se riječi vidjelo, da je bolest uistinu opasna. Zato pode nekoliko crnaca onamo i donese ga za dva dana u Rubagu. Tu su mu u kolibici na podnožju brežuljka priredili krevet.

Premda je bila tamna noć, piše misijonar — »Biljeli otac — podoh namah k njemu, čim sam čuo da su ga donijeli. Jošte nijesam niti stupio na prag, kadli mi umirući dovolne.«

»Oče, da li mi nosiš sv. pričest? Hoću, da je primim! Donesi mi dragog Spasitelja! Neću da umrem, a da Isusa nemam u svom srcu!«

»Dobro. Donijet će ti Isusa; ali da se bolje pripraviš, treba da se najprije isповiediš, odgovorih mu.«

»Da se isповijedim?« pazita začuden, »a čemu, oče? Od svojeg krštenja nijesam nikakva grijeha počinio.«

Ipak sam mu pomogao, nek se najprije isповijedi. Barem će čovjek imati kolju manju stvar: neustrpljivost, rastresenost u molitvi itd., ako nema smrtnog grijeha. A kad bi imao kakav teški grijeh na srcu, pa ne zna za nji — onda se i taj opršta, kad se iskreno pokaje za sve grijehе i znane i neznane isposvjedi.

Kad sam se s Presvetim vratio, pripovijeda dalje misijonar, nadoh Petra, tako se crnac zvao, gdje onako bolan i iznemogao na podu kleči. Na licu vidjelo mu se jasno, kako se jako napinje i kako puno trpi. Položih Presveto na mali stol, koji je bio pripravljen. Ljubezno ga ukorih, što je ustao i kleči.

»Ama, oče, reče prostodušno, »ta Spasitelj je došao!«

Cim je primio Isusa u svoje srce, žariло mu se lice tihom radosti i velikom srećom. Prihvati me za obje ruke, usrdno ih stisne i prošaptava: »Oče, hvala ti, ja sam sretan.«

Iza tri dana poleti ova plemenita duša s andelima u nebo.

Ovakva smrt pokazuje — a nije ovo nipošto jedini primjer — kako kršćanska vjera može posve preobraziti srce i divlje crnac. Ne dajmo da nas pred Bogom zasrami ovaj siromašni, neukl crnac — nas bijelac!

Ivan K.

U svetište Srca Isusova!

Srce Isusovo je znak vremena. Znak je dobrim, jer im daje zanos i jakost za svete id ale. Znak je i zlina, da se raskrinkaju ili obrate. Što bolje se ističe taj znak, to se većma žari ljubav Isusovih učenika.

Dignimo stoga visoko i ove godine na svetkovinu Srca Isusova njegov barjak? Okupiće se u društvinu i crkvama, pred slikom i oltarom, a najviše pred živim Presv. Srcem u Svetohraništu. Sve što ikako može neka primi tih dana sv. pričest kao zadovoljstvu i prošnju za naš narod.

Sva društva Srca Isusova: Apostolstvo molitve, Vojsku, Revniteljice i Djevicačka društva pozivljemo, da pošalju 11. ili 13. lipnja, kako im je zgodnije, barem do dvojicu a oni iz bližega u što većem broju u svetište Srca Isusova u Zagreb na zajedničku proslavu i dogovor o zajedničkom radu prema željama sv. Oca. Sastat ćemo se u petak u 10 sati, a u nedjelju u 3 i pol po podne na

Poslanik sv. Oca pape.

Sveti Otac papa ne bavi se svjetovnom politikom, ali računa s činjenicama, kako ih razne sile i prilike stvore. Svakogdje nastoji, da zaštići svetu Crkvu i promakne napredak katolika. Tako on računa i s našom državom, u kojoj imade kojih 5 milijuna katoika, pa je poslao i ovamo svoga poslanika, kakav je prije bio u Beču.

Prvim je apostolskim nuncijem imenovan Monsinjor Francisko Cherubini, naslovni nadbiskup od Nikosije. Rodio se 27. pros. 1865. u Soriji na Čiminu blizu Rima, a nauke je svršio doktoratom bogoslovija i obojeg prava na akademiji Kapranika u Rimu. God. 1890. zareden je za svećenika, pa je tijekom slijedećih 25 godina vršio razne ugledne službe u zborovima (kongregacijama), koje pomazuju svetom Ocu upravljati Crkvom. Uz to je bio kod crkve sv. Petra duhovnim savjetnikom pobožnog društva, koje se brine za siromahe i putnike, a poučava sirotinju u kršćanskom nauku. G. 1914.

poslan bi kao posebni poslanik pokojnom kralju Franji Josipu, a već slijedeće godine dne 9. prosinca proglašen od sv. Oca nadbiskupom i poslan američkoj republici Haiti, da zastupa sv. Stolicu.

Kao prokušanog državnika šalje ga sada sv. Otac našoj državi, da uredi teška pitanja javnopravnog odnosa Crkve prema svjetovnoj vlasti, da pomaže našim biskupima u radu za procvat vjerskog života u narodu. To je svoje djelovanje Preuzvišeni gospodin već i započeo te je i predsjedao zboru jugoslavenskih biskupa, što se držao u Zagrebu od 11. do 18. travnja.

Stalno mu je boravište u Beogradu, gdje se radi tjeskobe stanova smjestio u Grand-Hotelu. Svakom je katoliku slobodno, da se radi važnijih crkvenih stvari na njega obrati bilo pismom bilo usmeno; no ne dakako za kakav inad, već za dobro opće katoličke stvari. Poslanik sv. Oca pape nije, kao što su poslanici drugih vladara, tudi u državi kuda je poslan. On je svoj među svojima, pa

Magister Francisko Cherubini.

bio on kojegod narodnosti. Papa je duhovni poglavar cijelog kršćanstva, pa kud god bi on došao na cijelom svijetu bio bi tamo po vlastitom pravu među svojim duhovnim podložnicima. Isto pravo imade i njegov poslanik. Stoga ga i smjerno pozdravljamo, ne samo kao osobno mila i odlična dostojanstvenika, nego osobito kao zamjenika svim katolicima predragog Oca. »Dobro nam došao!«

268

Voštanica kraljevine Poljske.

God. 1867. slavio je katolički svijet tisuću i osamstotu godinu mučeničke smrti svetih apostola Petra i Pavla. Te su godine gotovo svi narodi poslali svoja hodočašća u Rim. I dobri Poljaci pohitše onamo. Tom prigodom donešće na dar papi Piu IX. oveću voštaniku. Papa je uze u ruke pred svim hodočasnicima, odmah im je povrati i reče kao proročkim glasom: »Uzmitte ovu voštanicu i čuvajte je u Poljačkom zavodu u Rimu, da je ponovno odnesete u Varšavu i nažgete u znak stećene neovisnosti Poljske.« I tu su voštanici brižno čuvali kao oko u glavi. Dode evo čas i sadašnji papa Benedikt naredi početkom ove godine novim poljačkim kardinalima Dalboru (primasu u Gnezenu) i Kakovskom (nadbiskupu u Varšavi), da ponesu tu voštanicu u Varšavu. To i učinile. Silno mnoštvo, državne vlasti, kler i drugi biskupi nove kraljevine iščekala kardinale. 3. veljače uputi se povorka iz nadbiskupove palace u katedralu. Na čelu su povorka išla krasno urešena kola. U njima su držala dva svećenika spomenutu voštanicu, a sr strane četiri djevojice u bijelini bacale cvijeće na pobožan narod, koji je dupkom napunio sve ulice, kuda su prolazila ova kola. Iza ovih su se kola vozila oba kardinala pod baldakinom, pak bezbroj predstavnika državne vlasti i društava iz sve kraljevine. Uzduž su cijelog puta vojnici bili poredani i iskazaše dužne počasti. Narod je klicao, netom je ugledao židenu voštanicu. To je veselje raslo neprestano.

Kada je povorka stigla u crkvu, postaviše voštanicu na svijećnik, te ju je mogao svak vidjeti. Kardinal primas zapjeva: *T e b e B o g a h v a l i m o.* More barjaka se nakloni, tisuće i tisuće u katedrali i oko nje (jer mnogi ne moguće od stiske da uđu) prihvate pjevanje. To je bio glas katoličkog srca pobožnih Poljaka. Zatim je počeo primas svečanom Misom. Tada pristupi k voštanici predsjednik sabora u pratnji klera i zapali je na piev »*Slavia*« (Gloria) vlastitom rukom. Zvona zazvone na zvoniku katedrale i u svem gradu, topovi zagruvaše, glazbe ozvanjuju, narod kliče i plače od miline, što im se je eto uskrisila i opet ujedinila stara država Poljska i što se eto iz 50 godina ispunila proročka riječ Pia IX.

O značenju je ove voštanice iz Evangelijsko progovorio narodu biskup Przemysla, Mons. Pelezar, koji je g. 1867. prisustvovao kod papinskih riječi u Rimu.

Kako je to lijepo, gdje narod spaša ljubav k domovini i svojoj katoličkoj Crkvi; gdje svak živi po vjeri!

A. AL

269

Akcija proti nećudoredu.

Dne 25. travnja o. g. bili smo svjedoci lijepe manifestacije katoličkoga uvjerenja naših matara. U zagrebačkoj gradskoj vijećnici održala se na poziv materinskoga društva skupština, da se stane na put nećudoredu u nošnji, plesu, štampi i cijeloj javnosti. U prvom je predavanju gda. Serdarušić ukratko, no krepko i odlučno prikazala, kako je ogavna i odvratna naša moda golotinje, kako ona nosi na pazar ono, što svakoj ženi mora da bude sveto i kako joj ubija najljepše i glavno svojstvo prave ljubavi: vjernost. Prema Kristovim načelima: »Tko samo pogleda na ženu sa željom, sagriješio je«, i »Jao svijetu od sablazni«, dokazala je gospoda, da ne vrijedi mnogo ona žena, koja nije čudoredno osjetljiva u svom odijelu. — Iza kako je prikazala gospodama ozbiljnost ove akcije, pozivlje sva Ženska društva, osobito Mar. kongregacije, da je podupru.

Dr. Šime Cvitanović iznio je »Higijenske opaske o našoj modi«. Znanstvenim, ali laganim načinom opisao je predavač bolesti, koje se radaju uslijed golotinje u nošnji, jer i utvrđivanje ima svoje stalne granice, koje ne valja prekoracići. Veći, da naša rasa ne podnosi svijanje i stezanje tudinske mode, pa je ova zato samo ubija i kvari. Osobito ističe veliku opasnost zlih steznika i korseta, prozirnih čarapa i prekratkih suknjica za razvitak ženskoga tijela, za ženske bolesti i za rađanje krepkoga potomstva. To je predavanje od velikog značenja, jer i opet pokazuje, kako i znanost slaže svoje zahtjeve sa željama Crkve katoličke.

Dr. Ljuba Maraković govorio je o »Kultu nakaznosti«. Jasnim i odredenim razlozima pobija prigovor kao da mu katolici nijesno mjerodavni u umjetničkom prosudivanju. Umjetničko svoje shvaćanje očitovao je svakom rečenicom, pa se katoliku širilic srce, kad ga slušao. Jest, upravo katolici imaju pravo da odrede mjeru lje-pote i u odijevanju, jer su njihova načela najuzvišenija i čudorede najsavršenije.

Potom su s oduševljenjem prihvaćeni zaključci, da će sve hrvatske katolikinje nastojati: 1. da predobiju sve domaće trgovce i krojače ženskih odijela, da se drže zahtjeva čednosti i zdravog ukusa, te da se kao svećano odijelo uvede narodna nošnja. 2. da traže od državne vlasti neka pouštiri cenzuru kinematorografskih predstava, a zabrani nepristojne oglasne slike i izloge. 3. pozivlju sve katoličke krugove, osobito učitelje i profesore, da nam ladež djeluju u tom smjeru, kako bi očuvala čednost i stidljivost. Katoličke pak roditelje pozivlju, da ne daju svojoj djeci učiti ni plesati divljačke plesove tanga, fokstrota i slične.

4. Hrvatske katolikinje neka uvide već od rane mладости svoju djecu u katolička udruženja, kao što su: Pomladak Vojske Srca Isusova, Djevojačka društva i Mladi junaci, a gdje takovih ne ima neka ulože sve sile, da ih osnuju.

Ova skupština i njezini zaključci od velike su važnosti. Katoličke majke traže svoje pravo. One imaju pravo,

da im se javnim nemoralom ne vrijeda čast; one imadu pravo tražiti, da im se zaštiti stidljivost djece, za koju živu i umiru; one imadu pravo, da im nepoštenje ne razara obiteljskog svetišta, koje je temelj i narodne sreće.

To svoje pravo će one znati složno i ustrajno tražiti. Za to i molimo sva katolička ženska društva, kongregacije i t. d. osobito u gradovima, da se pridruže ovim tražbinama. Neka održe sastanke, gdje će se razgovoriti o spomenutim zaključcima, pa ih neka potpišu i pošalju Materinskom društvu u Zagrebu. Samostan milošrdnih sestara.

H. K.

Među svijetom.

Na sajmu.

Bio sam dva triputa na velikom sajmu. Bože moj, koji prizor! Tu se nakrcalo svake robe: odijela, obuće, nakita svake vrste; jela svake teče. Ondje zabava i oklade. Ondje blaga, a ma blaga Božjega, konja, volova i krava, za koje se izdaju hiljade. Koli prodaje, hvali svoju robu i svoje blago, ma da i ne govori istinu. I ciganin je ondje i hvali svoga konja.

Tu se više, kriči, pregledava. Konji trče amo onamo, gore dolje. Ko prodaje, hvali, ko kupuje, kudi. Udara se dlanom o dlan; pogada se. Deset, petnaest i dvadeset puta se ista riječ izreče, hvali se i kudi se, dok se ne pogode prodavaoc i kupac.

Ide se i na »aldomaš«. Ma da je vino skupo i ne baš prve vrsti, a meso još skuplje. Ne mari. Ovaj je kupio, i veselo je; onaj je prodao, i još je veseliji. Možda je kupca i »namazao«. Litrom — dvije, izgledit će se.

Na sve strane ista krika, vika, isti ciuk, isto pogadanje, isto pazarenje od deset prije podne i ranije, pa do dva tri poslije podne.

Ne daleko od sajmljšta je crkva, i u njoj se prodaje i kupuje. Svećenik u isповjedaonici prodaje, oni oko isповjedaonice kupuju. »Prodaje« se i kupuje kraljevstvo nebesko, a za grijehu, koje kupac svećeniku izbraja.

Kad je prodaja i kupnja obavljena, ide se k oltaru i primi kupac u svoje tijelo tijelo Sina Djevice Marije. Ovo se dobije »gratis«, badava.

Na sajmu je prodavaoca i kupaca na hiljadu, ovdje uz svećenika nih jedva desetak. Svećenik zadovoljan, što je »prodao«, pokornik još zadovoljniji, što je »kupio«, znajući da nije »namazan«.

Mesari i krava.

Sjedim kod stola što mi je tik prozora i štam. Bacim pogled na ulicu i vidim, kako mesar vodi kravu. Na ledima mu teška sjekira. Budući da put vodi prema klaonicu, vodi sigurno mesar kravu u klaonicu. Krava ide žurnim korakom uz mesara. Sluti li? Vele da blago očuti mesara, ako stupi u štalu. Ova kô da ne čuti ni ne sluti.

Mislim si i napišem ovo: ne vodi li smrt, taj moj mesar, upravo tako i mene? I ja, hoćeš, ne češ, idem žurnim korakom uza nju Lako da me udari sjekicom, kad ne ču ni slutit niti se nadati.

M. Rihtaric.

Za vjeru i vjeronaute.

Početkom 1906. god. dođe u grad Vilnu, u bivšoj ruskoj Poljskoj, četica dobrih gospoda i nastani se u jednoj priprostoj kući. One otvaraju tkalačku radnju, a općinstvo je mislio, da su to uistinu siromašne tkalje. Ali da – kakve tkalje! To su bile Č. Sestre sv. Obitelji ili Nazaretanke, samo što su se preodjele na svjetsku, jer je Vilna bila ruska, a po jednom ruskom zakonu bilo je svim redovnicima i svim č. sestrama strogo zabranjeno, da se nastane na ruskom području.

U tu tkalačku radionu dolazile su dan u dan mnoge djevojke i nije prošlo ni deset godina, a već je njih dvije stotine imalo u ruci svjedodžbu – za učiteljice pučkih škola. Za tkalačkom radnjom kralje se prava škola, u kojoj su poučavale tobožnje tkalje.

Pravo je čudo, kako se uopće mogla održati ta škola, dok joj se s jedne strane bilo boriti s oskudicom, a s druge joj neprestano prijetila pogiba od silovitog ruskog zakona, po kojem bi škola odmah, čim bi za nju doznali, bila ukinuta, a zasluzne sestre strpane u затvor ili potjerane u hladnu Sibiriju. No mnogobrojne poteskoće samo su povećale revnost velikodusnih sestara, umnožile njihove zasluge i zazvale blagoslov Božji na njihovo apostolsko odgojno djelovanje. To je posvjedočio i uspjeh: one dvije stotine učiteljica i kreposti, svih drugih učenica, što su u takoj lijeponi svijetu zasjale za vrijeme ratnih kušnja i nevolja.

Cim se g. 1915. povukla Rusija iz Vilne, otvorile su Č. s. Nazaretanke još i ženski lice, srednju školu za djevojčice i za dječake. Broj školskih polaznika dosegne za kratko devet stotina. Ali i poteskoće pod vojničkom vlašću bivahu sve veće, a kad još nadodu bolesti, bijeda i oskudica, postade stanje upravo nesnosnim.

G. 1919. zagospodovaše Vilnom Boljevici. Jedna od prvih naredbi, što je izdala, bila je ona, kojom zabranjene su uk vjere u školama. Č. sestre haju i ne haju za to. One ne samo, da se ne pokoriće toj nepravednoj naredbi, već podočno smjelo na vladu i svečano prosvjedovatu proti uklanjanju vjeronaute i nagovorile svoje mnogobrojne učenike i njihove roditelje, da učine to isto. Za primjerom Nazaretanke povedoše se i ravnatelji ostalih 22 škola u Vilni i svi izjavile vladu, da će raditi podnijeti bilo kakve muke i pregonstvo, ali vjeronaute u školama nikako ukinuti ne će. Iste male djevojčice, učenice č. sestara, ne mareći za gn ev i poruge crvenih stražara, podoče pred boljevistom ko ministarstvo i svečano priznavaju svoju kršć. vjeru i prosvjedovatu proti ukinuću vjera nauka. U Vilni se djelovanjem Nazaretanke ponovlje prizori iz prvog doba kršćanstva.

Mjesto da prestani s poučavanjem u vjeri, pobrinuće se č. sestre, da se u svim njihovim školama za cijelog Velikog tjedna obdržaju duhovne vježbe. Ali kad, e o jednog dana za vrijeme tih duh. vježbi k ravnateljici Č. s. Ani Carnovskoj samog ministra za javnu obuku. On zapovjedi, neka mu se pokaže školski program i red nauka. Č. sestra mu udovolji. On uze čitati, a lice mu se smrkne. Među školskim predmetima još se i vijek nalazio katekizam, biblijska povijest, crkvena povijest, liturgika itd. „A zašto Vi ne obdržavate naredbu vlade, kojom se zabranjuje poučavanje u takvim stvarima“ — upita on prijeletim glasom. Mjesto odgovora ponovi č. s. Carnovska svoj energični prosvjed proti uklanjanju vjeronaute i doda, da se ne će nikad pokoriti takvima nepravednim i zlim naredbama. Ministar se razljuti i poče joj prijetiti. No č. sestra odgovori bez okolišanja: „Ja nijesam vična da se ljudi bojim!“

Tolika odlučnost, takav heroizam iznenadi ministra i on ode. Časne sestre stanu očekivati zaplijenu svega, što su imale, zatvor, a možda i mučeništvo. Ali, do toge ne dode. Još prije nego li su mogli boljevici izvršiti svoje grožnje i osude, moradoše ostaviti grad. Na sam Uskrs uđe u Vilnu slavodobitna pojakačka vojska.

Junačkoj sestri Ani Carnovskoj izrazio je sam sv. Otac Papa svoje priznanje i da ju odlikuje, poslao joj je medalju za zasluge.

Rim. S. S.

O Ljubavi! Daj da te ljubimo!

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu. Imaće se ne uvršćuje. Svome običanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredništvu, a njegovo je, kada i kako će je oglasiti. Dogodajmo, što ih iznose zahvalnice, pripisujemo same ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni miliđari upotrebljavaju se za raspljenje Glasnika.

Majka Božja Gorska.

Kad su godine 1917. i 1918. zavlačale strašne kućne bolesti; griža i španjolska influenca, izutriješe u mnogim župama čitave porodice.

Tako te se ta grozota, uvuče i u našu župu. Mi župljani loborski u strahu, da i nas ne zadesi smrt „J kuge, sjetimo se zaštitnice svoje Majke Božje Gorske. Cvrtstom pouzdanjem i vrućom molitvom obratimo se na Njezinu milosti puno Sreće, koje sve rnože kod Srca Sina svojega, da nas oslobođodi tog golemog zla.

I, hvala Bogu! U našem selu svih, koji su za milost molili ostaše živi. Bili dakako i mnogi bolesni, ali zagovorenim Prečistim Djevice sretno svodzravište, dok u drugim župama, kako rekoh pomriješe cijele porodice.

U zahvalu obrekosmo Majci Božjoj Gorskoj utemeljiti zaključku s 2 sv. Mise svake godine, da ovjekovječimo Njezinu Materinsku ljubav i dobrotu, što nam iskazala svemožnim svojim zagovorom u velikoljivoj nevolji.

Budi hvajljena i slavljenja tisuć puta Prečista Djevica Marija Gorska i Pre-sveto Srce Isusovo, koji nas oslobodiše one grozote.

Svi, koji se nalaze u kakvoj nevolji, neka se uteku toj pomoćnicu kršćana, zdravlju bolesnih i Majci milosrda. Mi Ju ponovno molimo, da nas i u buduće ta premlila naša Majka brani i štiti od svega zla na tijelu i duši.

Oklevetani.

Podravina. Već treću godinu bila sam skupa sa svojim suprugom i djeecom u velikoj oskudici i žalosti. Moi suprug bio je žrtva užasne osvete jednog protivnika, i već sam mislila, da će izgubiti svoju službu. Međutim, hvala Preslatkom Sreti Isusovu, do toga nije došlo. Ja sam s vakinim danom izmolita skupa sa svojom djeicom krunicu, da nam Preslatko Srce Isusovo pomogne. Pa kako Preslatko Srce Isusovo svadje pomogne, to je i nama pomoglo. Moi suprug riješen je optužbe svoga protivnika. Zato kličem skupa sa svo-

jim suprugom i djeicom: »Slava budi Preslatkom Srcu Isusovu i Marijinu!«

Za unučiću.

Zagreb. Lanske godine oboli mi malo i unuka od upale pluća i dobra. Jer je u ono vrijeme silnim mahom harala španjolska groznica, bila je bolest tim opasnija. Djetetu kretalo svakim danom sve na gore, a na sam Uskrs, bilo joj tako zlo, da smo već svih misili, ja joj nema spasa. Čitav dan ležala je u agoniji. Na večer sam se pomolila Presvetom Srcu Isusovu za pomoć, obećavši devetnicu i dar. Jedva što sam stigla kući unučica bila kod potpune svijesti, a njeni bolesti krenula na bolje te naskoro potpuno održala. Zato neka bude hvala i čast Božanskom Srcu Isusovu, što mi je spasilo to dijete.

Udobrovoljilo muža.

Hrvatska. Bog dragi blagoslovio vaš list! Ja sam već mnogo dobra po njemu primila. Držim ga već 7 godina, pa mi je čitanje njegova pomoglo, da sam kao djevojka čisto živjela. Molila sam da dobijem dobrog muža, ako je po Božjoj volji da se udam. I udala sam se za koga nisam ni mislila.

Lijepo je sve bilo, ali kad nam se rodilo dijete, muž se nešto rasradio i otisao, da nisam znala kad ni kamo. Sjetim se u svojoj tugi Presv. Srca pstanem moliti devetnicu. Već mi se činilo, da me nebo ne čuje. Obećam ipak sv. Misu, zavalim i doživotno držati Glasnik. Iza devetnice eto muža kući, dobar košt i prije bio. Hvaljen Isus do vijeka!

Za mladenku.

Hrvatska. U prosincu me stigao velike brige radi udaje jedne djevojke. Zli me jezici toliko uznemirivali, da već nisam znala, što bi učinila. Boraveći u to vrijeme u Zagrebu svratim se u krasnu crkvu Presv. Srca i tude mu skrušeno iskažem svoje brige. »Ti si Bože svemogući i predobri, pomozi mi u ovoj ženidbi; ako bi to bilo zlo za djevojku, očuvaj ju.« Obećala sam 3 sv. Mise, i već u siječnju se djevojka sretno udala pa je i sada vrlo zadovoljna.

Iz upraviteljeve bilježnice.

»Škola« na paši.

(1915.)

Rana je zora. Sjedim na pećini pokraj rijeke i divim se krasotom Božjega jutra. Sunce žarkim zrakama pozlaćuje rosnolische i svježe cvijeće. Tamo s brežuljka iz šumice najednom se začuje piesma. Pjeva to žensko mlado grlo i vjetra »Zvijezdu jutarnju«, bl. Dj. Mariju. Ovce naglo poskakivajući hrle na sočnu pašu, a mlada pastirica, sva rumena od jutarnjeg hлада, mokra od krupne rose, žuri se za njima i jedva ih stizava. Gledam je. U ruci joj vreteno, u pregači kriša kruha i knjiga, a za pojasom krunica. Stane presti i odma prestane, osmješene se i potjera ovce malo dalje, odakle se čuo razgovor. Znala je, da su to njezine mlađe drugarice, njezine »učenice«. Sve se oko nje sakupiše i odma započne »škola«.

»No Burgice, je li znaš sve do kraja i ono: »Vjerujem u Duha Sv., svetu Crkvu katol....? Ti si dobra, ti ćeš, kad odrasteš, u Marijinu družbu. A ti, Marice? Ajde da vidimo, ide li ti kao po loju »Čin ljubavi«?

I mala, slabo počešljana Marica sklopila ruke i molila: »Ljubim te, o Bože moj... i zato se jako kajem. Molim vas, oče duhovni..., zapela, pocrvenila i zastidila se, što je zabasala u drugu molitvu. Pastirica pogladi je po glavi i opet ojunači, te je Marica točno i do kraja izmolila »Čin ljubavi«.

»Miko, ej Miko! ti si najgori«, reče u pol šale mlada pastirica dječaku, koji je sav otrcan i zamazan naslonio glavu na praznu orbicu i drijemoao. Jedva susprežući plać i gutajući suze stane se Miko tužiti, kako nećas nije ništa spavao. »Došao Čačko kasno u noći sa sajma pripit, stao vikati i kleti, a mi smo svi poskakali iz kreveta, da nas ne bi tukao. U jutru otjeraše me i bez komadića kruha na pašu.«

Pastirica ga sažalno pogleda i zagrli, pruži mu komad kruha, a Miko čas kroz suze, čas kroz smijeh kimao glavom i govorio, da će i on učiti molitve, i da već znaće »Očenaš«.

Tko je bila ta mlada pastirica i »učiteljica«? Bila je to revna kongreganistica Katica L., koja je mnoge na takav način uputila u molitve i pobožnost. Kad sam ustao i iz svog zakloništa popošao, prolazeći kraj »škole« dočekao me je jednoglašni »Hvaljen Isus i Marija«. Samo je Nikici negdje zaostao »... Isus i Marija«, jer nije mogao da tako brzo proguta kruh, kojim je bio napunio usta.

Kongreganistice! ne bi li svaka u svojim prilikama mogla otvoriti ovakovu »školu«?

Revnost za sv. misu.

(1916.)

Bila je oštra zima, visoki snijeg još ne proprećen, a bura bez milosrda štipala. Mlada je nedjeljica, kad obično svijet dolazi u najvećem broju k sv. misi. Odredjena ura je već blizu, a u crkvi još nikoga. Župnik čeka nestrpljivo i misli u sebi: pričekat će još četvrt sata; zima, snijeg i bura nijesu šala, sela su pak daleko тамо iza onih šuma i brdina. Na jednom eto ti do desetak ljudi, zadah-tanih i ozebljih; muškarcima više ledeni brci, a obrve im strše kao snježne kefice.

»Hvaljen Isus«, pozdravi četica župnika.

»Na vijeke! dragi«, otpovrne župnik i reče: »Vi ste zbilja pravi kršćani, kad ste iz tako daleka, po takovo studeni došli k sv. misi. Bog će Vas zate danas obiljnije obdariti.«

»Da bi nas Bog sve blagoslovio, a najviše onu kon... gr—gi—cu kon—gre—ga—sticu (»kongreganicu« — isprave ga drugi), koja nas je danas potjerala iz kuće«, reče stariji čovjek stresajući led sa sjednih brkova. I drugi su stali pripovijedati, kako su seljani odlučili ne ići toga dana u crkvu, jer da im Bog ne će toga upisati u grijeh, kad je tako ljuta zima a staze neutrte. Al kad tamo dode Barica St.... čeva k jednom, pa k drugom i trećem susjedu i stane ih sve redom nagovarati, da svakako podemo k sv. misi, jer da je mlada nedjelja, da će biti izložen presv. oltarski Sakramenat, i neka podu barem mlađi i jači.

»Po snijegu i buri«, reče nam, »idete na sajam, na općinu, idete po duhan i na svadbe, a što je to preće od sv. misi? «Tako je kokodakala nad menom«, reče smješći se jedan, »tako i nad drugima, i tko je ne bi poslušao, kad joj riječ i buru zavrne i led otopi!« Dok se tako vodio razgovor, naša je kongreganistica već klečala u crkvi pred kipom Majke Božje i zahvaljivala se, što će ipak biti ljudi, koji će Isusu oltarskomu pjevati »svet, svet, svet...«

U to se pokaže i druga povorka ljudi, koji se stupajući kao guske jedan za drugim po uskom nogostupu žurili u crkvu. »Dà, dà«, reče došljacima jedan od one desetorice, »lako vama sada, kad smo vam mi stazu progazili«. »E pa da«, otpovrne više glasova, »da nijesmo vidjeli vas ići u crkvu, ne bi nitko živ iz našeg sela danas viđio crkve, prem nam je bliže nego Vama«.

Ima na selu više takovih nedjelja, kad je snijeg i kiša tako, da je crkva prazna, samo kad bi bilo i više takovih djevojaka, kakova je naša Barica.

(Slijedi.)

I srce!

*Sjedim u naručju noći,
Prebrajam zvjezdice mile,
Veličju Božjem se divim,
Bezmjerju Njegove sile.*

*Bajna nebeska tišina
Sve mi šaputajuć zbori:
S okom u zvjezdano carstvo
I srce uzdigni gori!
Marijino dijete.*

Bl. Djevica i predsjednik republike.

U Kolumbiji u Americi sastao se u Bogoti Marijanski kongres, da okruji tristogodišnji kip Majke Božje Šikvinkorske. M. Suarez, predsjednik kolumbijske republike, napisao je dugu raspravu, koja se čitala na posljednjoj sjednici konгресa. Predmet rasprave bio je predsjednik iz dijela sv. bogoslovija, koji se zove „Marijologija“ ili nauk o Majci Božjoj, a raspravlja se je pitanje: kako je Majka Božja sudionica u tajni utjelovljenja i spasenja. U raspravi istaknuto je napose ove riječi: »Ima tome već šezdeset godina, što se čudnovato ukazanje na obronku francuskih Pirenja pokazalo vrelom milosti i zagonetkom materjalističkoj naući, a baš u središtu najznanstvenijem.«

Sretne li Kolumbile, kad ima takvog predsjednika, koji se ne stidi javno ispriječati svoju vjernu, koji javno daje čast Majci Božjoj i Nju proglašuje kraljicom naroda svoga!

Vijesti.

Andrijaševci-Rokovci. Izgubismo najlepši cvijet naše kongregacije, našu stadočinu! I u Turković Skromna je bila u cijelom životu, skromnošću privlačila i poticala drugarice. Bogu svom dušom odana, bližnjem svim srcem privržena, a ipak čedna, ponizna, poslušna. Dok se drugi znali diviti njezinim — veselim, što će brže cijlu svome. Drugarice, što su je pohadale, poticala bi kao koriti roditelje, što se žaloste za njom, a trebalo je da se — po njezinu — veseli, što će brže cijlu svome. Drugarice, što su je poadaile, poticala bi na točno vršenje pravila i na svet život. Nikad se ne bi potužila na svoje holi. Zazivala je često sv. Imena, pa su joj i bile dne 7. travnja u 5 sati na večer zadnje riječi: »Isuse, Marijo, sveti Josipe budite mi u pomoći!«

Moli se, sretna dušo, i za drgarice svoje, koje imaju još težak put do sastanka s Tobom!

Tajnica.

Našice. Kako se već i u javnosti opazio, nije u nas klonula katolička svijest. Mnogo tome doprinosi i kongregacija građanskih djevojaka, koja pod vodstvom vel. Oca Edmunda živo radi za duhovnu pomoć bližnjega i osobni napredak članica. O Božiću davale smo predstavu »Ah ta Polona« s krasnem deklamacijom »Lidjina ruža«. K imendanu veleć, o. gvardiliana priedile smo također akademiju Redovitu zajedničku pričest prima nas 60 kongreganistica nedjeljom iza mlade, a Marijine blagdane proslavimo u crkvi prije i poslije podne. I pjevanjem u crkvi nastojimo uvećati slavu Božju. Knjižnica nam mnogo rabi i imade preko 200 knjiga.

Kongreganistica.

Fojnica. Mjesne M. kongregacije i opet su si osvjetlale obraz Licem na Cvjetnicu (28. III.) izvele su »Prikazivanje muke Isusove«, kao što se g. 1914 izvodilo u Vrbovcu. I ovde je uz neke zapreke vjerno, odasvilenlo i točno predstavljano u dupkom punoj dvorani »Rodoljuba« samo za kršćansko općinstvo, a čist dobitak je namijenjen u korist sv. Zemlje. Prisutni su bili ugodno iznenadeni i duboko ganuti nabožnim držanjem, jastim govorom, egodnim kretnjama i cijelom opremom vršnih diletantica, te će sigurno ovaj istup ostati dugo u svetoj uspomeni svih gledalaca. Bila je tu očita pomoć Božja,

■ baš zato, bilo je zabranjeno svako odobravanje. Namjeravali su to i ponoviti, ali se odustalo radi nekih okolnosti. Slijede ih i druge omladinske družbe na mih sv. vjere!

B.

Virovitica. Davna je već bila želja, a i potreba, da se i kod nas osnuje Marijina kongregacija, što nam je napokon hvala Bogu i uspjelo. U listopadu 1919. sazvao nas je o. Vl. Horvat, franjevac nekoliko djevojaka, te nam govorio o potrebi udruženja u današnje vrijeme, naglašujući osobito Marijinu kongregaciju kao izvrsno sredstvo, da se preširi katolička dejanja među našim narodom. Odmah nas se prijavio priličan broj. Pripravljale smo se nedjeljama slušajući govore, u kojima nam je velečasni tumačio bit i svrhu kongregacije, te njezine dužnosti. Odmah smo sastavili pravila, koja smo poslali duhovnom stolu na odobrenje. Duhovni je stol tražila potvrđio, i time dozvolio, da se osnuje kongregacija djevojaka. Upraviteljem iste imenovan je o. Vladimir Horvat. Kongregaciji dali smo naslov: Kongregacija Navještenja Bl. Dj. M. i stavili je pod zaštitu sv. Cecilije, djev., i mučenice. Još nam je samo manjkalo pripojenje rimskoj kongregaciji, da nuime možemo postati diočice svih opresta i povlastica. I zato se odmah upravitelji pobrinuo, stavivši se prije u dogovor sa starješinstvom Družbe Isusove u Zagrebu, koje nam je za kratko vrijeme iz Rima isposlovalo diplomi agregacije.

Samo otvorenie odredili smo za 11. travnja ove godine, a da bude ta svečanost što veća, to je upravitelj zamolio presvetilog biskupa Langa, da on obavi taj svečani čin. Presvetiti g. biskup radosno se odazvao tom pozivu i došao u Viroviticu, gdje je na bijelu nedjelju poslije podne imao najprije krasnu propovijed, koja će svemu slušateljstvu ostati u dubokoj uspomeni. Iza toga je slijedilo svečano primanje, koje se završilo svečanom večernjom. Na sam dan primanja, primile smo zajedničku sv. pričest, koju nam je podolio sam presvetili gosp. biskup. Već za vrijeme same kandidature osnovao je upravitelj među nama euharističku sekciiju pod zaštitom sv. Agneze, dj. i muč.

Dao Bog i Bl. Gospa, da ta naša mlada kongregacija napreduje u poštovnosti, pa da tako doista bude svjetiljka; koja će svima svjetiliti.

Tajnica.

Privlaka. Od 11. do 18. siječnja bile su kod nas sv. misije. Plod ovih misija bio je sjajan. Naličje se očitovalo u primanju sv. sakramenata. Ljudi, koji već više godina ne primiše sv. sakramente, dodoče u crkvu te se izmiriše sa dragim Isusom. Kao nezaboravan spomen na sv. misije ustanovljena su društva. Muškarci osnovaše »Vojsku Srca Isusova« proti psovke i kletve. Pribjeglo ih je 104 člana. Predsjednik je Nikola Jurić, a potpredsjednik Adam Jurić. U djevojačko društvo upisala se 71 djevojka, te se sve zavjerile Božanskom Srcu, da će ga štovati. Glavarica društva je Marija Jurić učiteljica, revniteljice su: Kata Očevčić, Fema Kokić i Eva Antolović. Osim djevojaka stupilo je odmah 200 žena u revniteljice, te su odlučile Bogu za ljubav, da će svoju djecu odgajati po kršćanskom zakonu. Predsjednice su: Marica Piavičić, Martinka Nekranović i Eva Janjić. Školske djevojčice okupile se u podmladak »Djev. društva«. Predsjednicu je Fenja Sokčević, učenica III. razreda. Dječaci stupile su: »Vojsku«. Predsjednik društva je Ilija Ilić, učenik IV. razreda i Marko Grigorovac opetovničar. Djevojke i dječci primiše sv. mjeseca veljače i kasnije sv. pričest, a marljivo čitali »Glasnik«. Prijasnih godina jedva se našlo do 40 pretplatnika, a sada ih ima i 120. Naličje je bio konac sv. misija. Poslije sv. mise bila svečana procesija u kojoj su prisustvovala sva društva sa znakovima. Kip Presvetog S. I. bio je lijepo okičen te su ga nosili momci, a pak je pjevao »zlatu krunicu«. Zupljeni su zapalili svijeće na prozorima, okitili kuće cvijećem i ponjavcima, pučali su topovi. Svi zupljeni rekoše, da ovakve svečanosti nisu nikad vidjeli. Na koncu procesije držao je velečasni o. Vinko Michieli propovijed, gdje se cijela župna pod vodstvom nebom posvetila Presvetom S. I. Kako su misije lijep plod donijele nastojat čemo, da se i dalje uzdrži revnost u primanju sv. sakramenata, te da članovi vrše dužnosti društva.

Glavarica.

Sadržaj: Euharistični Apostolat 83. — Pred svetištem 85. — Narodna Crkva 85. Ja sam sretan 88. — U Svetište Srca Isusova 88. — Poslanik sv. Oca 89. — Voštаницa kraljevine Poljske 90. — Akcija proti nečudoredu 91. — Među svijetom 92. — Za vjeru i vjeronauk 93. — Zahvalnice 94. — Iz upraviteljeve bilježnice 96. — I Sreć! 97. — Bl. Djevica i predsjednik republike 97. — Vijesti 97.

Broj 7.

SRPANJ 1920.

Tečaj XXIX.

Samotne Duhovne vježbe.

*Opća nakana molitava i dobrih djela za srpanj,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.*

Duhovne su vježbe razmatranja velikih vjerskih istina pod vodstvom jednog svećenika u svrhu, da uredimo prema njima svoj život, uredimo s Bogom račune gleda prošlosti i stvorimo molitvom i razmišljanjem odлуke za naš budući život. To se radi po načinu, koji je uveo i opisao u jednoj knjižici utemeljitelj isusovačkog reda sv. Ignacije. To su dakle duh. vježbe sv. Ignacija. One mogu biti u obliku pučkih misija, kako ih naš hrvatski narod već dobro pozna i pri njima često vrlo gorljivo sudjeluje. Misjonari drže osam ili više dana propovijedi u crkvi, gdje se skuplja narod. To je jedna vrsta Duh. vježba, o kojoj danas ne govorimo. Radi se sad o Duh. vježbam a u samoci. To jest: sakupe se oni, koji žele praviti Duh. vježbe, u kakav samostan ili kuću za to napose pripravljenu; i tu u šutnji ne odilazeći kući ostanu po tri, osam a i mjesec dana. Po tri dana prave obično svjetovnjaci uopće i svjetovni svećenici. Po osam dana prave Duh. vježbe svake godine obično redovnici i redovnice, a svjetovni svećenici, kad mogu ostaviti posao. Po mjesec dana pravi na pr. svaki Isusovac dvaput u svom životu, ali to čine katkad i svjetovni svećenici.

Danas je pravo »zlatno doba« za Duh. vježbe, kako možemo vidjeti i iz vrlo kratkog pregleda po kat. svijetu. U Americi dali su Isusovci jedne provincije god. 1916. za 4 mjeseca 335 Duh. vježba pri kojima je sudjelovalo 27.097 muških i ženskih. U državi Kolumbiji u Južnoj Americi obaviš od god. 1905.—1907. oko 44.000 muževa Duh. vježbe. — U gradu Manili, na otocima Filipinima u dalekoj Aziji obavi 1000 daka Duh. vježbe god. 1905. — U mjestu Abord-a-Prouffie u Kanadi obavilo je god. 1916. oko 1050 muževa Duh. vježbe; među njima bilo sudaca, advokata, liječnika. — I u Engleskoj se daju Vježbe počev od radnika pa sve do gospode, ili

u posebnoj kući za Duh. vježbe ili po raznim samostanima. Osobito se ljudi za njih javljaju u Velikom tjednu. Bivši đaci katoličkih škola rado dudu, da pohode svoje škole i da usput obave Duh. vježbe. U jednom su engleskom mjestu molile i protestantske redovnice Isusovce, ne bi li mogli nijana i djeci, koju one poučavaju dati Duh. vježbe. — Njemački katolici imaju isto tako ovaj lijepi običaj. U Tisisu blizu Feldkircha u Voralbergu učinilo je god. 1910. ravno 2265 muževa Duh. vježbe. U kući sv. Bonifacija u Heerlenbergu bilo je god. 1912. preko 1400 osoba. — Holandski katolici imaju tri posebne kuće za Duh. vježbe; u svakoj obavi više od 4000 ljudi na godinu Duh. vježbe. — U Španjolskoj se u gradu Bourges pripravilo god. 1916. preko 1400 radnika Duh. vježbama za svetkovinu sv. Josipa. Po ovoj još živo katoličkoj zemlji obavljaju se vrlo mnoga Duhovne vježbe. God. 1916. dali su Isusovci samo iz kastilske provincije 3358-rici svećenika Duh. vježbe i sa većinom po 8 dana. — U Italiji obavlja Duh. vježbe sam sv. Otac sa dvorom, kako je to učinio i blagopokojni Pijo X.

Veliki Papa Leon XIII. izrazi se jednom: »Učinio sam dostatog za svoje rodno mjesto (Carpinetu). Ali me ništa više ne veseli, nego što sam svećenstvu svog rodnog mjeseta olakšao obavljanje Duh. vježba.« On ih je sam cijenio tako, da se nikada nije rastajao sa knjigom Duh. vježba.

Kako u mnogom drugom, tako se i u ovom odlikuju francuski katolici. Biskup Dupanloup jednom rekao muževima u svojoj katedrali: »Da se spasite, ištem od vas samo tri stvari: svaki dan po sata, svaki tjeđan jedan sat, svake godine tri dana. To jest: svaki dan po sata molite, svaki tjeđan jedan sat za službu Božju i svake godine tri dana Duh. vježbe u velikom tjednu.« Istom biskupu piše god. 1889. papa Leon XIII. o duhovnim vježbama: »To je poduzeće za preporod društva ljudskog. Bože daj, da se kuće za Duh. vježbe umnože u Francuskoj. U ovako burnim vremenima one su potreba prvoga reda.« Kuće su se doista umnožile. God. 1899. obavilo je u raznim kućama francuskih redovnica Srca Isusova oko 78.000 ženskih Duh. vježbe. Zadnjih 20 godina podignute su posebne kuće za Duh. vježbe u 13 francuskih gradova. Ali to biva i u mjestima, gdje nema kuća. God. 1902. osnovala se organizacija za Duh. vježbe po pokrajinama, a od 1902. do 1909. priredila 69 Duhovnih vježba; same god. 1910. trideset.

Duh. vježbe obavlja svaki stalež, jer su one za svakog kao i katoliču vjeru, koju one u srce usaduju, učvršćuju i čuvaju: za učene ljude, profesore, učitelje, urednike novina, radnike, mladiće iz svršetka pučkih škola, pekarske pomoćnike; za gospode plemenitog roda, gradanke, učiteljice, učenice, radnice itd. — Isusovački general Roothaan piše o jednom adjutantu ruskog cara, koji je učinio Duh. vježbe: »Prvo razmatranje pokazalo mu je, da je čovjek stvoren za Boga, i da je sve ostalo samo sredstvo za službu Božju i za spas duše. On se ovim razmatranjem bavio tri dana, i tako ga bilo osvojilo, da je rekao: »Ah, to je jasno kao sunce! Kao sunce je jasno! Kad bi jednom naš car o ovom razmišljao! Kako bi

sve na bolje išlo!« Kad je glasoviti barun Ketteler ostavio svjetsko zvanje i htio se duhovnom predati (bio je poslije biskup), učinio je svoje prve Duh. vježbe god. 1841. kroz deset dana kod Isusovaca u Innsbrucku. On piše odatle u svoju domovinu: »Od svih milosti, koje mi je Bog u mom životu iskazao, najveća milost su Duh. vježbe. Moglo bi se navesti bezbroj ovakovih svjedočanstva, koja govore o blagoslovu Duh. vježba.

One bi bile vrlo važne i korisne i za nas Hrvate. To vidimo već iz lijepog uspjeha misija u našem narodu, premda misije nisu zgodne kao samotne Duh. vježbe. Moralo bi se sve tako urediti, da svakom, tko želi, bude moguće obaviti Duh. vježbe. Onda bi i kod nas procvaćo katolički život kao i kod drugih pravih katoličkih naroda. Trebalо bi u svakoj hrvatskoj zemlji prirediti više kuća zgodnih za Duh. vježbe. Za sad su najzgodniji samostani i sjemeništa preko praznika. Sa malo požrtvovnosti mogli bi se lako nadoknaditi troškovi tim većinom vrlo siromašnjim kućama i omogućiti duševni preporod mnogim ljudima. Po Holandiji skupljaju razna kat. društva prinose za ove svrhe, tako da i vrlo siromašni ljudi mogu lako obaviti svoje Duh. vježbe. Za ovo sve treba puno vjerskog oduševljenja, koje će pobuditi želju za ovo sveto djelo, i dati snage, da se izvede. Treba se zanimati za nj, govoriti i oduševljavati, a puno i moliti, da ga dragi Bog blagosloví.

M. F.

Radost Slavonije.

*Slavonija slavlje slavi!
Radosnice pjesme pjeva,
Radosnice suze lijeva:
Nova zvijezda gdje se javi!*

*Nova zvijezda — biskup novi!
Sjaj vrlina njega zlati,
Blagoslovom žice prati,
Lovorom mu čelo ovi!*

*Ideali u njeg sveti:
Sve na veću slavu Boga
I na korist puka mogu:
Put mu neba pogled leti.*

*Srce u njeg puno žara,
Što mu kuca za sve ljude,
Pastir, otac da im bude
Dijeleći yubav sa oltara.*

*S vedra čela mudrost blista,
Blagost, strogost u sklad slaže:
Pa sredinu zlatnu kaže:
Uzor mu je mudrost Krista.*

*Zvijezdi ovoj «Glasnik» kliče:
Na mnogaja Ti nam sjala,
K nebu put nam upravljala;
Zdravo rodu miljeniče!*

Hija Gavrić D. I.

Msgr. Antun Akšamović,

novi biskup dakovacki.

Opet je radil diplomatskog i političkog natezanja bila biskupska stolica dakovacka pune četiri godine nepopunjena. Sveti se Otac papa sam odlučio, da pomogne teško iskušanoj biskupiji te je dne 22. travnja o. g. imenovao biskupom domaćeg sina, uzornog svećenika i obljeđenog domoljuba Monsinjora Antu Akšamovića. Roden je 27. svibnja 1875. u Garčinu. Zareden god. 1899. za svećenika služio je kratko vrijeme u duhovnoj pastvi kao kapelan u Dakovu. Kad se iste godine otvorilo dječačko sjemenište u Osijeku, bude imenovan prvim nadstojnikom u njemu, odakle ga biskup Strossmayer g. 1902. pozva u veliko sjemenište za profesora. Više godina bio je ekonom sjemeništa te je pored profesure upravo prešorodio gospodarstvo i temeljito popravio finansijske prilike sjemeništa.

God. 1912. imenovao ga biskup Krapac prisjednikom dužstola i povjeri mu razne službe u kaptolu. Osobite si je zasluge stekao prigodom gradnje novoga sjemeništa, radi česa ga biskup predloži svetoj Stolici na odlikovanje papinim komornikom. U mučnoj i napornoj službi profesorskoj ustrajao je on najduže od svih tako, da je sav mladi naraštaj dakovackog svećenstva prošao kroz njegove ruke. Njegove izvrsne sposobnosti na polju škole i uprave potakoše biskupa, da ga je u god. 1915. imenovao rektorm sjemeništa; što je prvi slučaj u sto godina otkad sjemenište postoji, da je rektorom svećenik, koji nije ujedno i kanonik.

Pokojni ga biskup namjeravao uzeti za svog biskupa koadjutora, iza svoga zlatnog jubileja misništva, što mu je i zagrebački metropolit odobrio. Kad je pak Gospodin pozvao biskupa k sebi, prva je misao sviju, koji su radili biskupiji dobro, bila: Akšamović je za to mjesto kao stvoren. Stoga je i njegovo imenovanje odjeknulo radošć u srcima sviju, koji žele zaista biskupiji napredak u vjerskom životu.

Novi je biskup u duhovnoj pastvi neumoran, na propovijedi i ispovijedanje spremjan u svaku dobu, u privatnom saobraćaju vrlo susretljiv i ljubezan, silno radan, a uz to podatljive ruke. Cijeli se hrvatski narod može radovati, da je »velikim svećenikom« postao baš ovaj njegov sin. Raduje se tome: Glasnik sa svojim čitateljima, jer vide ispunjene molitve svoje, što ih je mjesecnim i dnevnim nakanama šiljao pred Gospoda, da podijeli obudovljeloj biskupiji biskupa po Srcu svome.

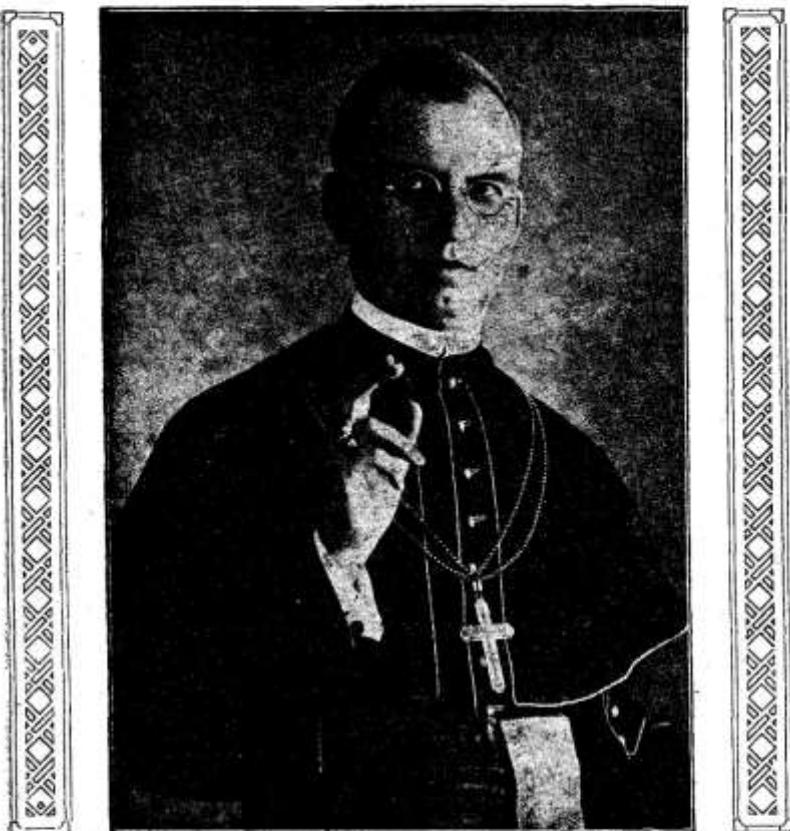

Puk i crkvena uprava.

us, Luter i Viklif su govorili, da puk ima vlast upravljati crkvom i neka sebi izbere biskupe i župnike. I noviji odmetnici oponašaju stare otpadnike. Pri tome ne paze na Božju odredbu i volju, nego samo da se ulaskaju narodu i kod njega nadu pristupa.

1. Ovi novotari imadu protiv sebe Isusa Boga. Spasitelj reče apostolima: »Ne izabrate vi mene, nego ja vas izabrao« (Iv. 15, 16.), te »Kao što Otac posla mene, šaljem i ja vas« (Iv. 20, 21.). Isus dakle izabire prve glavare Crkve, Isus im daje vlast. On im daje vlast, da otpuštaju grijeha, prikazuju svetu žrtvu i naučavaju. »Kojima oprostite grijeha, oprostit će im se; i kojima zadržite, zadržat će se« (Iv. 20, 23.); »Ovo je tijelo moje... Ovo činite

Msgr. Ant: Akšamović, biskup đakovački.

na moju uspomenu« (Luka 22, 19.); »Idite i naučavajte sve narode« (Mat. 28, 19.). To je dao isključivo samo njima i po tome neovisno od puka. Zato i sv. Pavao piše Efesjanima (4, 11.) i Korinćanima (1 Kor. 12, 28.), da je Bog samo neke izabrao za apostole. Stoga i on s Barnabom daje pojedinim crkvama svećenike (Djela apost. 14, 22.), a Tita ostavlja na Kreti, da postavi svećenike po gradovima. »Zato te ostavih na Kreti, da popraviš, što je nedovršeno,

i da postaviš po svim gradovima svećenike, kao što ti ja zapovjedih» (Tit. 1, 5). Nekoji su iz Judeje učili u Antiohiji, da je i kršćanima nužno obrezovanje, pak odoše Pavao i Barnaba u Jeruzolim »k apostolima i starješinama za ovo pitanje» (Dj. ap. 15, 2.).

Kako se vidi, Isus je razdijelio Crkvu u dva dijela: u vodeću i slušajuću, kler i puk, a puku (pa ni u državi udruženom) nije dao vlast, da si baš po miloj volji izabire biskupe ili župnike. Krist je dao papi puninu sve uprave, jer je njemu u sv. Petru povjerio sve svoje vjernike (Iv. 21, 15—17), pa tko se otcijepi od pape, prekida i s Kristovom, jedino zakonitom vlašću. Takav time stvara neki novu vlast, ali ona je pusto ljudsko djelo. To uvidješe i protestanti u 16. vijeku, kao i Hus u 15. vijeku, pak rekoše, da vlast nije ni kod Petra ni kod pape, nego u puku. Tridentinski je sabor opravdavao osudio tu novotariju (sess. 7. 20; sess. 23. 6. 7.). Uzajam su se ondašnji novotari prizivali na to, da je za vrijeme apostola puk sudjelovao u izboru svećenstva. Puk nije dijelio vlast ili svojom vlašću birao svećenike, nego je samo svjedočio o vrijednosti rednika. Ovo priznanje i grčko-istočni biskup Milaš (Pravoslavno crkveno pravo, str. 370.).

Kasnije u 18. vijeku izniješe opet Febronij i više drugih »vlađicara«, da je u puku sva vlast Crkve i da od njega crkvena uprava dobiva vlast. Tu je načinu osudio Pijo VI. kao »krivojernu«.

2. Reći ćeš: »Ipak je i u katoličkoj Crkvi nekoč rimski puk birao papu, a vlast i sada imenuje biskupe i neke župnike.«

Gledi pape ovo vrijedi: Svaki papa ima punjinu vlasti, pa može da i odredi način u izboru pape. Dok je Crkva u Rimu bila za prvih vijekova malena i puk je izrazivao svoju želju za izbor pape. Nu kada se pojaviše zloporabe, sudjelovalo je u izboru samo svećenstvo. Konačno je u 11. vijeku odredio Nikola II., da papu biraju kardinali. Najviše 70 kardinala. Tu papa nije puku ništa oteo, jer je vazda u pape bila vlast, da odredi o načinu, kojim će se izabrati novi papa.

(Slijedi.)

Srce Velikog Svećenika.

Mi imamo velikoga svećenika, koji je doprio u nebesa, Isusa, Sina Božjega; njega se držimo! Kako nam utješnu istinu time otkrio sv. Pavao pišući Židovima! Kako nam srdačne osjećaje budu! Čovjek, svjestan si krivnje traži, tko će ga s Bogom izmiriti. Posrednik taj treba da je Bogu mfo, a opet da ima srce za grješnika. Takav je naš Spasitelj, Isus. »Bog je bio u Kristu izmirujući se sa svijetom«, (2. Kor. 5, 19.) On mu govoriti: »Ti si svećenik do vijeka po redu Melki-zedekovu«, Ps. 109, 5. To je prva i glavna služba Isusova.

Prosvijetli me Gospodine, da upoznam kakoviti osjećaji obuzimaju svećeničko Srce, pa te dostojno štujem i uzdam se u tebe.

1. Takav trebalo je da nam bude svećenik: svet, nevin, neokaljan, razlučen od grješnika, do nebesa uzvišen. Piše isti sv. Pavao. Hebr. 7, 26. Takvo svjedočanstvo daju Isusu Otac nebeski i — najveći neprijatelji. »Ovo je Sin moj ljubezni, koji mi je po volji; njega slu-

Živi da nas zagovara.

pred Bogom vrijednim, pravo vrijednim. Čistoča t. i. kad tjelesne želje ne prevladaju duh; svetost t. j. kad svim srcem Boga traži, a u ničem sebe. Takovi roditelji i starješine mogu podržavati vezu priateljstva između Gospodina i ljudi. Kako je jaka moja veza s Bogom? Padam li lako u grijeh? — O magnetu silni, Srce Božansko, saopći mi sile svoje... Uzdrži me uža se, da me ni najžešća napast ne otkine... Pomozi Gospodine svećenike, da budu po Srcu tvome!

2. »Nemamo Svećenika, koji ne bi imao samilosti za slaboće naše; iskušana u svemu osim grijeha«. Dā — sveti Apostole — tu si želju uzeo i iz našega srca! Mi očekujemo od svećenika, da nas strpljivo sasluša, sučutno pridigne, ljubežljivo uzdrži na putu krepštì; na njegovom licu očekujemo, da će se odraživati samo milosrde Božje.

A takav je Isus! »Ja sam dobar pastir, koji dušu svoju polaze za ovce svoje! Enako kako strogi sudile viču proti grješnicima. A Isus? »Idi i ne grješi više!« Drugi put vrebaju na nj da ya optuže, a On ipak veli uzetome: »Uzdaj se sinko! Oprashtaju ti se grijesi!« Mat. 9. 2. Takav je bio na zemlji. Na nebū, veli sv. Pavao, »uvijek živi, da se zauzimlje za nas!« Na oltaru nas pozivlje: »Dodite k meni svj...!« On je svećenik i ujedno žrtva naša.

»Pristupimo dakle s pouzdanjem k prijestolu milosti, da postignemo milosrde i primimo prikladnu pomoć!« Hebr. 4. 16. Mnogo sam i prošli mjesec pogriješio... (Sjeti se!) Ali imam Isuse tebe, a po tebi ču ublažiti uvrijedeno Božanstvo. Budi ti, o Srce Velikog Svećenika, mire i pomirenje naše! Jedan tvoj pogled donosi više mira i snage, nego vozovi knjiga pučkih »usrećitelja«, jer mi vapimo najviše zbog duševnih boli.

»Srce sveto! dana ti je moć,
Da kud sine sunce Tvoje — gine grijeha noć!

Josip.

Šajte! Jesti! To, što je čovjek Isus bio i Sin Božji, činilo ga bitno svetim, tako da u cijeloj njegovoj čovječjoj naravi, u svem njegovom djelovanju nije ni moglo biti ništa proti volji Očeva. »Ne tražim ja svoju slavu, nego Oca, koji me poslao. Sto je Ocu milo to uvileke činim! Tko će me od vas ukoriti s grijeha?« dovikuje Isus Židovima u žestokoj preprići. Ivan 8, 29, 46. Njihova štunta i nemoć govorila je tako narodu, da je u hrapama pristajao uz Isusa. Ta prei njima je stajao po Danihelu obećani »Sveti nad svetima«. Evangelista Ivan, koji ga je taj čas gledao piše: »I vidjemosmo slavu njegovu, slavu kao jedinorodenog od Oca puna milosti i istine«. Iv. 1, 14.

»Od punine njegove i mi svi primisimo, milost za milost!«. »Molitve njegove i prošnje, što ih je u danima iela svoga slao Ocu sa suzama i velikim vapnjem, bile su radi počitanja uslijedane, paže tako postao uzrokom viječnoga spasu svima, koji ga slijede!«. Hebr. 5. 7. Cistota, svetost, to je što čovjeka čini

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu. Imače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredništvu, a njegovo je, kada i kako će je oglasiti. Dogodajmo, što ih iznose zahvalnice, pripisujemo samo ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Novi život.

America. Teško sam bolovao godinu dana, pa kad sam se već istrošio na liečnike, slegli oni ramenim i vele: »E, umrijeti se jednom mora!« Podem još ipak u bolnicu, a tu mi još gore. Moram priznati, da do tada nije sam mislio na Gospodina Boga. Sada, kad mi je smrt bila za vratom, pomislim da bi rado započeo novi život, kad bih ozdravio. I s tom mišlju, kao da sam progledao, ali i osvježio. Meni krenulo na bolje, da se čudili bolesnici i sestrice.

Odmah stanem snovati, kako da izvršim svoj zavjet — novi život. Počnem s molitvom i ispovjeđu, koja mi vratila mir savjesti i radost. Primim i sv. pričest, a volja mi se tako oživila, da sam se neko vrijeme svaki dan predčešao. U par tjedana evo me opet kod kuće i domala se povratim na moj prijašnji posao. Sad cete razumjeti moju iskrenu zahvalnost, što je osjećam i priznajem Bož. Srcu i svetoj Obitelji, kojom sam se stao osobito preporučiti.

I. R.

Popravio se brat.

Medumurje. Pitajući Vas nedavno za savjet, tužila sam Vam se, kako mi zlim putem krenuo brat. Ni sam ga zapustila ipak, nego ga preporučivala Bož. Srcu, da li sam služiti za nj sv. Misu i strpljivo sam ga podnosiла. S radošću Vam sada štavljam, da je postao sasvim drugačiji, otkad se ispovjedio; sada fadu čita Glasnik i Kalendar, pa imamo opet Božji mir u kući. Svima, koje progone zli jezici, velim: uzdajte se u Srce Isusovo i cijeli svijet Vami ništa ne može!

R. M.

Žalost obratio u radosć.

Udala sam se prije 8 g. i došla među družinu, gdje sam si morala za sve sama skrbiti. Ali teško je bilo i kod kuće sve snabdjeti i još za zaslubom ići. Pomoći Božiom sam ipak sve svladala. No domala mi pritisnu dušu teške tuge. Muž mi otisao u Americu, umrli mi redom otac i majka i sestra, a ja ostadow bez ikoga milog na svijetu. Bože moj pa i ja imam srce!...

I sada sam ko nikada razumjela riječi Isusove: »Dodata k meni svi, koji ste žalosni i ja ču Vas okrijeniti!« Dode mi na pamet žalosna Majka Božja s probodenim srcem, sjetim se Srca Isusova, koje je bilo za nas do na smrt žalosno. Njima se stanem moliti, da me primu u svoje okrilje i skrbe se za me. I tek sam počela devetnicu stalo mi se srce smirivati, pa sam utješena obećala svom nebeskom Ocu i Majci, da ču ih vazda slavit i slušati. Glasnik čitam već više godina, pa me on ponajdraže da sam i sada vjerna svom obećanju.

D. S.

Otar obitelji u Americi.

Koncem listopada obolila mi su pruga, a malo za tim i dijete. Tražim liječnika, ali mi slabu nadu daje. Kud ēu dalje, kad sam i bez centa novaca? Nemam oca, nemam majke, a ni pravog prijatelja. Panem noću na koljena pred slikom Bož. Srca, što sam je držao na malom stolu među dvim svjećama. Stanem moliti iz knjižice »Srce Isusovo spasenje naše« i vapiti: »Ako je tvoja volja, o Bož. Srce, neka me mine ova nevolja. Povrati zdravljie supruzi i djetetu! Svrni milostivo oko na me grijesnika. Daj, da uzmognem uzgojiti dijete tebi na čast. Tvoji smo, tvoji, čemo svi biti!«

Cuj sad čitaoče! Supruga me zovne: Ivane! Vidi mi se, kao da sam do sada bila slijepa. Taj čas sam očutjela, da mi je bolje. A gdje je naš Ivica? I on bio utihnuo, bilo mu je laglje. Da dem ga suprudi i rečem joj pokazujući na Presv. Srce: »Gle ženo! Ovaj vas pomaže!«

I. R.

Dan na izmaku.

Zagorje. Prvi dan svjetskoga rata stavio sam se pod zaštitu Bož. Srcu i Bl. Djevice, jer mi je prijetila propast. Ja u rat, a žepa bolesna i nejako dijete na neisplaćenom i neuknjiženom posjedu. Dan mira su mi na izmaku, a noć bijede se strašno približuje. »O Bož. Srcu, vodi me!« Molio sam dnevne više srcem nego ustima. Ne prevarih se! Evo me danas na isplaćenom posjedu zadovoljna s dragom mnom obitelju. Hvala za to Bož. Srcu i Bl. Di. Mariji!

S. F.

Kongreganistice — vjeroučiteljice.

„Žene neka u crkvi šute“ — veli Apostol, to jest neka se ne miješaju u javno vjersko naučavanje, koje spada na svećenika. Ipak već isti sv. Pavao hvali revne kršćanke: Evodiju, Priscilu i druge, da su mnogo pomagale u navještanju Evandelja. Bilo je to skromnom poukom u obiteljima, privodenjem novih slušatelja, brigom za uzdržavanje i t. d. Ima dakle načina, kako da se i ženskim zapose u vjerskoj pouci.

Čine to one zamjenjujući često svećenika u školi, kod bolesnika, na društvenim sastancima i drugdje. Pomanjkanje svećenika pruža im u novije vrijeme osobito u gradovima veliko polje rada u tom smjeru. Koliko tu imade djece, kojima je ulica obitavalište i škola svakog zla; koliko mlađih zločinaca, do kojih nije dopro strah Božji ni od oca ni od majke, a ni od svećenika! Tu mlađež, koju ni do 20 njihove godine još nije ni jednom sv. isповјед s Bogom izmirila, niti sv. pričest dušu ojačila, tu zapušteno mlađež u vjeri poučiti, jest zaista divno djelo milosrđa, koje to većina odgovara ženskome srcu, što veću samozataj u od njega traži.

Još u vrijeme bečkog euharističkog sastanka potaknuo je revni biskup Lang misao, da se nadu svjetovne osobe, koje bi se zauzele za vjersku pouku takove mlađeži u Zagrebu. U veljači ove godine ostvarile su tu želju vrle kongreganistice dviju najstarijih naših kongregacija Bezgrješne: gospoda i učiteljica. Prve se pobrinule da se dječa saberi, da se kojim darom razvesele i potrebnim snabdiju; druge pak žrtvovaše svoje slobodno vrijeme i odmor, uložiše silu uma i srca svoga, da pouče mlađež u vjeri i priprave je za prvu svetu isповјед i pričest. 52 djece polazilo je tu pouku u župama sv. Ivana i sv. Blaža. Na Spasovo pristupila su ta dječa prvi put sv. Sakramentima. Njihova radost i duševna sreća neznatna je tek nagrada plnenim trudbenicima, koje rade samo Gospodu na čast.

Iste kongreganistice povela je ljubav k dušama i u zagrebačke zatvore, gdje drže pouku zalutalim djevojkama te im poukoni i poticajem nastoje osigurati čestitu budućnost kad zadovolje pravdi.

Kongreganistica.

Iz upraviteljeve bilježnice.

Na obrani narodne nošnje.

Nadošao radosni blagdan Uskrsa. Na selu je običaj, da se sve — imućno i siromašno, mlado i staro — pokaže na Uskrs s jednim komadičen^m nove »robe«. Najviše brige i skoka imaju dakako one kuće, gdje je koje mlado čeljade, posebice djevojka. Dode tu često do prepirke, do oštreljih riječi i plača, kad treba nabaviti novu odjeću. no sve se to zaboravi, samo kad djevojka može na Uskrs da osvane u novom ruhu. Već od par godina unatrag dovukao je davno na naša sela zli običaj »mobu« (modu), da djevojke na svečanije dane oblače nekakove »bljuze«, pak u najnovije vrijeme »jakline« i »frakline«. »Bljuza« mora biti ili od svile ili atlasa ili damasta, i to žive boje, koja »kriči«, ili sasvim zelena ili sasvim crvena ili žuta. Kroz je poseban, nije onakav, kakovoga propisuje moda u gradu, nego malo drugčiji. Sad je samo »bljuza« s pucetima sprijeda a do gedine s pucetima ostraga, sad izgleda kao »jaklin«, sad opet kao »fraklin«. Ovakova »bljuza« stoji danas 500 i više kruna, što je preveliki izdatak za mnogog oca i majku. Nema li djevojka nove »bljuze«, crn će Uskrs osvanuti i kući i njoj, a ne će je ni na sam Uskrs vidjeti crkva. Dogada se, da djevojke nema u crkvi po mjesec dana i više, i to samo zato, jer ne ima ili »bljuze« ili »finejne« ili »čižmica«. Taj grdnji običaj zator je i pogibelj. Tjera s romanske kuće u dug, imućnije na još veću rastrošnost, pobuduje mladež na gizdu i zavist, a mnoge sprečava, da ne vrše ni najglavnijih kršćanskih dužnosti. K tomu je takova nošnja nagrda i nakaza za seljakinje. Predstavite si seosku djevojku, koja na glavi nosi bijeli rubac, na ramenima visi joj »gospodska« »bljuza« ili »jaklin« ili »fraklin«, suknja je opet čisto seljačka — od bijelog platna. Zar to nije nakaza, koja izazivlje smijeh? Kako je krasna naprotiv naša hrvatska narodna nošnja!

Nije čudo, što je župnik počeo grmiti u crkvi protiv te štetne i ružne mode i braniti lijepu narodnu nošnju, koja jedino i najbolje pristaje seljakinji i licu i uzrastu i staležu i — duši. Spomenuo je župnik i primjer, kako je u jednoj župi narod poslušao župniku, premda se djevojke digle i za osvetu pjevale župniku: »Nosila bi i od svile — ali ne da Mile...«

Ljetošnjeg Uskrsa dogodilo se nešto osobito. Na procesiju, što se vodi prigodom »uskrsnuća« na Vel. subotu, dode do dvadeset odabralih djevojaka u bijelom, čistom narodnom odijelu. Bila je ta četica svima napadna. Sve je u njih upiralo oči, seljaci i gospoda, stariji su zadovoljno kimali glavom, a mlađi široko gledali ne znaјući, što bi. Prije nego počne procesija, poruči župnik tim djevojkama, da će na procesiji biti na najodličnijem mjestu. Sad da si viđio! Kakva je smetnja nastala među onima, koje su bile »bljuzate« i turale se naprijed. Dok su one u narodnoj nošnji bile javno odlikovane te odvažno stupale, da je bilo milota gledati, dotele se »bljuzate« — polu-seljakinje i polu-fraje — zasramljene sakrivale među

stariim babicama. Poparene brzo se poslije izgubile. Od onda imade
tmanje na svečane dane »bljuza«, »fraklina« i »jaklina«.

Tko je složio onu četicu po izbor djevojaka, koje su pošle u
boj protiv tudinske i zatorne nošnje, a na obranu narodne hrvatske
nošnje? Zar župnik? Ne. Zar siromaštvo ili škrrost roditelja? Ne.
Dvije kongreganicke dogovoriše se i to učiniše. Od usta do ust
išla su imena tih čestitih djevojaka, koje su pokazale, da su ne samo
prave kćerke bl. Dj. Marije nego i prave Hrvatice. — »Bljuze«,
»jaklini« i »fraklini« raspadoše se i vise gdjegod na plotu za stra-
šilo, a hrvatska narodna nošnja resi i dalje našu čestitu mladež.

Umetnik Antun Wiwulski,

štovatelj Srca Isusova i Marijina.

To je jedan cvijet iz našeg bratskog poljskog naroda, koji se
sad oslobodio od neprijatelja i ujedinio u svoju poljsku i katoličku
republiku, kad propadoše neprijateljske mu države Pruska i Rusija. Prusija je kao njemačka i protestantska država činila silne nepravde poljskom katoličkom narodu. Isto je činila i velika Rusija, koja je, iako je bila slavenska država, kao raskolnička država progonila poljski katolički narod. Poljski je narod trpio kroz stoljeća nepravde, i jer je ostao vjeran katoličkoj vjeri, uzdržao se u svim patnjama i nije se dao ponijemčiti niti porusiti. Da su Poljaci primili krivu vjeru protestantsku ili krivu raskolničku, onda bi ih bili lako dijelom Prusi ponijemčili, dijelom Rusi porusili. Vjera katolička čuva i drži svaki narod, koji se nje drži. Ako se naš hrvatski narod bude držao katoličke vjere ne treba se bojati, jer mu je budućnost osigurana, i što bude bliže pravoj i jedinoj katoličkoj vjeri, to će mu biti i budućnost osiguranja.

Antun Wiwulski rodio se godine 1877. od plemićke obitelji. Srednje je škole učio u Isusovačkom konviktu u Chyrowu u Galiciji. Tu postane i zbornikom Marijinim. Svojim se zborničkim imenom uvijek ponosio i nosio je javno svoju zborničku medalju kao akademičar u Beču i Parizu. Postao je kipar i graditelj. On je isklesao kip poljskoga kralja Jagela, koji je postavljen u Krakovu. U Krakovu napravi krasni plan za crkvu Srca Isusova, ali zbog manjka novca nije se mogao taj plan izvesti. Ali mu se želja ispuniti, kad je mogao sagraditi crkvu Srca Isusova u Wilni. Crkvu je bio već dovršio, kad bude pozvan u poljsku vojsku. Kako je bio plamenita srca, dadne svoje odijelo jednom legionaru, a sam ode u službu slabo obučen, radi čega se prehladi, dode u bolnicu i umriće u siječnju 1919. u Wilni. U džepu njegova kaputa nadu samo 20 kopejki, i komadić kruha i krunicu. Ali u njegovoj košulji nadu na strani srca džep i u njem slika Srca Isusova. Njegovo tijelo pokopaše zahvalni Poljaci u crkvi Srca Isusova, koju je on sagradio.

M. F.

Vijesti.

Zadovoljština.

Kad je dobiti kralj Ljudevit XVI. bio od buntovnika bačen u tamnicu, nastojali su mu vjerni prijatelji velikim osobnim žrtvama da zasvjedoče svoju prvrženost i ljubav. I euharističkog Kralja pogrdaju mnogi u tamnici svetobraništa, kamo ga zatvorila ljubav k dušama. Vjerni prijatelji, kongreganisti, nastoje da mu pruže zadovoljštinu...

Dogodilo se već na više mjesta, da je pohlepa za zlatom svetogrdno oskrvila presv. Sakramenat. U okolini Zagreba poznat je takav slučaj u Granešini. Tamo podnože dne 30. svibnja kongreganisti gospodske kongregacije s lijepim brojem vjernika, da zajedničkom otprošnjom, sv. Ptičecu i Misom naknade Spasitelju nanesenu uvredu Sveti ovaj čin rašumatio je narodu u propovijedi v. o. Ante Alfirević. Suzama orušene oči slušatelja svjedočile, da se plemeniti osjećaji kongreganista duboko dojmili naroda.

Dosta se i tude pokazuje, kako je Krist Gospodin »postavljen mnogima na propast, a drugima na spasenje».

Posvetu barjaka imalo je dne 6. lipnja Djevojačko društvo u Stenjevcu. Obnovilo se za misiju u zimi, pa se evo brzo domoglo i zastave svoje. Znak je to revnosti članica, ali i dobrog svačanja plemnitih darovatelja, koji žele, da im po čestitom društvu mladež ostane čestita. U sabiranju se istakle osobito glavarice društva blvša i sadanja Janica i Jagica Birač, pa revniteljice Artiček, Ladiš, Kučić i Pošćek. No do svote od preko 5.000 kruna, što je trebalo za barjak pomogao je i vrli prijatelji društva Janko Tubikanec te Slavko Goljački, koji su među svojim znancima lijepu svetu sabrali.

Na dan posvete došlo je šest kongregacija iz Zagreba sa glazbom Srca Isusova, a bila su tamo i društva iz susjednog Vrapča. Posvetu je obavio presv. g. biskup Lang, koji je potaknuo krasnim govorom članice i narod na vjernost bijeloj zastavi Neokaljane i Bož. Srcu. Glavarica se poslje blagoslova smjerno zahvalila presv. g. biskupu, a druge članice gospodi kumi zastave Franici Cukovečki, te gostovima.

Marijina kongregacija gimnazijalača. Do početka školske godine 1929/30. postojala Marijina kongregacija na gornjogradskoj gimnaziji pod upravom prof. Dr. J. Pazmana i na donjogradskoj s upraviteljem Dr. J. Lončarićem. Tada spojile su obje kongregacije svoj rad i upravu preuze vič Rabadija. U drugom polječu držimo sastanke svake subote, a upravitelj nam je veleč. o. Alfirević. Broj je članova porastao, te smo podijeljeni u dvije skupine, koje obuhvaćaju VIII. do IV. i III. do I razreda. Skupa s Marijinnom kongregacijom Trgovačke akademije dasmosno zabavu 2. VI. u Djetičkom društvu s dobrim moralnim i materialnim usplohom. Dne 6. VI. napravismo izlet na Slijeme. To smo lutro već u 6% slušali sv. Misu u Šestinama. Svake nedjelje lijepi broj pristupa k sv. Ptičestvu, a neki i dnevno. Drugu nedjelju u mjesecu primemo svi sv. Ptičestvu u crkvi presv. Srca Isusova skupa s Marijinnom kongregacijom realaca, te akademičara.

Nove kongregacije osnovane su u Zagrebu dne 30. svibnja i to akademičarke i za preparandiste državne učiteljske škole.

Obje su pod zaštitom Bezgrješne Djevice.

Obim kongregacija upravlja Dr. Pavao Lončar.

U Murteru primilo je društvo godine 1919. ukupno 3902 sv. Ptičestvu. Djevojke članice se načelo pristupati stolu Gospodnjem prigodom blagdana Gospodnjih i Bl. Djev. Marije. Za iskorenjene psovke primljeno je 384 sv. Ptičestvu. Društvo lijepo napreduje te služi za izgled u pobožnosti i lijepom vladanju.

(Ostale vijesti iz djevojačkih društava donijet ćeemo u 8. broju).

Sadržaj: Samotne duhovne vježbe 103. — Radost Slavonije 105. — Biskup A. Akšamović 106. — Puk i crvena uprava 107. — Srce Vel. Svećenika 108. — Zahvalnice 110. — Kongreganistice — vjeroučiteljice 111. — Iz upraviteljeve bilježnice 112. — Anton Wiwulski 113. — Vijesti 114.

Broj 8.

KOLOVOZ 1920.

Tečaj XXIX.

Izobrazba katoličkih voda.

Opća nakana molitava i dobrih djela za kolovoz,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Državom vlada vladar odozgo i narod odozdo preko svojih zastupnika. Zato je vlada onakova, kakove narod izabere zastupnike, jer ovi stvaraju zakone. Čim je više dobrih katolika u saboru, i puku će biti bolje, jer će oni poticati i štititi vremenite i vjerske probitke svog naroda. Nu može i izvan sabora biti uzornih katolika, koji okuplja u katolički narod u razna društva, da bude onda kao »uredeni bojni red« protiv svakog zla. Po ovome se vidi, da može biti mnogo voda viših i nižih, u saboru i izvan njega, pak je takov i predsjednik ma koga katoličkog društva.

Kako pak za svako zanimanje treba sposobnosti i vještine, tako i kat. vode valja da su dobro izobraženi. O tome ćemo se uvjeriti, ako promotrimo

kakovi moraju biti kat. vode.

Vode moraju imati mnogo z n a n j a. Tu vriјedi Isusova riječ: »Ako slijepac slijepca vodi, oba će u jamu pasti« (Mat. 15, 14.). Ipak ni znanje nije dovoljno. Ta znanja je imao i Žid Kun Bela, koji je otrog nekoliko mjeseci u Ugarskoj nesmiljeno progonio kršćane Znanja imadu i vode ruskih boljševika. Tu je znanje bez straha Božjeg, pak takovi ljudi zavedu u propast sebe i druge, kako su to učinili Luter i Voltair. Voda katoličkog naroda valja da je prožet katoličkim načelima i dobro poznaje duh svoje vjere i Crkve i po tom duhu da živi. Uz to treba da je proučio potrebe svog naroda i s vremene njihove lijekove.

Nu uza sve znanje može voda popustiti i narod zavesti ili ostaviti na cijedilu. Tu treba u vodi jakosti v o l j e. Inače će voda pogodovati puku i njegovim manama. Takovom će se generalu vojska rastepstti, netom dode do ozbiljnijeg okršaja s neprijateljem. — Nu

što bi bilo znanje i volja, ako voda nema srca, koje ljubi katolički narod, kako je ono Isus rekao nad mnoštvom: »Žao mi je naroda« (Marko 8, 2.). Ovakovo srce daje djelovanju toliji korisnu toplinu.

Uza sva ova lijepa svojstva voda još nije siguran za uspjeh. Uspjeh Bog daje, kako nam kaže sv. Pavao: »Niti je onaj koji sad, niti onaj koji zalijava, nego Bog koji daje te raste« (1 Kor. 3, 7.). Isti apostol veli o sebi, da je on Bogu samo pomagač (Isto 9.). Zato su veliki katolički vode, bili vazda spojeni s Bogom u molitvi i radu, te im je lebdio pred očima Mojsijev i Jozuin ili Petrov primjer. Jedino će onda naša voda biti požrtvovni, nesebični i puni samozataje, jer ko hoće da druge vodi, treba da sebe žrtvuje i sam se potpuno predade Bogu u vodstvo.

Ovakav će voda moći lako da ispunji svoje dužnosti i u javnom životu, bilo to u općini, na biralištima, u saboru, bilo u novinama, na sastancima ili ma u kojem činu opće koristi. Takov će voda pokazati narodu riječju i primjerom što je pravo i što da radi kao katolik.

Ogledajmo sada, je li nam

potreba katoličkih voda.

Narod je bez dobrih voda izgubljeno stado, koje tumara po planinama i lako postaje svačijim pljenom. Ovo osobito vrijedi, ako narod ne sluša glas katoličkih voda. Eno nam primjera u Češkoj. Ondje se složili demokrati i socijaliste, pak odlučiše, da država ne priznade katoličku ženidbu, a crkvena imanja da se oduzmu Crkvi, groblja neće biti crkvena, pouke vjerske neće biti u školama, blagdanii se ukidaju osim nedjelje, vlada tjera redovnike. Križevi su izbačeni iz sudnicâ i školâ. Međutim se ovoj hajci pridružila i agrarna stranka, pak u svojem novinstvu gore nego socijalisti napada na Crkvu i ucka neke svećenike kao i narod na otpad. Sokolska društva ne trpe u svojoj sredini pristaše katoličke stranke. Loši ljudi spremaju sve veće navale na katolike, a ističe se u tome i kćer predsjednika Masarika. Crni će dani doskora ondje osvanuti. Od 381 zastupnika izabranog je samo 43 katoličke strake (33 Čeha i 10 Nijemaca). I ipak je Češka osim malih iznimaka katolička zemlja! Tako se događa, gdje je malo katoličkih voda ili ih puk ne sluša. Ovo je stanje sada otvorio mnogima oči. Odakle je protukatolički taj duh u Češkoj? Odanle, odakle je i u svem svijetu. Židovi — i to loši — imadu u rukama glavnije novine od polovice prošlog vijeka, osvojile sveučilište, uvukuše se u framasoneriju i socijaliste i oni sada gospodare svijetom. Liberalci i pololiberalci plešu, kako oni sviraju. Med Židovima je doduše čežnja, da bi osvojili Palestinu i tamo se preselili. Nedavno je ustao protiv tog Žid Josip Reinach u Francuskoj i doviknuo je: »Ostanite izmed kršćanskih naroda, jer su ovi ostali bez vodâ«. I neće otici ti Židovi iz kršćanske Evrope, te će ovdje dalje nastaviti svojom rabotom.

Kako je kod nas? Već nas je i prije gnjavilo loše novinstvo i zla je politika otudivala dio katoličkâ od Crkve, a za rata sebičnost, te novo poganstvo potpiruje u srcima nezadovoljstvo. Velika nam pogibelj prijeti. Što da se radi? Kako je nekoć izraelski narod

pošao listoni za Judom Makabejem i njegovom braćom i oslobođio se sirskog poganstva, tako je potrebito e i mi prionemo uz svoje katoličke vode, da tako ne skrenemo s pravog puta i budemo stenjali pod protukršćanskim jarmom. Upoznajmo svoje vrijeme i dužnosti, da ne budemo sami krivi svojoj nesreći, kako nas opominje Ezekijel: »Ako se ko čuvi trublju ne uzme na um, i mač došavši pogubi ga, krv će njegova biti na njegovo glavi« (33, 4.). Da se nije kat. narod u Irskoj u prošlom vijeku poveo za O' Conelom, i danas bi robovao protestanskim Englezima. Što bi bilo od katolika u Njemačkoj, kad se ne bi bili poveli za Widdthorstrom g. 1872.?

Budući vode moraju mnogo učiti. Nu tu može i katolički puk da pomogne. Kako? U Njemačkoj i Belgiji bolje i imućnije obitelji šalju svoju djecu u takove škole i nutarnje zavode, gdje je odgoj uzoran; ne žale oni troška. Zato te dvije države imaju u obilu učenih i dobrih voda, pak je ondje katolička sv. est jaka i katolici su organizirani kao nigdje. Dobar otac i majka morali bi i kod nas paziti što više na odgoj djece. Na našim srednjim školama i sveučilištu postoje katoličke organizacije i Marijine kongregacije. Zašto se roditelji ne pobrinu, da im djeca uđu u ta društva? U novije doba sabire u Zagrebu odvjetnik Dr. S. Markulin milodare pod naslovom »Baština dra. P. Rogulje«, da onda pomoći toga novca podu bolji katolički sveučilištarci u strani svijet i ogledaju vani katoličke ustanove i uredbe. — Još nešto. U Zagrebu imadu katolički sveučilištarci svoje društvo »Domagoj«, u Pragu »Krek«, u Beogradu »Jug« i u Ljubljani »Danica«. I za ta društva treba novaca. Katolički narode! Ovakova društva potpomaži, te će i njihovi članovi tebi kasnije odvratiti ljubav za ljubav.

Reći će tko:

Što ovo spada na apostolstvo molitve?

Spada i te kako! Ta apostolstvo molitve ide za time, da se »Krist uobiči« u ljudima (Gal. 4, 19.), da se raširi i učvrsti kraljevstvo Božje na zemlji, posebno u javnosti. Tu izvrsno pomažu katolički vode. A ove možemo od Boga i isprositi. Kako je Bog iza Josuine smrti izabrao Idu (Knjiga ud., 1, 1.) da vodi njegov »izabrani narod« (Obn. zakon. 7, 6.), ili Pavla da proslavi negovo ime pred poganima (Dj. apost. 9, 15.), tako i danas znade Bog urediti okolnosti, po kojima nekoje ljude postavi poput Gedeona (Knj. sud. 8, 28.) katoličkom puku za vode. Bog hoće da Ga za to molimo, jer reče Isus: »Molite se gospodaru od žetve, da izvede poslanike u žetu svoju« (Lk. 10, 2.), »I sve, što užištete u molitvi vjerujući, dobiti ćete« (Mat. 21, 22.). Molimo dakle Boga, neka On izobradi svojom milošću um, volju i srce naših voda. Prosimo Ga, jer je On »voda k mudrosti i popravljač mudrih« (Mudr. 7, 15.), a psalmista nas opominje »Ako Gospod neće graditi doma, uzalud se muče koji ga grade ako ne će Gospod čuvati grada, uzalud stražar bdiće.«

A. A.

Živi jezik u bogoslužju.

Hrvatski narod imade više dobrih svojstava. Takovo je i to, da ljubi svoj jezik. To znaju i neprijatelji naše katoličke crkve, pak to i zlorabe. Oni uspiruju strasti i vele narodu: »Vidiš, narode, kako ti rimo-katolička crkva progoni i tvój jezik, te ne pušta, da ti u njemu Boga častiš, a Bog hoće da ga svaki jezik slavi?«

Ovako govore vući razdiraoci u Janjećoj koži. Nije njima do jezika, jer mrze i zabacuju glagoliku kao i latinski jezik. Njima je do toga, narode, da te navedu na otpad od twoje majke, svete naše Crkve. Što ćeš tim njezinim i svojim neprijateljima odgovoriti? Evo, ovo nekoliko redaka.

1. U katoličkoj Crkvi propovijedanje, tumačenje nauka kršćanskoga, moljenje krunice ili vršenje drugih pobožnosti, pjevanje plesama u hramu i za procesije, obredi, u glavnome sve, osim sv. Mise obavlja se u živom jeziku dotičnoga naroda. Sv. se misa čita ili pjeva u latinskom jeziku po svem svijetu, a po nekim krajevima u grčkom, staroslavenskom ili u drugom kome starom jeziku. Dakle nije istina, da katolička crkva omalovala ili progoni žive jezlike.

2. Narod doduše ne razumije latinski. Svećenik istina misi i uime naroda, kao posrednik između Boga i puka. Ali je on i kod oltara u prvom redu služba Kristova i u njegovu ime žrtvuje nebeskome Ocu. Stoga i jest oltar odijeljen i na izdignutom mjestu. Oltar nije ured, propovijedaonica ili ispovjedaonica, pak je zato kod stočnjaka puka nevidljiv. Uz to glavni dio sv. Mise (od Prefacije do sv. Prijestoljstva) svećenik i ne govori glasno. Dakako to ne isključuje, da narod prati dijelove sv. Žrtve. Dapače tridentinski sabor odreduje (sess. 22, cap. 8, 24, 7), neka župnici češće temeljito tumače sv. Misu, Srceom, umom, živom vjerom valja pratiti sveti Čin. Zato je pravom opazio biskup Salier (Neue Beiträge, II, 250), da crkveni jezik nije ni latinski ni njemački, ni grčki ni židovski, nego jezik pobožnosti. Ko nema pobožnost ne razumije sv. Mise ni kada bi se čitala u živom jeziku njegovu, pak će takovi ljudi iz dosade i pomanjkanja vjere izostajati iz crkve. To se vidielo i početkom ove godine u Pragu, kada su neki svećenici otpali i uveli ondje u zapuštenoj crkvi sv. Nikole sv. Misu u českom jeziku. Poslije prve paralaži gotovo niko ne dode. A nije pomoglo ni to, što su uveli sv. Misu u pet srđi poslije podne.

Puk, koji ima žive vjere i po njoi misli i žive, tako i brzo razumije svete obrede i čine netom mu se profumaže. To se vidi po selima, gdje je župnik revan i drži se na logu tridentinskog sabora. Doskora će Božjom pomoći i u hrvatskom jeziku izći misal. To imaju i drugi napredniji narodi, pak mnogo pomaže puku, da prati sa svećenikom sv. Misu i tako poveća svoju pobožnost. Ovo će dijelo izdati Zbor naših bogoslova u Zagrebu.

3. U ostalom našu crkvu vode vazda razlozi u njezinom postupku, što hoće da uzdržava latinski jezik u sv. Misi i nekim obredima. Nju ne vode hiri ili politika, nego vjerska korist svih vjernika. Pomislimo, što bi se dogodilo, kada bi papa dopustio, da se sv. Misa čita u živim jezicima. Tada bi izvan njegove domovine svećenika rješili nalsvetilje Čina, upravo sv. Mise. Ta kako će je moći dnevno čitati hrvatski u Niemačkoj, Češkoj i slično? Morao bi nositi sobom misal, a ko će mu odgovorati? Nijemci, Talijani i drugi ne bi trpjeli naš jezik u svojim ni Hrvati njihova u našim hramovima. To bi bile neprestane borbe, osobito gdje se susjedi narodi progone. Svatko pametan želi, da barem u Božjem hramu ne bude neugodnih razmirlca. Eto razloga, što crkva želi biti svima svojim narodima jednaka, te je izabrala latinski jezik. To je tako naravno.

da je ugodno i našem seljaku, kada dode u Ameriku ili drugamo, a nade iste obrede, isti jezik kod sv. Mise kao kod svoje kuće. A tako je draga i Amerikancima, kada prisustvuju sv. Misi kod nas. I umjetnicima, pjevačima, glazbenicima je milo, što ih vas svijet jednako shvaća pomoći jednog jezika. To još više vrijedi i za katoličke svećenike.

Naša je Crkva za sve narode sve vijekove, t. j. katolička, i zato eto hoće da čuva i koji v a n i s k l z n a k u jeziku. To je dosele držala i drži u sv. Misi, jer je sv. Žrtva sunce i središte svih kršćana, a nama je dužnost, da je slušamo u svemu, gdje nema grijeha.

Protestantska je crkva uvela u Engleskoj i Njemačkoj žive jezike u sv. Misi i otpala od pape, ali je to nije očuvalo, da postane robinjicom države, a i gubi sve više vjeron Kristovu, kako to videsmo u zadnjem broju Glasnika. Odje nema posluha spram pape, nema odanost spram Krista, a neposlušne vjernike zapušto Isus, ma bili oni inače i dobiti narodnaci.

A. A.

Daj nam kruha andeoskog!

U Kanadi, u Sjevernoj Americi, dospio je Monsinjor Loren (Lorraine), apostolski vikar, u manje poznate sjeverne krajeve ove zemlje. Tamo su ga čekale dvile indijske obitelji sa jezera, da potvrdi njih i njihovu djecu. Biskup ih potvrdi i to na mjestu, koje je priroda nakitila krasnim crvenim cvijećem. — »Ali ti nam ne daješ kruha andeoskoga«, reče jedan između njih po imenu Kvakoo. »Mi smo već jeli«, odgovori biskup, »i stoga ne možemo više misiti.« — »A gdje ćeš je opet misiti?« — Prije Mekiskana (rijeke) ne«, — »Dobro, ja ču s tobom«. — I tako je Indijanac išao 4 dana tamo i amo iz ljubavi k sv. Pricašti.

U Britskoj istoči, Africi znadu na velike blagdane cito dan proboraviti u crkvi, a preko tisuću ide ih k sv. Pricašti.

Jedan očevidac priopovijeda kako su nekoga mladog bolesnika negovi prijatelji donijeli u crkvu i spustili pred svećenika Bolesnik se ispravi, primi pohožno sv. Pricašt i moljaše tako klečeći, dok je mogao. Tada ga njegovi prijatelji polegoše te se na ležeći zahvaljavao. — Kad je god, 1886. u studenom mladi 12-godišnji Eduard morao oputovati iz Afrike u Evropu, bio je već u 4 sata u crkvi i primio sv. Pricašt kod prve sv. mise. Zatim je klečao diečak oko 2 i pol sata neprestano i sa suzlinim očima. Sakristan saopći poglavaru da diečak već tako dugo kleči na istom mjestu. Ovaj ga dade pozvati. Kad dode reče Patru: »Sad ne ču moći dugo u crkvu, stoga danas moram mnogo da molim.«

U Prednjoj Indiji neki čovjek, komu se žena preudala, ne mogav je sklonuti da okaje prekršaj vjernosti reče: »Sad mi je živjeti kao i misjonar. Stoga ču i ja samo za Boga raditi i česta sv. Pricašt bit će mi moja utjeha i moja snaga. Pet do šest sati hoda po noći ne prieči ga u vršenju onoga, što je odlučio.

Danas je gotovo svakome moguće da svoga Boga blaguje i uživa. Ovo uživanje Euharistije dalo bi čovjeku duh i život. Duh je srđaca danas razmrškan i pokopan na dnu velike rijeke materializma i sietilnosti. Da se zadobije život i obnovi duh, potrebno je praktički poslušati Krista, koji kaže: »Ako ne redete treta Šina Čovječjega i ne pijete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi«, Iv. 6. 54. »Ja sam hleb življi, koji s neba sidoh; ko jede od ovoga hleba, živjet će uvijek. — I hleb, koji ču ja dati, tijelo je moje za život je svijeta. —

T. T.

Je li nam potrebna sv. misa?

nogi mniju i govre: »A što nam treba mise? Mi vjerujemo u Krista znamo, da nas je otkupio na križu. Molimo i vršimo božje zapovijedi. To dostaje, pa čemu onda još misa? Ako već hočemo da je imamo, neka ne bi smo bili barem obvezani, da joj prisustvujem. Ta i bez nje možemo biti dobrì kršćani.

Na takove prigovore mogli bismo mnogo odgovoriti. Međutim želimo, istaći samo ovo.

Nekoliko milja daleko od grada nalaze se iza brda i dolina izvori vode. Položilo se više cijevi i vodu dovelo u grad. Bez toga vodovoda ne bi imao grad vode. Kad bi neprijatelj u ratu razorio vodovod, ne bi mogli stanovnici grada usled nestašice vode živjeti, ni obilni izvori ne bi im ništa koristili bez vodovoda.

Bez vodovoda ne može voda da dode u grad. Kao što treba voda vodovod da teče u grad, tako treba da imadu primjerice glas, glazba, zvuk, šum, neke vrste vod. Čujem li svirku gusala ili inog glazbala, zvonjavu zvonova, hitac topa; to dopire glas do mene kroz zrak. Kad bi između moga uha i pomenutih predmeta na koji način nestao zrak, to ne bih čuo glasa. To se dade sasvim jasno dokazati.

Fizičari su izumili zračnu sisaljku. Ovom se dade zrak isisati, ispod staklenog zvona, kao što voda iz jame. Pričvrstim li zvonce u staklenom zvonu i zanjišem li ga, čuti ču zvuk zvonca. Išišem li pak zrak ispod staklenog zvona, to mogu da tim staklenim zvonom tressem, kako hoću, ne ču ipak ništa čuti. Vidim, kako se zvonce u staklenom zvonu pomiče, njiše, baš kao što i prije, ali glas ne dolazi više do mene, jer je vod prekinut. Kad ne bi dakle bilo zraka pred mnom, to bi se moglo još i te kako snažno svirati na guslama, pa bih ja doduše video gusle, i kako guslač upravlja gudalom na žicama, nu ne bih razabirao zvukove svirke. Mogla bi i sva zvona zvoniti pa bih video, kako se pomiču i kako batovi po njima udaraju, nu zvonjave ne bih nikakove razabrao.

I svijetlo treba vod. Fizičari nazivaju ono sasvim nježno sredstvo, koje služi kao vod, eterom.

Itoplinski potreban je vod. Ona dolazi od sunca do nas kroz eter. Elektriciteti potreban je također neki vod. To su žice, koje ju dovode iz munjare u električnu žarulju, kod koće evo pišem. Potreban je dakle svuda izvora i nas »vod«, da uzmognemo štograd crpsti; inače je beskoristan. Pita se: postoji li između navedenog reda milosti neka sličnost? Ovdje postoji i zvor milosti. Taj nam je izvor dobro poznat. To je žrtva na križu na Golgoti. Svaka milost ima svoj izvor ondje. Odanle dolazi milost, ako se molim, odanle, ako sam strpljiv, čedan i ponizan, odanle krsno posvećenje, potvrda itd.

Rado bi sad znati, je li između izvora milosti i nas potreban na sličan način »vod«, kao što smo to vidjeli kod vode, glasa, svjetla, itd. Dakako, da se taj ne dadu nikakovi eksperimenti izvesti,

dapače manje nego sa svjetlom. To nam može jedino dragi Bog reći, koji sve vidi i znade. Treba da istražimo, priopćuje li nam o tom štogod objava sv. Pisma i usmena predaja.

Objava nam doista priopćuje, da takav »vôd« mora da postoji, a to da je sv. misa. Božanski Spasitelj očituje to u svom euharističnom govoru, što ga je rekao u Kafarnaumu. Svet mora da primi vrhunaravni život iz Euharistije i bez Euharistije ne može imati života. Po sv. Luki kazao Spasitelj na posljednjoj večeri, da je euharistični kalež »Novi Zavjet«. Prema tomu dakle ovisi Novi Zavjet, naš cijeli red milosti od Euharistije, od euharistične žrtve. Sv. Pavao poučava u prvoj poslanici Koričanima, da po Euharistiji dolazimo s Kristom u saobraćaj, da se s njim siedinjujemo, da tijelo Kristovo, Crkva, postoji po Euharistiji. Bez Euharistije ne bismo imali Crkve, niti bismo imali kakovu milost.

Sama Crkva shvatila je stvar tako. Ona uči svojim molitvama uputama i razjašnjenjima, da primamo svaku milost iz sv. Euharistije. Isto naučava Crkva u svom rimskom katekizmu. To uče sveti Oci i sv. Toma. To je kato-^{lička} nauka, dakle istina. I nije teško uvidjeti, zašto je tako. Sv. misna žrtva nije drugo, nego obnova žrtve na križu.

Po žrtvi na križu stekli smo sve. Po misnoj žrtvi primjenjuje nam se žrtva na križu. K svetoj misnoj žrtvi, treba da sav svijet pristupi, da po njoj svi prisustvuju i udioništвуju kod žrtve križa. Na zemlji valja doći Isusu Kristu, da nas On povede u nebo. Isus Krist nalazi se na zemlji u sv. Euharistiji. Sv. misna žrtva je dakle kanal kroz koji treba da nam se privede voda spasenja, što izvire na Golgoti.

Tako, sada nam je lako, odgovoriti na pitanje, da li nam je sv. Misa potrebna. Jest, ona nam je bezuvjetno potrebna. Tako potrebna, kao što je potreban vodovod gradu, kao što zrak glasu, eter svjetlu. Ustvrdi li tkogod, da sv. misa ne trebamo, da je dosta samo vjerovati i zapovijedi obdržavati, baš je tako besmisleno, kao kad bi ustvrdio, da gradu nije potreban vodovod, da dosta je onaj udaljeni izvor vode, da se u gradu ne žeda. No kako može netko da piye vodu, ako mu nije blizu? Tako ne može niti da dobije milost, što mu je potrebna da vjeruje, da drži zapovijedi, da kreposno živi, ako mu je sv. misa ne privede. Bez svete mise bilo bi u duševnom svijetu sve mrtvo i ukočeno, kao što bi na zemlji bilo sve mrtvo, kad ne bi sunca bilo.

E. Spr. D. I.

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu nače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredništvu, a njegovo je, kada i kako će je oglasiti. Dogodajmo, što ih iznose zahvalnice, pripisujući samo ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalica ne plaća ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Isus, a ne komunizam!

U rujnu prošle godine bio sam u neprilici za zaslubbu. Šumski sam radnik, a takovih dolazile stotine u mojoj kraj. Šestero družine na mojoj brigl, a dohotka od nikuda. Kleknam pred slijku Presv. Srca; zamolim žarko Spasitelja za pomoć i obećam devet dana moliti litanije Srca Isusova te se javno zahvaliti u Glasniku, što ga evo čitam već 12 godina.

Još isti dan dobio sam posao. Ne doduše slajan, ali sam bio ipak utješen, jer sam zasluzio, da sam mogao svojoj obitelji doći vesela srca. I danas imam priličan posao, ne da se obogatim, ali ipak toliko, da radom i štednjom mogu preživjeti ove strahovite dane. U tuđoj sam istini kući i malo što imam; zadovoljan sam ipak pod zaštitom Bož. Srca i svete obitelji, jer opažam njihova pomoć, a patnje dragovoljno podnosim. Neka te vjekom hvaljeno presveto Srce Isusovo, prečisto Srce Marijino i sv. Josip. To kliče radnik, koji neće komunizma, nego Boga i njegov blagoslov.

I. K.

Progonstvo u kući.

Neprestano trpim u kući progon tako da je naš dom često ko pakao. Ali blagosloven vaš »Glasnik», u kojem nadem uvijek utjehu. Tako sam i nedavno bila u neprilici za svoj život, kad je htio jedan bezbožnik da ubije mene ili mog muža. Sva sam drhnjala pa obećah Presv. Srcu devetnicu i dar za njegovo svetište. Samo Isusu imam zahvaliti, da se stvar mirno riješila. To me tako ganulo, da taj veliki dar javno priznajem, a zahvaljujem i za bezbrojne druge.

J. T.

Utjeha i Jakost.

God 1918. trpjela sam silne napade od neprijatelja, susjeda. Gotovo sam skupa sa suprugom pala u zdvirost. Sjetih se ipak kršćanske nauke: ako hoćeš s Isusom uskrsnuti, treba da i s Isusom podeš na Kalvariju. Imam jedan, koji računa s mojim jadima. Svijet mi ne može da izliječi duševne rane, ali Isus može.

Pobožno se ispovjedim i pričestim; stanem primati i češće sv. pričest. Sad

sam bila pripravna na sve napadaje neprijatelja susjeda. Mogla sam utješiti i obodriti i zdvojnog supruga. Osam mjeseci je traiao progon, osam mjeseci mi dotjecala sveder nova jakost. Kad je bilo da će svršiti nesreća dobila sam još i tu milost, te sam od srca mogla oprostiti svojim neprijateljima.

Mili čitatelji! Budite uvjereni, da je u takovim časovima najbolje utočiste i jakost Isus u presv. Sakramentu! Slava mu na vijek!

M. B.

Zdravlje za duhovne vježbe.

Bila sam se razboljela od krvave grize. Osjećala sam već blizinu smrti, to življe, što je ta pošast harala u mojoj kraj, te mnogi od nje pomrli u okolini.

U smrtnom strahu obratim se Božanskom Srcu Isusovu i zamolim ga pouzданo, neka mi pomogne toliko, da prije nego umrem, uzmognem obaviti još jedne duhovne vježbe. Pa gle: Gospodin Isus, kojega je Srce bogato za sve, koji ga zazivlju, koji spašava one, koji se u nj ufaju, čuo je moju pouzdanu molitvu, i uslišao ju! On, od kojega punine mi svi primisimo, dao i meni od svoje punine: Dao mi ne samo što sam zaiskala, nego mi dao tako dobro zdravljje, da sam od tada ko preporodena, te sam mogla obaviti ne samo željene duhovne vježbe, nego mi u svojoj neizmiernoj dobroti dao i milost, da sam po svetim vječnim redovničkim zavjetima primljena u broj njegovih odabranih duša.

O, što sam obilato nagradena za svoje prouzdanje prema presv. Srcu Spasitelju! Iz dubine svoga srca kličem zato: Hvaljeno budi Božansko Sreću Isusovo posvuda i u sve vijke!

S. M. B.

Teška sumnja.

Budući se pomoći Presv. Srca Isusova raspršila teška obiteljska sumnja kao neistinita — zahvaljujem tu činjenicu Presv. Srcu Isusovu te po obećanju dajem zahvalnicu. Tim rade to činim, što sam se ne samo sada, već bezbroj puta uvjero, da Presveto Sreću Isusovo potraži čovjeku, samo ako ga se skrušeno zamoli.

Iz upraviteljeve bilježnice.

Smjelost.

Zlato moje, te obrve tvoje, tjeraju me iz pameti moje... iz pameti mo-e-e-e---e. Tako se kasno u noć razlijegala brdom i dolom pjesma hrapavih momčkih glasova i približavala se selu D. Što pjesma bliže, to više se prozorčića otvara, to više ženskih glavica luče iz okna ili iza uglova i plotova. I prispije hrpa momaka, u dobi od 16 do 20 godina u selo, stane na križanji i počne tih divan, ali svaki čas prekidan grohotnim smijehom ili kletvom. Žigice se krešu, cigarete svjetlučaju, i razgovor se dalje vodi uz sve glasnije povike, neslane šale i ljuštanje. »Kopa cura vinograd..., k n'oj dolazi junak mlad...«, pjesma najednoć odjekne tihim selom od kućice do kućice. Tek poslije ponoći čuje se ovdje onđe hrapavi »O-o-o-o«, to su oni t. j. momci, vraćaju se s prela. Žalosnja im majka! Ne prode dugu, a to se u selu čuje pripovijediti: Susjedu Martinu pokrali jabuke, mlinaru Ivi odnjeli 20 litara vina, a udovici-sirotici Evi nestalo svih pet kokoši. Kod Luce Imbrićeve, »fanjske« cure potukli se momci i bit će »rešta«. Čuju se još i žalosnije dogodovštine. Oružnici sada dolaze češće u selo, oblasti ponovno zabranjuju »noćno klatarenje«, krvce nije smjeti odati i tužiti, jer se groze paležem, župnik u crkvi opominje, kori i žalosti se. Doskero se sve ponovi samo sa još žalosnijim, nepopravljivim poslijedicama, koje ne mogu ovdje napomenuti. Kuka majka, plače kćerka, ali prekasno!

Plemenita duša Jagice M...e nije mogla toga podnašati. Smisljala je, kako bi se dale prepriječiti ovakove nedostojne noćne zahave, koje prije ili kasnije rode tako zlim rodom. Zazivala je često u pomoć bl. Dj. Mariju, da bi je podučila i ojunačila, kako bi mogla tomu zlu učiniti kraj. »Ali što ču ja, ženska glava, sama, kad ni oblasti, ni oružnici, ni župnik nijesu ništa mogli?«, tako se sama pred sobom jadala i u nemoći plakala. Plemenito srce! S tim ljudima nema šale, jer su pripravljeni i najveće zlo učiniti, oklevetati me i štetu nanijeti mojoj kući«, tako se tužila poslije sv. pričesti pred olta-

rom Bezgrješne Djevice. Ipak se ojunači. Za dušu je, pa neka je Bogu na čast!« Naglo ustane i vrati se kući. Nagovorom predobila je najprije dvije drugarice, onda tri, onda pet njih, koje su obećale, da će se s većera sastajati same u kući jedne sad u kući druge, čitati poučnu knjigu, pjevati i pošaliti se, a onda se rano razići kućama i odma na počinak. Još prije nego dodu momci u selo, naći će kuće naše zatvorene i družinu na počinku. Zavjeriše se, da će u tom do kraja sve ustrajati, pa digli se na njih svi jezici i sve ruke. Dogovor morao je ostati tajan.

Momci po običaju došli u selo, pjevali, pušili, glasno se smijali i podečkivali, ne bi li izmamili koju glavu na okno, ne bili im iz koje kuće odgovorile djevojke smijehom i pjesmom. No sve je tihko ko da je selo izumrlo, samo dvije tri kuće bile su žive. Momci ljutiti odoše poklapljeni i uvrlijedeni, a samo neki nadoše zabavu u ono par kuća. Tako je bilo sutra i prekosutra i dalje. U selu se sve uzvрpoljilo, ljudi se čudili, a žene udri po onim kućama, gdje se momci sakupljali. Za tjedan dana prestali su sastanci i u tim kućama. Momci njuškali i tražili onoga, ko i im je skuhao tu poparu, grozili se i govorili, da će sve djevojke iz sela D. ostati neudate. Ni to nije pomoglo. Okaniše se sela D., u kojem nema više grješnih noćnih sastartaka, nema bećarskih pjesama, krada niti tučnjava. A djevojke ipak sve jedna za drugom pod vjenac pa u čestite kuće.

Dragi štioče! Ovo veliko i smiono djelo izvela je slaba seoska djevojka, jer je bila podučena okrijepljena od nebeske kraljice Marije. Bila je jedna od najboljih kongreganistica. Pokušaj i ti slično, ali pazi, jer takovo poduzeće zahtijeva mnogo kršćanske smjelosti!

Orguljaški strajk.

Naš učitelj prestao orguljati ne toliko stoga, što je nagrada premalena, nego zato, što tako hoće drugi orguljaši, i zato, jer da mu je nesnosno u seoskoj crkvi, nemože podnašati one seoske duhe i »dosadne propovijedi«, koje su samo za — proste seljake. Zanimjene glasne orgulje, utihnula crkva, umuknule pjesme. Narod mrmlijao na učitelja, ali ovaj ne popušta; krivio i župnika, ali što koristi, kad učitelj ne će.

Prolazile nedjelje, dolazile svetkovine, a u crkvi turobni muk. Približavao se i najveći župni blagdan, Velika Gospa. Zar će i onda biti bez orguljanja i pjevanja? Dok je narod mrmlijao, dotle se na tihu učio mali zbor odabranih djevojaka, koje je župnik vježbao, kako će kod pjevanje sv. mise odgovorati i pjevati. Da ste vidjeli, kako im su marom djevojke dolazile na pjevanje, kako su rado putovale i 1 sat i $1\frac{1}{2}$ sata od kuće, kako su odvažno u sebi svladale strah pred obzirima ljudi, koji su općenito držali, da nije u redu, ako djevojke u crkvi pjevaju.

I dode dan Vel. Gospe, glavne svetkovine u župi. Počne svečana sv. misa ali bez orgulja. Najednoč oglasi se s kora skladna pjesma, najprije plaha, a onda sve jača te je sve orilo crkvom. Sve je u crkvi bilo gamuto: župnikov glas kao da je postao svečaniji, a pobožnost puha povećana. Tko bi vjerovao, da tako lijepo mogu

pjevati domaće, seljačke kćeri. Cijela je župa bila zadovoljna, pa kad je zbor naučio opet nove pjesme, pače dvoglasno i troglasno pjevati, kad je i puk naučio neke pjesme, malo je tko pitao za orguljaša. Došao je slušati i učitelj-orguljaš, morao je priznati, da takovoga pjevanja nije bilo u crkvi za njegovoga orguljanja, a teško mu je bilo slušati neprestane polihale, kojima su ljudi hvalili djevojke. I jednoga dana eto njega na koru, orgulje zasviraju, a zbor zapjeva. Tako od onda slavimo Boga i kraljicu nebesku dostojnom pjesmom.

Zabilježio sam i to u svoju bilježnicu, jer glavna zasluga, što se uvelo pjevanje i orguljanje u crkvi, ide kongreganicke. One su molile župnika, neka ih uči pjevati, one su i potpuno uspjele. Čast im i hvala, a od Dj. Marije nagrada. Kongreganistice, možda bi mogle i vi takova šta poduzeti!

Vijesti.

Brod. Marijina kongregacija realnih gimnazijalaca. Dne 18. V. 1919. uz mnogo poteškoća osnovasmo Marijinu kongregaciju. Sada ima 31 pravi član i 6 kandidata. Opstoje euharistička sekacija sa 18 članova i literarna sa 34 člana, a apstinentsku čemo iduće šk. god privesti u život. Za nju se javilo 14 članova. Upravitelj nam je katehetica v. g. Sarcević. Dne 15. V. bila je glavna skupština te je izabrano na prijedlog starog poglavara, a uz male promjene novo: F. Dujmović nadstojnik; J. Vavro tajnik; I. pobočnik F. Pokas; II. pobočnik D. Tadijanović i još 5 vijećnika. Za kongreganiste će se pribaviti školske knjige poslovno, jer je i kod toga nastala velika poteškoća, a priredivat čemo zajedničke zajutarke jednom mjesечно iza sv. Pricesti. Uz pomoć Božju nastaviti čemo u novoj šk. godini.

Banjaluka. Na Pomoćnicu kršćana 24. V. 1920. slavila je Marijina kongregacija više djevojačke škole čeć sestara dragocjene Krvi Isusove svoju glavnu svetkovinu.

Uz asistenciju svega clera u Banjoj-Luci obavio je sam presvjetli gosp. biskup fr. Jozo Garić oval sveti čan iza propovijedi.

Primljeno je 17 novih članova, koji su se zavjerili, da će biti vjerni u službi Božjoj i štovanju prečiste Djevice Marije.

Da i ovde znadu štovati i cijeniti kongregaciju i Majku Božju vidi se i iz tog, što su sve kongregacije pohitile na ovu svečanost i prisutni bili svj upravitelji ovađasnih kongregacija.

Kad su kongreganistice iz Nazareta i Banje-Luke pjevale zanosne pjesme u počast Majke Božjoj, a osobito onaj divni: »Veliča duša moja Gospodina«, svakom je dolazila ona misao: »Gle od sad će me bježenom nazivati i svinarstaj.«

Novigrad na Dobri. Pučke misije, što su ih kod nas držali veleći, oo Isusovi od 9.—16. svibnja o. g. urodile su lijepim plodom. Tako se i naše kongregacije ojačale napose momačka, koja je uslijed dugotrajanog rata ne samo izgubila dosta članova, nego je gotovo sasvim ponestalo i novih članova. Za vrijeme misija odmah se javilo među kandidatima 15 mladića, pak ima nade, da će ih većina nakon kušnje biti primljena u kongregaciju. Od sada će s toga kongregacija mladića imati svoje posebne sastanke. Molimo prijatelje, da bi nas obavijestili, gdje bi mogli i uz koje uvjete nabaviti tamburaške makar stare instrumente, poglavito berde. — Djevojačka kongregacija također je zaslugom misljonara znatno porasla. Upisano je 30 kandidatkinja, dok su neke članice udate. Na Petrovu t. g. 20. VI. t. g. obje su kongregacije napravile izlet u Dugaresu, gdje su noseći barjak posjetile starodrevnu župnu crkvu sv. Petra i na lijepi izgled brojnim narodu, sakupljenom na proštenju s više župa, obavile javno svoju pobožnost u čast Majke Božje i Srca Isusova pjevajući Mariju pjesme i zlatnu krušnu. Vidio sam, gdje su seljačke majke, gledajući do 100 selj. mlađeži svrstane pod

zastavom Bezgrješne, sa suzama glesno govorile: »To je lijepo, to je lijepo!« Izletnike pratio je upravitelj.

J. K.

Varaždin. Kongregacija djece u škole u Ursu samostanu. Evo i nas, malenog evilačku u Gospinom perivoju. Ma da se već dulje vremena nije o nama ništa čulo, za to ipak nije u nas prestalo srce kucati za Nebesku nam Majčinu. Prošle se godine navršilo 20 godina, što je naša kongregacija stupila u život. Taj smo spomen-dan proslavili 8. prosinca 1919. na glavnu svetkovinu naše kongregacije. Tom je prilikom prvi upravitelj njezin rekao nekoliko lijepih riječi Marijinoj Djeći. Dne 25. III. opet se pričekao broj zavjero Bezgrješnoj Djevici. Kako se apostolski dan širi po svim kongregacijama, našlo se i u našoj nekoliko malih apostola. Sabirali su stare marke i dopisnice za crnce. A da pripomognu Širenju dobre štampe, zamisliše lijepu misao. Sakupili su lijepi broj starih Glasnika, da to razasili po župama, da se razdijeli među siromašni puk, koji nema sredstava da dode do kakove dobre knjige. — Zajednička sv. Prijest vesti svake je subote, a isto tako i sastanak. — Sekcije za naknadnu sv. Prijest uvedene su po razdima, te svaka razrednica nadzire to u svome razredu. Dne 29. V. pridruži se i naša kongregacija »Materinskom društvu proti nečudoredu«. Druge sekcije nisu uvedene radi promjene upravitelja, a novi nije se još posve uđuo. Ali se uzdajemo u pomoć Bezgrješne Djevice, da će naskoro naša kongregacija procvesti lijepu, onakova, kakova je bila u početku svoga cvata.

Nadstojnica.

Vrućica (Dalm.) I ovdje se je ustanovilo toliko spasonosno društvo: »Apostolstva Molitve« u zajednici sa Presv. Srcem, poglavito u svrhu, da se izlijede rane duhovne, što je nanoš i ovoj župi prošli rat. Ova župa ima 3 sela, u svakoj je po jedu ogranku apostolstva molitve, a članovi njegovi imaju zadaću, da među svojim seljanima i selankama šire pravi kršćanski život, u prvom redu pobožnost prama Presv. Srcu. Do sada društvo ima blizu 260 članova u župi, i svaki rado vrše sve propisane vježbe, pristupajući svakoga mjeseca na sv. ispovjed i Prijest. Najviše gorljivosti se opaža u selu Dubi, gdje se opaža osobiti zanos u pobožnosti prama Božanskog Srcu. Društvo nije još potpuno uredeno, ali sva je prilika, da će društvo i njegovo kršćansko djelovanje biti temelj duhovne, moralne obnove u župi. Upravitelj društva je držao do sada u svakom odloknu po više sastanaka sa osobitim plodom. Nadamo se, da ćemo vas s vremenom moći obavijestiti, uz pomoć Božanskog Srca, o većim duhovnim uspjehima društva.

N. S.

Marija Bistrice. Dne 13. lipnja proslavilo se kod nas osobitom načinom Srce Isusovo. Veleč. g. Ivan Eiler priredio je to slavlje u dogovoru sa susjednim svećenicima. Pozvana su kat. organizovana društva iz raznih župa. Odazvale se tomu pozivu slijedeće župe: Bedenica, Kraljev vrh, Gornja i Donja Stubica, te dodoše pod vodstvom svojih upravitelja. Toj povorci pridružilo se daktako i djevojačko društvo i Vojska Srca Isusova iz Marije Bistrice. Pod svečanom sv. misom pjevali su domaće društvene djevojke. Za misu pričestilo se do 600 članica djevojačkog društva i ostalog svijeta.

Nakon službe Bože krenula su sva društva pod barjacima u vrt »Hotel Lukse«, gdje je bila mala akademija. Članica bistričkog »Podmladka« Ž. Macek oduševljeno je pozdravila pridošle zborove. Zatim je M. Milošić deklamovala »Za vjeru i dom«. Ista deklamacija popraćena je pjesmom: »Bože živi blagoslov«. Toplom besedom oslovio je zborove vlc. Tomo Starc, kapelan iz Gornje Stubice. Govorio je pučki, ali tako zanosno, da je upravo oduševio prisutnike na junačku borbu za svetu vjeru. Istaknuo je, kako su upravo u današnje doba potrebna kat. društva, da se ujedine u jaki tabor, te da voluju protiv otrovnih struje današnjeg bezvjerskog pokreta. Govorio je i Marko Belko na koji se način imade pravi katolik oprijeti bogumirske kletvama. Govor mu je bio kratak, ali jezgrovit. Svršilo se pjevanjem hrvatske himne. Poslijе podne imala je biti procesija, ali je kiša smela. Nakon blagoslova redale se procesije kućama svojim, noseći u srcu slatku uspomenu ugodnog boravka, rijetkog slavlja u starodrevnom hramu Majke Božje Bistričke.

Glavarica djev. društva.

Sadržaj: Izobrazba katoličkih voda 119. — Živi jezik u bogoslužju 122. — Da li nam kruha andeoskog? 123. — Je li nam potrebna sv. Misa 124. — Zahvalnice 126. — Iz upraviteljeve bilježnice 127. — Vijesti 129.

Broj 9.

RUJAN 1920.

Tečaj XXIX.

Kršćanski život naroda na selu.

**Opća nakana molitava i dobrih djela za mjesec
rujan, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.**

Naša je domovina u ogromnoj većini poljodjelska i zato mora njezino uporište biti u seljacima. Kakovi su ovi, biti će i sreća ove države. A temelj je narodne sreće svugdje živa vjera. Zato se može kazati: *Vukav* je kršćanski život naroda na selu, takova će biti budućnost našega naroda.

Zlo na selu.

Ako se pogleda življenje našega naroda na selu, valja priznati, da je kršćansko življenje ovo zadnje vrijeme puno menjalo. Nedavno mi rekla dobra starica: »Prije smo rado molili, i Bog nam je sve obilno davao; danas se ne molimo, i nemamo ni krumpira, a ni kukuruzne melje, da skuhamo žgance.« Starica je riječ »moliti« uzela za »dužnost« služiti Bogu, i otkrila je žalosnu istinu. Strašni je svjetski rat silno raširio nemar za kršćanski život. Već danas imade procesija na god sv. Marka u selu, na kojoj se ne vidi niti jedan gospodar! Dugačka, zadnja 4 tjedna u korizmi dijeli se sv. uskrsna Pričest, ipak bude i djevojaka-udavača u župi, a da se nisu pričestile! U župama od 2500 do 3500 duša po više parova traži rastavu u ženidbenom životu! Biva i ta strahota, da zaručnik počini samoubojstvo nekoliko dana prije, nego bi morao zaručnicu povesti pred oltar! Tu čovjeku već i pamet stane.

Što je tomu uzrok? Na to je teško odgovoriti, ali je nužno i korisno o tom razgovoriti. Zar je jaram Krista Gospodina postao teži? Nije! Isus jučer i danas — Isus i dovijeka. Njegovom zakonu nitko ne smije dodati jedne točkice, kako nitko ne smije oduzeti niti jedne črknje. Pak prije su naši stari i ter kako savjesno vršili taj zakon, a danas se zanemaruje i velike ter teške dužnosti.

Ili su ljudi danas slabiji za duhovni, za kršćanski život? I to ne. Ljudi se rode i danas, kako i prije. Slabi su ijadni po svojoj

naravi. Nu sv. majka Crkva goji ih i miluje na svom toplom krilu. Od sv. krsta pak do smrti, ona vjernike Kristove drži za ruke, da ne padnu, ako li je ipak koji posruuo, diže ga, rane mu pere i zalijava uljem i balzamom milosti Božje u sv. sakramentima. Kako danas, tako će i do konca svijeta sjati pred našim okom primjer Boga-Spasitelja: kako nam treba moliti, kako dobra djela tvoriti i kako u vrijeme jada i nevolje ostati jak ter govoriti: »Bože Gospode, ne moja nego Tvoja budi volja!«

Uzrok zlu.

Što je dakle uzrok, da kršćanski život jenjava, a širi se pogansština? Svijet je zabludio. Htjeli bi ljudi imati na zemlji raj i blaženstvo. Svaki hoće po svojoj volji živjeti, svega se dobra naužiti, ali bez radova, bez znoja. To pako ne ide. Zemaljska dobra samo su dodatak na duhovna debra. Onaj će taj dodatak primiti i uživati, »koj traži kraljevstvo Božje i pravdu njegovu.« To se pak kraljevstvo Božje nade: molitvom, dobrim djelima i strpljivošću. To je kršćanski život.

A jesu li barem ljudi došli do sreće i zadovoljstva na svoj način? Ne, i nikada neće naći. Danas nitko nije zadovoljan. Svi se ne samo tuže na zlo, nego sa strahom gledaju, što se to nad našim glavama valja i šumi, kakovo se to bezdno pred ljudskom društвom otvara i širi! Traže tomu i pomoć. Nu idu krivim putem. Jedni kažu: sva zemaljska dobra treba jednako podijeliti! To bi ali mogao provesti samu svemogući Bog, ljudi nikada. Drugi uče: nitko ne smije ništa imati, sve neka je općinsko ili državno! Hm! Sad su nezadovoljni, kad bar svaki nešto ima svoga, kako će zadovoljan biti svijet, kad neće nitko ništa imati?! Ovime ne kažem, da ne treba i t. zv. agrarne reforme. Treba je. No neka bude pravedna za gospodare i seljake. Uz to seljaci neka ne misle, da je jedino ona sav njihov »spas« ili da će ona doskočiti svim njihovim nevoljama.

Ima li tomu zlu lijeka?

Ima! Gdje je taj lijek, koja ga ljekarna prodaje? Taj je lijek u kršćanskom življenju. Bježimo grijeh, to jedino i najveće zlo, jer je uvreda Boga, Gospodara neba i zemlje. Činimo dobro jedan drugomu; svi smo među sobom braćaa, svi smo djeca jednoga Oca nebeskoga. Držimo se kršćanske pravednosti u svakom našem činu. Napokon podimo za Isušom na Kalvariju našega življenja. Kad je On nevin odnesao svoj križ, možemo i moramo mi griješnici odnesti i svoj križić. Teži nije od Njegova.

Da se naš narod na selima povrati na ljepe i srečni kršćanski život, molimo se rado osobito ovaj cijeli mjesec! Bog će tu veliku molitvu uslišati, kršćanski život opet će procvasti, a plod će biti. miran i zadovoljan boravak na toj tvrdoj zemlji.

Poganski je svijet željno i dugo čekao Spasitelja. On je došao. U Šatlici se rodio, na Križu je umro. Slavno je uskrsnuo, na nebo uzašao, ali je prije svijetu pokazao put života po zemlji i u nebo, a to je kršćansko življenje. Držano se toga.

J. Safran, svećenik.

Rajsko drvo.

K uzvišenju sv. Križa 14. rujna.

*Na rajskom drvu, križu svetom,
Božanski visi za nas plod,
Ko lijek proti grijehu kletom,
Što otrovo je ljudski rod.*

*U srcu kada strasti planu,
Il kad te mori tuga,jad,
Ko svijet i pako mamit stanu,
Uberi plod taj slatki tad.*

*Pod križem ti ćeš jakost naći,
Pod križem slabiti biva jak,
Sa križa Bog će k tebi saći,
I svaki napor bit će lak.*

*Sa križa vječna sreća blista,
Božanski sa njeg sijeva žar,
Ta on je prijesto Boga Krista
I Kristov sjajni on je dar.*

*Razapet na njem i ti budi,
Kad na njem visi vječni Bog,
I probost dade svoje grudi
Za tebe biednog roba svog.*

Mato Rabadjija D. I.

Puk i crkvena uprava.

(Svršetak u 7. broju započetoga).

Biskupe postavlja sv. Otac papa. U bivšoj se austro-monarhiji ovako biralo novoga biskupa: Biskupi jedne pokrajine su označivali vladaru više sposobnih svećenika, a vladar je od tih predlagao papi trojicu. Papa je odabirao između predložene trojice ili bi za tražio novo predlaganje. Konačno je dakle ipak papa izabirao i udijelio vlast. Tu je papa dozvolio vladaru, da na temelju ugovora ili konkordata između sv. Stolice i bivše monarhije izrazi svoju želju. U takovim ugovorima Crkva popušta državi nešto od svojih prava, da dobije od nje oslon u javnom životu. Zato i župnika predlaže biskup za neke župe vladu na odobrenje. U nekim opet kapelanijsama i župama, gdje je koja obitelj ili puk sagradio crkvu ili dao opskrbu za svećenika, odabire više njih ili cito puk svećenika za kapelana ili župnika. To su patronati.

Nu to još nije imenovanje, niti puk daje vlast, jer biskup može to i ne odobriti i narediti novi izbor ili u slučaju neposluha sam odabrati i imenovati. Pošto se s patronatima često zbivaju zloporabe, to novi crkveni zakonik želi, neka ih biskupi lijepim načinom dokinu, a nove neka sprječe (c. 1451.). I iskustvo naime pokazuje, da je bolje i korisnije u duhovnom pogledu, kada biskup i pape mogu vjernicima sami i neovisno od drugih da provide u imenovanju župnikâ i biskupâ. Crkvi je naime vazda pred očima duhovna korist; a svjetovnjaci obično sude i rade po svjetovnoj mudrosti i osobnoj koristi (1. Kr. 2, 6.).

3. Vidjesmo u 6. broju Glasnika, kako Bog pušta da otcijepljene crkve padnu u ruke države, dakle svjetovne oblasti. Ne malo

dio tomu doprinosi uviјek baš utjecaj svjetovnjaka i tobože puka na crkvenu upravu. Evo što veli povijest (Grbić: Karlovačko vladicanstvo 3, 106.) o saboru grčko-istočne crkve u Temešvaru god. 1790. Bilo je tude 25 zastupnika od sveštenstva, 25 od građanstva, 25 od vojništva, 25 od plemstva. Ipak tu pašuje vladin komesar, a ne gleda se na želje naroda ni pravili zastupnika crkve. I ti se goćaju redovito opetuju. Srbi mišljahu da će tome doskočiti, dobitju li svoj crkveno-narodni sabor. I dobiše ga u Srijemskim Karlovcima. Ali ni tude ne prestade nepovoljni utjecaj svjetovnjaka i vlade. Tu je 25 zastupnika svećenika i 50 svjetovnjaka. Ovi su svjetovnjaci izrabili svoju većinu, te su ogromni crkveni imetak (120 milijuna) upotrijebili za spekulacije, tako da je vlada god. 1911. morala obustaviti ovaj sabor (Dr. Fr. Grivec, Pravoslavlje, str. 94.).

Najžalosniji primjer, kuda vodi svjetovnjačka uprava u crkvi, pružaju nam »narodne crkve« u Grčkoj i Bugarskoj, gdje je turski sultani namještao i skidao biskupe po miloj volji, a za dobre novce. (Dr. Marković: Cezarizam i bizanstan 2, 532 i ss.)

4. Ne čudimo se dakle, što naša kat. Crkva postupa tako oprežno i neće da njezinu upravu biraju svjetovnjaci. Nu time Crva ne isključuje dobre katolike od rada za procvat vjere. Ovome procватu svatko najbolje onda koristi, ako živi po Isusovoj nauci i druge navodi na to. U tu je svrhu naša crkva osnovala bezbroj bratovština i nabožnih udruženja, gdje bolji svjetovnjaci mogu pokazati svoj žar i revnost. U tim društvima imadu svjetovnjaci znatan utjecaj na upravu, pak mogu da stvore mnogo dobra za Crkvu. Marijine kongregacije, društvo sv. Vinka Paulskog, treći red sv. Franje, bratovština presv. Sakramenta, Apostolstvo molitve, vojska Sreća Isusova i slično, jest široko polje za djelovanje katoličkih svjetovnjaka.

Uz to treba li podići novu kapelu ili crkvu, osnovati društvo za pokapanje mrtvaca, pobrinuti se bolje za siromahe itd., eto posla za svjetovnjake. Na ove u prvom redu spada i provadjanje izborâ, da tako dobijemo u saboru i općini i svugdje u javnom životu uzornih katolika. Katolici svjetovnjaci vâlja da prvi listom ustanu potpisima i skupštinama, kada koja loša vlada hoće da uvede protukršćanske zakone.

Crkva je naša ovo polje još i dalje proširila, pak svjetovnjacima povjerava i upravu crkvene imovine po župama. Bez crkvenih otaca ili »šekutora« (ili glavarâ) župnik ne može ni da kupi ni proda znatniju stvar za crkvu. Po ovome se vidi, da revni katolici mogu mnogo dobra uraditi u svojoj revnosti, ali dakako na »svom polju«. Jedino tada taj rad služi vjeri na procvat, ne ometa djelovanje svećenikâ, nego se dapače upotpunjuje s njihovim.

Zaključimo. Apostolima, a ne puku, rekao je Isus: »Ko vas sluša, mene sluša; ko vas prezire, mene prezire« (Luk. 10,16.). To osobito vrijedi za sv. Petru, dosljedno papu kao njegova nasljednika. Papa i biskupi u zajednici s njime sačinjavaju upravu crkve Kristove; oni određuju i o načinu i izboru uprave.

Jedna nazaretska kućica.

Ima li pod suncem Božnjim što veće nego što je Crkva katolička, ima li organizacije, koja je rodila korisnijih plodova u znanosti, umjetnosti, dobrotvorstvu? Nema! — A i ta Crkva je nikla u štalići betlehemskej i skromnoj kućici u Nazaretu. Za stanovnike nazaretske kućice nijesu se ljudi mnogo brimuli, javnost se nije njima bavila. Oni tiho rade svoj posao. Spasitelj se tamo pripravlja za veliko svoje djelo.

Sirotište, Karmeličanka u Leskovcu kraj Zagreba.

Tako će i ja danas, čitatelji Glasnika, da vas povedem u jedan tih dom. Pred koji mjesec još bila bih vas povela u našem bijelom Zagrebu, u Žaversku cestu, u malu kućicu sestrama Karmeličankama Božanskoga Srca. No danas to ne mogu. Na žalost sve okoline onoga dijela grada, na žalost svih, koji znaju koji blagoslov one svojim djelovanjem šire, nema ih više u Zagrebu. Sada su u Leskovcu kraj Zagreba. Nedavno sam ih tamo posjetila. Na malenom humku, blizu stanice željezničke, stoji mala kućica. Dok smo s bolesnom našom drugaricom pred kućicom razgovarale, eto glavarice malene ove karmelitske družbe, da nas pozdravi. Znanke smo još iz Zagreba. Ona vedra, iskrena prijaznost, ona' toplina i srdačnost, kojom se odlikuju duše uistinu pobožne odsijeva iz lica i očiju ispod redovničkog vela. Sva nam sretna u razgovoru priča, da je siromašna njihova kućica već od siječnja o. g. stan Božanskog Spasitelja u presv. Euharistiji. U to se odnekale prikradu dva tri mala

dječačića i kaošto se djeca primaju skuta majčina, tako se ova siročad povjerljivo hvata habita majke Leonore.

»Imadete li ih mnogo?« — Na ovo pitanje preleti sjeta vedrim ovim licem. »Imademo ih samo 23. Za više njih nema prostora. Dolaze nam molbe svaki dan, ali ne možemo ih primati.«

Zadača je Karmeličanki Božanskoga Srca, da se brinu za siromašnu zapuštenu djecu, da zalaže u kuće bolesnih i siromašnih te im pomognu utjehom i poukom. Dodosmo u blagovaonicu djece. Baš su bila kod južine. Sjede kraj malih svojih stolova i slatko jedu kavu s kruhom. Koja sreća, pomislim, za ovu djecu. Odje bi ona sada bila, da nijesu tu našla zakloništa. Možda bi ledene, kakove ruke hladno pružale suhu koricu hleba, a ne bi ih brižno redile i njegovale. A ovim ovdje — tako milo... Sretna djeca kraj sve nesreće svoje! Iz blagovaonice podosmo u spavaonice. Tu su mali bijeli kreveti poređani u dvije sobe. Ma baš kao u priči o sedam patuljka. Na svakome krevetu ručnik. Kako paze dobre ove sestre na zdravlje.

Pa što rade tā djeca? Ona, koja su dorasla školi, idu u školu, ali sada su praznici, pa knjige malo počivaju, zato imadu u ruci male grable i motike, pa igrajući se čiste puteve u bašti. One male i najmanje tamo sestra igrom i pjesmom zabavlja. — O, koja šteta, da se toliku djecu iz cijele naše domovine, što su tu tražila utočište, nijesu mogla primiti. Ona su sada u tjesnim sobicama, bez zraka i svjetla, zapuštena na duši i tijelu. A ovdje bi uživala svjetlo i sunce Božje, red i čistoću, zdravu hranu, i što je najvažnije — dobar užgoj.

Ni dobri čitatelji Glasnika! Varna dozivam u pamet, da je Božansko Srce Isusovo, Srce Prijatelja malenih, koji su mu bili tako na brizi, da je rekao ono strašno ozbiljne riječi, da bi bolje bilo čovjeku ovezati si mlinski kamen o vrat i potonuti u dubinu, negoli sablaznit jednoga od ovih malenih. Karmeličanke čuvaju te miljenike Njegove. Pomozite im, da uzmognu što više djece primiti pod svoje okrilje. Takovi darovi bit će Božanskomu Srcu nada sve mili.

Tko je jednom bio u kapelici tog zakloništa i vidio tamo u malenim klupama djecu kako mole, ganuo bi se, da je i kamena srca. Ne znam šta li Spasitelj još gdje stan tako siromašan i jednostavan, ali udešen s toliko ljubavi i pažnje. Tamo mu je milije boraviti nego baš u sjajnim crkvama, gde je i sam zaboravljen.

Dam Karmeličanki u Leskovcu, malen je i siromašan baš kao i kućica nazaretska. Diljem svijeta imadu one već mnogo svojih samostana, premda od utemeljenja njihova nije prošlo više od nekoliko desetljeća. Kuća matice im je u Americi, u kojoj još živi njihova utemeljiteljica. Sestre u Leskovcu same su Slavenke. Okupio se i lijepi broj novakinja iz našeg naroda. Jedna Bosanka već nosi i habit i veo karmeličanski. A vi, ostale kćeri drage nam domaće, poslušajte malo u tišini i samoći ne zove li i vas Božansko Srce Isusovo, da mu služište kao Karmeličanke Božanskog Srca brineći se za odgoj siromašne i zapuštene djece i djelujući kao apostoli u kućnim misijama. Pisma i milodari šalju se na: Sestre Karmeličanke, p. Leskovac kraj Zagreba.

Marija Hermann.

Djetešće u hostiji.

Dogadjaj se zbio u Manzaredas-u malom Španjolskom gradiću, 20. travnja god. 1918. Redemptorist O. Mariscal je sve sám video na svoje oči i on namovo poručuje.

Držao je mislje s O. Romerom u spomenutom gradiću. Svijet je bio prilično nemaran za vjeru, pa ih je obično malo bilo na propovijed. One večeri, kada se imala držati propovijed o presv. Sakramenu i izmoliti otprošnju Presv. Srcu bio je O. Mariscal tako promukao, da je jedva mogao govoriti. Zamoli druga, neka on drži propovijed. On pristade ali da će govoriti samo o paklu.

Na večer dode na propovijed prilično mnogo naroda, jer se bila naviještala svečana rasvjeta oltara, O. Romero je držao krasnu propovijed. Ipak se većina u crkvi razgovarala ili smijala. Iza propovijedi — veli O. Mariscal — izadem ia na propovijedaonicu, da izmolim otprošnju. Glas mi se jedva mogao čuti. U to se iznenada pojavi sljajna svjetlost tako, da je svijetlo od onih 200 svjeća, što su na oltaru gorjele gotovo isčepljeno. Pričinilo se, kano da se sunce pomolio. Cijela crkva stojele upre začudene oči u oltar. U isti čas dievojčica od šest godina zaviče: »Pusti me, da vidim Djetešće.« Zamolim narod neka klekne i u tal čas moj hrapavi i promukli glos postade jasniji i zvučniji nego ikada prije — i ja krepko počeh propovijedati. Ne mogu se sjetiti, što sam govorio. Bilo mi je kano da netko drugi govoriti iz mene, metnuo mi u usta riječ proroka Izajie: »Cijeli dan sam pružao ruke prema nevjernom i pobunjenom narodu. Propovijedio sam oko 20 časova i za to vrijeme u sv. Hostiji se ukaže sljajno dijete okruženo nebeskom svjetlošću. Ruke je bilo ispružilo, kao da je ht'elo zagrliti male dječake, koji su klečali oko podnožja oltara. Iz ruku i iz nogu se cijedila krv. Odijelo je bilo bijelo sa uvezenim crvenim ružicama. Ja doviknem djećacima, neka zamole za oproštenje grijeha svojih roditelja. Svi ustanu, pruže ruke prema Djetešću, ali nitko nije mogao da izusti riječi, koje sam ja opetovao. Činilo se, kano da su se svi izgubili u čudovitom ukazanju.

Zupnik se zagleda u Dijete u sv. Hostiji i dršeći od uzbudnosti pada na koljena. Cijela crkva je prignute glave klečala, jecala i udarala se u grudi. Ja sam predmolio i svi su za mnom odgovarali i molili za oproštenje svojih grijeha. Tada zamolim prisutnoga Vikara neka podijeli blagoslov. Vas u suzama on nas blagoslov — i u taj čas prestade ukazanje. Iza toga Vikar htjede izvaditi sv. Hostiju iz monstrance, da ju spremi u ciborij. Ali ruku mu se tako tresla, da ju nije mogao prihvati. Na to sv. Hostija izade sama od sebe, veličanstveno se digne u zrak i sama se spusti u ciborij.

Ali čudne se pojavae tim nisu još svršile. Ne samo oni, koji su u crkvi bili i vidjeli to, nego svi stanovnici grada Manzaredas obrate se cijelim srcem svojim Bogu i vieri i postadoše načrveniji i najpobožniji kršćani. Već je bila kasna večer, ali uza sve to svi četimice pohrle k župniku, neka im oprosti, što su ga smučivali i žalostili svojim nevaljanim životom.

Sutradan su sve isповjedaonice bile pritisnute od pokornika. Poslije osam dana se završi misija. Taj dan, kada se presv. Sakrament izložio, čudo se opet pojavi. Djetešće Isus se opet ukaza u sv. Hostiji. Ali sada nije bilo više krv na rukama i nogama, a lice se žarilo sv. ve eljem. Kada je svećenik dao blagoslov ukazanje prestade. Od toga dana se posve promijenila župa Manzaredas. Uveli su vječno klanjanje pred presv. Sakramentom, te dan i noć po dvoje župljana tu kleći i klanjati se svome Bogu u presv. otajstvu — mijenjajući se svako pôla sata. Sveta pričest je postala česta. Mir i zadovoljstvo je zavladalo u svačijem srcu..

A. Jurč D. I.

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu, Inače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnjcu pošalje uredništvo, a njegovo je, kada i kako će je oglasiti. Dogodajmo, što ih iznose zahvalnice, pripisujemo samo ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Ostavljena i zaboravljena.

O s i j e k. Pred neko vrijeme bila silno potištena, ostala sam bez svega — bez mame. Bila sam zdvojna i nijedan čas nisam imala mira. Ostavljena i zaboravljena od cijelog svijeta, a prepuštena samo sebi, nisam znala, što da počнем. I već kad je zdvojnost dočinila vrhunac, kad je bleda i žalost bila najveća, sjetim se nebeskog pomognika, slatkog Srca Isusova i počnem moliti devetnicu s velikim učnjem. Nisam se prevarila. Nekoliko dana iza devetnice, meni krene na bolje i ja danas puna zahvalnosti želim što više proslaviti to predobro Srce i želim da ovo par redaka dade potrebnom čitatelju utjehu, jakosti i nadu u to Božansko Srce. — Slava mu!

Za majku.

S l a v o n i j a. Već duže vremena obećala sam, da će se javno u Glasniku zahvaliti, što mi je Presveto Srce Isusovo u mnogim nevoljama i neprilikama помогло.

Pred nekoliko mjeseci oboli mi i dobra majka. Pozvao sam više liječnika, no oni su gubili nadu. Uzdržujući se u Presveto Srce Isusovo, poček ipak moliti devetnicu. Moja molitva ne bila je uzadudna. Pri koncu molitve blaže dobroj mojoj mami bolje. Zato iskazujem dobrom Srce Isusovom i Prečistom Srcu Marijini, veliku hvalu na svim primjenjenim milostima.

S. S.

Složila se braća.

Z a g o r j e. Bila sam jednom u velikoj neprilici. Radj jedne neznačate stvari došlo je skoro do svade i razdora među braćom. Pokušala sam ih umiriti, ali sve uzalud. Utekoh se s pouzdanjem Božanskom Srcu Isusovu i molih za pomoć presv. Djericu i sv. Josipa, te obećala javnu zahvalu. Za por danu nestalo mržnje i razmireća i braća se smirila. I mnogo puta, kad sam bila u nevoljama i pogibeljima utekoh se milom Spasitelju, njegovoj Majci, sv. Josipu i sv. Antonu; obećah javnu zahvalu i svaki put bila sam uslušana. Kako se nisam još nijedanput zahvalila to izvršujem barem sada.

Kralj obitelji.

P o d r a v i n a. Mnogo bilt imao pisati, kad bih sve nabratio, što sam primio od Bož. Srca. Spomenut ču tek glavne pomoći, što ih pružilo mojoj obitelji. Svakom su već poznate strahote talijanske fronte, a ja sam ih u obilnoj mjeri iskušao. K 'nebu sam slao žarke uzdale. Vraćali mi se pak kao blaga kiša nebeske utjeha, pa sam sve radošno trpio. Preko svake nadje moje dovela me dobrota Božja milim roditeljima.

Oženio sam se. Prvi mir i sloga ne potraja dugo. Drugi zadirkivali pa se naposlje i rastadoh sa suprugom. No tada mi je bilo pri duši kao da sam najveći zločinac na svijetu. Do ništa nisam imao volje. U toj tugi izručili se opet Presv. Srcu i Bl. Dl. Mariji smjerno moliti, da u obitelji našoj opet zavlada zadovoljstvo i mir, što ga Bog svojim vjernima daje.

Malo je vremena bilo i mi se svi opet izmirili i jedan drugome oprostili, a roditelji su prestali sa svojim slabčama. Duboko ganut zahvaljujem pravom Gospodaru naše obitelji — Božanskom Srcu — za taj nebeski dar.

J. K.

Progonstvo radi pravde.

S l a v o n i j a. Dvije godine ne mogoće razni lijekovi istjerati groznice; pouzdanje u Srce Isusovo oslobođilo me je za jedne devetnice. — Zlikovci provallili mi u stan i isprebjali me. Tužim ih sudu. Sud traži svjedoke. Ja ih nemam. Utečem se presv. Srcu i — lopovici sam priznaše svol zločin. — Nastanio sam se bio kod čovjeka, koji nije vodio čiste poslove. Pitaju me jednom žandari: »Je li nočas dovezo žito?« A ja što ču nego istinu: »Jest. Ali ne znam odakle. I radi toga me bacio iz stana, jer da će mi se tobože kuću porušiti. A što znači danas stan tražiti, znadete svi. Ja sam ga ipak odmah našao. Primio me dobrí susjed, jer je vidio da pravedan trpi. Ali opet i za to sam molio Bož. Srce devetnicom. Koliko koraka učinim la tužni putnik zemaljski u godini dana, toliko puta da je hvaljeno Bož. Srce!«

F. P.

Sastanak upravitelja kongregacija.

Na I. sastanku upravitelja M. k. g. 1917. zaključeno bi, da se upravitelji češće sastaju, e da se izmjenom misli unaprijedi rad kongregacija. Tjeskobna vremena sprečavala su to sastajanje, dok nas eto ponovljene navale na kongregacije ipak ne sabraše dne 26. srpnja na okup. Sastanku je prisustvovalo četrdesetak upravitelja baš iz svih hrvatskih krajeva. Ostali su u najvećoj većini izjavili svoju saglasnost sa zaključcima sastanka, što su im bili poslani na potpis.

Sastanak je imao značajku prijateljskog dogovora, kako da se kongregacije osiguraju proti javnim napadajima i kako da se razvije što jači nutarnji rad. O prvom je pitanju izvjestio Dr Kniewald, a o drugom O. Alfrević D. I. O radu »Saveza M. k.« izvjestio je urednik Glasnika kao tajnik Saveza. Zaključilo se slijedeće.

1. Odobravaju se zaključci i stanovište odbora Saveza, što ga je zauzeo prema školskoj vlasti u pitanju *javnopravnog položaja Marijinih kongregacija*. To je stanovište u glavnom već označeno u 2. broju »Glasnika« ove godine, pa radi tjeskobe prostora ne donosimo dotičnih točaka. Bilježimo samo najodlučniji prosvjed proti sprečavanju crkvene djelatnosti sa strane svjetovne vlasti.

2. Napose ističe sastanak upravitelja, da je Marijina kongregacija strogo crkvena ustanova te priznaje samo crkveni autoritet kao nadzorni, a po njemu se mogu drugi do kojih stoji uputiti o njezinu radu. Crkveno pravo, kanon 690.

3. Kongregacija se ne može odreći ni jednoga sredstva, što joj ga pružaju od sv. Stolice potvrđena pravila, napose ne prava na akademije (literarne sekcije). U političke pak i stranačke stvari kongregacija niti zalazi niti će zalažiti.

4. Radi jedinstva u radu kongregacija, molimo naš prečasni Episkopat, da se posluži svojim pravom te odredi za njih barem za svaku crkvenu pokrajinu po jednoga delegata — ili biskupijskog upravitelja, koji neka bi i sam bio upravitelj kongregacije.

5. Molimo naš prečasni Episkopat, da se zauzme kod vlade te budu opozvane sve one drakonske mјere, koje su u pojedinim

pokrajinama poduzete protiv dačkih kongregacija pa da se učenicima dozvoli nesmetano vršiti svoja vjerska prava.

6. Da se predusretne teškoćama kod osnivanja kongregacija izradit će središnji odbor saveza stalan obrazac posebnih pravila za sve naše kongregacije, te ga podnijeti preč. episkopatu.

7. Radi bržega rada u Savezu M. k. ustanovljuje se mjesto drugoga tajnika, na koje bude odmah izabran Dr Pavao Lončar, nadstojnik nauka u nadbp. sjemeništu u Zagrebu.

Osim toga dogovoriće se upravitelji o složnom radu u pojedinim slučajevima, te napose o promicanju česte sv. Pricesti i širenju »Glasnika« kao kongreganističkog glasila. Sloga i odlučnost prema vani, a sveto oduševljenje za napredak kongregacija u njihovoj nutrinji — to su dvije osobite značajke saštanka a ujedno i jamtvo njegova uspjeha.

U smislu gornjih zaključaka obratio se već Savez na prečasni Episkopat posebnom predstavkom, koja je dobrohotno primljena i u njezinom smislu odmah poduzeti koraci. Posljedak saopćit će se kad stigne rješenje; a dotle stojmo svi na djelu vršeći svoja prava i dužnosti.

Iz upraviteljeve bilježnice.

Borba i pobjeda.

(1917.)

Strašni rat bjesni bez prestanka sve jače, došla nerodica i glad, u kuću pak naše višegodišnje nadstojnice Gjurglice B—an se lije se nesreće za nesrećom. Otac joj pao na ratištu; mladeg brata — jedini u kući mušku glavu — uzeli također u vojnike, a kod kuće kukala bolesna majka ne znajući, kako da prehrani nestrašnu dječicu. Gjurglica bila je jedina, koja se mogla brinuti za dom. Ono malo gotovine, što je otac donio iz Amerike i spravio za miraz najstarijoj kćeri Gjurglici, brzo se potrošilo za skupi kruh. Sad nema »dote«, a to znači u ovom kršaju, da se djevojka ne će nikad udati. Na žalost naime u nas se ne gleda na poštjenje i marljivost, nego na novac, što će ga djevojka kao miraz donijeti zaručniku. Bijeda pritisala sve jače, novaca je ponestalo, a u selu gdje ćeš zaslužiti? Gjurglica slomljena srca odluči ostaviti rodni kraj i poći u grad tražiti službu. Nadala se zaslužbi toliko, da bude mogla poslati što svojima kući i možda prištediti za dotu.

A što svijet, varavi i lažljivi svijet? Stao se radovati njihovoj nevolji, a Gjurglici se rugati, što ide za sluškinju, ko da je sramota pošteno služiti. Bolji ljudi žalili su djevojčici, jer je bila jako dobra, ra su je već gledali, kako se u gradu izopačila, i kako se ne će moći udati sve ako se i vrati kući. Teški je bio rastanak njezin od kuće, još teži od kongregacije. Htjela je na rastanku reći oprosnu riječ

drugaricama, ali plač joj nije dao. I ode u svijet, ode to mlado, bezazleno i plaho djevojče iz tihog sela u gradsku vrevu i buku.

Vozeći se željeznicom prema primorskому gradu, što je već sve jedna morala čuti i vidjeti među putnicima, većinom vojnicima: kakove riječi, kakove kletve, kakvo ponašanje!

Prvi put se vozila na željeznicu, ali joj je duša i tijelo drhtalo, jer je mislila, da su to kola, u kojima davoli voze prokletnike u pakao. Sad je prvi put u životu iz bliza morala pogledati opakom svijetu u davolsko lice. U gradu je brzo našla službu u bogatoj trgovackoj kući uz dobru plaću i dostatnu opskrbu. Gjurgjica ipak nije bila zadovoljna. U toj kući nije se znalo, kad je petak a kad svetak, pače kratilo joj se polaziti crkvu. Kongreganistička medalljica, koju je sa sobom ponijela, bila joj je u toj pustoši sve: oltarić, slika, propovijed i utjeha! I ode iz službe da trži drugu. Sjetila se upraviteljeve pouke, da valja ostaviti i najbolju plaću zemaljsku, ako je u pogibelji plaća nebeska. No lako je to bilo doma slušati, ali gorko je to u tudem svijetu provesti.

Nakon dulje vremena, nakon svakojakog stradanja namjeri se na novu službu, koja joj je bila sasvim po volji. Imala je doduše mnogo više posla a manju plaću, ali zato je mogla vršiti svoje kršćanske dužnosti. Bila je sretna: slala majci i štedila. Upoznala se s drugim Hrvaticama, pak joj je srce, ranjeno zbog ostavljenog doma, skoro sasvim ozdravilo. Upisala se bila u tamošnju kongregaciju i to u dobri čas. Drugarice su je počele mamiti na šetnje, na zabavišta, u kino itd., i najednoće prituži se njezina majka župniku, da već mjesec dana nije primila pisma od Gjurgjice. Župnik sam napiše list i u listu je opomene, nek se sjeti dana, u koji se kod primanja u kongregaciju posvetila i zavjerala Majci Božjoj. To je pomoglo. Gjurgjica se, kako rekoh, upisala u tamošnju kongregaciju, a to ju je spašilo od zlih drugarica i zla puta.

Godine 1919. javlja joj majka, koja je ozdravila, radosnu vijest, da se je brat sretno vratio iz zarobljeništva, pa neka dode i ona kući, da iznova pridignu gospodarstvo. Gjurgjica veselo pohrli kući, i jedva su je prepoznali. Bila je jaka i zdrava, svakom poslu vješta, a kriještoj joj se u borbi života usavršila. Odmah je dolazila u domaću kongregaciju i još većim žarom vršila dužnosti. Danas je udata i sretna mati.

Tko ustrajno i vjerno služi bl. Dj. Mariji, pregazit će sve zamke i nevolje te postići sreću ako ne uvijek tu na zemlji a to sigurno u vječnosti. — Kongreganistice! Možda je i od Vas koja u sličnim prilikama ili će možda u takove doći? Sjetite se onda Gjurgjice i ustrajte!

J. K., župnik.

Vijesti.

Senj. Marijina kongregacija gospođica. Petnaest je već godina Kongregacija idealom našim, a prečista Djevica simbol naših kongreganističkih želja. Od rujna 1904. radimo skromno, kako i dolikuje nama, pod zastavom Bezgrješne, uz zaštitu sv. Cecilije, a pod revnjim vodstvom preč. Msgr. Ivana Starčevića. Vazda se točno držala sedmična duhovna razmatranja — kao i po-

učna savremena predavanja, iz kojih svaka članica crpi došta duševne hrane. Uz propisane zborničke sastanke obavljamo svaki mjesec javne zajedničke i naknadne sv. pričestile. Baš sada, kad se bije boj protiv Crkve, želimo i mi stajati na braniku razvijajući barjak Kristov. I prosvjetno djelovanje društva među širov publikom bijaše došta intenzivno, što svjedoče naše dosadanje u kršć. duhu pri-kazane pučke zabave, koje su u par navrata u općinstvu ostavile duboki dojam. Čisti primos naših zabava namjenjujemo u dobrotvorne svrhe. U mirno doba na-stojaće smo u čast presv. Olt. Sakramenta ručnim radnjama ukrasiti siromašne crkve.

Pri sabiranju raznih milodara, ili što slično — kongreganistice naše prve stupaju u redove, ne obazirući se na nesigurnost i poruge svijeta. Često smo znale prirediti izlet u obližnje Selce — pod vodstvom gosp. upravitelja, gdje bi prisustvovalo sv. Misi i slušale riječ Božju — te se u veličanstvenoj prirodi okri-jepile duševno i telesno.

Imademo lijepo uređenu knjižnicu, a jedna članica jest već duže vremena povjerenica katoličke štampe. Ista naručuje i raspajačava lijepo i poučne knjige, kao i razne glasnike.

Na Bezgrješno Začeće 1919. proslavile smo petnaestu godišnjicu osnutka priredivši lijepu zabavu »Za zlato« uz divnu deklamaciju »Sveti sunce od Milana Pavelčića.

Mala nas je doduše četa, no uzdamo se, da nećemo smalaksati uz pomoć Onoga, koji nas jača. Mi dapaće iz ovoga kršć. pozivljemo sve naše mlade kato-likinje, da svaka u svom zvanju na domaćem ognjištu podržava vatru dubokog vjerskog osvjeđenja. Samo ta vatra, sjajna i žarka, može da rasprši tminu i led krvih ideja! To nam je poč u današnjim prilikama moguće jedino pod zaštitom Neokaljane u njezinoj kongregaciji.

Tonča Tomljenović, tajnica Mar. kongregacije.

Orahovica. Marijina kongregacija djevojaka. Već se dvije godine nijesmo javile u našem Glasniku, pa je red i na nama, da izvestimo o našem radu i životu. Sada su nakon rata mnoga crkvena društva oslabila, no naša kongregacija neprestano raste. Za vrijeme rata bila nam najteža zadaća, da očuvamo svoje poštenje i kongregaciju. A sada se dadosmo i na vanjski rad. Sjrimo dobru štampu: Glasnika Srca Isusova 115, Kalendara 150 i više drugih Glasnika i knjiga. Ove smo godine na Petrovo skuplje za dobro štampu skoro 1400 kruna. Za Apostolat smo sv. Cirila i Metoda skuplje preko 200 kruna. S ve-likim smo uspjehom skupljale u župi petcipse proti dokidaju vjeronauku u Ško-lama. Blagdan Bezgrješnog Začeća proslavile smo prošle godine lijepom zaba-vom, na kojoj smo dgklamovale, govorile i prikazale komad »S v. Elizabetom. Sada smo u srpsku prikazivale opet dva komada: mlade »Bernardicus«, a starije »Za zlato«. Obadva su nam prikazivanja donesla blizu 500 kruna. Za tu svetu mislimo nabaviti zreštu kongregacije. Kifimo crkvu i oltare, plevanje je naša briga. Kraj svega toga rada ne zaboravljamo ni svoga posvećenja. Sa-stanke imamo svake nedjelje i blagdana poslije večerne; sv. ispovijed svaki mje-sec, a sv. pričest i češće. Svake godine idemo u jedno proštenište, a koji put i na izlete. Ima nas do 70 pravih članica i do 15 kandidatkinja. Preporučamo se u pobožne molitve, da nas nebeska Maška ojača, da ne sustanemo, nego da još bolje uznapredujemo.

Ana Prokeš, tajnica.

Virovitica. Naša Marijina kongregacija djevojaka, koja je nedavno osno-vana, pomalo napreduje. Imademo euharističku sekciu, u kojoj imade zajedno sa pročelnicom 18 članica, koje većim dijelom svaki dan pristupaju k stolu Gospod-njem. Svaka članica imade svoju euharističku cedulju, u koju bilježi broj naknad-nih primiljenih sv. pričesti i kongreganističkih. U mjesecu svibnju primile su čla-nice 301 naknadnih sv. pričesti.

Pročelnica euhar. sekcije.

Sadržaj: Kršć. život naroda na selu 135. — Rajske drvo 137. — Puk i crkvena uprava 137. — Jedna nazaretska kućica 139. — Djetešće u hostiji 141. — Zahvalnice 142. — Sastanak upravitelja 143. — Iz upraviteljeve bilježnice 144. — Vijesti 145.

Broj 10.

LISTOPAD 1920.

Tečaj XXIX.

Pokršćanje tvorničkih poduzeća.

Opća nakana molitava i dobro djele za mjesec listopad, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Kao što u svakom drugom području, tako je i u tvorničkim poduzećima liberalizam tobožnjim slobodnim natjecanjem a zapravo, nepravednim izrabljivanjem radnih sila urođio prežalosnim poslijedicama, osobito na vjersko-čudorednom i na socijalno-gospodarstvenom polju. Pod izlikom, da je vjera tobože samo privatna stvar, liberalni vlastodršci nisu nimalo marili, da savremenim spasonosnim zakonima zaštite vjerske interese i čudoredni boljatik tvorničkih radnika. U mnogim zemljama nitko nije ni pitao, da li se uopće u tvornicama pazi na nedjeljni počinak i na prigodu za službu Božju na sve zapovjedne blagdane; niti je tko mario, da se radničkoj djeci omogući kršćanska odgoja i nužna izobrazba, ili da se prema načelima pravde i ljubavi kršćanske vodi briga za nevoljnike i bolesnike, za doličan stan i druge njihove potrebe.

Zloporabe kapitalizma.

Prema statističkim podacima iz godine 1914. još je u isto vrijeme u engleskoj industriji radio preko pô milijuna djece ispod 14 godina, dapače i mnogo ispod 11 godina. Engleski pisac Carlyle veli o radnicima u tvornici pamuka: »Njima ovaj svijet nije mili zavičaj, već mračna tamnica, puna divlje i nekorisne muke, puna zavisti, pobune i ogorčenja protiv sebe i svega ljudstva...«

Prije je stoljećima i stoljećima gospodarstveni život bio tako uređen, te se materijalni element podredio duhovnom; jer materija doista ima služiti duši, a gospodarski napredak ima služiti višem kulturnom svijetu. Ali u vrijeme liberalizma onamo od francuske revolucije preteo prvenstvo materijalni život i težnja za što većim dobitkom pojedinaca bez obzira na sve drugo. »Iz ove kapitalističke periode, kaže socijolog Šefle, izrodilo se novčano velikaštvо, koje postade prvom velesilom u državi, direktno po izborničkim prednostima, indirektno po stranačkim ministarstvima, podmićivanjem dnevne štampe, narodnih zastupnika i činovnika. Kraljevstva

i carstva robiju kapitalizmu, jer on određuje javne potrebe. Oni službenici, što ih kapitalizam smatra suvišnima, nedostatno su uzdržavani; a dovoljno se hrane samo oni, koji služe novom mamonističkom plemstvu. Tako je nastalo gospodstvo novca i špekulacije nad cijelokupnim društvenim životom.« Glasoviti stručnjak Emil Rathenau reče jednom: »Tri stotine ljudi, koji se među sobom poznaju, vladaju gospodarstvenim životom cijele Evrope.« (Vidi: Dr. Eberle, Ljepša budućnost, pogl. 15.)

Iz ovih golemih zloraba liberalizma i kapitalizma rada se reakcija sad socijalistička, sad opet komunistička. Hoće se doskočiti nepravdu modernog društva, golemoj opreci između kapitala i rada, te uvesti bolji društveni poredak. Zdrava je misao, da je nužna veća uzajamnost ili solidarnost ljudi, napose pak poslodavaca i radnika u tvorničkim poduzećima. Ali je pogubno posvemašnje zanijekanje privatnog vlasništva pojedinaca, što se očito protivi sedmoj i desetoj zapovijedi Božjoj. A još je veća i pogubnja zabluda, što i socijalna demokracija putem oca svoga liberalizma odnemaruje javni zamašaj vjerskog života, držeći vjeru samo za privatnu stvar pojedinaca, ili dapače proganjujući često kršćansko-katoličku vjeru kako to n. pr. čine u Rusiji i Češkoj.

Prava pomoć.

Pa ipak jedina je vjera kadra, da u zajednici sa zdravim reformama gospodarstvenim na temelju kršćanske uzajamnosti građana, doskoči velikim ranama modernog društva. Napose u pokršćanjenju tvorničkih poduzeća leži upravo spas i poslodavaca i radnika, pa tako više manje čitave moderne države. Dakako čitateљi Glasnika ne mogu preko noći promijeniti žalosne prilike u mnogim našim tvornicama. Mogu ipak revno u tu svrhu moliti Božansko Srce Isusovo, komu je i danas »žao naroda«, i koje je revnim štovateljima svojim obećalo svoj blagoslov »u poduzećima njihovim«. Svi mogu nadalje danom prigodom širiti kršćanska načela pravde, ljubavi i uzajamnosti, koja bi prema nauci pape Leona XIII. imala vladati takoder među tvorničkim poslodavcima i njihovim radnicima. Svi se mogu povrh toga zanimati za kršćansku organizaciju tvorničkih radnika i radnica, mogu uzastojati da se stvore zdravi socijalni zakoni na kršćanskom temelju; mogu podupirati katoličke patronaže i slična radnička društva.

Krasan uzor katoličkog tvorničara, katoličke tvornice i prezadovoljnog katoličkog radništva u toj tvornici opisan nam je u knjizi: »Filibert Vrau, katolički organizator«. Na str. 130. se veli: »Značajno je po duh, koji vlada u toj tvornici, a na čast je i poslodavcu i radnicima — rijetki su radnici i radnice, koji se ne bi mogli podići oduljim nizom godina sprovedenih u njoj. Godine 1882. bila su 24 poslovode i agenta s 20 godina službovanja, 106 radnika sa popriječkom 9 godina 9 mjeseci službe, napokon 411 radnika s popriječkom 8 godina i 9 mjeseci u toj tvornici. Prigodom 50-godišnjeg jubileja tvornice i njezina prvoga šefa (g. 1904.) čestitalo je dičnom poslodavcu preko stotinu namještenika, sa 25 godina službe.«

Iv. Pet. Bock D. I.

Sveta Margareta Marija Alakók.

Dne 13. svibnja ove godine nagrnuo sila svijeta u Rim. Ne možda da se pridruži slavlju Tatjana nad kukavnom pobjedom. Ta kad se spomene Rim katoliku, on i ne pomišlja na bezbožne političare i njihova framazunska glijezda. Misli njegove lete k vatikanском brežuljku, k Petrovu pećini, k sv. Ocu papi. Tamo se taj dan slavila velika pobjeda, pobjeda bez krvi i oružja, pobjeda duha nad tijelom, milosti nad naravljom, pobjeda prava i istinita, kako je istinit Onaj, koji reče: »Ja sam istina... Ja sam pobijedio svijet!«

Već od rane zore pritiće narod ko nabujala rijeka pred crkvom sv. Petra. U 8 sati talasala se ona ko more. Tude se oko žrtvenika sakupili zastupnici mnogih država, tude odaslanstva različitih redova, tude odličnici umra, srca i roda. — Osobito su bezbrojni Francuzi, koje nije ni željeznički štrajk spriječio da u tisućama ne pohrle ovamo zajedno sa svojih 80 biskupa i 260 narodnih zastupnika.

A što čekaju te radosne oči, što žele ta razigrana srca? Namjesnika Kristova čekaju, njegovu riječ žele čuti. I eto ga u sjajnoj povorci biskupa i kardinala, gdje blagoslovljajući iz nosiljke prolazi predivnim hramom, da s prijestolja svoga reče željenu riječ. Tri puta pristupa predan kardinal De Viko i smjerno moli, da objavi Crkvi pobjedu učenice Bož. Srca, Marije Margarete nad tijelom, svijetom i paklom. Tri puta mu se odgovara, da treba za to moliti višnju pomoć. Nije bilo dosta, što se već 250 godina istraživalo do u tančine život i pisma te glasnice Bož. Srca; nije dosta uvjerenje Zbora za sv. obrede, koji je već ustanovio, da je Gospodin na njezin zagovor učinio još barem dva čuda nakon što je prije 60 godina proglašena blaženom; nije dosta ni to, što se ime njezino svetim počitanjem spominje već čitavim svijetom. Treba nam još čvrše jamstvo, da je sveta; treba nam riječ nepogrešivog Učitelja. Njemu pak dolazi ta vrhunaravna sigurnost od Duha Svetoga.

I pjeva se žarki: »Dodi Duše presveti!...« Moli sv. Otac, moli Crkva.

I ustaje Učitelj Istine. Na čast presvetog Trojstva, na korist sv. Crkve proglašuje: Jest, učenica Bož. Srca, Margaret Alaceque je doista sveta, doista u nebu, doista sposobna da nas zagovara, doista vrijedna, da je cijela Crkva štije, doista uzor, da je naslijedjemo, doista pobjednica sviju zapreka, što ih slabost naravi, opaki svijet i zli duh stavljaju na putu u nebo.

I srebrnim trubljama, što u taj čas zaoriše s vrhunca Mikelanđelove kupole, pridružiće se trublje nebeskih zborova, koji počastiše drugaricu svoju. Na nebu je i na zemlji — sveta!

Nije sveta Margaretada istom postala sveta, ona je sada samo od Crkve priznata svetom. Sveta je ona bila za života, u životu. Ljiljan je njezin imao isti sjaj na zemlji, što ga ima sada na nebu; ruža ljubavi crvenila se na smrtnome još licu ista, što joj i sada obuzimlje sveti duh u društvu blaženika; ljubica poniznosti mirisala među sestrama skromnoga Pare-a, kojom i sada priznaje sve dobro svoje Bož. Veličanstvu u nebeskim dvorovima; mirta

trpljenja, što je resi u nebu, nije dobila iz zemnih bojeva nijednog llističa više.

Sada se tek prosuo miomiris bajnog vrta njezine duše na svih 300 milijuna katolika; sada mora svaki vjerni sin Boga Oca i Majke Crkve da prizna, e je i ona djevica mudra, koja je gorućom svjetiljkom unišla u radost Zaručnika svoga; sada više ona nije samo svjetionik u luci pojedine biskupije, nego sjajna zvijezda katoličkog neba.

Štovateljima Bož. Srca bila je ona to već odavna. Sada oni osjećaju nutarnji ponos, što su im oči bile osjetljive za vrhunaravno svjetlo vjere, pa će oni i dalje rado to svjetlo upotrebljavati pri razganjanju zemnih tmina. Oni sada većim pouzdanjem očekuju da Spasitelj i njima ispunio obećanja svoja, kad je toli sjajno ispunio obećanje proslave širiteljici ljubavi Srca svoga. Oni čute veću privrženost ljubavi onom presretnom društvu, gdje se nalazi proslavljenja ljubimica Jaganca Božjega. Sila njihovih poklona, naknade i ljubavi Bož. Srca porast će jačinom svijesti, da je velika provodnica njihova zaista zdržana sa »Srecem — milinom sviju svetih«, pa da i njih brižnom ljubavi prati.

Tim osjećajima svojim dat će oduška napose na dan svete Margarete dne 17. listopada, kad će se ona prvi puta slaviti kao svetica. Gdje će to ikako biti moguće, neka se slože da devetnicom ili trodnevnom pobožnošću zahvale Gospodu za taj dar, što su ga tako dugo molili. Prosit će svaki sebi koju osobitu milost. No svi zajedno molimo tu milost hrvatskome narodu, da se u obiteljima svojim posveti Bož. Srcu, e da mu Ono bude »mir i pomirenje« i »izvor života i svetosti*.«

Pravi i krivi obnovitelji.

I. U Crkvi su Kristovoj dva udjela: božanski i čovječanski. Prvi je u Božjoj nauci, sakramentima, razdobji Crkve u zapovijedačući, i t. d. Ovo ne može da promijene ni biskupi, ni sabor, ni papa, nego valja da ostaje uvijek isto. Čovječji je udio drukčiji. Ovaj je dakako podvrgnut manama i slabostima, jer je sve čovječe ograničeno i nesavršeno. Stoga treba i to neprestano liječiti i popravljati pomoću obnove ili reformom, nutarnjom i vanjskom.

a) Nutarnja obnova sastoji u tome, da članovi Crkve budu što živilja uda Kristova. Sv. Pavao piše Korinćanima: »Vi ste tijelo Kristovo« (1. Kor. 12, 27). Nu kako duša daje život tijelu i udima, jasno je zašto piše isti apostol Rimljanim: »Ako ko nema Duha Kristova, on nije Njegov« (8, 9), i dovikuje Titu o Kristu: »Po svojoj milosti spase nas kupatilom preporodenja i obnovljenjem Duha svetoga« (3, 5). To se zbira u našoj duši pomoću milosti posvećujuće, o kojoj veli rimski katekizam, da je božanska kakvoća i osposobljuje nas za svu kršćansku pobožnost. Milošću posvećujućom oblačimo se u Krista (Gal. 3, 27) i postajemo »dionici božanske

* Tko još nema neka si naruči kod Uprave Glasnika »Život sv. Margarete« za 4 krune.

naravi« (2 Pet. 1, 4), čoslijedno sinovi Božji (Gal. 4, 5) i baštinici neba (Rim. 8, 17). Evo za ovom svetošću treba da teže svi kršćani. »Ovo je volja Božja, svetost vaša« (1. Sol. 4, 3). Isus je čokot i mi moram biti živa loza na njemu ili kako reče: »Ja sam čokot, a vi loze; i koji bude u meni i ja u njemu, on će roditi mnogi plod, jer bez mene ne možete činiti ništa. Ko u meni ne ostaje, izbacit će se napolje kao loza i osušiti će se, i skupit će je i u oganj baciti i spaliti« (Iv. 15, 5—6.). Ovaj spoj s Kristom, t. j. milost posvećujuću dobivamo molitvom, činima kajanja i ljubavi, sv. sakramenata, a osobito u svetoj ispovijedi i pričesti. Što savjesnije i češće u kojem kraju ljudi pristupaju k ovim izvorima svetosti, to je i njihove življenje bolje, više kršćansko i sveto. Tu su spasonosni i nepresušivi izvori nutarnje obnove katoličkog življenja. Zato treba da se svatko lati tih sredstava, tko hoće da obnovi sebe i obitelji ili čitav narod.

b) Kako se iz debla pružaju grane, tako i iz cve nutarnje obnove pojedinca niče dobra, vanjska obnova. Vanjska obnova će da odstrani na članovima Crkve vanjske mane, zaporabe vlasti, svjetsko loše ponašanje; hoće da doskoči novim okolnostima, potrebama i promjenama. Bez nutarnje obnove ljudi bila bi svaka vanjska obnova prividna ili vrlo kratke trajnosti. Zato je i tridentski sabor u 16. vijeku uveo najprije nutarnju obnovu, a onda vanjsku. U tom pogledu nije na našoj Crkvi nikada uzmanjkalo sredstava. Bog joj šalje od vremena do vremena jakih papa, veliki broj svetaca, novih redova i pobožnih udruženja, revnih svećenika i slično. Crkveni sabori također mnogo doprinose obnovi Crkve. U tu svrhu drže se po župama sv. poslanstva, svećenici idu u Duhovne vježbe, drže svoje sastanke, i biskupi se sastaju na vijećanja. Sve to djeli poput kiše, koja pada sad u većoj, sad u manjoj mjeri i svagda oplođuje zemlju i daje život bilju.

2. Svi su sveci u neku ruku obnovitelji Crkve: jedan u svojoj okolini poput Stanislava Kostke, a drugi u široj javnosti poput sv. Bernarda ili sv. Tome Akvinskog. Skupno je ipak obilježje svim svećima, kao i pravim obnoviteljima, da ostaju čvrsto u zajednici s Crkvom i Duhom Svetim i da ne rade oko vanjske obnove bez nutarnje. Već je sv. Augustin nglasivao: »Toliko neko ljubi Crkvu Kristovu, koliko ima i Duha Svetoga. Imamo dakle Duha svih, ako ljubimo Crkvu; ljubimo pak Crkvu, ako se složimo u njezinoj zajednici i ljubavi.« (Tract. 32. in Jn. n. 8.). Ne rade tako krivi obnovitelji.

3. Naša Crkva imade i u obnavljanju svoj mirni način. Božja djela nijesu nagla. »Bog je strpljiv« (Judit 8, 84). On je »blag i snošljiv« (Mudr. 15, 1). Zato zgodno opominje »Naslijeduj Krista«: »Ne treba vjerovati svakome nagonu... Veoma je mudro ne nagliti se na djela« (I, 4, 1—2). I Pavao opominje Tita, neka starci budu trijezni i zdravi u vjeri, u ljubavi, u ustrpljivosti. (Tit. 2, 2). Ako dakle Božji mlinovi lagano melju, nije čudo da i Crkva u obnovi stupa lagano. I u prirodi vidimo, da pljusak malo koristi, dok mirna kišica natopi zemlju; zdravo voće lagano dozrijeva; tiha rijeka

ima duboko i sigurno korito. Traјnom djelu nijesu temelji na pijesku, da dodu vjetrovi i poruše zgradu (Mat. 7, 26.)

Ovako lagani i tiki način obnove pruža nam Crkva već za prvih vijekova u pitanju ropstva. Temeljna je misao kršćanstva, da su svi ljudi braća (Mat. 23, 8; Lk. 8, 21.). Tu nauku širi Crkva po rimskom carstvu, koje se oslanjalo na ručni rad brojnih robova; širi mirno, neustrašivo i dosljedno. To traje više vijekova, dok se ropstvo ukinulo. Bebel je ipak g. 1894. u berlinskom parlamentu predbacio kršćanstvu, da je podnosilo i ropstvo. Bebel je slabo sudio i nije vidio, da je Crkva dokinula ropstvo, ali mirnom obnovom i bez revolucije. Crkva ide razborito i sigurno k svome cilju. Takođe mirnoće i ustrpljivosti, te laganosti ne nalazimo kod protucervenih obnovitelja. Razboritost i mirnoća nijesu njihova svojstva. Oni ornalovažuju poput Lutera, pristaša češke crkve ili Döllingerovih starokatolika nutarnju obnovu i vide u našoj Crkvi prestrogu ustanovu, ili tu nutarnju obnovu hoće da provedu bez pape i crkvenog učiteljstva poput francuskih Jausenistâ u 17. vijeku, carigradskog patrijarhe Mihajla Cecularija u 11. i Montanistâ.

Zato ovakovi obnovitelji brzo otpadaju od Crkve i postaju kao »neznabozac i carinik«.

Živući Isusovac A. Arndt bio je protestant i zatražio od pisca Albana Stolza popis učenih djela o katol. Crkvi. Stolz mu je svjetovao, neka pročita njige Lutera, utemeljitelja protestantske crkve. Ovaj je to nabavio, pročitao i uskliknuo o Luternu: »To nije bio čovjek Božji!« te napustio protestantizam. U 17. vijeku je živio sv. Vinko Paulski. Tada je u Francuskoj harala kriva nauka jansenistička, pak je uz najmanji udar mogao da nastane otpad od pape. Svetac neumorno radi na nutarnjoj obnovi, a pridružiše mu se i nastaviše to djelo: Fenelon i Bossuet, pa spasije tako onaj narod.

4. Našu je katoličku Crkvu Bog ustanovio i providio je obilato sredstvima nutarnje i vanjske obnove. Ko se spotiče o slabosti mjezinih članova kao da bi Crkva sastojala od andelâ a ne od ljudi, pak galami, a sam slabo živi; taj je čovjek neprrijatelj, koji hoće da u pšenicu Kristovu posije kukolj. O tome piše sv. Augustin, da ne će postići Kristove nagrade i da je naš neprijatelj (Sermo in pr. 88). Tu vrijedi opomena sv. Pavla: »Čovjeka jeretika kloni se, znajući da se takvi izopaočio i grijesi i sam je sebe osudio.« (Tit. 3, 10—11). Čuvajmo se dakle i onih, koji u ime obnove hoće da u nas stvore tobože narodnu crkvu i otrgnu nas od pape i Isusa!

A. Alfrević. D. I.

Molimo sve cijenjene čitatelje, koji nam duguju preplatu, da je odmah pošalju, jer list može svoje troškove namiriti jedino ako svi čitatelji točno uplate. —

Presv. Srce u sv. Petru u Rimu.

Urigodom kanonizacije svete Margarete ušla je u sadanju prvostolnicu svoga kršćanstva, crkvu sv. Petra u Rimu velikim slavljem i divna slika Bož. Srca. Veliki revnitelj za čast Srca Isusova sv. Otac papa Benedikt XV. zaželio da i štovanje Presv. Srca nade doličan izražaj u toj velebnoj crkvi. Za to je povjerio umjetniku Karlu Mučiolu, da to izradi jednom doličnom slikom. On je to i majstorski izveo.

Velika je to slika; 8 metara visoka, 4 i pol široka; a ipak nije prevelika za ogromne omjere, kojima je gradjena bazilika sv. Petra. Začudno je, kako je umjetnik krasio ispunio taj veliki prostor slike sa same dvije osobe, da ostane vjeren dogodaju ukazanja.

U prekrasnoj, bog to urešenoj samostanskoj kapeli u Paray-u ukazuje se Gospodin neizrecivo ljubežljiv svojoj Učenici Mariji Margareti. Na lijevo riklonjena glava, spuštene i raširene ruke govore joj: deći i vidi, kolikom ljubavi plamti Srce moje! Ono pak bukti tajinsivenom vatrom na prsim. S ranjenog Srca odražuju se i titraju boli na licu.

Pripravila se već Svetica da razumije glas Zaručnika, jer je prije bila djelom učenica, nego što je postala riječju vjesnicom ljubavi njegove. Posve naravno i razumljivo širi ruke; divi se „Prezrenoj ljubavi; žali se i uzvrata; čezne da joj se približi pri da joj trpljenjem svojim naknadi za nehaj drugih.

Oj ta čuvstva! Skladna opravданja, kako su skladne crte stupovlja i crkve; poletna ko poj orgulja; dražesna ko sjaj nebeskog svjetla, što prati Bož. Spasitelja. Duša njime prožeta sve bi žrtvovala; spremila bi Isusu najbezgrij stanicu na oltaru; srce bi svoje i zgaziti dala trpljenjem, samo da se On lubi.

A kada će doći čas, da to Srce zavlada u mom srcu? Zavlada potpuno njegov zakon mjom voljom, njegove misli mojima, njegovi osjećaji mojima. Kada ću ga gledati kraljem obitelji moje? Moje braće, djeće, roditelja. Što bih mogao učiniti — Isuse — da Ti i Tvoja ljubav zavlada u nama? — Jeste li već posvetili svoju obitelj Bož. Srcu? ...

„Gile ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljudi, da se iscrplo, ne bi li im pokazalo ljubav svoju!“

Objava Presv. Srca sv. Margareti.

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu, inače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredništvu, a njegovo je, kada i kako će se oglasiti. Dogodajmo, što ili iznose zahvalnice, pripisujući samo ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Vjerna srca.

Prinjorje. Želim udovoljiti starej svojoj dužnosti, koju mi naleže zahvalnost prema Presv. Srcu dragoga Spasitelja!

Bijaše još u dane davnoga mira, kada me je zdržalo s jednim mladencem poznanstvo, koje se zamalo postvjetovalo s iskrenom vezom srdeća; a razumile se, da mi je bilo prije svega na umu, da to naše poznanstvo što prije nade i svoju sakramentalnu potvrdu pred oltarom. No nadodio ratrene godine, pa i moj znanac bude pozvan u vojnike. Budi tadašnji dogadjaj bacise ka po na različitim frontama, pa sam se vrlo bojala, da ču u svojim nadima ostati teško razočarana i da će mi se šva ona zgrada sretne budućnosti, koju mi je fantazija izgradila u zajednici s ljubljenim mužem, pretvoriti tek u kulu na obliku. I utekoh se Božanskom Srcu tvrdo odlučivši, da ču se zahvalnicom laviti u Glasniku, oživotvoriti li se ikada spomenuta moja težnja, pa da ču se, dok budem živa, na taj časopis preplaćivati. Pa na što se više ne usudih u u smu mislit, postade ipak sretnom zbijom, što je tim čudnovanje, što kroz duge godine rata ne mogao od svog znancu ni cige rječce čuti. Dotiču se nakon svjetske rata sretno povratio u svoje prijašnje boravište, pa je eto već više mjeseci, što su blagoslovom svedenika naše ruke i srca za sav naš vijam vezana.

Bila dakla od srca hvala Božanskom Srcu, čijoj svemožnoj pripomoći jedino, pripisujem što sam se napokon dovinula davno željena cilja!

S. K.

I pastir trpi.

Bosna. U godini 1918 strašno su harale u mojoj župi priljepečne bolesti, kao ospice, srđobola i španiolska bolest. Ove bolesti mjesa poštediti mnoge i moje kuće. Nikad njesam imao nade, da čemu sv. (12 lica) ostati na životu, napose ja, koji sam već po treći put pre u te bolesti. U ovom teškom položaju obedaо sam javno zahvaliti Presv. Srcu Isusovu za milostivo oporavljenje. Ratno stanje nije mi do sada

dozvolilo da pošaljem zahvalnicu u svoju otadžbinu Galiciju, zato umoljavam da biste izvollili primiti u Vaš Glasnik ovu najsrdačniju moju zahvalnost Presv. Srcu Isusovu za njegovu milost učinjenu meni nevrijednom sluzi.

H. B.

Za dobar glas.

Hrvatska. Zdvojna sam bila. A kako i ne bi. Potvrdi me susjedi ni krivu ni dužu. Povukli me pred sud, da me još više osramote. A ja nikad još njesam sa sudom imala posla. Bože moj! Hoće li me i tamo osudit? — Plaćem i žalostim se, ali se opet obraćam pravednom Bogu Ne ostavi me, Bože! Opraćtam sve svojim neprijateljima. S mojim ne daj da u svem tom sagrlješim!

Sjećajući se Isusa, koji je praveden trpio, strplila sam se i ja, zazvala sam njegovo bolno i pogredno Srce i molila mu devetnicu. Dok sam je još obavljala bila sam utješena, a tek je svrših bilo i ročište, a sud me proglašio nevinom. Na koljenima Ti hvalim Bož. Srce za taj dar!

Lj. G.

U teškoj boli.

Teško se razbolih na dan Andela Gabrijela. Držali me za mrtvu, a ja sam u pameti sve znala, ali bijaj bladna kao led. Nakon dva sata upalio se cijelo tijelo te sam mislila da ću sad izgorjeti. Tako je cijeli mjesec dana trajalo. Ni lijekovi, ni liječnička pomoć ništa ne pomože. Nu nakon 14 dana počnem moliti devetnicu Srcu Isusovu i peti dan moradom prestatim moliti, jer mi u glavi bijaše takova bol, kao da će mi mozak napolje.

I tako potrajalao cijeli mjesec — zatim opet oadob u tešku vatrnu, da sam cijelu noć gorila.

Ponovno utekoh se Presv. Srcu Isusovu, te zavaphi Srce Isusovo! molim te uputi me, gdje da liječka tražim. Opet počnem moliti. Sestog već dana odo kukuruz sijati. Običaj da ču se upisati u Glasnik Srca Isusova, te poslati deset kruna na dar Srcu Isusovu i sv. Antunu. Hvalim Gospodinu Bogu, sada mi je bolje.

VJESNIK MARIJINIH KONGREGACIJA

Savremeni rad kongregacija.

Kongregacija je za život. Život se razvija usred sila, koje mu neprestano mijenjaju oblik. S time i kongregacija računa. Životno počelo ipak ostaje isto. Na to pazi i kongregacija. Ona drži nepromjenljivu istinu, dobrotu i ljepotu, ali im privlačivost očituje vazda onim oblikom, koji odgovara priličanu. Organski život vanjske sile stavlja u svoju službu proževši ih svojimi životnim počelom ili ih izluči. Tako i kongregacija preuzimle jedne savremene pojave da ih obrati u čast Gospodnju, druge odbija. Primjeri su tome: organizacije, apostolat, rodoljublje... Kongregacija čuva sveder svoju nepromjenljivu bit, a ipak je vazda *savremena*.

Najdublje vrlo sadanjih zala u svijetu je *p u t e n o s t*. Ona goni kroz ženskinju muškarca na lihu, izvozničarstvo, bezsaviesnost. Večeri današnjeg društva to svjedoče.

Kristov zakon izdiže proti tome *duševnost*. »Duša je više nego je!« Lk. 12, 23. »Što koristi čovjeku ako sav svijet dobije, a na duši štetu trpi?« Mt. 16, 26. Tu duševnost njeguje kongregacija u mladeži, kad joj širi vidik iz uskog svijeta tvari i diže u carstvo idealja. Duševnost podržaje u odraslim budeći im savjest na zdušno vršenje zvanja. Duševnost usavršuje u svima odgalačujući značaj smjerom neprolaznih vrednota, potičući na djelatnost nesebične ljubavi. Sekcije: apologetska, literarna, karitativna podijeljena su polja te djelatnosti, a Euharistija je svima stijeg i vrelo, sredstvo i cilj.

Da se u toj duševnosti usavršće neka dake kongregacije predavanja načelnoga smjera. Mladež treba da steće jašna i čvrsta kat načela, jer joj moderna razvila na više fantaziju, a duh smruće i zavodi. Ta predavanja mogu biti u obliku tečaja od tjedan dana večerom n. pr. o Božiću, Uskrsu, na mjeni polječa. Ako to ne bi mogla kongregacija u svom djelokrugu pritekao bi u pomoć Savez. Nadomjestiti bi se to moglo štivom zgodnih spisa, n. pr. Hrvatske Straže, »Svetovni nazor« od Stržića, apologetskih izdanja močarskih franjevaca i zagrebačkog Zbora.

Pravoj duševnosti učinili bi neizrecive usluge od rasci, da jednom rješe svoje obiteljsko pitanje. Priznaju li Isusa doista gospodarom svijetom, kojem će odgovarati za broj i vršnoču pomlatka svoga ili im je putenost — i nebe i bog? Roditeljske večeri, materinska društva, posveta obitelji Bož. Srcu — posve su savremene akcije, što ih kongregacije mogu i moraju u tom pogledu poduzeti.

Da odoli duhu putenosti treba da svaki kongreganist vodi intenzivan

Duhovni život. Duhovno štivo i večernje ispitivanje saviesti jaka su mu pomoć, redovita molitva i česta Pričest snabdjevaju ga potrebnom snagom.

Druga značajka sadanog vremena je potpuna mločavost Počevši od drvara, kol 10 puta na dan zamahne a ipak traži 100 K plaće, — kugod se okreće sve je militavo i nehajno. Sve je lijeno tako, da ni misliti ne će, nego taj posao pušta nekolicini novinara. Ozbiljan rad ima malo prijatelja.

Kako ta pošast prelazi od pojedinaca na društvo, tako neka žarka revnost kongreganista raspaljuje drugove i drugarice u svakom zvanju. Oni treba da su zbirališta duševne energije, treba da apostolski djeluju. U dva smjera osobito: za dobru štampu i za katoličko jedinstvo. Za oboje se može uvesti sekcija u kongregaciji. Spomenuti samo valja, da u dačke kongregacije ne spada širenje političkih časopisa. Saznaju li pak za koji prosvjetni ili socijalni članak u katol. duhu, to ga i oni slobodno čitaju.

Za katol. jedinstvo treba da kongregacije porade usuprot otpadnika, koji rade za tobožnju narodnu crkvu. Zdrav razum, kršćanski nauk, pouka upravitelja pa i članci u Glasniku daju gradu, kojom će zavrnuti te lažne piroke. Treba samo odvažnosti. Vjernost Crkvi nada sve!

Treće polje savremene djelatnosti kongregacija jest stvaranje katoličke javnosti. Od nje je još ostalo: krst, firma, vjenčanje, pokop i nedjelja. U javnom prosudjivanju nije više mjerodavan kat. moral. Varka »prirodnoj morali«, »više sile«, »sublektivnog poštenja« — formira često i uvjetne presudivača do u nebo vapijući grijeha. To su pak kazala javnog čudoreda. Zabava: živa, slikana i štampana, dapače i društvena djelatnost humanitarnog i prosvjetnog smjera — kako se u našoj javnosti razvija — danas su nepristupačne za načelnog i praktičnog katolika. Na javnost, kakova danas predstavlja grad, ne može više Crkva da računa. Ona je danas, kakova je bila i rimska u doba progona kršćana: »krug i cirkus«. Od te se javnosti mora u katolici danas odijeliti, hoće li da spasu dušu. Opomena apostola ljubavi: »Niti mu — zdravo — ne recite« stupa u snagu. Djeca smo svijetla, ne hodajmo po tmimama!

Kongreganist će dakle u svom krugu podržavati amiličarne općine, pribavljati zabave, osnivati udruge za pomoć, podupirati opstojeća katolička poduzeća i organizacije, napose omladinska društva i štampu. Za to valja da svaki odrasao kongreganist pristupi »Hrv. kat. narodnom savezu«, koji nastoji da razvije katoličku javnost. Na prigovore sa separatizmom, cjepljanjem, slabokošću i drugim, osvrnut čemo se drugi put.

Uredništvo.

Po Gospinoj Krunici.

Dug valja namiriti, a zahvalnost je najveći dug. Eto dakle i mene, da prihvavajući dobročinstva Marijina, otplatim barem nešto duga zahvalnosti.

God. 1915. dospijem na rusku frontu 50 kilometara istočno od Lavezova. Rusi su uzmičali pred našim jurišima. Dne 10. srpnja u 10 sati dode nam zapovijed da budemospremniza navalu u 1 sat po podne. Priberem svoju bojnu spremu oko sebe, a u ruke uzmem krunicu i čekajući zapovijed stanem moliti Mađku Božiju, da me ne ostavi. Padale već prilete ruske granate oko nas, ali sada baš ljuču gadale. Desno i lijevo oko mene lete razmrskana tjelesa molih drugova; koji su već bili rošli vraćaju se pobijeni po jedan ili dva od stotine. To gledajući isčezao sam na jednom s ovog svijeta. Kako se to zbilo, saznao sam tek 6 mjeseci kasnije od očevidaca drugova, što su ostali na životu.

Boletila bila ruska granata od 18 cm i razmrskala se 1 metar iz mojih leda; pomorila u mojoj grabi mnogo drugova, a mene tlak oborio i zemlja zatrpaia, tek glava mi ostala na zraku. Boj se svršio porazom Rusâ, pa dodoše naši kasno u noć, da pokupe mrtve i ranjene. Mene nadoše kako mi krv teče na usi, nos i usta. Odtrpali me; bio sam još glibiv. Odnesu me na povijalište, drugi dan u poljsku bolnicu, a treći dan u Liov. Tek kad me ondje istovarili, prenju sam se iz mrtvila, ali sav slomljen. U bolnici umirali i lijevo i desno, a ja za par mjeseci zdrav opet na razbojište. Krunica me spasla, a i dalje čuvala.

Dne 4. lipnja 1916. navalio bio Rus na nas kod Tarnopolja. Topovi i zrakoplov, strojne puške i ručne granate — sve je radio. Mi naprijed — a Rus većom silom na nas. Leti jedan prema meni i na 30 metara daleko viće vartujući me: »Ne streljaj pan! On ipak odapeo, a tane tih moje glave bušilo stablo. Meni ništa, ali me zarobiše. Potjeraje me bojnim poljem, koje je sličilo više paklu nego zemlji, a ipak prodom neozlijeden.

Dvogodišnje me robovanje dovelo u razne pogibli duše i tijela; prošao sam ipak sretno svladavši sve i vratio se 3. studenog 1918. miloj mojoj obitelji. Marija se borila za mene; njoj zahvaljujem život, a njoj ga i posvećujem skupa s obitelji mojom.

M. V.

Vijesti.

Dubrovnik. Sjemenišna kongregacija je utemeljena još god. 1885. za uprave otaca Isusovaca. Poslije njihova odlaska zamrla je dok je ne obnovi predg. Ante Mattioli kanonik. Uvjeren da su sjemeništa i kongregacija dva polja, koja se pokrivaju, učini on sve moguće, kako bi je novo do cvata podigao. To mu uspjele god. 1900. Tlakom ovih dva desetljeća proživila je mnogo dobrih ali i teških časova, kako su već valovi nestalnih ideja više ili manje zadirali u srca članova. Moguća njezina Pokroviteljica štitila je, da je evo dočekala ozbiljna vremena, kada će nas usposobljavati za junački vjerski bol. Da to priznamo nebeskoj Majci našoj priredimo koncem školske godine osim proslave u crkvi i malu akademiju.

U kongregaciji imamo kao sekciju »Vojska Srca Isusova« za iskorenjene kletve. U tu svrhu prikazano 486 sv. Pričesti, 444 sv. Mise i 491 krunicu.

Za istu svrhu mnogo činj. Apostolstvo molitve sa svojim revniteljicama, koja namijenije 638 sv. Pričesti; 877 sv. Misa; 1891 krunicu. — Pomladak Vojske u dječjem zakloništu također lijepo sudjeluje sa svojim 505 sv. Pričesti; 616 sv. Misa i 1344 krunice. — Spomenuti moram, da je našem življem radu mnogo doprinjela žarka revnost vel. o. Michelića, kojemu ih učinio Bož. Srcu i Bl. Djevici nadahnjuje sveder novih načina, kako da je prelije u druge.

Ivo Bučić, klerik.

Zagreb. Rad Marijine kongregacije gimnazijala će cvao i za velikih školskih praznika. Sastanci se obdržavali kao obično svake subote. Pripravili smo također nekoliko literarnih sijela. Drugovi, koji su ostali preko praznika u Zagrebu, dolazili su redovito. Dogovarali smo se, kako da si prihavimo nogometnu i tenis loptu. Zaključimo da priredimo zabavu. Program je bio slijedeći: »Kletva«, u 3 čina. Šaljiva igra »Tamburaš Marko«, Gusljanje »Ave Marija« od Gounoda. Svirali drugovi realci Alliger i Kroužlka. Deklamiranje: Putnik od biskupa Sarića. Mudrijaš od Jeka. Majko divna od D. Širole, — pjesme iz novoga kalendara Srca Isusova i Marijina za godinu 1921. — Iza toga slijedila je tombola sa preko 50 zgoditaka. Čisti prihod preko K 1800 upotrijebili smo za nabavu lopti i za knjižnicu. Time ćemo moći obradovati drugove kad se vrate na ozbiljan rad. Daljni rad stavljamo pod zaštitu Majke Marije, koja nam je i za ovo pružila potrebnu snagu.

Brdovac. Još god. 1912. osnovana je u Brdovcu Marijina kongregacija za djevojke. Ona se tokom vremena lijepo razvila, te ima sada oko 230 članica, koje nastoje da prednjeće drugima u krijeponom življenu. Duh je u kongregaciji izvrstan. Dva puta u mjesecu drže se zborni sastanci: kongregacija

ima četiri sekcije: za pjevanje, za dobru štampu, euharističnu i dobrovođenu. Za svoju župnu crkvu puno čini čteći ju, kicći oltarc (dijelomice i na svoj trošak), nada sve pak pobožno i skladno pjevajući kod službe Božje.

Tek jedno im jošte mānikalo: *z a s t a v a*. No i nju dobije 25. srpnja o. g. Sto prinosom samih kongreganistica, što mādarima drugih dobiti duša sakupila se nužna svota od 3350 K. Gospoda Veronika Prahin, kuma kod posvete, poklonila je dar od 1300 K. Zastava je milovidna i ukusna; na jednoj strani ima sliku »Imakulatu«, a na drugoj svete »Barbare«. Krasno je to dielo naših zaslužnih čč. sestara zagrebačkih.

Djevojačko društvo u Bisagu osnovano je koncem srpnja 1919. za vrijeme sv. misija. Članice svim žarom želle svoj društveni barjak, otkidale su uštiju, dok su napokon potrebnu svotu sabrale. Časne sestre u Zagrebu izradile vrlo lijep barjak. Na Blagovijest bila svećana posveta. Kuma je bila gđa Barica Bret, koja je darovala za barjak svotu od 1000 kruna. Prisustvovale je toj svečanosti i društvo Vojske Srca Isusova sa svojim društvenim barjakom. Na Veliki četvrtak imale su članice zajedničku sv. Pričest, a na veliki petak častilo kod Božjeg groba neprestano po 8 djevojaka 2 žene iz društva i po 2 momka iz Vojske Srca Isusova. Na Veliku subotu bila svećana procesija, sve djevojke u bjelini i sa znakovima pod svojim barjakom da proslave uskrsnog Spasitelja. Nadalje javlja revna glavarica: napadala imade kao nikada prije — ali se ne bojimo! Mi ljubimo našeg Spositelja i od svega srca kličemo: mi hoćemo Boga. On je Kralj srdaca naših!

Djevojačko društvo u Visokom od svog početka krasno napreduje u svakom pogledu. Članice revno pristupaju sv. Sakramentima, vrše točno svoja pravila. K blagdanima pojedine grupe kice oltare. Na Blagovijest primljeno svečano opet 25 novih članica, u ožujku primile članice 274 naknadnih sv. Pričesti.

Djevojci društvo u **Sv. Ivana Želini** primilo je u veljači i ožujku 445 novih sv. Pričesti. Na dan 4. ožujka imala tamničuju župu klečanje; u oči tog dana iskičili djevojci društvo crkvu, kako je najbolje moglo, od 6 sati u jutro do 6 sati na večer bile su članice odredene nih 7 na svaku uru za klečanje, svaka članica je točno došla na određeno joj vrijeme. Tog dana imale su zajedničku sv. Pričest, a na večer u 6 sati bila je velika procesija sa Presvetim. Članice isle su gorućim svijećama u ruci, pjevajući zlatnu krunicu. O blagdanu sv. Ivana krst, obavio je presv. g. biskup Lang posvetu oltara i barjaka našeg društva, pa su to bili dani pravog slavlja vjere naše.

U **Nijemcima** je također prigodom misija osnovano više društava za mladiće i dječake Vojska Srca Isusova, za žene i majke društvo revniteljica, a za djevojke djevojačko društvo, te je u mjesecu travnju primljeno 110 naknadnih sv. Pričesti.

U **Otoku** je primljeno u veljači 77 u ožujku 98 naknadnih sv. Pričesti, u travnju 8 sv. Pričesti, u svibnju 30.

Donja Stubica. Naše »Djevojačko društvo« broji danas stotinu članova. Zajedničkoj sv. Pričest pristupaju članice redovito svake prve nedjelje u mjesecu, a sastanci se drže svake druge nedjelje. Od mjeseca siječnja do lipnja primljeno je 380 naknadnih sv. Pričesti. U to vrijeme udalo se 5 članica, a jedna je brisana iz imenika članova radi neurednoga polaska društvenih sastanaka. Poglavarstvo drži posebne svoje sastanke svake treće nedjelje u mjesecu.

Dne 6. lipnja o. g. priredilo je društvo malu zahavici, na kojoj su članice vrlo uspijelo predstavljale poučno-šaljivi igrokaz »Strah«. Na ulaznicama uniošlo je 534 K. koja je svota opredijeljena za popravak društvenoga barjaka.

Na glavnu svoju svetkovinu (11. lipnja o. g.) imale su djevojke zajedničku sv. Pričest, a nakon toga biralo se poglavarstvo. Većinom glasova izabran je ponovno dosadanje poglavarstvo — Dne 13. lipnja o. g. pošlo je društvo pod svojim krasnim barjakom u Mariju Bistricu.

Sadržaj: Pokrštanjenje tvorničkih poduzeća 151. — Sv. Margareta 153. — Prav i krvi obnovitelji 154. — Presv. Srce u sv. Petru 157. — Zahvalnice 158. — Savremeni rad kongregacija 159. — Po Gospinoj krunici 160. — Vijesti 161.

Broj 11.

STUDENI 1920.

Tečaj XXIX.

Buđenje savjesti obrtnika.

Nakana molitava i dobrih djela za studeni,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

udna je naša savjest!« čujem kako se već unaprijed brani čestiti postolar. „Pa hvala Bogu, prijatelju, da vas ima još zdušnih zanatlja. To je bio od vajkada rodoljuban i vjeri odan stalež. Da je i današ samo na vaše, ne bi cipele stajale pola tisuće, ali dakako ni kilogram kože pola toliko.

Kada ipak sv. Otac želi, da se ovaj mjesec govori o budenju savjesti obrtnika, to se onda ne misli samo na zanatlje tvrda srca, kakove je neke rat učinio, nego i na rgovce. Ta i oni imadu obrtnicu. A da bi u tom smjeru trebalo štošta popraviti, to govori sav svijet, samo ne oni sami. Znak, da im je savjest uspavana.

Pripovijedao mi je prijatelj graditelj o jednoj trgovkinji. Pripe godinu dana jedva kraj s krajem vezala. Ovih ga dana zamolila, da joj nađe posjed u blizini Zagreba, jer da se boji gotova novca. Svoga se novca boji! naglaši prijatelj. A ja ču mu: »A Boga se i savjesti ne boji!«

Tek što se povisi plaća kojemu staležu, odmah skaču i cijene. Vide da ima, pa odmah zijevo da to bude njihovo. Ne čuju pak one: »Ne poželi nikakove stvari bližnje ga svoga!« — premda je uz gromove na Sinaju proglašena i prstom Božjim u srce urezana bolje no ikoja pjesma na gramofonskoj ploči. Saviest im otupila...

— Ali činiš nam krivo kad ne gledaš i na naše jade!

— Znam ih ja, brate i setro. Poznat mi je i skupi dovoz i carina, znam što stoji »režija« i kakova je pogibelj u padanju valute!

dajem ti pravo, da privrjediš pristojan opstanak sebi i svojoj obitelji, u koliko se članovi njezini već — ili još — sami ne mogu opskrbiti. Kraj svega toga moraš ipak priznati, da se u rukama tvorničara, trgovaca i donekle obrtnika zadnjih 6 godina nagomilašo silno bogatstvo, dok su džepovi drugih pa i poštenih ostali prazni. To je znak, da nije jednako mjerom teklo jednima i drugima. A gdje nije jednaka mjera, tu nema pravednosti. Dokle god jedni teže, da toliko steku da se mogu u raskoši valjati, dotle moraju drugi da osiromaše i u bijedi stradaju. A ipak ti zdrav razum kaže: ne čini drugome, što ne ćeš da drugi tebi učini.

— Pa osiromašila je samo država, drugi pak svaki ima novaca.

— Prvo je zlo, drugo je krivo. Ako osiromaši država, osiromašimo svi, jer svi skupa moramo njezine dugove i troškove plaćati. A čime? Seljaštvo već posuduje novac, a ono pravo narodno građanstvo nije ga ni imalo. Koje čudo da onda vlada nezadovoljstvo! To škodi svima, pa i istim bogatašima.

Ljudsko je društvo kao tijelo, u kom su razni dijelovi i članici, svaki sa svojom posebnom službom. Čim jedan trpi, trpi cijelo tijelo. Čim jedan stalež ne pazi na savjest, trpi od toga cijelo društvo.

A kako lijepo zadaću innadu u društvu baš obrtnici! tvar pretvaraju u porabive i korisne predmete. Kako svećenik u duhovnom pogledu, tako obrtnik u materijalnom: dopunja rad Stvoriteljev za dobro čovječanstva. Oruđe je samog Boga. Bogu duguje zahvalnost, bližnjemu pravdu i ljubav!

Kako su to lijepo shvatili i držali naši stari u svojim **cehovima!** Gdjegod je bilo obrtnika, složili se i nabavili u crkvi svoj posebni oltar, na kom se služila sv. Misa za njih i obitelji njihove. Pred njim palili svjetiljke, primali sv. sakramente, čuvali barjake svoje. Kad bi zvono javilo, da ide svećenik bolesniku, sabrali bi se, barem nekoliko od svakog ceha, da sa svijećom isprate Svetootajstvo do kuće ili zidina gradskih. A kako je dražestan bio i onaj medusobni njihov odnos! Kako se pomagalo i u radu i u nevolji! Povjesne knjige o tom mnogo lijepa govore. »Sloboda« obrta i nevjera sve je to razorila.

Za kršćanskog obrtnika ipak ne prestaju nikad obveze: zahvalnosti, pravde i ljubavi. Da ih pak mogu izvršiti treba da paze prvo na vjeru. I obrt vodi duša; duša pak je Bogu odgovorna. Kako u svoj djelatnosti, tako i u obrtu i trgovini treba da čovjek gleda na Boga i zakon njegov. »Ne boj se sinko! Siromašno doduše živimo, ali ćemo imati mnogo dobra, ako se budemo Boga bojali, grijeha se čuvali i dobro tvorili« — reče Tobija sinu svome, pa i ne uzalud. —

»Ali tako ćemo mi kršćanski obrtnici zaostati, a veliki kapital će preći sav u ruke nekršćanâ, koji ne paze ni na 7, ni na 5. zapovijed!« — prigovara mnogi. Od zamazanog tudeg lica još nije, brate, nitko svoje osvijetlao. Tako ćemo i njima reći sa sv. Petrom: »Neka ti bude tvoj novac na tvoju propast!« A da se ipak i proti njihovoj nasrtljivosti očuvate, treba da se okupite u kršćanske udruge; svaka struka u svoju »svezu«, a svi skupa u

»savez«. Treba da osnujete produktivne i gospodarske udruge; a gdje već jesu takove, gledajte da ne paze na što veće kamate i dividendu, nego na pravdu.

Da se održi obrtnik u savjesnosti, izvanredno će mu pomoći, ako vedi **čestit obiteljski život**. Tražiš li kao otac brojne obitelji veću naplatu za svoj trud, ne zamjera ti ni Bog ni pošteni ljudi. Sav tvoj trud imade jednu krasnu, plemenitu svrhu: dobrobit ljudskoga društva. Kako su nasuprot niski oni sebičnjaci, koji ili zanemaruju obitelj, ili je uopće neće da imadu, a ipak dižu cijene i lihvare, a sve to samo da si mogu udovoljavati grlu i drugim strastima. Tko pazi na obitelj, pazit će i na stalešku čast. Neće le tražiti u finom odijelu i subotnjoj pijanki, nego u što dotjeranijoj izradbi svoga obrta, što većoj susretljivosti, a nada sve u netaknutom poštenju.

Ništa dakle ljepeš za čestita obrtnika, nego da posveti svoju obitelj Presv. Srcu, pa da pod njegovim okom i ojačan milošću njezovom uščuva svoju savjest budnu.

J. Vrbanek D. I.

ZIMA IDE.

Uvelo je nježno cvijeće
Već i lišće šušti suho
K nama kroči nesmiljeno
Krute zime doba gluho.

Umuknuo pjev je ptica
Pa sad vjetar pjesmu poje
I po njemu nesmiljeno
Zima šalje glase svoje.

Ali ima mjesto jedno
Gdje se ne zna što je zima;
Mjesto to je pred oltarom,
Krist, gdje svakeg rado prima.

Tuj' ljubavi žarke prijesto
Krista Srce vruće bije;
Pa kad duša pred njeg dode
Zime ko da nigdje nije.

U blizini tako voljko
Osjeća se Njegova duša,
Ko da nježno gleda cvijeće
I plevanje ptica sluša.

Danica.

Katolički radnici spasli domovinu.

Druga sedmica mjeseca novembra god. 1918. bila je po Nizozemsku kritična doba. Moći val prevrata, koji je zahvatilo Rusiju i pokopao monarhističnu Njemačku, zaplijeskivao je već i preko granica. Posvuda nesigurnost, strah, tržavica, isčekivanje.

Pokret.

Dne 11. stud. otvorena bi u Rotterdamu zloglasna skupština, na kojoj je Troelstra kao parlamentarski voda razvio plan prevrata, dokako samo prikrivenim, ali svakomu jasnim izrekama. Očitije i samosvijesnije se izrazio protiv posjednika i vlade drug voda, Hajkop. Već 12. stud. proglašen je i točniji

plan revolucije. Prema izjavi predsjednika, sve bi imalo da je bilo »zrelo za revoluciju«. Djelatna sredstva imala bi biti u Heerlen-u, Kerkrade-u, Maastricht-u. I časnici bljahu osvjeđočeni, da su ruski milijuni zarazili veliki dio vojske i revolucionara. — Svagdje čuće pitaće, kako da se doskoči zlu?

Preokret.

U komori se scenerija promjenila dne 14. i 15. novembra. U četvrtak izjavi Treelstra, da se nije htio nikada domaći državne vlasti; a u petak ga u opće nije ni bilo navodno zbog — boljetice. U petak je kušao priješnji predsjednik Šaper da opere Treelstru, koji je morao protiv svojeg običaja govoriti bez priprave, kolom se zgodom tvrde neke nemre nejasnoće! U subotu i nedjelju obdržavaču soc.-dem. kongres u cirkusu, Treelstra osvane zdrav, »čitajući« svoj govor. Ovdje prizna poštenu svoju kratkovidnost,

Što se dogodilo?

Već u petak, dne 8 studenoga, uzvikne Bomans radnicima kod jedne skupštine u Utrechtu: »Možemo li se bezuslovno pouzdati u vas?« Odgovor: »Bezuslovno! Mi smo se sveder pouzdali u vas, sad se vi nepokolebitivo uzdajte u nas!«

10. i 11. novembra sakupi se vodstvo katoličkog Vakbureau-a te odluci potpomoći vlasti u podržavanju reda i sigurnosti, sve to u ime preko 100.000 organizovanih kat. radnika. Taj Vakbureau razvije živu i djelatnu propagandu, održi ogromne pučke skupštine, gdje nestane straha, porasta srčanost. U sredu poplavi zemlju prvi, u petak drugi manifest u kolih $\frac{1}{4}$ milijuna primjeraka.

I vlada se pripravlja. U Rotterdamu je imala otpočeti revolucija, dokle onamo je valjalo poslati pouzdane čete. Odakle ih dobiti? Poglavitno iz katoličkog Limurga rekrutovane su vjerne trupe te uniše u Rotterdam pjevajući domoljubne pjesme. Rotterdam, slijelo »neovisnih«, dobije limburšku okonjenu pobedu. Naknadno se ispostavila ta mliera opreznosti i nužde kao jedino prava. Kada su naime Vlajkopljanci prodri u kasarne sa ručnim granatama, da se do moguću revolucionarnih vojnika, ne uspije, već imadaju 4 mrtva i 9 ranjenih.

Vlada izdaje nalog svim kat. radničkim udružama, neka izmed sebe izaberu gradansku stražu te je stave oblastima na raspolažanje. Izaslani budu pouzdani časnici kao instruktori. U kratko vrijeme štitili su katolički radnici sve komunalne oblasti dapače i u krajevima gdje bljaje $\frac{2}{3}$ nekatolika: sve u najvećem redu i miru, — na sveopće zadovoljstvo. No kat. su radnici samo jedno zahtjevali.

Zastava katoličkih radnika

Imala se svagdje vijati, što gdjejkoljma naravno nije bilo počudno. Tako n. pr. uahrap jednom liberalnom načelniku par liberalne gospode pitajući u strahu, šta valja činiti na očigledne ove intenzivne djelatnosti katoličkih radnika. »Sve su već učinili kršć.-kat. radnici«, odgovori načelnik. »Ako bi pak i liberalna gospoda htjela pomoći, neka se obrate na katoličke radnike u toj i toj ulici. I zbita. Oko 11 sati noću redali se automobili u naznačenoj ulici, a gospoda se udesnjala unići u siromašne stanove radnika. Da pripmognu i zapovijedaju? Dakako, ali samo kao podložnici u radničkoj organizaciji i pod njihovim komandom inače tako prezrenih »romskatoliken!«

Osnjećen bi sav plan prevratnika. — Jedno stoji. Uspjeh se imade zahvaljujući: enigmatičnom, svijesnom katol. ministarstvu i organizovanom katol. radništvu. Njihova se organizacija pokazala i iskazala kao krepka institucija u dosljednom provadanju zdravih i savremenih načela i ciljeva. A život i snagu točkama njenog programa podavaju načela sv. Crkve, živa vjera, čista savjest.

S lampicom.

Prelat M. Rihtarić.

Ima duša.

Neki liječnik, »materijalista«, sastane se sa svećenikom. Počne razgovor ob ovom i onom, napokon o duši.

»Kakova duša?!« rugao se liječnik. »Jeste li, velečasni, ikada vidjeli dušu?

»Ne, nikada«, odgovori svećenik.

»Jeste li je čuli?« — »Ne.«

»Jeste li je nanjušili?« — »Nikada.«

»Možda ste je okusili?« — »Niti to.«

»Jeste li je očutjeli?«

»Jesam, a čutim je i sada.«

Dobro. Ovdje imamo četiri spram jednoga, četiri čutila, vid, sluš, njuh i okus napram jednomu, opipu. Četiri proti, a jedan za. Četiri je svakako više nego jedan i dokazuju više, nego jedan, i dokazuju, da duše ne ima. Dopoštate li, da četiri mogu više, nego jedan?

Dopuštam. Ali recite i vi meni, kao doktor medicine, jeste li vi ikada jednu bol, recimo bol zuba, vidjeli? »Ne.« »Čuli?« »Ne.« »Njušili?« »Ne.« »Kušali?« »Ne.« »A jeste li je čutjeli?«

Doktor zašuti. »I ovdje imamo četiri proti jednoga. Po vašem Zubne boli ne bi bilo — jer četiri dokazuju više nego jedan.

Pet vedara vina.

Gazda u Mariji Bistrici Marko B. imao radnike u vinogradu. Kad se radnici poslike objeda odmarali, jedan od njih, mlad dečko, prekune Boga. A gazda će: Čuješ, ti si kleo Boga. Evo, ako izmoliš sada pred nami čin vjere, ufanja i ljubavi, dat će ti pet vedara vina. Pred nama si kleo, pred nama moli! Evo svi su ovi svjedoci; ako izmoliš, ja će ti pet vedara vina dopremiti u kuću. Dečko se je zacrvonio, ali nije htio moliti. Zašto nije? Bit će da nije znao. Kleti je znao.

Dečko se zacrvonio pred radnicima i pred gazdom. Dobro, da se je zacrvonio. Kako će se tekar zacrvjeti i on i drugi, kad dodu pred onoga pravoga gazdu, dragoga Isusa! Ako dodu bez vjere, ufanja i ljubavi, ni sve vino, koje su ispili, ni sve kletve, koje su izrigali, ne će im pomoći. I ako se ne poprave i ne ostave kletve, proći će u vječnost, i doći onamo, gdje se nikada ne moli, a kune se i proklinje uvijek. Pamti! Uvijek.

Na ručniku ovoga gazde uvezla je njegova kćerka u školi, koju rukovode milosrdne sestre, ove riječi:

»Koji Srce Isusovo štuje,
Niti kune niti psuje.«

Da se dobe potpuni oprosti propisana je uz ostala dobra djela i molitva. Prema § 1. pravila 934. crkvenog zakonika može svaki po volji odabrat, koju će molitvu i koliko puta izmoliti na nakanu sv. Oca. Dosta je i jedan Očenaš, izmoljen dakako kako valja. Vrijedi dapače ako se izmoli i zajedno s drugima, prateći duhom onaj dio, što ga drugi glasno mole.

Katolik kod izbora.

Zastupnici, koje ćete dne 28. studenoga izabrati, odlučivat će o najvažnijim pitanjima života. Na primjer: hoće li se u našoj državi javno štovati Gospodin Boga ili ne; hoće li se mladež učiti kršćanskom poštenuju ili ne; hoće li supruzi i po državnom zakonu biti dužni doživotnu vjernost ili ne. U tim i sličnim pitanjima mora svaki katolik braniti i zastupati Božju istinu, kako je uči sveta rimokatolička Crkva, inače smrtno grješi.

Morate dakle tražiti od onoga, koga ćete birati, da vam pismeno obeća, da ne će proti nijednoj nauci katoličke Crkve ni raditi ni glasovati. A kakav treba da je vaš zastupnik, to čitajte na strani 24. ovogodišnjeg Glasnika. Glasovat je pak dužan svaki katolik, koji ima pravo glasa, a ne smije se ustegnuti, da ne dođu teške nesreće na narod, ako bude nehajan.

Glasnik — miraz.

— No to je već veliki siromah, koji nije mogao što veće dati kćeri za miraznega »Glasnika« — pomislit ćeš možda.

— Varaš se prijatelji, jer je to učinio bogati Slavenac A. T. iz L. Pa da vidiš, kakvim je to on osjećajem učinio, eto ti njegova pisma.

Velečasno uredništvo!

Pobrinuo sam se kao otac za djecu svoju u tjelesnim potrebama i spremio kćerku, kako treba. Želim joj ipak još i za dušu učiniti, što najviše mogu. Do sada sam ju upućivao i opominjao ja; a od sada joj ne znam naći bolleg odgojitelja i čuvara od Glasnika Srca Isusova. On je to bio meni već 20 godina, pa neka bude i mojoj dlici. S njime mislim, da će joj dati bolji miraz, nego što su hiljade; jer će joj podržavati mir i poštjenje, a to je vrednije i od zdravlja, a kamo ne od imetka. Šaljem Vam dakle 15 K za pretplatu, a Vi napišite njezino ime R. i muža joj A. na adresu, da ga oboje radije imadu.

Je te li što učinili za ove mališe?
Molili Vas u 9. broju, a sada ponovo. Pošaljite ovako:

Sestre Karmeličanke u p. Leskovcu
kraj Zagreba.

„Tko primi jednog takvog mališa u moje ime, mene prima.“ „Kad učiniste učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste“ — uvjerava Božanski Spasitelj.

Srce Isusovo i duše u čistilištu

Tko trpi zapravo u čistilištu? To vam je duša spasena, duša Srcu Isusovu neizmerno mila, jer je u njegovoj milosti preminula. Pa ipak je osudi da ne može k njemu i kazni je užasnim kaznama. Da si neki kraj mjesto princeze izabere za zaručnicu priprsto djevojku sve bi novine cijelog svijeta o tom pisale. Ali kad bi taj kralj na dan svadbe, gdje je već sve pripravljeno za doček zaručnice zapovjedio: „Uzmite je, i zatvorite, neka čini pokoru više mjeseci onda ču je te vjenčati“ — svatko bi se pitao: „Što li mu je skrivalo, kad je tako kazni, a znamo da je toliko voli?“ Kako velika mrlja je dakle na onoj duši koju Bozanski zaručnik na dan svadbe — prelaza na drugi svijet — ne prima u dom svoj, nego je prisiljen pravednošću svojom bacu u silni plamen čistilišta, dok ne bude posve očišćena.

A vjerujte, ni duša sama ne bi htjela unići u raj, dok ne bude posve očišćena. Neka pobožna i kreposna djevica bijaše u samostanu sv. Gertrude umrla, te se ukazala ovoj svetici, kako je u velikom sjaju i bogatom kitu stajala pred Isusom. Ali je kao stidična zaručnica oborila oči te se nježnim strahopocitanjem htjela udaljiti. Čudeći se sv. Gertruda dovikne onoj duši: „Ma zašto se uklanjaš?“ A ona odgovori: „Jer još nijesam potpuno očišćena. Dapaće, da se šrom otvore vrata nebeska, ja ipak ne bih unišla, jerbo znam da tako užvišenog zaručnika još nijesam dostojna.“

A čim se čiste ove svete duše? Prije svega trpe veliko čežnje za nebeskom domovinom, gorusu želju da dođu pred lice Božje. Jeste li već iskusili kako neobično je čovjeku u tuđinu i kako čezne za lijepom domajom? Ali uzmite čovjeka, koji je već i bolestan od ovog čeznuća. Govori mu što ti draga, on te ne sluša, jer njegove misli borave u očinskom domu. Tako i duša naša luta svjetom nezadovoljna i nesretna jer ovdje nije njezina domovina. Sv. Augustin je to lijepo izrazio: „Naše je srce nemirno, dok ne počine u Bogu“. Što budeš stariji, to više to osjećaš. Ali istom, kad bude duša naša riješena okova tjelesnih, joj kako čezne za Bogom, koji ju je stvorio kako teži za Isusom i žudi vidjeti njegovo blago lice! A to je samo jedna strana muka duša u čistilištu: nelispunjeno čeznje.

No pri tom trpe ove duše i neizrecive boli, prema tomu, što su sagriještile. Sv. Margareti Alakok ukazuje se jednoč neka susestra, koja bijaše nedavno umrla. Trpjela je užasne boli, pa ih u nekoj stici očitova našoj svetici. „Gledaj, reče, krevet, na kojem se strašno mučim“. I ad pokaže svetici svoj ležaj pun ražarenih šiljaka, koji joj prodirali u meso. Pokojnica uvjeravaše, da to trpi za kaznu iljnosti i nemarnosti, iz koje ne ispunili pravila svoja. Krvari mi srce, dodade, i to za kaznu, što sam češće mrmljala proti starješinama. Moj jezik izjedaju crvi, što sam druge ogovarači i kršila šutnju. Ali sve ove muke isčezavaju prama užas, što sam onda osjetila, kad sam na svoje oči moralu vidjeti, kako bi jedan moj rođak, koji bijaše u smrtnom griješu umro, preda mnom bačen u pakao.“ Pripomenimo, da su to bile samo slike, kojim se svetoj Margareti zorno predstavilo žalosno stanje ove duše; jer svi znamo, da duša u čistilištu nema ni jezika ni srca, budući da njezinu tijelo počiva u grobu. Samo zapamtimo, da ćemo Presv. Srcu Isusovu iskazati veliku ljubav, budemo li pomogli dušama u čistilištu. A svako dobro djelo može tomu služiti i molitva i post i milostinja i rad i trpljenje prikazano dobrom nakanom osobito u Apostolstvu molitve.

„Mila bijaše duša njegova Gospodu, zato se požuri da ga izvede ispred opaćina.“

Mudr. 4, 14.

F. H.

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu, inače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uređništvu, a negovo je, kada i kako će je oglasiti. Dogodajmo, što ih iznose zahvalnice, pripisujemo samo ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Vršeći četvrtu zapovijed.

B o s n a. G. 1916. i 1917. nelazila sam se u velikoj bijedi i nevolji. Teška skupoča, a ja moradom hranići staricu mačku. Ni posla nijesam mogla dobiti. U velikoj brigi, kako ču živjeti, sjetih se one sv. Pisma: »U Tebe se Gospodine uzdah: ne ču se zbuniti do vijeka!« Zato se utekoh Presv. Srca Isusova s posebnom pobožnoću, koju obavljah kroz devet dana, obećavši mali priнос za naš Glasnik i javno se zahvaljujem. Zadnji dan devetnice dobih lijepu službu, gdje sam mogla lako hranići mačku i sebe. — Ne prode dugo vremena kad zavlada pošasna bolest i Bog dragi nam uze k sebi mišu mi sestruru. Sva nesrećna i slirvana da mi još i malika ne podigne ovoj teškoj žalosti, jer se bilaže treći dan iza smrti sestrine razbolela. utekoh se opet Presv. Srcu Isusovu vrucućom molitvom, da mi maliku poklonim, a dadne nam snage da ovaj teški udarac dragovoljno podnesemo. I zbilja mi pomože Presv. Sreci! Majka mi ozdravi, a žalost naša za sestrom po malo se smiri, jer znamo, da je tako o. agi Bog hotio. Ovijem izričem moju najskriveniju zahvalnost i poštovanje prema Presv. Srcu Isusovu koje me je izbavilo iz teške nevolje, a uzdam se u njega i za sav život. T. S.

Roditeljska žrtva.

Prije dugo vremena odlučila sam posvetiti se Bogu u redovničkom staležu. No kako bila sam u roditeljevru sam se bojala otkriti ovu tako vrucu želju, značući da će se oni veoma protiviti mom izboru. K tome nijesam još znala, da li me Bog u istinu zove u taj stalež. Utekoh se vrucućom molitvom Bož. Srcu Isusovu, te obećala javno se zahvaliti u njegovu Glasniku, ako mi помогне Srce našeg Spasitelja uslišalo je moje pouzdane molitve, te jasno upoznam volju Božiju i tako se odlučih kazati roditeljima svoja nakanu. Za njih bilaže ovo velik udarac. Suznim očima razlagali su mi svoje nevoljno stanje i žalosnu budućnost ako ih ostavim.

Napokon ne htjedeš ni čuti o tom ništa, da-paće mi zaprijetiše, ako bih htjela otći bez nijlove dozvole. Bijaše mi neopisivo teško. No predobro Srce pomože mi. Nakon nešto vremena moji

se roditelji ipak sklonuše na moje vrucu molbe, otpremiše me sa svojim blagoslovom te ostaše sam premda žalosni no predani u volju Božju, u starosti od preko 65 godina.

Sada se nelazim već blizu dvije godine u samostanu Karmeličanka Bož. Sreca posve sretna i mirne savjesti gleda roditelja, koji mi hvatljaju, da mi ide dobro i Božji blagoslov da ih svuda prati.

S. M. L.

Namještenje.

Z a g r e b. Služio sam cara i kralja, bio sam u raznim društvinama, prešao teške životne kušne, ali sam svagđe i svagda našao solidnu utjehu i pomoći samu u Bogu. Eto i sada sam mu po obećanju dužan zahvaliti. Što mi je neobičnim načinom pokazao dobrotu svoju. Tražio sam namještenje. Poznato je pak, kako su sva bolja mjesta već popunjena. Stavio sam ipak svu n'du svoju u Bož. Sreću. Ko uvijek tako i ovaj put dobio sam njegovim darom bolju službu nego sam se i nadao. Dajem za pomoći Glasniku 200 K. da se širi Božja čast.

I. M.

S Bogom izmireni.

H r v a t s k a. Imala sam jednog rođaka, koji nije mario za crkvu i njezine sakramente, pa premda je bio duže bolestan na sušici i imao vremena misliti o vječnosti, činilo se, kao da će umrijeti bez sv. sakramenata, jer nije htio ni čuti da se ispoljedi. Tada se utekoh Bl. Gospa, da ga ona sklene na ispoljedi i obećala javnu zahvalu u Glasniku. Naš se bolesnik doista lijepo ispoljedi, primi sv. pričest i pomast, te pomireni s Bogom dva dana kasnije umre.

M. S.

Primilo ju k sebi.

S r i j e m. Moja mati bila je teško duševno bolesna kroz 7 godina. Običali smo izmoliti veliku devetnicu da joj se Gospod Bog smilje na da ili ju primi ili da ozdravi. Čim smo otpočeli moliti devetnicu u čast Presvetog Srca Isusova i prvi put se pričestili, Gospod ju je primio i time je prestala njenja bolja.

Pošto osjećam u sebi vjeru, to mi je ne samo kršćanska dužnost, nego me na to i savjest goni što i činim od svež srca i duše rado, da se javno zahvalim Presvetom Srcu Isusovom.

M. B.

Ipak savremeno.

— Odeo se! Traži posebnu katoličku javnost! To je pogubni separatizam! Tako prigovaraju neki našemu zahtjevu u 10. broju.

— Liberalci i framasoni traže, da bude javnost po njihovu. Ne znam, zašto ne smiju katolici tražiti, da bude njihova javnost? Slobodni oni, slobodni mi! Ili zar je sloboda za sve samo ne za katolike?

— Pa gdje traže liberalci i framasoni svoju javnost?

— Po svim novinama, u mnogim društvima, ma pr. Matici, Sokolu, i t. d. Ne samo da traže, nego su je već i stvorili. Mi smo katolici bili predugo strpljivi popuštajući takvim prigovaračima, a framasoni su dotle haračili Božju njivu. Oni se odijeli od onog starog kršćanskog poštovanja, te prouzročili sadašnju pokvaru. Mi hoćemo tek da očuvamo one, koji se hoće držati katoličke vjere i poštovanja; stvoriti prilike, u kojima će im to biti moguće.

— Ma ne će nama liberalci ništa zla.

— Ni davo ne veli, da on hoće zlo. Svagdje se sakrije pod kranku dobra. Tako i negovi učenici n. pr. sada viđu, da nam treba »narodna crkv«, a u istinu hoće da nas lažima otrgnu od sv. Oca pape, koj je temelj katoličkog jedinstva i života.

— Zar ne bi bolje bilo, da se proti tim liberalcima složimo s drugim kršćanima, a ne da naglašujemo svoje katoličanstvo?

— S onim kršćanima, koji doista hoće da udare na te framasone i liberalce, ići ćemo u toj stvari drage volje i mi katolici. Samo te molim, pokaži mi jednu takovu grupu... Ako pak treba i kod inovieraca takovo shvaćanje tek buditi, onda ga sigurno ne ćeš stvoriti popuštajući od dobra. Što ga kao katolik imaš, nego množeći ga, sakupljući duševnu snagu, kojom ćeš biti podoban i drugoga pobuditi. To mi postizavamo u Marijinu kongregaciji, a to nam je i dužnost, da prenesemo na druge, u javnost.

— Ali kad za to nijesu ni svi svećenici, kako ćeš onda druge pridobiti?

— Dosta je, da je za to jedan lilepi broj svećenika, kako ih svagdje po domovini imade. Drugi su »savremeni« prilagodujući se svijetu u zlu, a nijesu savremeni liječedi bolesni svijet. Mi se okupimo oko onih, koji otvoreno vele, kada bolesniku treba operacija; koji sa Spasiteljem jasno ljudima kažu: »Ako ne činite pokore, svi ćete skupa poginuti«, Lk. 13, 5.

— No što može nas malo prema tolikoj masi nevaljana svijeta?

— Mnogo se može! Ta i tu svjetinu vodi tek nekoliko zloduba. Oni je istina laglo zavedu, nego mi popravimo. Ali je i moć istine velika. Njezinu pak luč treba da u prvom redu visoko drže zbornici Marijini.

Zbornik — muž.

»Tražio je sebi Gospod muža po srcu svojem. I. Kralj. 13, 14. — Organizacije su značaka našeg vremena. Ali odveć velika želja za udrživanjem u muževa kudi se. Zašto? Jer da su takove udruge najveća pogibao za život u familiji. No ja poznam društvo, koje oca i muža sjeća njegovih najsavjetijih dužnosti upravo prema domu i porodici; društvo, u kojem se neprestano predočuje veličanstven uzor obiteljskog života u Nazaretu; društvo, koje ima sve prednosti udružnog života, ali nema manu njegovih — a to je kongregacija za muževe. »Ovdje u kongregaciji ostaje glava bistra, srce uživa velike plemenite nastade, a — kesa se ne ispraznjuje», reče jedan iskusni upravitelj. »Muževi upravo stoje u borbi života i trebaju kao borioci izvrnrednu zaštitu, da uzmognu sačuvati Isusa Krista i njegov sv. zakon i novovo ga oživotvoriti. Zadača zemaljske Matice jest, da uzgoji značajne ljude; još većina je to zadača nebeske Matice, kojoj je Isus na kržu predao i sve muževe — kao s'nove. Tako se govorilo na velikom sastanku Kongreganista u Ahenu već g. 1903., kada se rješavalo pitanje, zašto već da se muževi združuju u Marijini kongregaciji.

Ne izbjija li iz svega ovog jasno i prednost i pogodnost ali i potreba muških kongregacija i za radnike i za gradane i za gospodu? Ali zato se i hoće da je kongreganist - muž:

1. U srcu vjera. Svetu nam Pismo predočuje dva čovjeka. Jedan sazida kuću svoju na pjesku. Dodu nepogode i bi razvalina od nie velika. Drugi kao mudar čovjek »sagradi kuću svoju na kamenu. I udari dažd i dodoše vode i dutuše vjetrovi i napadoše na kuću onu i ne pada; jer bješe sazidana na kamenu. Mat. 7, 24.

Osnovni kamen zgradi našega života je viera. Zašto? Jer se osniva na istinitosti i vjernosti Boga. Vjerovati reći će držati za istinu, što je Bog objavio i jer je Bog objavio. Vjerovati reći će zauzeti stanovište nepokolebitivo, čvrsto kao prijesto Svevišnjega. A nema li upravo muž da stoji na takovu osnovu?

No kakav vjeru traži Majka Božja od svojih sinova? Samo onakovu i onu, koju je Krist oporučno ostavio u svojoj Crkvi, vjeru one Crkve, koja je osnovana na ugledu muža, komu reče Krist besmrtnje rječi: »Ti si Petar t. l. stijena i na toj stijeni sazidat će crkvu svoju«. Mat. 16, 18. No nigdje ne će muški svijet ovu vjeru naći stalniju, živiju, čišću nego u Mariji, koju toga radi slavi sv. Pismo: »Blago tebi, što si vjerovala«. Luka 1, 45. I meni se čini kao da Majka Božja slazi s neba k vama, muževi - zbornici, i zbori: Bdijet stražite, saviesno i ponorno nad dragocjenim pokladom vjere! Čuvajte sebe i svoje obitelji od svega, što bi god moglo naškoditi vieri ili je oslabiti, osobito od smrtonosnog otrova zla štiva! Ojačalte, dnevice jači i stalniji u vieri budite! »To je pobeda, koja svladava svijet, vjera vaša«, vaša sveta, katolička, apostolska vjera.

I hvata Bogu i Gospu ovaj poziv na muška srca u kongregaciji uviјek je palačio odziv. Ne će li i danas tako? ne će li i u nas?

2. Na usnama molitva. Kakova je viera, takova je i molitva. Što je dublji i jači korjen zahvatila u srcu muža vjera, to mu se radije duša diže puš nebesa u poniznoj, ponuzdanoj molitvi. Kada čovjek zrelije dobi, komu je briga urezala duboke brazde u čelo, komu su snažne ruke u napornom radu otvrdnule, kada ovakav prigibile koljena i sklapa i diže ruke k Bogu, a usta mu šapču krepku molitvu — nije li to krasan prizor? Da to krasniji, ako je muž bogat ili učen ili odličan. Ta »što čovjek uopće može moliti, to je naime odlikovanje njegove neumire naravi«. (Hettinger). Zato je molitva najimplementiriji čin ljudski, a najlepša slika — muž u molitvi.

Ali na tom se osniva i njegova veličina. Čovjek je tako velik, kako su mu velike misli. A misli su tako velike, kako je velik predmet, kojega se tiču. Nuto najveći predmet, na koji čovjek misli, kad se molí, jest Bog, veliki Bog. Pa zato čovjek nikad nije veći nego kad se molí. Muž, koji odnemaruje molitvu, nema ni pravog ljudskog dostojanstva.

Kongreganist Filip Vilim, knez falački, svakoga bi jutra sproveo čitave dvije ure u molitvi klečeći i rukmatrajući. Za cijelih 40 godina on ne bi ni jedan dan propustio sv. mise, a za čitavog života tek šest puta izostavio je sv. misu; pa i tada ga na to prisilila skrajna potreba. Iza sv. mise bilo duhovno čitanje; pa večer cijela bi obitelj ispitivala savjest. Pa i u noći znali bi u ovoj kneževskoj palati ustati te u kapelici po čitavu uru provesti umolitvi.

3. U životu muževnost. Ima ljudi, a možda i među zbornicima, koji vjeruju i koji mole, pa ipak mnogo, mnogo im još manjka. A što to? Muževnost u životu. Nalik su oni na onog slugu u Eванđelju, koji je primio od gospodara jedan talenat, a taj novac zakopao u zemlju i sakrio. Mat. 25, 18. Sjaja kukavica! A ovakav se postupak i izravno kosi s voljom Kristovom, koja je jasno izražena u riječima: »Tako neka svjetlost vaša pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima. Mat. 5, 16.

Dode k jednom upravitelju kongregacije u Bosni vojnik. »Valečasni, to je moj najveći posao, što sam zbornik Marijine. Živio! No recite mi, zar Vam nije teško u vojničkoj službi vršiti dužnosti zborničke? »Nije. Svaki dan obavljam svoje molitve, svake nedelje slušam sv. misu i propovijed, a usto se svakoga tjedna i pričestim. To je lijepo. Ali što vele na to Vaši drugovi? Zar Vam ne dosaduju barem dvojčinim, nečistim razgovorima? »Moji drugovi? Znaju oni mene. Ja sam im odlučno izjavio, da sam zbornik Marijini i da me vrijedaju takvi razgovori. Otada — puštaju me u miru.

Ne će se lako naći kongregacija, kojoj se ne bi što prišvalo. Na prigovore je kongregacija priučena, zato je se uopće slabo doimaju. Ali da je kongregacija zatvorena tek među četiri zida kapelice ili pojedinci unutar svoga stana — to ne će, ne može, ne smije kongregacija nikakva i nigdje trpjeti. Muževnost čini mužem.

Muževi - zbornici gdje ste!

Josip Predragović D. I.

MALOME SRCU.

Tvoje je srce pupoljak bujni,
Nije ga jošte dirnuo svijet.
S neba ga traci cijeluju rujni,
Tvoje je srce nebeski cvijet.

Ružice iz njeg, ljiljani mire,
Ljubica skromnih odiše dah;
Vjetriči rajske nad njime pire,
Ne kalja još ga zemaljski prah.

Djevica Majka presveta čista
Miluje nježni cvjetić ti tvoji,
Njenom ljepotom neka se blista,
Predaj ga, predaj, dušice, Njo!

Mato R. D. I.

Vijesti.

Amerika. — Oj braćo u miloj nam doznači, Vi i ne znate, kako nas ovdje u Americi veseli svaka vijest, što je donesao Glasnik o društvinama i napretku kod Vas. U 4. broju bilo nešto i iz moje čazmanske župe, pa taj broj čuvam kao biser u mojem ormaru.

Za uzvrat hoću eto, da i ja Vama učinim veselje pa Vam javljam, da i mi ovdje u Steltonu gledamo mle prizore bogoljubnosti i poštovanja osobito naše druge mladeži. Prve nedjelje svibnja poredalo se poslije večernje pred pričesnom klupom 80 mladića i djevojaka, gdje primiše sveti škapular, i tako utemeljio bratovštu Gospe karmelske. — Dne 30 svibnja bila prva pričest. U školi se sabrali: dječaci svi lijepo obučeni, a djevojčice u bijelini. Sa 12 ministranstva izšao g župnik po njih, pa svi pod zastavama Srca Isusova i Marijina i Sv. Alojzija pošli u crkvu. Ne mogu ti, milo Glasniče, iskazati, kakav se ponos i radost u srcu bude, kad slušam onaj biserni glasničevine dječice, koja mole vjeru, ufaće, ljubav; kad gledam ono počitanje i pobožnost njihovu. O andeoška nevinost! cvjetaj nam vjekom! Pomoći će tome nebeska Majka, kojoj se posvetila dječica primivši izu večernje škapular. — Slike nedjelje pristupa k sv. pričestu do 100 naših župljana što mladih, što starih. — Živi vjerski život izbije na lavi osobito na veće svetkovine. Tako na Veliku Gospu — našu župnu zaštitnicu — bilo na jednom 5 pričesnih redova, kakogod je naša crkva široka,

Sav taj lijepi život dolazi nam po revnom našem g. župniku A. Širci, koji određenje radi za čast Gospodnju. Izvanredno ga u tom pomazu časne sestre od dragocjene krvlji, koje nam divno odgalađuju svu mladež od 6. do 14. godine. U našoj se školi vidi, što čini sveta vjera od mladeži, koja se je drži. Bilo tako i unaprijed J. P. Opaska uredništa. Potanji opis ove lijepo hrv. katoličke župe donosi novi kalendar Srca Isusova i Marijina za god. 1921.

Koprivnica. Dne 8. IX. stupila je Marijina kongregacija za gospodice u 5. godinu svoga života. S radošću se sjećamo toga dana, kad nam se ostvarila naša ideja, da podignemo društvo, u kojem će se naša ženska mladež odgajati u katoličkom duhu te očuvati od vjerskog nehaia. — Imade nas 24 članice i 5 kandidatkinja. Nutarnji nam je rad podijeljen u tri sekcije: Euhariističnu, misjonarsku i apstenitenu. Djelovanje sekcija je živahnio. Euhar. sekciju sačinjava gotovo cijela kongregacija. Često primamo zajednički sv. pričest te je namjenjujemo za savremene potrebe vjernika i cijele Crkve.

Misionarska je sekcija u dvije godine svoga opstanka sabrala za apostolat svotu od 550 K. a za potpomaganje misija 1122 K. Duh kongregacije gojimo i priredujemo akademije: izlete, te držeci društvene sastanke.

U svibnju smo priredili svečanu akademiju, na kojoj se prikazivalo komad „Na vremenu Milosti“. Posjećena je bila tako brojno, da se moralo prikazivanje ponoviti, pa je tom prilikom unišla lijepta svota za društvene svrhe.

Članice s velikom revnošću šire kat. štampu; raspačavaju dobre knjige i razne glasnike, a sakupljaju knjige za kat. pučke knjižnice. Kongregacija pak imade svoju vlastitu knjižnicu, koju su također same članice osnovali.

Nadamo se da nebeska Majka motri sa zadovoljstvom naš rad kroz ove 4 godine. Pogotovo se sada osjećamo sretinom, što barem mi sačinjavamo jednu kat. organizaciju, koja za ovih burnih vremena jedina drži barjak čiste katoličke ideje u našem gradu, gdje proživljavamo borbu s »reformatorskom crkvom«. Doduše »osnivači i »vjerниci« te »crkve« napadaju nas i javno rugaju izvrgavaju, no naše svjetlosti ne mogu pomutiti, niti žara uturnuti. Sto više! Te nas borbe č. - svjesnjima i čeličnjima kongreganicama.

Tajnica.

Split. Kongregacija simeoništarača drži sastanke svake druge nedjelje, gdje nam upravitelji veleč. Jerkunica zanimivo tumaći krepotij Marijine i očinski nas vodi. Na Blagovijest imali smo primanje, a na Imakulatu priredismo uz pomoć »Mesorske vile« (tamburaški zbor) lijepu akademiju. — Za sljedeću godinu izabrana je već uprava pa se nadamo dobrom uspjehu.

Biljica. Proslavljeni raiševanje blagdan Bož. Srca na sam petak sa 900 sv. pričest, obnovilo se naše djevojačko društvo na Petrovo novim primanjem 67 članova, koje je obavio o. Teofil iz Varaždina iz prekrasnoga govora. Nova glavarica je Ag. Herman, upraviteljica podmlatka R. Hađinjak, a revniteljice M. Baksa, T. Setnik i M. Žarković. Jačila nam milost Božja društvo u međusobnoj ljubavi i djevojačkoj čestnosti!

Sadržaj: Budenje savjeti obrtnika 167. — Zima ide 169. — Katolički radnici spasli domovinu 169. — S lampicom 171. — Katolik kod izbora 172. — Glasnik — miraz 172. — Presv. Srce i dušu u čistili 173. — Zahvalnice 174. — Ipak savremeno 175. — Zbornik — muž 176. — Malome srcu 177. — Vijesti 178

Broj 12.

PROSINAC 1920.

Tečaj XXIX.

Riječ čitatelju!

Pred Vama, koji znadete, što Vam vrijedi Glasnik i koji znadete kako se danas živi, ne trebamo da se ispričavamo, što će Glasnik za 1921. stajati 12 kruna. Okrenu li se slijedeće godine prilike na bolje, a to se užamo, onda će to biti zadnja povišica. Svakako bi to bio žalostan štovatelj Srca Isusova i slab kršćanin, koji ne bi znao toliko žrtvovati za svoj duševni napredak, što ga ima od čitanja Glasnika. Mi se dapače nadamo, da će svi ismučniji čitatelji postali i više, kako su to mnogi i prošle godine.

Nego druga nam je stvar još više na srcu. Na stotine hiljada tiskaju se dnevne u samom Zagrebu novine, koje vrijedaju Srce Božje. Njihove izmišljotine i otrov sišu i gutaju katolička srca. Ona hladne za Boga, za svetu Crkvu i za poštjenje. Propadaju sami, propadaju im obitelji, propada narod. A mislite li, gradi čitatelji, da se to Vas ništa ne tiče? Zadire to do u Vašu sobu, u Vaše srce! Zla javnost stvara zle običaje i zakone, a pod njima i Vama jao. Zamislite se, prenite se!

Tijekom mjeseca prosinca treba da svijestan katolik barem nekoliko znanaca odgovori od protukatoličkih novina, a pribavi im katoličke. Za viersku izobrazbu u prvom redu, Glasnik, koji će se slijedeće godine još više nego ove osvrati na teškoće i privore, kojima protivnici smučuju čestiti svijet.

Povjerenici!

Vi ste danas propovjednici Hristovi! Vi mu čuvate srca, Vi mu ih otvarate! Pokucajte i na druga; ne mirujte dok ne predobijete još jedanput toliko, koliko ih imate. Eto u Velikom Bukovcu odazvali se čestiti župljanji svom vrloj župniku pa imadu ove godine preko 560 Glasnika. U kršnoj Lici naša je vrijedna nova povjerenica K. S. u G. 20 novih čitatelja! Ima još plemenštine, ima ljubavi Isusove! S njome i za nju radimo! Radost, utjehu i blagoslov želi Vam od Božanskog Djetešća u radu za Njega.

Uredništvo Glasnika.

Kršćanska samozataja.

**Opća nakana molitava i dobrih djela u prosincu,
blagoslovljena od sv. oca pape Benedikta XV.**

Mnogi se već na samu riječ »samozataja« zgražaju i govore: moderno doba traži čovjeka jaka, dobro razvijena i duševno i tjelesno, samosvjesna, slobodna i odlična u djelovanju. Samozataja, svladavanje samoga sebe, ubija u čovjeku porive individualnosti i samosvijesti, otima mu svaki polet, čini ga malenim. Treba čovjeku dati potpunu neograničenu slobodu u svemu, da se sam od sebe prema svojim naravnim sposobnostima razvije i tako postane potpunim čovjekom, a ne sputavati ga u lance kojekakvih nенaravnih zahtjeva, kao što je zahtjev: zataji sam sebe! Eto tako od prilike govore današnji usrećitelji svijeta.

A sad čujmo, šta govori Učitelj svih vjekova, najbolji poznavac ljudske naravi i najveći dobrotvor roda ljudskoga — Isus Gospodin. »Tko hoće da ide za mnom neka zataji samoga sebe, neka uzme križ svoj i neka slijedi mene!«

To je velika riječ Sina Božjega. To je nauka koja stoji u opreci nauci svih modernih nadirudrača; ali koja je preporodila svijet, i koja je proizvela naše velikane i značajnike rodu ljudskome. Na prvom mjestu stoli On sam — Isus Krist kao uzor i zrcalo svih vrlina, a naročito samozaće i odricanja samoga sebe.

On je ne samo riječju, nego i primjerom učio svijet. Cijeli njegov život može se reći — bješće jedna velika samozaća i jedno veliko samoodrivanje na korist rodu ljudskome. Jaslice u betlehemskoj štalici, kućica nazaretska, bregovi i doline palestinske, kuda je gladan i žedan hodio dobro tvoreći svima, mukotrpni put do Kalvarije i napokon križ — zar to nijesu rječiti svjedoci njegove samozaće?

Pa i sama ustanova presv. olt. sakramenta, gdje se Isus pod prilikom kruha i vina žrtvuje za nas i žrtvovat će se do konca svijeta, gdje je sakrio i božanstvo i čovječanstvo, da bude prognanik na zemlji, za nas, da nas tješi, hrabri i hrani za život vječni — zar to nije neprestani svjedok njegove neizrecive — nesebične ljubavi spram nas i njegove neprestane samozaće? Štovanje njegova presv. Srca u presv. sakramantu, što je drugo, nego priznaje i štovanje njegove vječne, nesebične ljubavi, njegova samoodrivanja i samozaće?

U ovoga učitelja samozaće ugledaše se svi njegovi pravi učenici i sledbenici svih vjekova i baš time postadoše veliki i pred Bogom i pred ljudima. Eno vam sv. apostola, eno milijuna sv. mučenika, eno vam velikih umova i učenjaka Basilija, Cirila, Ivana Zlatoustia, Jeronima, Augustina, i tisuće drugih velikih duša, s kojima se ne može takmititi ni jedan moderni dobrotvor ili uzgojitelj čovjek bez samozaće. A što sižem u daleku prošlost? Eno vam i u novije doba pravih modernih velikana — pravih dobrotvora roda ljudskoga, koji su na krilima svete samozaće — nesebične ljubavi čudesa tvorili za čovječanstvo. Čitajte život Ozanama,

Ferinia, na glasu učenjaka a puna samozataje i samoprijegora, pa ćete vidjeti, kako su maleni i ništeti upravo oni, koji se dižu protiv samozataje, a nikakvih velikih djela ne proizvedoše za pravu prosvjetu, za dobro čovjeka.

Današnji život podaje tužnu i strašnu sliku društvenoga života. Sve hrli samo za novcem — samo da ugodi strastima, samo da uživa na račun drugoga. Neposluh i spram roditelja i spram učitelja, divljaštvo, nemoral i kod mladega i kod starilega svijeta preotimaju sve više maha! A svemu su tome krivi oni, koji na sva usta propovijedaju potpunu, neobuzdanu slobodu bez svake samozataje i samoprijegora. To je plod bezbožne nekršćanske nauke o »samosvjesti« i individualnom razvoju strasti i neobuzdanosti. Kršćanska nauka stoji čista, uzvišena nad ovim otrovnim naukom i dovikuje čovjeku: Zataji sama sebe, svladaj sam sebe! Svladaj niži poriv naravi, svoje strasti podvrgni duhu, a duh podvrgni Bogu, pa ćeš istom onda biti pravo sobodan u misli, riječi i činu.

Kršćanska samozataja nije poganska beščutnost ni besposlena odanost u sudbini, niti je očajnička nemoć u nezgodama života, ni pljačljivost od saobraćaja ljudskog. Ona je snaga i sila duha nad tijelom, milosti nad naravlju. Ona ne ubija sposobnosti, nego oplemenjuje i diže. Ona je najbolja čuvarica nevinosti i poštenja. Kad se čuju zamamni glasovi zavoditelja pod izlikom zabave, društvenosti i buduće sreće, samozataja se javlja ko Andeo čuvat i šapće: Čuvaj se, ne idi na tanak led! Kada dopane ruku zanimivo ali otrovno štivo, ona ga žrtvuje i bacat će sebe. Kad u kući prijeti svada i razdor, ona nuka muža da prasta, ženu da pregori, diecu da se strpe. Ona dovikuje susjedima — ne čini drugome, što ne ćeš da drugi tebi učini. Samozataja je dakle temelj i prva vježba ljubavi Bogu i bližnjemu.

Svladaj sebe radi sebe i spasit ćeš sebe!

Svladaj sebe rádi drugoga i bit ćeš sretan s drugim!

Svladaj sebe radi Boga, i bit ćeš blažen kod njega!

I. Gavrić D. I.

Vjerska straža u narodu.

Ako isporedimo naša sela s onima pred kojih desetak godina, ne ćemo zamjetiti veliku razliku u broju kuća ni u porastu punčanstva, ali će nam u pravilu udariti u oči golema promjena u načinu mišljenja, govora i života. Prije si iz gradova upravo bježao u sela, jer je u njima vladala zagušljiva razročnost i privremenost a u selskim blaženim mir i čistoća lijepih običaja. Građanin ti se pričinjao odviše zamišljen i mrk, a seljak uvijek vedar i veseli. S poljodjelcem si mogao satove razgovaratati o svemu i svačemu, od njega si čuo mnoge zdrave misli, lijepe riječi i tople kršćanske osjećaje. Sada kao da se sve to stubokom ruši i sela se približavaju u svemu smučenim gradovima.

Čemu to vodi?

Ne ima sumnje, da tomu mnogo doprinose teške životne prilike, s kojima se ima boriti podjednako i građanin i seljak. Ljudi se uvukloče u se, s nepovjerenjem gledaju u sve, prevladava zavist, mržnja i zlovolja. Nekoć je u selima vladala uzajamnost i sloga, a sada se tudi susjed susjedu i prijateljstvo se sklapa lih iz sebičnosti. Sada već i dobrodušni seljak stane i misli: ovaj će me prevariti, onaj izgrditi, treći će mi oteti moju muku, četvrti izrabiti moju dobrotu itd. Tko bi sve izbrojio, što se vâlja u njegovoj pameti. Najbolje ćeš to saznati, ako te nanese da čuješ svade i prepiske ili ako podeš u općinske, kotarske i sudske sobe u »pravdaške« dane. Najviše te boli, što se tolike uvrede i krivice smatraju nešto naravne, a nikakov grijeh ni pred Bogom ni pred ljudima. Tako te žalosne pojave u selu razaraju mir i sreću, temelj blagostanja i izvor narodnog napredka.

Korjen svemu zlu.

Tražeći uzroke tim promjenama na selima naći ćemo ih u općenitoj pohlepi za lagodnim životom. Nestaje one jednostavnosti i umjerenosti, koje su resile seljake. Rastrošnost se uvelika u sve slojeve, a to iziskuje mnoge i suvišne izdatke, do kojih obična zarada ne dotječe. Treba se podati bezobzirnom sticanju, makar i na štetu bližnjega. U tom se brzo zaboravlja na savjest na poštenje i na dušu. Čovjek ugrezao u tjelesno ne razumije duševno — rekao je sv. Pavao. Zato tolike lijepo riječi i upute propovjednika i ispovjednika padaju kao sjeme u trnje, i kad uzraste trnje, podavi ga.

Nove smutnje.

Nekoć se nisu čuli u seljačkom narodu protuvjerski govor i u srcu dobrom i poniznom čuvalo je riječ Božju. Mnogo imao seljaka, kojima je Crkva namjesnica Božja, pa se zdušno drže njezinih propisa. Na žalost ima i u selima ljudi slabe naobrazbe, a silno umišljenih, koji se izrugavaju svemu, što je Božje i crkveno. Takvi smutljivci su oni vuci, koji rastjeravaju ovce. Zato se i mnogi čestiti boje vršiti vjerske dužnosti, a pogotovo ulaziti u nabožna društva. Tako se smutnje nesmetano šire, vjerski se nehaj povećava, a ljubav k Bogu i bližnjemu ohladuje. Bezvjercima to godi, broj se njihov umnožava, oni se dapače i udružuju.

A mi?

Zar ćemo pustiti sve na milost Božju? Ne smijemo biti tako mlitavi i popustljivi. Ustajmo odvažno i neustrašivo na obranu vjere i čudoreda! U svakom selu ima blistrih i vrijednih muževa. Trebalо bi, da se dogovore, kako će u svakoj zgori i u svakom društvu presjecati riječi smutljivaca, ali složno i jednoglasno. Danas nije vrijeme, da se smutnje i pokrivaju. Tako bi u svakom selu imali vjersku stražu katoličkih muževa, koja bi u zajednici s presv. Srcem Isusovim i u sporazumu sa svojim dušobrižnikom odbila mnoge napadaje na vjeru i dobre običaje, koji su svetinja naša i zapriječila bi mnoga zla, koja su na vidiku cijelom svijetu.

S. Pet., župnik.

Ljubav malog Isusa.

*Pritisla zimor, — burna je noć;
Djevica hiti pod krov još doč.*

*Ustavlja mrzli pećina dah,
Sretna da primi djevu taj mah.*

*Brzo tišinom šaputo glas,
Da se je svijetu rodio spas;*

*Stao pa slušo zvjezdica roj:
I nebom brzo čuo se poj —*

*Kad jedna sleti k Isusu dođ
Hitajući razaznat Srca mu bol.*

*Tude ju tuge Ljubavi plam,
Od koje bukti i kamen sam:*

*Šiknula žarka zvjezdica van;
Sjala je za njom nojca ko dan.*

*Prošla je tražit, ima l' još žar,
Srdačcu Božjem da bude par. —*

*Djeva ju miri: „Žara nij' tog
jer to je ljubav Isusa mog!“ . . .*

jeck.

Mali Francek.

Medu djecom jednoga mjeseta, koja su se prvi put pričestila, našodio se i mali dječak, jadno odjeven, očito bolestan, komu je nešto osobito imalo biti na srcu. Otac mu bio pijanica, majka u zatvoru zgog neke krade, koju je od nužde počinila. Čudnim okom gledala djeca siromašnog Franceka, koli je ondje klečao i sklopjenim rukama tako pobožno molio. Za koga moliti tako pobožno? Dječica ne znaju. Molio je za svoje roditelje.

Poslijе mise reče župnik Franceku: »Ti si bolestan, mci Franjo; idi u moj stan, dobit ćeš malo jesti, pak idi kući i legni, a ja će te kašnje posjetiti.«

I njegov otac je bio u crkvi, te je svoje siromašno dijete gledao. Gledao je dugo svoje dijete, koje je bilo od svih najsironašnije odjeveno. »Ja sam krv ovoj strahotis«, predbacivao si je. »Vino, rakija!« Suteć je kašnje sjedio kod razdrte posteljice, na kojoj je ležao Francek. Dječak je gledao oca i reče: »Bit će bolje, tata. Sigurno. Ja znam, da će biti bolje.«

Kad je župnik došao, da vidi svoga dobrog dačića, razgovarao je dugo i sa ocem. »Budite pametni, Bog će biti s vama,« bile su župnikove riječi, kad je odilazio.

Slijedeće nedjelje kleknuo je otac k oltaru, i pričestio se. Od onoga dana je radio i nije na vino potrošio ni filira, i rado je skoknuo k Francekovu krevetu.

Jedne večeri, otac sjedio kod Francekova kreveta, otvore se vrata, plaho stupi u sobu majka i baci se pred muža na koljena. »Oprosti!« Tad zdvojno nihvati mršave ruke jedinog djeteta. »Terez, reče muž, ne ladijku; ja sam svemu kriv!« »Ne, reče, ja nijesam smjela tvoga imena opogasiti; radije gladovati.« »Terez, ti znadeš, kako sam se malo ja za vas brinuo. Da sam donio kući, što sam zasluzio, ti ne bi bila — — — govori on. »Ah, oprosi,«, govori opet žena. »Terez, ti imaš oprostiti, ne ja!«

Dok se ovo zbivalo, odleti dušica djeteta prve pričesti k nebeskomu Ocu i k nebeskoj Majci, ostavio smješak na usnama. Obistinilo se, što je dječak rekao: Oče, biti će bolje! I bilo je odonda bolje.

Ja dodajem: Svetu pričest je dragi Isus naredio za nas, za ljude, ne za andele. Ljudi! božji ljudi! idite, što češće na svetu pričest! Idite svaki da svaki dan! Ako je zlo na svijetu, idite na pričest, svi k dragomu Isusu, bit će bolje.

M. Rihrtić.

Kako bi u redovnike?

Velečasno uredništvo!

Prije 5 godina sam svršio srednje škole, a sada sam privatni činovnik. Nijesam zadovoljan sam sobom ni svojim poslom, i bojam se za spas duše, pa bim se želio povući u samoču ili u koji red. Ali ne znam, kako bim to izveo. Molim stoga Vas, da mi u Glasniku saopštite najpodesniji način i uvjete primanja u samostan.

Nemamo razloga sumnjati o čestitoj ukani našeg čitatelja, pa mu evo odgovora. Zanimat će to mnoge, jer se plemenite duše s ogavnošću odvraćaju od sadanjeg svijeta, a nepoštene novine govore o samostanima, kô da su utočišta propalica.

Tko može biti redovnik? Ne židov ni krivovjerac, ne dobroživac ni izvijeni bećar, ne sa zločinu optuženi ni u velike parbe zapleteni, ne bolestan ni slabouiran, ne divljak ni prostak — sve to isključuje §. 542. crkvenog zakona. U red se primaju čestiti katolici, koji su navršili 15 godina, zdravi i sposobni za duševni i tjelesni rad. Tko bi želio postati svećenikom u redu, treba da je svršio srednju školu, ili barem dopro u više razrede. Ne smeta, ako je već u kojem zvanju, jer na bolje se okrenuti nije nikad nečasno ni prekasno.

Zašto stupaju katolici u red? Ne da badavade, kavu piju i čavrlijaju, kako to čine njihovi klevetnici, nego da se usavrše, a po tom i bližnjem u koriste. Ne moraju biti oni, koji stupaju u red savršeni ljudi; ali morajo ozbiljno nastojati, da se usavrše obdržavajući savjete poslušnosti, siromaštva i čistoće, provodeći život trpljenja, rada i molitve. — Može se to doduše i vani činiti, ali kako su zapreke teške, a čovječja narav slaba, to se tek rijetki dovinu kršćanske savršenosti u luci svijeta. A ipak hoće Gospodin, da njegov nauk

imade potpuni vršitelja. Za to i sveder mnoge pozivlje: »Ostavi sve i slijedi mene!« Taj nutarnji glas i želja, što se u srcu uzbudi, jest zvanje, koje je onda pravo i potpuno, ako čovjek za nj doista ima i sposobnosti.

U koji red da stupi? Prema glasu i sposobnostima. Ako ti to dvoje veli, da bi mogao strogom pokorom i molitvom u razmišljanju zadovoljavati pravdi Božjoj, a ti podi Kartuzijancima (Pieterje — Kranjska) ili Cistercitama (Zatična — Kranjska) ili Trapistima (Banjaluka). Ako želiš narodu lijepo propovijediti, hajde k Dominikancima (Dubrovnik, Split). Želiš li primjerom sroštva i radom u duhovnoj pastvi pomagati bližnjega, eto ti Franjevaca (Zagreb, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik i t. d.) Širi li ti se srce pa bi htio cijelom narodu koristiti držeći misije i Duhovne vježbe sad u jednom kraju sad u drugom, odgajajući naobraženi pomladak napose svećenički, pišući na obranu svete Crkve — onda se javi Isusovcima (Zagreb). Ali pazi! Oni rade 10 sati na dan i ne štrajkuju, 4 sata su posvećena molitvi, 7 sati spavaju, a 3 sata imaju odmora skupa s obroćima. Kod njih je glavno poslušnost i umni rad. Stoga tko hoće kod njih izdržati, treba da je brišta glava, zdrav, radin, vesel, pripravan na progon svijeta. Sve žrtve obilno mu naknaduje ljubav Isusova, koga nastoji u svem naslijedovati i ljubav bratska, kojom jedan drugoga susreće i pomaže. Koji među njima nijesu svećenici, treba da znadu ili nauče koji zanat.

Kako da učini taj korak? Razborito, pobožno, veledušno. Posjeti najprije samostan, upitaj se za posebne uvjeti, piši poglavarama i pošalji im svoje svjedodžbe: krsni list, školsku i lječničku svjedodžbu te svjedočanstvo župnika o vladanju. — Moli Duhu Svetoga, Božu Srce i Mariju — Majku i Kraljcu svih redovnika — za rasvjetljenje i jakost. — Veledušno ostavi imetak i krv, pa računaj sa Spasiteljem, koji ti obećaje: »Stostruko će primiti i život vječni posjedovati!« Sumnjaš li još o zvanju, onda ti evo najkraćeg znaka: ako rado trpiš, moliš i ljubiš Isusa — tada ćeš biti zadovoljan redovnik.

Uredništvo.

Bog je dobar.

Iz misijonskog života priredio T. T. D. I.

Dva tjedna po prilici prije blagdana Bezgrješnog Začeća spremih se ūa veći izlet prema Kopargao-Talukl Došavši u Rahatu, pošaljem kočijaša, nekoga kršćanskog dječaka po imenu Bihla, da napoji konje. Kad dode tamu, nade nekoga dječaka od 10—12 god, gdje sjedi na zemlji. Dječak se obrati k Bihlu i umoli: »Brate, daj mi jednu žigicu.» »A čemu ti žigica?« upita Bihl.

— »Brate!« odvrati nepoznati dječarac »gle, dobri ljudi darovaše mi nekoliko krumpira, i sad bih htio da ih ispečem, jer još nijesam ništa jeo.«

Bihl mu dade žigicu i upita dalje:

— »Ko si ti i kako se zoveš?«

— »Ja se zovem Govinda i pripadam Kumbi (seljačkoj kasti) iz jednoga sela — 6 milja udalje. Ove godine pomriješe mi roditelji i starija braća od kuge; ja jedini ostao živ i budući da nemam nikoga, idem od sela do sela prosjačeći svoj svagdanji kruh. — Ali gle, brate, kako sam ti bolan! Moje noge, moje tijelo, moja glava — sve je natečeno — sve me boli; i otkako je zahladilo, jedva mogu kadšto da hodam.«

Bihlu se sažali dječak i reče: »Hajde sa mnom k svećeniku! On će te povesti u Sangamner i tamo će se za te brigati, da ti ne će ništa nedostajati.«

Dječak bijaše zadovoljan i reče: »Čim pojedem krumplir, eto me k patru. Dotle mi je pripovijedao Bihi svoje našće. Odvratim mu ponešto kratko: »Bit će da si mi opet nešto izvanredno na vrat naprtio; da vidimo!«

Za nekoliko eto mališa. Pitao sam ga ponešto strogo, i saslušao sam cilju stvar, kako mi je već moj Bihi pripovijedio. Ali nijesam mogao do konca da se uzdržim strogim.

S jedne strane vrlo sam se sažalio na mališa, čije čitavo tijelo, osobito noge, pa već i glava bijaše nabreknuće; s druge strane izlijevao je izraz lica dječakova, a osobito oko toliko pouzdanja, da o njegovoj istinitosti nijesam mogao posumnjati. Ujedno mu rekoh:

— »Ako hoćeš da podesi sa mnom u Sangammer, to ti valja prekosutra biti u ovoj crkvi, i uzet će te na kola i tamo dobro njegovati. Ali, odsjekoh još jedamput nešto strože »hoćeš li i zahvalan ostati ili me samo prevariti?«

Cuvši ove riječi pade dječak preda me na zemlju i dotičući se svojim čelom mojih nogu, zakute se po istočnjačkom običaju govoreći: »Gospodaru, ako mi hočete biti otac i majka — tad će vam biti dijete — ja ču dan i noć sjedeći pred vašim vratima stražiti i činiti, što mi zapovijedite. — I podižući se nastavi: »Nudem li štograd, podici ču i vama donijeti i ne ču zadržati za se. —

Plaćući doda još dječak: »ali nezahvalan i nepošten ne ču nikad biti.«

»Pogledajte, gospodaru, ja sam sirota i nemam baš ništa, ali nikada nijesam ništa ukrao. — Da je koji odrasli sve ovo učinio, mrko bi ga bio od sebe odbio i rekao mu: Komedija, ti bi me rado prevarili. — Ali biće dječakovo čudnovato je osvajalo i privlačilo, da sam posve bio ganut; i rekoh: »Dobro — vjerujem tio. Isto tako reče mi moj Bihi, da je to razborit i čudnovat dječak, taj ne će lagati.

Slijedećega dana posjetio sam selo oko Rahate i obavio svoje obične poslove. Opet i opet dolazio mi na pamet mali Govinda sa svojim povjerljivim pogledom i sa svojim plačnim glasom, te sam se ponovno pitao: nije li dragi Bog ovo pogansko dijete tako čudnovato k meni zato doveo, da ga za nekoliko dana uzme k sebi u nebo. O kako su čudnovate tajne Božjega odabranja! — I nijesam mogao, a da ne kažem svome Bihi češće puta, dok smo se vozili kroz selo: »Ovaj put si dobro učinio, što si dječaka k meni poslao i što ga nijesi ostavio u njegovoj bijedi.«

Pošto sam se na urečeni dan u Rahati bio spremio za put, nade se mali Govinda kod mene sa svojim imanjem — poderanom ūrećom, koja mu je danju služila za odijelo, a noću za pokrivalo. Polagano i oprezno gledao sam Govindu staviti na kola, jer ga je sve boljelo. Za vrijeme vožnje bio je mali posve zanesen. Tako došao je u krajeve, kojih nikada nije bio; prvi puta u životu ugledao je brda i brežuljke. Pri tom je o svemu stavljao posve smilješna pitanja. U Sangammeru bude od naše kršćanske djece, osobito od Kumbi-dječaka radostno primljen — kuc kakovi stari znanac. Najprije ga dobro okupaše; to bijaše uistinu potrebno. Zatim je dobio potpunu odjeću i jedan topao pokrivač, kakova on još nikad ni vidio nije. Tada tek usudisno se zamoliti gradskog liječnika, da našega novog štićenika čestito pregleda i da ga uzme njegovati. Ovaj pak gledajući sumnjivo reče: vodena bolest u velikom stepenu. Osim toga slezena vrlo natečena; ja ču činiti sve, što budem mogao, ali nade malo. Govinda je dobivao sada uredno lijekove i jela po propisu liječnikovu.

Ali zlo bivalo sve gore. Dva dana pred blagdan Bezgrješnog Začeća reče liječnik: »Više nema nade, budući da se voda već uspinje k srcu; dječak može naglo umrijeti.« Toga radi nijesmo više odgadali krsta. Kako je bio u najpotrebnijim stvarima poučen, krst ga P. Munding, davši mu ime Josip. Dva

posljednja dana morao je Josip još prilično mnogo da trpi, osobito kad je htio da legne. — Božja namjera bila je postignuta. Tako se bližio brzo dan njegove smrti. Na slavnu svetkovinu Bezgrješne reče ujutro rano svojoj dvoriteljici, kojoj je bio povjeren za službe Božje »danas ću umrijeti; ja to čutim, na srcu me nešto jako tišti«. I to je trebalo da se ispuní.

Baš smo dlijelli svetu Pricest našim vjernicima, kad dvoriteljica dođe brzo u crkvu i zovnu najbližega učitelja. To bijaše baš naš dragi Ivan, prvi kršćanin Sangannerske misije.

Smrtna borba trajala je samo nekoliko minuta. — Bez grliha začeta htjede, dok smo još u crkvi svečanost svetkovali, pozvati u nebo našega najmladega brata u Kristu kao zastupnika naše misije.

Ovo bijaše prva misao sviju nas, kad u sakristiji dobismo vijest o smrti maloga Josipa.

Još prije podne odnesosmo u svečanoj procesiji na groblje pokojnika, koji je izgledao miran i spokojan. — Putevi bijahu duž urešeni i ozivljeni mnogo-brojnim zastavicama. Tako je naš sprovod imao sav ures vesele procesije; i mislim, da je to također bilo jedno slavlje za našega maloga Josipa Givindu; tā on je slavio svoj ulaz u nebo, koje je tako lako i jeftino zadobio.

268

Vrijednost kršćanske vjere.

Danas se i najveće svetinje ne cijene. Čuo sam, gdje jedan tobože mudri voda socialistički pita seljaka: »A tko je taj Isus; — i što ti daje Isus?« Što Isus Gospodin daje i čovjeku i narodima u svojoj vjeri, to prekrasno razlaže slavne uspomene Leopold grof Stolberg. Taj plemeniti muž prešao je na katoličku vjeru ter ovako piše djeci svojoj o vrijednosti njezinoj:

»Draga djeco moja, ima li šta poželjna, lijepa i dobra, česa ne bi bilo u svetoj vjeri Isusa Krista? Idete li za veseljem? Ona daje vječno blaženstvo, pak samo ufanje toga blaženstva ovdje na zemlji neizmjerno nadilazi svako veselje i svaku bol života! Želite li dug život, Ona daje blaženu neumrlost! Tražite li mir? Ona jedina daje mir u burama života ovdje, i to mir, kako ga uživa dojenče na grudima majke svoje, a jednom tamo gore vječni mir! Zar za mirom? Pozdrav, kojim je Gospodin svoje učenike blagoslovio jest: Mir vam! Što je mir ovoga svijeta? Sin Božji daje pravi mir! Zar za prijateljstvom? Gdje je ono stalnije, nježnije i sigurnije nego je među slijedbenicima onoga jedinoga Obljubljenoga, kad svi bez ljubomora slijede jedan samo cilj, a svaki ga svojim sudjelovanjem postizava! Gdje se sveta ljubav jednoga raspaliće na ljubavi drugoga! Borite li se za veličinu? Sto je veće nego li je posinaštvo Božje? Za slobodom? Evanđelje je najsavršeniji zakon slobode! Ovdje dolje oslobođa nas od vlasti pohote i smrti! Za vlašću? Tko hoće ono, što Bog hoće, zar nije taj na veliki način dionik Božje svemogućnosti! Za mudrost? Samo mudrost vjere zasljužuje to lijeno ime! »Gospodin rasvjetljuje njihove svjetiljke.« (Psal. 17, 29.) Za kriješću? Ta koju krepost ne uči i ne daje zakon Isusa Krista?!

Čistu krepot, jer se vrši Boga radi, sigurnu krepot, jer ju svojom rukom vodi krasna poniznost, ta kćerka vjere, koju svijet ne poštije, premda je nebeskih osjećaja; drže je kukavštinom, a imade laviju srčanost; jer se sinovskim pouzdanjem ufa u jakost Božju, i jerbo je snažna samo u njegovoj sili. Sam je On njezino sve najbolje, u što se pouzdaje, On je štit spasenja, On je jedina obrana.«

Priopćio J. Šafraň, župnik u miru.

268

Svetih majka — djeca sveta.

Dne 25. kolovoza slavi sv. Crkva blagdan sv. Ljudevita kralja, a tri dana iza toga sv. Augustina. Bez sumnje pripisuju obojica svoju svetost u prvom redu milosti Božjoj, a onda svojim majkama.

Sv. Ljudevitu bi često govorila pobožna majka: »Ljubim te, sinko, ljubim te onako nježno, kako to može samo majčino srce. Ali bih te ipak hiljadu puta voljela mrtva gledati, nego da te ugledam okaljana samo jednim jedinim smrtnim grijehom.«

I Bog je blagoslovio velikodušnu majku, te je odgojila Francuskog čestita kralja, Crkvi velikoga sveca, nebū sretna baštinika.

Sv. Monika imala sina Augustina. Ovaj se bio vrgnuo u oca poganima i živio u oholosti i uživanju. Zabrinuta majka opominjaše i zaklinjaše sina, da se obrati i živi kršćanski. Pošla za njim iz Afrike u Italiju, nebi li ga obratila. No sveta majka ne opominjaše samo sinka, nego se dan i noć za njega Bogu moljaše.

Jednoć će je utješiti sv. Ambrozie, milanski biskup: »Utješi se! sim, za kojega tolike suze hješ pred Bogom ne može propasti.«

I ispuni se njegovo proročanstvo. Augustin se obrati, postane biskup, svetac, naučitelj, svijetlo i stup Crkve.

Cesto bi poslije znao majci govoriti: »Tvojoj molitvi moram zahvaliti, majko, da mi je Bog udijelio drugu čud.«

Tako su ove svete majke iskreno ljubile svoju djecu. Prva čuva sina od grijeha, a druga nastoli, da sina od grijeha oslobodi i da ga obrati.

No nijesu ova dva primjera nipošto osamljena u crkvenoj povijesti. Sveta Antuza bila je majka sv. Ivana Zlatousnoga; sveta Abundancija majka sv. Benedikta i sv. Školastike; sveta Emillija majka sv. Bazilija Velikog, sv. Grgura Niškog, sv. Petra Sebastijanskog i sv. Makrine.

Pa uopće vrlo čemo rijetko naći kojeg Sveca, koji ne bi vjeru, čistoću i druge krepotи baštinio od majke.

Ovo bi bio odgovor mnogim majkama, koje se tuže na djecu.

Djeca se ne radaju sveta, nego sa sedam neurednih sklonosti u srcu — sa klicama svih sedam glavnih grijeha. Treba srce djeteta oplemenjivati; a tomu se hoće vjere, truda i kršćanske požrtvovnosti. Tko pušta djecu, da rastu kao divljake u šumi, neka se ne tuži na gorke plodove!

J. Jurić D. I.

Pomožimo sirotinji.

Sve veća skupoča. Mislili smo, da ćemo bar poslije rata smjeti slobodno odahnuti, a kad tamo u štočem smo u još većoj stiscu. Lako bogatašima, ali teško sirotinji. Pune su kafane i hoteli bezbrižne gospode, ali malo tko zalazi među sirotinju, da, joj utaži glad i ogrije smrznuta uđa. Ovaj je rat odgojio sebeljublje, koje traži samo slast za slaštu, a ne marl za tuđu bol i muku.

U prvoj dobi kršćanstva, jesu li pogani koga našli, da se osobito odlikovali u djelima ljubavi, odmah su govorili: »To mora da je kršćanin, jer ljudi naše vjere nemaju te ljubavi«. Ali tko bi se danas usudio po tom raspoznavati kršćane? Moglo bi se reći, da su u tom od nas darežljiviji Židovi i Protestanti. Milijone daju za potpomaganje svojih Istočnjika, a naša sirotinja cvili i plače.

Ugledajmo se u tom u sv. Ljudevitu kralja francuskog († 1270.). Svaki dan je nahranio 120 siromaha, a na blagdan 200; više puta ih dapaće sâm dvorio. Zato on kaže: »Siromasi moraju steći nebo strpljivošću, a bogati djelima milosrđa.«

Ne dajmo, da bi se i na nas mogao protegnuti onaj ukor bogatašima slavnog biskupa milanskog sv. Ambroža! Ovako im on zbori: »Stijene svojih stanova odijevate sjajno, a siromasima ih svlačite. Siromah moli kod vaših vrata za novčić, a vi za ne udostojite ni pogledati, već idete mimo nje ga razmišljavajući, koja bi vrst miramora najljepša bila za vašu palaču. Gladan čovjek traži kruha, a vaš konj ima zlatnu uzdu. O bogatašu, kakav sud navlačiš na sebe, a tolikima si iz nevolje mogao pomoći. Sam dijamant, što ga nosiš na prstu mogao bi cijelo selo nahraniti.«

Zaista to je ukor, koji bi trebalo uporaviti na mnoge današnje imućnike i bogataše. Oni odsjevaju u mekoj svili i zlatu, a kraj njih tisuće dršču, nemaju čim ni da okriju svoje golotinle. Onakovim govorim sv. Ivan Krizotom: »Niti te tišti siromaštvo niti glad sili, da budeš škrt. Tvoja žena, tvoja kuća, dapaće tvoje životinje slaju od zleta, dok je na sliku i priliku stvoreni i krvlju Kraljevom otkupljeni čovjek radi tvoje nečovječnosti kukavan. Svoga psa s vell-kom brigom njeguješ, dok čovjeka ili bolje rečeno samoga Krista radi psa bacаш u krajnu nevolju. Koliko će vatre biti nužno za takovu dušu?«

Gledajmo u siromahu samoga Krista, jer On je rekao: »Što jednomu od ove moje najmanje braće učinistе, meni ste učinili.« (Mat. 25, 49.)

B. N.

UPOZORUJEMO

vrijedne čitatelje, da je list tako zvane narodne crkve »Novi rod« posve framazunski list, pa da ga nijednom katoliku nije slobodno ni čitati ni držati. Isto tako nije slobodno prisustvovati nijednom obredu. što ga upriličuje ta »crkva« i otpadnici svećenici, jer to nije bogoslužje nego bogohulstvo. Sada kad se lome prijašnje »narodne crkve« protestantska i druge, a njihovi ljudi, koji doista hoće Boga štovati stupaju u rimokatoličku Crkvu, ne će se pametan katolik igrati dušom svojom i srećom naroda svoga pa tražiti pravu vjeru od propalica. Gdje je Petrov nasljednik tamo je Kristova Crkva!

Srce Božanskog prijatelja.

Razmatranje za prvi petak.

Farizejima je doviknuto »ao!« Nasrću nanj pogrdama, malo ne da ga tvorno napanu. Vidi im zlobu; čuti ogavni zadah iskvarene im duše; teško mu je pri Srcu; okom traži utješniji prizor. I eto se pred njim prskuplja dosta svijetla, uza nj stoji i gleda s počitanjem par učenika. Ovima otvara Srce: »Va ma velim prijatelj! moji: ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo... U vas su i vlasti na glavi svilzbrojeni« Lk. 12, 4.

Hvala vam, o sveti apostoli, što ste mu svojom dobrotom tu milu riječ iz usta izvabili. Dakle može biti prijateljstvo između Boga i čovjeka! O, ja znam, što je prijateljstvo! Korjen mu je jednakost, deblo — vez sklonosti, plodovi — dokazi djetotvorne ljubavi. Ja čutim potrebu njegovu. Da mi, o Isuse, te spoznam: može li i mene s Tobom spajati vez prijateljstva,

I. Kralj i prosjak nijesu nikad sklopili prijateljstva. Predaleko su jedan drugome. Bog je ipak hotio, da se stavi i u taj lijepi odnos prema ljudima. Lijepo to opisuje sveti Petar (II, 1, 1), koji je osjetio svu milinu prijateljstva Isusova. [Bog je premostio jaz, postao je čovjek. Jednim istim čovječjim i Božjim Srecem ljubi Isus ljudе — mene. Pa jer nije samo pusti čovjek, dignuo je i čovječanstvo — ako hoču i mene — da ne budem samo čovjek, da budem dionik Božje naravi po milosti. Tajinstvena ta jednakost nastaje između Isusa i mene u krstu, u ispovjedi: jedno nas biće prožima — Duh Sveti; jedan cilj vodi: proslava Božja — spasom duše moje.

„Koli su vrlo počaščeni prijatelji Tvoji — o Gospode!“ Ps. 133, 17. Ti tako cijeniš mene, a ja tako lakounno vrijedjam Tebe, grijehom gubim milost Tvoju, taj temelj prijateljstva našega. Ona je Tebe toliko skupo stajala: znoja, krvi, života. Ne, Isuse, nikad više smrtnoga grijeha! Napose ţu ovaj mjesec — danas — izbjegavati onu prigodu ... gdje bih prelomio prijateljsk vjernost Tebi.

2. Hladni su bili farizeji. Ponudili mu zalogaj, ali ne srce. No On nije došo

po hranu na svijet, nego po srce, da ga digne gore — u vječnost. »Ljubi Gospoda Boga svoga svim srcem...« Mnogo bi bilo, da nam je samo dopustio te ga ljubimo. A On još to traži! Dapače se trudi na sve načine, da nas uvjeri, kako nam je sklon. Kakove korake pravi! Iz neba na zemlju, sa zemlje na križ, pa grob, pa oltar...

Kud li si mi se zagledalo srce, te ne vidis Boga, kako prosi ljubav! Što li si se skamenilo, da te ne dira njegovo uvjerenje, zaklinjanje? Jest, ja trebam srce, koje će dijeliti sa mnom bol, da me ne ponisti sama; radosť, da me ne uznesi. A Tvoje je jedino podobno, da me potpuno razumlje, tješi, diže... Dakle se sastadosmo! Naše težnje se slažu. Ti si me osvojio: najbolji, najljepši, najmogućniji, najvjerniji... Radujem se, da si takav. Budimo prijatelj! Od sada:

tko Tebe vrijeda, mene vrijeda; Twoja čast — moja radost: u mojoj krugu, obitelji, srcu. Tebi srce, Tebi svijet — Tebi svaki kret i gled!

3. Naša prijateljska ljubav traži dokaze, treba da i u meni doneše plodove. Jedne Ti dajem, jer ih tražiš, druge pak od mire volje. Kušajući vjernost moje ljubavi, Ti mi se sakrivaš. Tražit ću Te strpljivo u duševnoj tami... Ti zatežeš dolaskom. Čekat ću Te budan i radin... Ti si mi na časove suh. Podnijet ću Te radi miline u vječnosti... Ti ne trpiš, da prijateljujem sa sjetilnošću. Odričem se je odmah danas u tom... »Koji ljubi čistoću srca — — imat će kralja za prijatelja.« Posl. 22, 11. Ti tražiš moje zdravljie. Dajem Ti i život... Samo odsobe goni me srce, da Te pohadam zatvorena u svetohraništu, da Twoju sliku časno držim i kitim u sobi, da dajem dar za Tvoj stan, za braću Twoju siromahe...

»Nadoljak dakle, koga ljubi duša moja. Držat ću ga i ne ću pustiti.« Pjes. 3, 4. Na Tebi se jedinom potpuno ispunja što reče Mudrac (Crk. 6.) »Vjeran Prijatelj obrana jaka... zalog života i besmrtnosti. Budi mi tu, o Srce Bož. Prijatelj! Josip D. L.

Zaštitnica zrakoplovaca.

Za rata su zrakoplovci izašli na zao glas kao razarači. Divno ovo iznasaće ljudskog uma ipak nije samo za to, da straši ljudi, nego da i unaprijedi saobraćaj i da služi znanstvenim istraživanjima. Između većih gradova n. pr. Rima i Milana, je već uređena i stalna vožnja.

Neki su biskupi zamolili sv. Oca papu, da bi odredio, koga će zrakoplovci zazivati kao svoga zaštitnika. Preporučivali se neki sv. Ilija, jer je Gospodin Bog njega čudnim načinom digao u zrak. Sveti Otac odredio je 24. III. 1920. da bude Majka Božja loretka zaštitnica zrakoplovaca.

U Loretu se Ona štuje kao u kući svojoj, što je Andeli prenijele iz Nazareta najprije god. 1291. na Trsat, a zatim god. 1294. u Loreto. To se spominje i u molitvama, što ih je sv. Otac odobrio za blagoslov zrakoplova. Prosi se njima pomoći Božja i čuvanje sv. Andela, da se zrakoplovci sretno dovinu cilja i k svojima opet povrate, te tako proslave Stvoritelja, od koga je svaka debara misao i djelo.

Svetkovina prenosa sv. kućice slavi se na 10. prosinca.

Pregled zadnjih izvještaja o primjenoj sv. Pričestii:

Drenovci: svibanj do listopada 144.

Gornja Jelenska: veljača do srpnja 295.

Ivanec: svibanj 88.

Komletinci: veljača do rujna 511.

Križovljani: lipanj 80.

Mače: travani do kolovoza 3012.

Madarevo: travanj do listopada 985.

Maruševac: travanj do srpnja 382.

Otok: rujan 12.

Privlaka: siječanj do travnja — sve članice.

Rečica: svibanj do srpnja 100.

Soljani: travanj do srpnja 450.

Stara Bistra: ožujak do listopada 210.

Stenjevac: kolovoza do listopada 115.

Varaždin: lipanj do rujna 1432.

Visoko: svibanj do rujna 1373.

Voća: lipanj do rujna 927.

Kako se vidj izvještaji nijesu potpuni ni redoviti. Buduće godine donijet ćemo pregledno u 3., 6., 9. i 12. broju vijesti o primljenim sv. Pričestima, a izvještaje o važnijim dogodajima u društвima kad god stignu i na red dodu. Molimo stoga vrijedne glavarice i tajnice društava Presv. Srca da redovito izvještaju pišući kao i do sada tajnicu Saveza djevojačkih društava gdјi. G. Prikrl. Zagreb 1. Palmotić. 3.

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu, finače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredništvu, a njegovo je, kada i kako će se oglasiti. Dogodajmo, što ih iznose zahvalnice, pripisujemo samo ljudsku vjerodostojnost. — Za oglas se zahvalnica ne plaća ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Bezgrješna pomogla.

Hrvatska. U rujnu lanske godine teško mi oboljela majka, da nije mogla noge maticati. Lijekovi nijesu pomagali na već nijesam znala što da počnem. Njoj i meni bilo je naiteže što nije mogla k sv. Misi. Deset sam nedjelja proplakala, a o zdravlju ni govorila. Približavao se blagdan Bezgrješnog Začetca. Prije se nijesam kao usudila moliti, jer sam srota grijesnica. Ali sad me privlačila milosrđa Marijina, pokajem se za svoje grijeha, stupim pred njezinu sliku i velikim zaufanjem započinjem devetnicu. Molila sam dobru nebesku Majku, da mi isprosi majci te bi mogla na njezin blagdan k sv. Misi, a ja da ču se javno zahvaliti. Upravo kako sam molila, tako mi se ispunilo i majka mi posve ozdravila. Iz dubine srca svoga zahvaljujem nebeskoj Majci — Bezgrješnoj Djevici. S. P.

Zagovor sv. Franje Ksavera.

Hrvatska. Čitajući u jednom molitveniku, da je sv. Franjo Ksaver mnogima pomogao, koji mu se utekoše, molila sam i ja poniznim srcem devetnicu njemu u čast, da mi isprosi te se mognem vjenčati s jednim dobrim mlađicom. On me doista zaruci pa premda sam imala mnogo pretrpjeli od zlih jekika, sve sam odano u volju Božiju podnijela i mi smo se vjenčali. Zahvalna priznajem to u čast sv. Franji i molim ga, da mi štiti novo osnovanu obitelj, te ona bude po Srcu Isusovu. S. S.

Sretni slromah.

Slavonija. Još kao dječak počeo sam strašno psovati, a kad je trebalо sa školskim drugovima k sv. pričestii, mene nije bilo ni kod prve. Takav sam ostao i do ženidbe. Milosrđe Božje da sam dobio dobru suprugu. Ona me stala okretati na kršćanski život. Bilo tu muke i tek onda podoh boljim putem, kad sam stao čitati Glasnik i Kalendar Srcu Isusova. Prava sreća, jer baš tada buknuo rat, pa bi i ja bio po zlu prošo ko i toliki drugi, da mi nije bilo ufanja u Bož. Srce.

Na cvjetnu nedjelju 1918. tako mi poziljao, da su me odnijeli na ležaj, a u nogama me trgalo te bih bio volio

da ih nemam. Liječnik ni lijekovi ne pomoguće. Zazovem u pomoć Presv. Srce i obećam zahvalnicu. Snaga mi se stala vraćati i za par tjedana mogao sam idući na dopust proći 24 kilometra pješice. Obolim istina opet lani, no pouzdanje u Bož. Srce opet mi pomoglo, kao i u drugim velikim potrebama, što ih imam s moje petro dječice. Opažaju to i drugi pa mi vele, da sam sretan prema sam siromah, a priznajem to i sam uvjeravajući, da mi sreća od Jisusa. T. D.

Da živi za djecu.

Dalmacija. Teško oboljele i morado u bolnicu. Tu se ustanovilo, da mi je podnijeti tešku operaciju, kakva se rijetko obavlja, pa je i dvojbenog uspjeha. Što ču? Ne trepim za svoj život, prema sam u najboljem naponu, već za nejaku dječicu, koja će ostati bez budne ljubavi majčine. Evo me za to k Tebi o preslatko Srce Isusovo! Spasili li moj život, spasio si obitelj moju. Ja Ti je evo od ovog časa posvećuju i u Tvoje štovatelje upisujem. Obezbeđah javnu zahvalu i držati Glasnik. S Bogom izmirena i pričešćena predah se liječničkom nožu. Sat i pol trajale muke, a sve sam izdržala i dvadeset dan evo me potpuno zdrave posred mojih dragih mališa. Hvala trudu liječnika; ali hvala i Onom, koji mi diza dio. L. K.

Zahvala oružničku.

Hrvatska. U veljači 1919. god. došao sam iz Bosne od oružništva u mirovinu u V., gdje i sada boravim. Već sam kod oružništva od dugogodišnje i teške službe a zatim od vojske na ratisti bolovao na reumatizmu i na živčanoj bolesti, osobito na noge i u toj mjeri, da ovog proljeća već skoro nisam mogao da hodam.

Nešto me ponukalo da se zagovorim presvetom Srcu Isusovu, prečistom Srcu Marijini i svetom Josipu i da molim devetnicu. To sam i učinio, pak moram srcem i dušom priznati, da sam kroz kratko vrijeme poslije izvršena zagovora i izmoljene devetnice ozdravio, te se sada hvala mojim nebeskim izječiteljima zdrav čutim i ovu moju zahvalnicu radosno objelodanjujem. J. J.

Betika.

Dne 5. listopada ove godine prozujalo je u užem katoličkom krugu Zagreba: »Betika je umrla.« Svatko to primao nekim posebnim čuvtvom u srcu, kao što se prima vijest o smrti Svecu. Ne zdvaja nitko nad tom smrти, nego neka mirna elegija svima je u očima, kao da je neka bol prestala, rana se zatvorila, suza osušila, a raj otvorio. Svršetak pak te tople elegije bi tihan ali dirljiv sprovod na zagrebačkom Mirogoju. Biskup ga je vodio sa assistenciju dvaju uglednih svećenika, a uz njih lijepo čislo hrv. katoličkih učiteljica i učiteljskih pripravnica, pa drugih gospoja i gospojica. A komu biskup, komu ta sva simpatija, ta briga, taj tihi osjećaj neke blize veličine? To sve Betiki. A Betika mirno sniva u ljesu svome na lovorima, koje si je stekla podnoseći trnie, što joj se prostrolo putem života.

A tko je ona? Nije ona velika po programu svijeta, ona je samo velika u očima prave katoličke duše. Prvi dani života njenina zaviti su gustom maglom, iz koje je ona Božjom pomoći, vlastitom snagom i jakom, upravo viteškom voljom iskoracala u život.

Donijeli je dvogodišnju pred vrata sirotišta da je siroticu prime. I primile je dobre milosrdn nice i othranile i odgojile, da je svršila i višu djevojačku školu. Zlo je učinila majka. Kršćanska je ljubav zlo obratila na dobro. Od nahodčeta stvorila značaj.

Ko izvrsnu učiteljicu primile je u ured bogoštovja. Osamljena u svijetu čeznula je devetnaestgodišnja djevojka, da si jednom ipak vidi majku. Ni slutila nije da ju ona svaki dan gleda, kad tugaliva ulazi u ured. Kad to jednom sazna pohiti da je zagrlj. Dočekaše je ne-sestre pogrdama. Majka ne-majka bila se sakrila. Iza par dana ih nestalo iz onog stana.

* Bolno se srce privinulo još tješnje nebeskoj Majci, stupila u kongregaciju kontoaristica kod sv. Marije. Godine 1915. bila joj i uzornom nadstojnicom; divno pozdravila biskupa Šarića. Mjesto-ne-sestara našla sestruru po srcu i duhu, kod nje se nastanila i do smrti dijelila sirotinjski krušac.

Ali ona je darovita, idealna; ured pak je tako pust, jednoličan. Odluči u preparandiju, da uči i diže narod svoj. Obdan u uredu, a

obnoć i još privatno podučaje, uči i polaže ispit za prvi i drugi tečaj. Treći i četvrti svrši redovito i sjajno maturira.

Godine 1918. preboli Španjolsku, a onda u K., da pali luč prosvjete. Prostak kočijaš je napastuje putem, a ona moliti tihano »Oče naš« za »Očenašem« i ne okalja ni misli. Predstavnici je tamo dočekaše: »Ne trebamo ni učitelja, a kamo li učiteljicu!« Teško putuje natrag i zadobije otrovnu ozledu, ali pretrpi sve rade nego da zapane u napast.

Godine 1919. bolesna još polazi na novo mjesto L. Neka zavidna duša raširi tude vijest da je padavičava, pa je nitko ne htjede na stan primiti. Uteče se sv. Josipu. »Meni sv. Josip mnogo pomaze. I ovaj put mi je pomogao piše prijateljici. Uzet ću je baš zato, jer je bolesna« reće jedna starica. I na svoju sreću, jer je još i nju bolesnu bolesnu betiku dvorila. Sama pere, čisti, kuha nabavlja.

Od iscrpljenosti naporna rada i slabe hrane pa od vlage oslabile joj mišice, da nije mogla niti stube prekoračiti u školi. »Pet minuta stojim pred njima, onda zakoračim, a ipak na trećoj panem. Djeca me odvedu u školu.« A ipak djeca svoju mučenicu učiteljicu vole, slušaju. Nose joj cvijeće, da već ne zna, kud bi s njime. Pedagogija ljubavi i primjera ima ipak bolji uspjeh nego ona ponosa i komande.

Dnevice hiti Isusu u crkvu; pričešća se kad god samo može. Svetom Anti preporuča listove, da joj stignu prijateljici. Radi za dobru štampu Sama sirota ipak dijeli sirotinji. — »Ako budem ja

ruku zatvorenu držala, ne će ni meni u nju pasti« — znala bi povrljivo reći. U drugom gleda samo dobro, a zlo ispričava. Za nju svi drugi lijepo rade, uče, mole, samo ona je sama sebi toliko slaba. »Sirotica jedna! Volio sam je kao da mi je rod. To je bio uistinu jedan andeo. Nikom nije mogla što na žao učiniti. Nikad se nije na bolest tužila, uvijek se u Boga uzdala« — svjedoči kolega učitelj.

I ta i takova duša, kakvu zahvalnost doživje! Izgrizli je, baš izgrizli. Susrela na cesti obijesnu čeljad. Ne može se ukloniti. A oni joj po bijelom danu do krvi izgrizli lica. Grčevi je uhvatili, a u srcu još veća bol. Jadni čovječe! Kakova živina postaneš, kad odnemariš vjeru!

Obnemogla još većma i za koji mjesec nosili je u vlak. Njegovala je nježna ruka posestrime, a zatim sestre Karmeličanke pomagane od drugarica kongreganistica. »Gospodin Bog mora da me imam osobito rado, kad mi šalje takav križ. Da ne bi mogla izdržati. Sigurno mi ne bi slao. Osobita mu zato hvala.« To je sadržaj nje-

zina duševnog života. »Treba da smo vojnici Isusovi« — govorile drugarice. A ona će: »Ja sam Isusov invalid!«

O smrti je vrlo rado govorila. Sve joj se moglo reći. Razmatrala je barem 10 časaka dnevica, kad bi je pitali na što misli, nevino bi odvratila: »Isusa pratim na Golgotu.« Evandelja je gotovo na pamet znala i često se riječima Isusovim služila učeći i tješći druge. Iz L. se povratila pomajci u grad, pa nije više mogla primati sv. Pričesti radi pogibli od gospodara. Da si kako tako naknadni taj gubitak čitala bi si sama sv. Misu onako, kako svećenik kod oltara. To je činila i na sam smrtni dan.

Gospod je nije odredio da radi, nego da trpi, a ona je tu zadaču sjajno ovršila. Ona snosi to svoje breme svetačkom upravo ustrpljivosti, ovu pak crpe u duhu molitve, koji joj dušu prožimao. Svaki dan čita ona sv. Pismo, Naslijeduj Krista, vjerno obavlja svoje molitve, a osobito sv. krunicu, koje nikad ne izostavlja.

Pa kad je već posve logom legla i sve biće svoje oslonila na milosrde i dobrotu požrtvovnih kršćanskih srdaca, ni onda je ni za čas ne ostavlja sveta ustrpljivost, premda su je već počeli gubiti oni, koji su samo gledali Betikine боли i patnje. Netko joj nedavno svjetovao, da malo burnije traži u Boga pomoć; tā ima potpuno pravo na to, ali ona odgovori: »Sve je dobro, što Gospod pošalje.« Tvrde oni, koji su s njome dane boravili, da nijesu nikad, baš nikad čuli s usta njezinih riječi tužbe, premda joj je čitav život od prvoga časa do zadnjega bio lanac muka, bijede i nevolje. Čule se u nje samo riječi pouzdanja, osobito pouzdanja u Gospu. Više puta znala bi reći: »Vidjet ćete, mene će Gospa u svom listopadu k sebi uzeti.« Pa tako i bi. Došla je Gospa po dijete svoje u svom mjesecu listopadu, da završi elegiju, zatvori ranu, osuši suzu i otvori raj.

Betika je završila krasnu svoju elegiju na zemlji, da započne u nebu radosnu, vječnu himnu i da blagoslovno gleda na one, koji su joj tu elegiju dopjevati pomogli pa da im to kod Boga molitvom naplati. Mi pak hoćemo da za nju molimo, no misao drukčije skreće i veli: Zlatna Betiko, moli za nas!

Blažena.

268

Moć svagdanje „Zdravo Marije!“

Dupanloup, slavni biskup iz Orleansa, prijavljedao je jednom ovu zgodu. Sretan se jednoga osobitog događaja, gdje je »Zdravo Marija« pokazala veliku moć. Na smrtnoj je postelji ležala mlada gospoda, kojoj sam pred nekoliko godina prvu svetu Pričest podijelio. Bilo joj jedva 20 godina, Sretna majka, bogata, sljajnog položaja i sed tolike srće morala je umrijeti. Kad sam k njoj došao, nisam se mogao uzdržati, a da ne kažem: »O moje dijete, kako vas je težak udarac snašao. Ali ona mi reče: »Vjerujete li, da će ja u nebo doći?« — »Moje dijete, jo se nadam«, odgovorim. — »Ali ja, odgovori ona, »ja sam posve sigurna u tome.« — »Što vam je dalo tu sigurnost?« — »Savjet«, odgovori ona, »što ste mi ga Vi jednom dali. Kod prve moje svete Pričesti, svjetovali ste mi, da svaki dan jednu »Zdravo Marije« izmolim. I to je, što mi daje sigurnost, da će

u neb. doći. — »Ali kako?« — »Kroz četiri sam godine svaki dan molila: Sveta Marija, Majko Božja, molil za nas griešnike sada i u čas smrti naše. Amen! Hoće li me dakle Marija sada, kad umirem zapustiti? Ne, Marija je ovdje, ona molil za mne, ona je, koja će me u nebo dovesti.«

Tako mi reče mlada gospoda i za mao sam gledao doista nebesku smrt. Gledao sam mlado biće oteto svemu, što se na ovom svijetu sreća zove.

Mlada žena ostavlja muža, dijete. Ostavlja ih ne bez suza, ali ipak sa sviem vrednjom. Ona tješi svoju obitelj, govori samo o nebu i gleda nebo. Spomen je na to trajan.

»Zdravo Marijo« vabi milost i potiče na čestit život pa tako osigurava blaženu vječnost.

Julija.

Rajska Djevica.

Edenom pustum i tužnim zamiru uzdasj bolni,
Nad njim se ugasele zvezde, kupe se oblaci tmuri,
Gone se, očajno lete, tiera ih sud neumolni,
Smrt iz njih reži spodobna buri.

Steru se dalje u beskraj, pred njima bjegaju sjene
Dvije ko sablasti ružne, grijeh im ožigoso čelo;
Očajno podižu ruke, u nebo upiru zjene,
Iz njih se suza obori vrelo.

»Prosti, o prosti nam« vase, »Svevišnji zgrješismo, prosto!« —
»Umrite« svemirom grmi, tresu se stožeri svjeta;
Bez daha padnu bjegunci, od straha dršću im kosti,
Požudno smrt ih strašna oblieta. — —

Tada se raskine oblak, nebo se osmijehne blago,
Rajska se ukaže Djeva, suncem joj haljine sjaju,
Ruke se krile na pomoć, usne se smješkaju draga
Rujna ko zora vajnome kraju.

S čela joj danica blista, zvjezdice nad njom trpere,
Mjesec joj podnožje, na njemu zmija se otrovna svija —
Velebna zaori pjesma, pievaju nebeske sfere.
Pievaju: Ave, Ave Maria.

Satrtri leže na zemlji prvi i nesretni ljudi,
Svemirska pjesma ih budi, sumorne uzdižu grudi,
S Djeve im nebeske traci milosno dodirnu grudi,
Nada im sviće: Spas će im doći!

Mato Rabadjija D. I.

Vijesti.

Požega. Kongregacija više djevoj. škole. Vesela srca sastale smo se početkom ove škol. godine. 26. IX. bilo je ustoličenje poglavarsvta. Nadstojnica: Čaldarević Agneza, savjetnice: Čanić Ella, Seitz Ana, Potočanac Dragica, Kupski Božena, tajnica: Fulanović Kata, blagajnica: Dobroša Marija.

Sastanak imademo svake subote. Zajedničku sv. pričest primamo u prvi četvrtak u mjesecu. 12. IX. pristupile smo k stolu Gospodnjem za biskupa Mahnića. Pojedine kongregantice pristupaju čeče k sv. pričesti i tako je u rujnu primljeno 536 sv. pričesti.

Dopisujemo s drugim kongregacijama, da se tako potaknemo na rad.

Veselo nas vijesti o napretku kongregacija i marljivo čitamo Glasnik presv. Srca. Sada se pripravljamo za glavnu svekovinu naše kongregacije 8. XII., jer ćemo onda slaviti 10-godišnjicu naše kongregacije.

Tajnica.

Martinska Ves. Na Malu Gospu ove godine navršila se druga godina, što postoji naše djevojačko društvo. U društvo se kupe djevojke samo iz bližih sel — dok iz drugih sel — udaljenih po 4—6 km. od župe — nemamo još nijedne. Priznajemo, da može biti i daljnja uzrok, što ne pristupaju: nu da osjetite korist društva, prikazale bi i tu žrtvici Bož. Srca Isusova. Zato smo odlučile: kad ne će one k nama — pa ćemo mi od časa do časa k njima. Držimo, da će onda i one u naš kolo — oko Bož. Srca Isusova. A ima li što ljepeš — nego li radiš Njemu na čast!

Ove smo godine tvrdno odlučile, da dodemo što prije do zastave. Dosada smo sakupile što u crkvi što izvan crkve oko četiri hiljade kruna, nu treba nam još mnogo, jer je lijep barjak danas vrlo skup. Izradjuju ga čč. ss. u Zagrebu, pa se nadamo da ćemo ga već poslje nove godine imati. Da sakupimo potrebn novac pridremo zabave sa pjevanjem, deklamacijama i predstavom. To dajemo u mjesnoj školi, a polazimo i u dalja mjesta. Prikazivale smo lijepu igru: »Čeznuće za domovinom«. Odlučile smo i prvi blagdan slike Margarete Alacoque dolično proslaviti. Da do konca ostanemo vjerne Bož. Srca prikazujemo dnevne dobra djela i sv. Pričest, koliko nam je samo moguće. Od veljače do konca kolovoza znosi ukupni broj oko 504 sv. Pričesti.

Clanica.

Dapci. Jer se jedan dio župe čazmanske odčijepio i dobio novog dušobrižnika, to se je moralno i tamošnje Djevoj. društvo podijeliti. Na poziv veleč. g. upravitelja Jurja Horvatčića osnovalo se novo djevoj. društvo Presv. Srca Isusova u Dapcima. Ima na 38. Društvo ima svake prve nedelje u mjesecu sv. isповijed i zajedničku sv. Pričest. Mjesečni sastanci također se drže. Od mjeseca veljače do blagdana presv. Srca Isusova primilo je društvo 264 sv. Pričesti. Neke clanice našeg društva su također u pjevačkom društvu, te tako časno presv. Srce. Kod Božleg groba društvo je držalo počasnu strazu. Svaki prvi petak u mjesecu je napose proslavljen. I taj dan dolazi dosta naroda svetim sakramentima. Osobito je milo gledati naš pomladak, koji čine djevojčice 3. i 4. razreda pučke škole i pomladak Vojiske Srca Isusova, kako lijepo pristupaju k sv. isповijedi i Pričesti. Sada smo već sakupile lijepu svotu za društvenu zastavu, te se nadamo, da ćemo si ju skoro moći nabaviti.

Selnice u Medumurju. Prošle godine od 22.—30. studenoga držane su misije. Odziv naroda i uspjeh bio je sjajan. Crkva je bila jutrom i podnevnom dugom puna pobožnog sviljetja. Časni oci Isusovci radili neumorno; sve se je ispovjedilo, dapače i oni, koji se već više godina ispovjedali nisu. Osnovana bi »Vojiska, djevoj. društvo, revniteljice i pomladak. Društva lijepo napreduju, jer je narod prožet vjerom, a naknadnim sv. Pričestima širi se još većna kraljevstvo Božje. Djevojačko društvo primilo je redom po mjesecima od siječnja ovolike sv. Pričesti: 532, 593, 512, 457, 482, 531, 461, 462.

Sadržaj: Riječ čitatelju 183. — Kršćanska samozatajna 184. — Vierska straža u narodu 185. — Ljubav maloga Isusa 187. — Mati Franček 187. — Kako bi u redovnike 188. — Bog je dobar 189. — Vrijednost kršćanske vjere 191. — Sveti majka dječa sveta 192. — Pomozimo sirotinji 193. — Srce Božanskog prijatelja 194. — Zaštitnica zrakoplovaca 195. — Zahvalnice 196. — Bettka 197. — Moć svagdanje Zdravo Marije 199. — Rajska Djevica 200. — Vijesti 201.